Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Bestuurlijke beschouwingen 2020 7

JAARVERSLAG 23

Programma Samen leven 28
- Deelprogramma Toegang & transformatie 32
- Deelprogramma Jeugd en onderwijs 36
- Deelprogramma Wmo 45
- Deelprogramma Werk 49
- Deelprogramma Inkomen 55
- Deelprogramma Sport & gezondheid 60
- Deelprogramma Kunst en cultuur 64

Programma Duurzame leefomgeving 70
- Deelprogramma Wonen 75
- Deelprogramma Commerciële voorzieningen en horeca 77
- Deelprogramma Leefomgeving 79
- Deelprogramma Gebiedsontwikkeling 84
- Deelprogramma Landschap en recreatie 92
- Deelprogramma Cultuurhistorie en archeologie 94

Programma Goede bereikbaarheid 100
- Deelprogramma Verkeersbeleid 103
- Deelprogramma Autoverkeer 103
- Deelprogramma Fietsverkeer 108
- Deelprogramma Openbaar vervoer 110

Programma Veilige leefomgeving 116
- Deelprogramma Sociale veiligheid en Openbare orde 120
- Deelprogramma Fysieke veiligheid 125
- Deelprogramma Crisisbeheersing 129

Programma Betrokken bij de samenleving 134
- Deelprogramma Politiek en bestuur 138
- Deelprogramma Dienstverlening 142

Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie 146

Paragrafen 149
- Paragraaf Covid-19 150
- Paragraaf Global Goals 161
- Paragraaf Lokale heffingen 164
- Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 167
- Paragraaf Grondbeleid 185
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 189
- Paragraaf Financiering 194
- Paragraaf Bedrijfsvoering 200
- Paragraaf Ombuigingen 206
- Paragraaf Verbonden partijen 210

JAARREKENING 229
- Balans per 31 december 2020 234
- Toelichting op de balans 236
- Staat van baten en lasten per programma 254
- Toelichting op staat van baten en lasten per programma 256
- Baten en lasten op taakveld BBV / programma 264
- Wet normalisering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector 266
- Incidentele Baten en lasten 267
- Overzicht van beoogde structurele dotaties en onttrekkingen aan reserves 269
- SISA 271
- Controleverklaring 279

Voorwoord

Inleiding

De wereldwijde corona-crisis (als gevolg van Covid-19) heeft in 2020 een grote invloed gehad op het economische en sociaal-maatschappelijke leven. Na de eerste besmettingen in maart/april leek er in de zomer enige afzwakking van de besmettingsgraad te zijn. In het najaar stak het virus echter weer hevig de kop op, met als gevolg sterk oplopende besmettingscijfers. Nieuwe maatregelen van het kabinet waren onvermijdelijk, waardoor we vanaf december te maken hadden met een tweede lockdown die op 28 april 2021 met de eerste voorzichtige versoepelingen is beëindigd.

Op 13 april 2021 heeft het kabinet het openingsplan 'stap voor stap meer mogelijk' gepresenteerd. Dit plan is gericht op het weer veilig openen van de samenleving. Een belangrijke randvoorwaarde voor de uitvoering van het openingsplan is wel dat er minder mensen met corona in het ziekenhuis liggen. Daarom is het van belang dat er steeds meer mensen worden gevaccineerd. Bij de behandeling van de jaarstukken 2020 op 17 juni 2021 weten we meer over het verloop van de corona-crisis en het perspectief richting de zomer 2021.

Wij zijn trots op de Houtense dynamiek en hechten grote waarde aan de culturele- en sociaal-maatschappelijke kracht en de kracht van het Houtense bedrijfsleven. Dit willen wij ook gedurende en ná de corona-crisis behouden. Daarom hebben wij op 7 april 2020 besloten tot een pakket aan hulpmaatregelen voor het ondersteunen van onze lokale ondernemers, zzp'ers, sociaal-maatschappelijke organisaties, (sport)verenigingen en culturele instellingen. Op 2 juni 2020 hebben wij de werking hiervan verlengd tot 1 september 2020. Aanvullend op de besluitvorming over deze algemene hulpmaatregelen zijn specifieke besluiten genomen over steunaanvragen. Op basis hiervan kunnen we stellen dat, gegeven de omstandigheden, het culturele-, sociaal-maatschappelijke- en bedrijfsleven van Houten ook tijdens de corona-crisis in heel 2020 redelijk in stand is gebleven.

Het virus beïnvloedt ook in 2021 nog steeds een ieders dagelijks leven. En het heeft nog steeds een enorme impact op het culturele-, sociaal-maatschappelijke- en bedrijfsleven. Daarom hebben wij op 2 maart 2021 besloten over een nieuw pakket aan sociaal-economische hulpmaatregelen voor de eerste helft van 2021. Een pakket dat onze inwoners, ondernemers, zzp'ers, sociaal-maatschappelijke organisaties, (sport)verenigingen en culturele instellingen perspectief biedt voor deze eerste periode van 2021. In eerste instantie t/m 30 juni. Half juni wordt gekeken of verlenging van genomen besluiten nodig is. Ook zullen dan, indien nodig, nieuwe aanvullende hulpmaatregelen worden overwogen. Dit is mede afhankelijk van de insteek van de Rijksoverheid.

Gezien de impact van Covid-19 op het jaar 2020 is er in de jaarstukken een aparte paragraaf Covid-19 opgenomen. Daarnaast is in de beleidsverantwoording door middel van het icoontje aangegeven of de realisatie van de effect- en/of prestatie-indicatoren beïnvloed is door Covid-19.

De projectmatige aanpak van de corona-crisis heeft het afgelopen jaar extra tijd van onze organisatie gevraagd. Dit geldt voor zowel onze binnen- als buitendienst. Desondanks hebben we enkele belangrijke ambities uit het collegeprogramma 2018-2022 *"Duurzaam, ondernemend en dichtbij"* kunnen realiseren. Wat ons betreft een groot compliment voor onze organisatie. Wel zijn de ramingen van effect- en prestatie-indicatoren voor 2020, als gevolg van Covid-19, niet altijd geheel gerealiseerd.

In 2020 is een aantal belangrijke beleidsdocumenten door de raad vastgesteld die van invloed zijn op de realisatie van onze ambities in de tweede helft van deze bestuursperiode. Het betreft:

- Energieplan 2020-2025
- Programma Sociale Koers 2020-2023
- Programmaplan Omgevingswet

Ook is in 2020 en 2021 uitvoerig gesproken over de Ruimtelijke Koers Houten. Op 17 maart 2021 heeft het referendum Ruimtelijke Koers plaatsgevonden. De gemeenteraad heeft op 30 maart 2021 over het voorliggende raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten, in samenhang met de uitslag van het referendum, gedebatteerd en besloten niet in te stemmen met het raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten. Wel is de motie 'Tijd voor reflectie en verbinding' door de raad aangenomen.

Jaarrekeningresultaat 2020: € 3.900.000 positief
De prognose op basis van de maandelijkse begrotingswijziging van december 2020 was € 1,520 miljoen positief. Toen is al wel aangegeven dat er nog sprake was van een financieel risico (ruim € 3 miljoen) ten aanzien van de kostenontwikkeling voor jeugdhulp en Wmo. In de raadsinformatiebrief van 8 januari 2021 'Realisatie uitgaven jeugdhulp en Wmo op basis van de Q3-2020' is de raad over de actuele stand van zaken geïnformeerd. Op basis van de Q4-2020 rapportage is er sprake van een tekort van € 3,332 miljoen op het Sociaal domein. Hier tegenover staat een, per saldo, positief effect van overige mee- en tegenvallers van € 2,583 miljoen. Hier is een belangrijke verklaring voor. Bij het opstellen (september 2020) van de tweede bestuursrapportage waren de vooruitzichten over het verloop van de corona-crisis voorzichtig positief. Op basis daarvan was het de verwachting dat beschikbare budgetten in het laatste kwartaal weer in belangrijke mate konden worden besteed. Vanaf medio oktober zijn deze inzichten echter weer drastisch gewijzigd. Als gevolg van de tweede lockdown is nu in de jaarrekening een onderschrijding te zien op een aantal reguliere budgetten, maar zeker ook op de budgetten voor regelings- en uitvoeringskosten van de gemeenschappelijke regeling WIL. Ook is er een positief effect van € 3,129 miljoen door winstnemingen bij een grondexploitaties Vinex (€2,589 miljoen) en Niet Vinex(0,54 miljoen).

Het verschil ten opzichte van de prognose in december 2020 wordt op hoofdlijnen verklaard door:
1. Hogere kosten Sociaal domein: € 3,332 miljoen negatief.
2. Winstnemingen grondexploitatie Vinex en Niet Vinex: € 3,129 miljoen positief
3. Lagere uitvoerings- en regelingskosten WIL: € 0,984 miljoen positief.
4. Thuiswerken en effect minder gebruik sportaccommodaties/leerlingenvervoer: € 0,415 miljoen positief.
5. ICT/Informatisering: € 0,281 miljoen positief.
6. Hogere algemene uitkering: € 0,243 miljoen positief.
7. Hogere leges uit Omgevingsvergunningen: € 0,206 miljoen positief.
8. Overige (inclusief diverse kleinere budgetten ≤ € 75.000): € 0,454 miljoen positief.

In het hoofdstuk Bestuurlijke beschouwingen wordt het jaarrekeningresultaat 2020 nader toegelicht.

Kostenontwikkeling jeugdhulp en Wmo
De kosten voor de zorg voor de jonge, oudere en kwetsbare houtenaren lopen op. We zien dat de ombuigingen resultaat geven, maar aan de andere kant zien we dat de kosten oplopen. Het inzicht en de analyses worden steeds beter, waardoor er beter kan worden gestuurd. De gevolgen van de kostenontwikkeling komen terug bij de perspectiefnota 2022. Dan hebben we beter zicht op het structurele effect van de uitgaven en wellicht ook meer duidelijkheid over de inkomstenkant. Zoals reeds eerder aangeven hebben de VNG en het ministerie van BzK onderzoek laten doen door Andersson Elffers Felix (AEF) naar 'structurele middelen jeugdhulp'. In de door AEF opgeleverde rapportage wordt aangegeven dat gemeenten structureel € 1,6 - € 1,8 miljard tekort komen om de taken op het gebied van jeugdhulp goed te kunnen uitvoeren. Afgesproken is dat het nieuwe kabinet gaat bepalen of en zo ja hoeveel extra middelen er voor gemeenten beschikbaar komen. Deze twee ontwikkelingen willen wij graag in samenhang beschouwen. Op basis daarvan zal worden gekeken of er extra aanvullende maatregelen nodig zijn in het kader van kostenbeheersing.

De Global Goals en het gemeentelijk beleid
De energietransitie, inclusiviteit, lokale economie, biodiversiteit en vele andere onderwerpen, zijn allen onderwerpen met een lokale en internationale dimensie. Ze komen samen in de mondiale agenda voor duurzame ontwikkeling. Gemeenten in Nederland én wereldwijd dragen elk op hun eigen manier bij aan de realisatie ervan. In de programmaverantwoording 2020 hebben wij door middel van Global Goals icoontjes aangegeven waar ons lokale beleid aansluit bij de duurzame ontwikkelingsagenda. In een aparte paragraaf Global Goals is een totaaloverzicht opgenomen. In deze paragraaf worden ook de in de programmaverantwoording gebruikte afkortingen toegelicht.

Tot slot zien wij uit naar een constructieve behandeling van de jaarstukken 2020 op 17 juni 2021.

Burgemeester en wethouders van Houten,

de secretaris,	de burgemeester
A.J. Barink	G.P. Isabella

Bestuurlijke beschouwingen 2020

Deze beschouwing gaat in op het financieel resultaat van de jaarrekening 2020 en de afwijking hiervan ten opzichte van de actuele begroting 2020 (1.3.1), de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen in 2020 binnen de begrotingsprogramma's (1.3.2) en kenmerkende informatie uit de paragrafen (1.3.3).

Rekeningresultaat 2020
De jaarrekening van de gemeente Houten, inclusief de grondexploitatie, sluit in 2020 met een positief rekeningresultaat van € 3.900.318.

Dit resultaat is een optelsom van het resultaat van de verschillende programma's en de algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie. Hierin zijn ook de mutaties in de reserves opgenomen, waar de raad al eerder een besluit over heeft genomen.

De 'begroting na wijzigingen' bestaat uit de vastgestelde begroting 2020 (oktober 2019), de eerste en tweede bestuursrapportage 2020 en effecten van tussentijdse raadsbesluiten. In de bestuursrapportages en betreffende raadsvoorstellen zijn deze bijstellingen toegelicht.

Het verloop van het resultaat 2020, voor en na mutaties in de reserves, is als volgt:

Tabel 1: Rekeningresultaat 2020 x € 1.000

Financieel resultaat	Rekening 2019	Begroting 2020 na Wijziging	Rekening 2020	Afwijking 2020
Lasten	115.010	129.620	125.150	-4.469
Baten	112.405	126.055	126.098	43
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	**-2.605**	**-3.565**	**947**	**4.512**
Toevoeging aan reserves	8.799	4.751	5.729	978
Onttrekking aan reserves	11.917	9.836	8.683	-1.154
Saldo mutaties reserves	**3.118**	**5.085**	**2.953**	**-2.132**
Gerealiseerd resultaat	**513**	**1.520**	**3.900**	**2.380**

Samenstelling en analyse van het resultaat
Het verschil tussen het saldo van de begroting 2020 en dat van de jaarrekening 2020 bedraagt positief € 2,4 miljoen. Dit komt door verschillen tussen de begroting na wijziging (maandelijkse begrotingswijziging december 2020) en de realisatie van een aantal onderdelen.

Tabel 2: Jaarrekeningresultaat 2020 x € 1000

Onderwerp	Bedragen
Jaarrekeningresultaat 2020	3.900
Prognose na maandelijkse begrotingswijziging december 2020	1.520
Verschil	2.380
Analyse op hoofdlijnen	
- Sociaal Domein	-3.332
- Winstnemingen grondexploitatie Vinex en Niet Vinex	3.129
- Uitvoerings- en regelingskosten Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)	984
- Thuiswerken en effect minder gebruik sportaccommodaties/leerlingenvervoer	415
- ICT/ Informatisering	281
- Afval	-269
- Algemene uitkering	243
- Omgevingsvergunningen	206
- Grijs	204
- Vennootschapsbelasting	-134
- Onderwijs	86
- Overige budgetten:	
(16 posten van > € 25.000 < € 75.000)	280
(96 posten van ≤ € 25.000)	287
TOTAAL	**2.380**

Hieronder wordt bovenstaande tabel toegelicht.

<u>Sociaal Domein (negatief effect van € 3,33 miljoen)</u>

- Jeugd negatief effect € 3,25 miljoen
    - *Landelijk Transitie Arrangement(LTA) (negatief € 0,79 miljoen)*
      Sterke stijging t.o.v. begroting 2020 zichtbaar in de inzet van het LTA. Verwijzers naar deze hoog complexe vorm van jeugdhulp zijn met name medisch specialisten en huisartsen. Deze vorm van jeugdhulp is hoog complex en specialistisch, zodoende zijn de kosten erg hoog.
    - *Kinderen met een beperking(KmB) & Jeugd & Ondersteuning(JenO) (negatief € 1,55 miljoen)*
      Forse stijging op de inzet van begeleiding in individuele setting en verblijf in woongroepen en essentiële functies, pleeggezinnen en gezinshuizen. Een mogelijke verklaring voor deze stijging van begeleiding in pleeggezinnen en gezinshuizen ligt in de wens jeugdigen zo lang mogelijk thuis te laten wonen en niet te laten verblijven in een instelling. Anderzijds geven aanbieders aan dat de gevraagde jeugdhulp zwaarder en complexer wordt en zodoende individuele begeleiding noodzakelijk is in plaats van begeleiding in een groep.
    - *Extra compensatie corona als gevolg van omzetderving Jeugd (negatief € 0,15 miljoen)*
    - *Geestelijke gezondheidszorg(GGZ) (negatief € 0,52 miljoen)*
      Uit signalen uit de praktijk blijkt dat er vanwege corona trajecten niet goed konden worden afgesloten en dat er daardoor meer is verlengd of dat de hulpverlening langer heeft doorgelopen.
    - *Afrekeningen oude jaren 2015 t/m 2019 Jeugd (negatief € 0,17 miljoen)*
    - *Overige kleine verschillen (negatief € 0,07 miljoen)*
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning(WMO) (negatief effect van € 0,68 miljoen)
    - *Huishoudelijke ondersteuning (negatief € 0,24 miljoen)*
      Sinds 2019 is er bij huishoudelijke ondersteuning een forse kostenstijging waarneembaar t.o.v. de begroting. De belangrijkste verklaring hiervoor kan gevonden worden in de uitwerking van het maximale abonnementstarief eigen bijdrage per 1 januari 2019. Dit heeft ook in 2020 nog gevolgen. De stijging in de kosten komt voornamelijk door een forse stijging van het aantal inwoners dat huishoudelijke hulp vraagt. Ten opzichte van 2019 is er een stijging van inwoners die gebruik maken van huishoudelijke ondersteuning van 15,4%. Daarnaast heeft de nieuwe aanbesteding ook een kostenverhogend effect.

- *Woonvoorzieningen (negatief € 0,14 miljoen)*
  Op woonvoorzieningen is ook een duidelijke kostenstijging waarneembaar. De groei zit in een stijging in aantallen ten opzichte van vorig jaar, maar ook, omdat er een aantal -dure-woonunits zijn ingezet. De woonvoorzieningen zijn moeilijk te voorspellen, omdat elke aanpassing uniek is. Er is hierop geen trend te zien in autonome groei in de afgelopen jaren, mogelijk wel een covid effect van afgelopen jaar, omdat iedereen meer thuis is en hierdoor vaker tegen beperkingen in de woning aanloopt.
- *Vervoersvoorzieningen (negatief € 0,2 miljoen)*
  Bij de vervoersvoorzieningen is eveneens sprake van een stijging van de kosten. Vanaf 2019 hogere (dan de geraamde) stijging aantal cliënten, met als voornaamste verklaring het abonnementstarief.
- *Compensatie corona als gevolg van omzetderving WMO (negatief € 0,06 miljoen)*
- *Overige kleine verschillen (negatief € 0,04 miljoen)*

- Peuterspeelzalen positief effect € 0,13 miljoen
  Om de kwaliteit, het toezicht en de financiering van kinderopvang meer op één lijn te krijgen, geldt sinds 2018 de Wet harmonisatie kinderopvang peuterspeelzaalwerk. Voormalige peuterspeelzalen zijn sindsdien omgevormd tot kinderdagverblijven. Sommige ouders kregen hierdoor recht op kinderopvangtoeslag. Voor de harmonisatie was er een subsidierelatie met de peuterschool, met een vast subsidiebedrag. Met de harmonisatie wordt er per kind betaald en is er dus een andere financiering gekomen. Veel ouders gingen vanaf toen onder de kinderopvangtoeslag vallen, waardoor de gemeente voor minder peuters betaalt. De kosten vielen hierdoor lager uit dan verwacht. Na de harmonisatie zijn er echter nog hogere kosten voor de CAO compensatie. Deze worden afgebouwd en zijn dus elk jaar lager. Daarnaast is er een daling te zien in het aantal subsidiepeuters (2019 naar 2020). Het bedrag voor de voorschoolse voorziening hoefde daarom niet geheel ingezet te worden. Maar verwachting is in de toekomst wel.
- Persoonsgebonden budgetten(PGB) Jeugd positief effect € 0,15 miljoen
  Minder aanvragen dan verwacht. Strengere toekenningscriteria hebben geleid tot lagere uitgaven in 2020 voor de PGB Jeugd.
- Algemene Voorzieningen Jeugd positief effect € 0,12 miljoen
  Het verschil wordt veroorzaakt door het later starten van de Praktijk Ondersteuning Huisarts-GGZ en het niet starten van de Specialistische Ondersteuning Huisarts-GGZ in 2020.
- Overige kleine verschillen positief effect van € 0,2 miljoen.

<u>Winstnemingen grondexploitatie Vinex en Niet Vinex (positief effect € 3,13 miljoen)</u>
Op basis van het besluit begroten en verantwoorden(BBV) moet bij de grondexploitaties Vinex en Niet Vinex die een positief saldo hebben een (tussentijdse) winstneming genomen worden. Dit gebeurt met behulp van de percentage of completion (poc) methode (Vinex positief € 2,59 miljoen en Niet Vinex positief € 0,54 miljoen). Bij de poc methode wordt deze winstneming als percentage berekend op basis van het % kosten te vermenigvuldigen met het % opbrengsten die zijn gerealiseerd per individuele grondexploitatie. Reden van winstneming bij grondexploitatie Vinex is verlaging van het risicoprofiel, waardoor winstpotentie bij deze grondexploitatie reëel is geworden. Bij Niet Vinex kan deze winstneming pas plaatsvinden als de opbrengst werkelijk gerealiseerd is. Heeft in de loop van 2020 plaatsgevonden.

<u>Uitvoerings-/ regelingskosten Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) (positief effect € 0,98 miljoen)</u>
- Uitvoeringskosten WIL positief effect € 0,08 miljoen
  Het voordeel op de uitvoeringskosten WIL ontstaat doordat er door de gemeente meer compensabele BTW kan worden geclaimd dan geraamd doordat de Wil voor haar bedrijfsvoering meer gebruik maakt van derden. Ook een gevolg van dat de WIL voor ons Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO) uitvoert.
- Bijzondere bijstand positief effect € 0,06 miljoen
  Er waren enerzijds hogere uitvoeringskosten(negatief € 0,1 miljoen) door inzet van extra personeel. Dit was noodzakelijk op diverse gebieden binnen het programma Inkomensondersteuning bijvoorbeeld bij schuldhulpverlening. Anderzijds een voordeel doordat dit jaar veel meer ingevorderd is op openstaande vorderingen dan verwacht (positief € 0,08 miljoen). Lagere regelingskosten (positief € 0,08 miljoen).
- Debiteuren WIL positief effect € 0,13 miljoen
  Voor de debiteuren WIL moet aan het einde van het jaar de waardering van deze debiteuren bepaald worden. WIL bepaalt met behulp van betalingsgedrag de percentages oninbaarheid. Dit

levert dit voordeel op. Dit ontstaat vooral doordat WIL veel oude vorderingen cliënten heeft afgeboekt, waardoor het percentage oninbaarheid ongeveer 2% lager uitkomt dan vorig jaar.

- Uitkeringen BUIG positief effect € 0,79 miljoen
  De verwachting was dat het aantal bijstandsgerechtigden 2020 als gevolg van corona zou gaan oplopen. Ook het Rijk heeft al ingespeeld op deze verwachting en de definitieve BUIG-uitkering 2020 fors verhoogd naar ca. € 8 miljoen. In 2020 is geen groei te zien van het aantal bijstandsgerechtigden. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de landelijke regelingen (NOW en TOZO) die als steunmaatregelen gelden voor ondernemers en zzp'ers. Dit resulteert in dat er fors overgehouden wordt op de bijstandsuitkeringen en loonsubsidies (positief € 0,8 miljoen) enerzijds door de hogere BUIG-uitkering € 0,4 miljoen dan werkelijke kosten, anderzijds doordat in de begroting rekening gehouden wordt met een tekort, zijnde 7,5% eigen bijdrage voordat gebruikt gemaakt kan worden van de vangnetregeling € 0,4 miljoen. Het verschil tussen de Buig-uitkering en de werkelijke kosten hoeft niet aan het Rijk te worden terugbetaald.
- Overige kleine verschillen negatief effect € 0,08 miljoen.

<u>Thuiswerken en effect minder gebruik sportaccommodaties/leerlingenvervoer (positief effect € 0,42 miljoen)</u>
In de jaarrekening is ook zichtbaar dat de reguliere budgetten als gevolg van Covid-19 niet volledig zijn benut. Bij de tweede bestuursrapportage 2020 en de maandelijkse begrotingswijziging van december 2020 is de raad hier ook al over geïnformeerd. Echter als gevolg van de tweede lockdown (vanaf half oktober 2020) zijn er echter ook effecten zichtbaar in de jaarrekening. Bijvoorbeeld een voordeel van € 0,14 miljoen op huisvestingskosten. Als gevolg van de lockdowns zijn de kosten voor catering, klein onderhoud, inventarissen, energieverbruik etc. lager dan begroot. Ook is de vervanging van enkele informatiesystemen doorgeschoven van 2020 naar 2021 (positief € 0,18 miljoen). Voor de vervanging van systemen is een resultaatbestemming aangevraagd van € 0,11 miljoen. Bij binnensportaccommodaties is dezelfde ontwikkeling te zien. Hiertegenover staat echter de kwijtschelding van de huren over het 4e kwartaal 2020. Per saldo is er sprake van een voordeel van € 0,07 miljoen. Tot slot is bij het leerlingenvervoer te zien dat er minder ritten zijn uitgevoerd. Logisch als gevolg van Covid-19. Daarom hebben vervoerders een garantie gekregen, zijnde een vergoeding van niet gereden reguliere ritten. Desondanks is er nog een klein voordeel van € 0,03 miljoen op het budget dat beschikbaar is voor het leerlingenvervoer.

<u>ICT/Informatisering (positief effect € 0,28 miljoen)</u>

- Hogere doorbelasting (op basis van nacalculatie) van personele kosten aan de WIL *(positief € 0,08 miljoen)*
- Hogere doorbelasting van reguliere kosten (op basis van nacalculatie) van kosten (telefonie, printers, kapitaallasten) aan RUD en WIL *(positief € 0,14 miljoen)*
- Diverse kleinere verschillen *(positief € 0,06 miljoen)*

<u>Afval (negatief effect € 0,27 miljoen)</u>
Net als in 2019 is er ook dit jaar een negatief resultaat op product afval. Oorzaak is dat het tekort 2020 op dit product maar gedeeltelijk(0,22 miljoen) te verrekenen is met de Voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing. De voorziening is daarmee leeg, bij tariefbepaling 2021 is vulling van deze voorziening meegenomen conform richtlijnen notitie reserves en voorzieningen.
Hogere kosten en lagere opbrengsten hebben verschillende oorzaken:

- Bij de afvalstoffenheffing is er in 2020 sprake van hogere prijzen voor de afvalverwerking(AVU) restafval en plastic, metalen en drinkkartons en lagere opbrengsten separaat ingezamelde vuilsoorten zoals kunststof en papier. Door het thuiswerken hebben de bewoners meer afval thuis, dus moest er vaker geleegd worden. Gevolg hogere transport- en verwerkingskosten. Ook was het bezoek aan het afvalscheidingsstation tijdens de coronatijd meer dan in andere jaren.
- Ook de opbrengst afvalstoffenheffing is lager dan begroot. Dit komt doordat hogere kosten afvalverwerking AVU te laat bekend waren om meegenomen te worden in de tariefberekening 2020.

<u>Algemene uitkering (positief effect € 0,24 miljoen)</u>

- Het verschil wordt veroorzaakt door het effect uit de decembercirculaire 2020 (positief € 0,1 miljoen):
  - Ontwikkeling uitkeringsbasis (positief € 0,11 miljoen).
  - Hoeveelheidsverschillen (positief € 0,03 miljoen).
  - Overige ontwikkelingen (negatief € 0,04 miljoen).

- Compensatiepakket corona december 2020 (3e tranche) (positief € 0,1 miljoen). € 0,09 miljoen wordt in 2020 hiervan ingezet ter dekking van extra kosten als gevolg van Covid-19 in het kader van continuïteit Wmo-zorg, Jeugd aan zet, Gemeentelijk schuldenbeleid, re-integratie en bijzondere bijstand. Het overige gedeelte van € 0,01 miljoen is onderdeel van het bedrag dat gestort is in de bestemmingsreserve Overlopende posten.
- Meer opbrengst algemene uitkering als gevolg van afrekeningen oude jaren 2017 t/m 2019 (positief € 0,04 miljoen).

Omgevingsvergunningen (positief effect € 0,21 miljoen)
De meeropbrengst leges Omgevingsvergunningen 2020 is voor een belangrijk deel veroorzaakt door de aanvraag van een aantal grote en complexe bouwplannen. Het gaat o.a. projecten De Kiem fase 1a, Herontwikkeling De Kleine Geer, Percelen Snoeksloot 56 - 64/ Brasemsloot 1 - 11 en Tijdelijk zorggebouw perceel Stationserf 84. Bij de resultaatbestemming is € 0,15 miljoen gevraagd voor 2021. Als gevolg van de extra aanvragen in 2020 worden namelijk meer kosten gemaakt bij vergunningverlening, toezicht en handhaving in 2021. De meeropbrengst leges 2020 is toereikend om de als gevolg hiervan extra kosten in 2021 te dekken.

Grijs (positief effect € 0,2 miljoen)
- Straatverlichting positief effect € 0,03 miljoen
  Er is rekening gehouden met de aanbesteding voor straatverlichting, waardoor er behoudend is uitgegeven op straatverlichting. Deze aanbesteding vindt pas in 2021 plaats. Via storting van het positieve saldo 2020 op het product Straatverlichting is dit voordeel in reserve Beheer Openbare Ruimte(BOR) terecht gekomen.
- Straatvegen positief effect € 0,07 miljoen
  In het nieuwe Water- en rioleringsplan 2020-2023 wordt een klein gedeelte van de kosten straatvegen aan riolen toegerekend. Hier ontstaat een voordeel doordat dit niet helemaal juist geraamd is.
- Verkeersmaatregelen positief effect € 0,04 miljoen
  De werkzaamheden voor de snelheidsremmende maatregelen op de Beusichemseweg worden in 2021 volledig opgepakt, hierdoor is er in 2020 vooral eerst gekeken naar de tellingen en de snelheidsmetingen (positief € 0,17 miljoen). De subsidies staan op de balans als vooruit ontvangen bedragen. Dit zal geboekt worden in de exploitatie wanneer het project snelheidsremmende maatregelen Beusichemseweg is afgerond (negatief € 0,13 miljoen).
- Overige kleine verschillen positief effect € 0,06 miljoen

Vennootschapsbelasting(vpb) (negatief effect € 0,13 miljoen)
Veel gemeenten bieden reclame-exploitanten de mogelijkheid om reclame-uitingen aan te brengen op eigendommen van de gemeente. Commerciële partijen exploiteren de advertentieruimte, waarvoor gemeenten inkomsten ontvangen. Zo ook Houten. Hierbij wordt reclame-exploitanten een exclusief gebruiksrecht gegeven op eigendommen van de gemeente, zoals grond of lichtmasten. Hier kunnen dan reclameobjecten, zoals lichtbakken en abri's, worden aangebracht. De Belastingdienst neemt het standpunt in dat dit een belaste activiteit is. Veel gemeenten nemen het standpunt in dat sprake is van normaal vermogensbeheer. Dit resulteert in € 0,13 miljoen te betalen vpb 2016 t/m 2020.

Onderwijs (positief effect € 0,09 miljoen)
Er zijn minder schade-uitkeringen uitbetaald voor schade aan schoolgebouwen (positief € 0,03 miljoen). Op de overige exploitatiekosten zoals onderhoudskosten, belastingen, verzekeringen is ook nog een voordeel van € 0,06 miljoen gerealiseerd.

Overige budgetten *(> € 25.000 < € 75.000)* (positief effect € 0,28 miljoen)
Het positief effect van € 0,28 miljoen is het saldo van alle voor- en nadelen op budgetten met een afwijking tussen € 25.000 en € 75.000.

Overige budgetten *(≤ € 25.000)* (positief effect € 0,29 miljoen)
Een voordelig saldo van € 0,294 miljoen is opgebouwd uit diverse afwijkingen op budgetten van kleiner dan € 25.000.

Indien de afwijkingen op de overige budgetten onderdeel uitmaken van relevante overschrijdingen (vanaf € 75.000) op programma-niveau, worden zij in de verschillenanalyses bij de staat van baten en lasten toegelicht.

Tabel 3: Prognose vrije algemene reserve x € 1.000

	Bedrag
Stand per 1 januari 2020	**2.650**
Mutaties:	
Rekeningresultaat 2019	264
Resultaatbestemmingen 2019	0
Onttrekkingen	
Stand per 1 januari 2021	**2.914**
Mutaties:	
Rekeningresultaat 2020(excl. winstneming grondexploitatie Vinex en Niet Vinex 3.129)	771
Resultaatbestemmingen 2020	-313
Onttrekkingen	
Prognose stand per 1 januari 2022	**3.372**

Inhoudelijke resultaten van de programma's
Naast het financieel resultaat gaan we ook in op de inhoudelijke resultaten van 2020. In het navolgende wordt voor de vijf programma's de kern van de inhoudelijke resultaten en ontwikkelingen weergeven. Het gaat dan om de verantwoording over de bereikte doelen en de analyse van de bereikte maatschappelijke effecten. Waar van toepassing wordt ook een toelichting op niet gerealiseerde voornemens gegeven. In die zin was er sprake van een bijzonder jaar door de Covid-pandemie. De bestrijding van de corona, het opvangen van de gevolgen van de lock-down en het ondersteunen van een groot aantal maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners vergde veel aandacht van ons. Bijkomend gevolg hiervan is dat we meer dan in andere jaren een deel van onze voorgenomen activiteiten en prestaties niet ten volle hebben kunnen realiseren. Dit is terug te zien in de scores op de prestatie-indicatoren in de programmaverantwoording. Deze zijn wat vaker 'rood' dan scores op indicatoren van vorige jaren.

Samen leven
Iedere inwoner in Houten doet mee, wordt gezien en gehoord. Hierbij kijken we naar wat voor een inwoner mogelijk is. Als het nodig is ondersteunen we. Hierover maken we dan afspraken. Zo kan ieder zich op zijn of haar manier ontwikkelen en inzetten.

Sociale Koers
Na brede gespreksrondes met inwoners, maatschappelijke partners, belangenbehartigers en professionals is de nieuwe Sociale Koers tot stand gekomen. De kern van de Sociale Koers is dat iedereen meetelt. Iedere inwoner hoort erbij, voelt zich thuis in Houten en kan op zijn/haar manier deelnemen aan maatschappelijke en sociale activiteiten; zo vormen we met elkaar een inclusieve samenleving.
De Sociale Koers is integraal ingestoken; niet meer de beleidsvelden maar de leefgebieden van inwoners staan centraal. De vraagstukken van inwoners gaan namelijk over de grenzen van wetten en thema's heen. Door een integrale kijk sluiten we dus beter aan op de behoefte van inwoners en zullen we beter passende en effectievere (informele en formele) hulp kunnen bieden.

We hebben gekozen voor een aantal leidende principes die richting geven aan ons dagelijkse handelen met alle partners én om de verbinding te leggen tussen inhoud en kostenbeheersing. De leidende principes zijn:
1. We gaan uit van de eigen verantwoordelijkheid en het eigen netwerk van inwoners.
2. We waarderen en faciliteren inwoners die zich vrijwillig inzetten voor anderen.
3. Een gezonde leefwijze is een verantwoordelijkheid van de inwoners; de gemeente stimuleert en ondersteunt daarbij.
4. Waar hulp en ondersteuning nodig is, richten we ons op de vraag en sluiten we aan bij de eigen mogelijkheden en het versterken van veerkracht.
5. Hulp en ondersteuning moeten altijd passend zijn en het liefst zo licht en zo kort mogelijk en dicht bij huis.
6. We sturen op onderlinge samenwerking, zowel met als tussen onze formele en informele partners.

In het Uitvoeringsplan 2020 zijn ruim 30 projecten benoemd die een bijdrage leveren aan de doelen uit de Sociale Koers. Deze projecten zijn verdeeld over vier integrale thema's: gezondheid, saamhorigheid, leren en werken en thuis.

Inhoudsgestuurde kostenbeheersing
De oplopende tekorten bij Jeugdhulp en Wmo hebben geleid tot acht ombuigingsmaatregelen waarvan de voortgang in een aparte paragraaf Ombuigingen wordt toegelicht.
De ombuigingen versnellen grotendeels de transformatie die Houten na streeft, omdat er expliciet gekozen is voor inhoudsgestuurde ombuigingen. In de transformatie zoeken we naar de mogelijkheden die inwoners zelf en in hun omgeving hebben en kijken we of informele hulp kan bijspringen. Alles is erop gericht om de regie zo veel mogelijk bij de inwoner zelf te laten. Als er toch formele hulp nodig is, kijken we naar zo kort, licht en nabij mogelijke inzet. In samenwerking met alle partijen kijken we of we met betere samenwerking vanuit een gedragen visie de ingezette hulp zo effectief en efficiënt mogelijk kunnen laten zijn. In het kort gaat het om: zoveel mogelijk informele hulp, zo laag mogelijke instroom en een versnelling van de uitstroom. Deze uitdaging is groot, want we willen dat voor inwoners die ondersteuning nodig hebben, die ondersteuning ook daadwerkelijk kan worden geboden.

In 2020 zijn de werkelijke uitgaven voor Jeugdhulp en Wmo ten opzichte van de begroting gestegen, ondanks de eerste resultaten op de ombuigingsopgaven. De oorzaken liggen voornamelijk in een grotere vraag naar huishoudelijke ondersteuning, naar meer complexe jeugdhulp die voornamelijk via andere verwijzers wordt toegekend (LTA), meer zwaardere individuele begeleiding voor jongeren en meer duurdere woningaanpassingen. Onderzocht wordt in hoeverre deze stijging structureel zal zijn.

Inzet op preventie en vroegsignalering
Voorkomen is beter dan genezen. Vanuit die optiek zijn op meerdere terreinen stappen gezet. Het sport- en beweegakkoord zorgt voor meer accent op gezondheid. Het leefstijlakkoord dat in 2020 is voorbereid, zal naast de aandacht voor sport en bewegen ook sturen op verminderen van gebruik van genotsmiddelen, het verminderen van overgewicht en het aanpakken van het probleem van eenzaamheid onder volwassenen en jeugd.

Rondom het oplossen en voorkomen van financiële problematiek verschuift de aandacht ook meer naar de voorkant via Vroeg Eropaf en Vindplaats Schulden en voorkomen we (hogere) schulden. De praktijkondersteuner huisartsen (POH-GGZ) Jeugd zorgt voor laagdrempelige snelle aanpak dichtbij en voorkomt vaak doorverwijzing naar 2e lijnsvoorzieningen.

Normaliseren
Bij het aanpakken van de problemen waar inwoners mee kampen, is ons streven om dat zo licht, kort en nabij mogelijk op te pakken.
De afbouw van opname in residentiële voorzieningen is afgelopen jaar op gang gekomen. Dat vraagt voldoende plaatsen in andere opvangmogelijkheden, zoals pleeggezinnen en gezinshuizen. We willen uithuisplaatsingen voorkomen en aan de voorkant de juiste ambulante begeleiding inzetten.
Op het vlak van wonen zien we ook een beweging voor psychisch kwetsbare mensen. Voor hen stimuleren we wonen in de wijk waarin naast het realiseren van woonplekken ook aandacht moet zijn voor het draagvlak en ondersteuning vanuit de nabij woonomgeving.
We zijn scherper in het maken van keuzes aan wie we daadwerkelijk ondersteuning moeten bieden via individuele maatwerkvoorzieningen. Een deel van de problemen waar mensen tegen aan lopen, hoort bij het gewone leven. De nieuwe Verordening Jeugd en Wmo zal behulpzaam zijn in de gesprekken die we met inwoners voeren om dat onderscheid te kunnen maken.

Focus specifieke groepen
Sommige groepen hebben meer specifieke aandacht nodig, zoals psychisch kwetsbaren, mensen met multiproblematiek, LHBTI'ers, jongeren en ouderen. We zijn op zoek naar manieren om door extra focus deze groepen daadwerkelijk perspectief te bieden. De pilot Op Koers lijkt tot mooie resultaten te leiden, net als de pilot GGZ in de wijk.

Samenwerking
Met het onderwijs werken we intensief samen om de zorg voor leerlingen goed in te vullen, waarin we ieder een eigen verantwoordelijkheid hebben maar door intensievere samenwerking effectiever

kunnen zijn. Vanuit inwoners komen allerlei vragen voor ondersteuning van initiatieven (onder andere Sterke Buurten). We werken op dat terrein ook nauw samen met Van Houten&co.

Regionale aanpak
Samen kom je verder. Binnen de regio Lekstroom of soms nog breder pakken we een aantal vraagstukken en opgaven gezamenlijk op. Handig voor onze partners en efficiënt voor ons. Door de expertise te bundelen realiseren we hogere kwaliteit en komen we ook bij complexe opgaven tot resultaten. Voorbeelden zijn de lopende inkoop van Jeugdhulp en Wmo 2015, de samenwerking met het onderwijs rondom onder andere de onderwijszorg-arrangementen (Oza's), de transitie beschermd wonen en maatschappelijke opvang, transformatie van Jeugd via de Lerend netwerk Zorg voor Jeugd en project 18-/18+.

Duurzame leefomgeving
Mensen wonen, werken, leren, ontwikkelen en ontspannen in een omgeving die levensloopbestendig is. Daarbij gaan wij verantwoord om met middelen.

Het college benoemt in haar collegeprogramma enkele grote maatschappelijke vraagstukken. Bijvoorbeeld de vraag naar meer nieuwe (passende) woningen, onmisbare aanpassingen voor klimaatbestendigheid en het verduurzamen van onze energievoorziening. De bijbehorende opgaven vragen een gedegen voorbereidingstijd.

Wonen
In 2020 zijn meer woningen gerealiseerd dan geraamd (365 woningen bij een raming van 310 woningen). Van de in totaal 365 woningen zijn er 273 appartementen (75%) opgeleverd.
Vanaf 2018 worden er meer van deze gelijkvloerse woningen gebouwd dan eengezinswoningen. Het college benoemt in haar collegeprogramma enkele grote maatschappelijke vraagstukken.
Een aantal grote locaties zijn opgeleverd zoals Koningsspoor/Citadel, Kokermolen, sociale huurwoningen in Het Spoor en er is een gestage productie in De Kiem (De Grassen). Er wordt verder gewerkt aan de plannen met een aanzienlijk deel sociale huurwoningen (Eikenhout, De Kiem, Wegwijzer-Den Oord en Hofstad IV b). Oplevering hiervan wordt de komende jaren verwacht.

Commerciële voorzieningen en horeca
In 2020 is met name op Het Rond het negatieve effect van de corona-crisis van invloed; de verwachting is dat de leegstand, o.a. als gevolg van vertrek of faillissement, verder zal toenemen. Als gemeente proberen we ondernemers waar mogelijk te ondersteunen en hen lokaal perspectief te bieden. Ook zijn er gesprekken gaande om (conform de Retailvisie) het winkelareaal te verkleinen.

Leefomgeving
Het onderhoud van de openbare ruimte (leefomgeving) heeft ook in 2020 geleid tot waardering bij inwoners en ook betrokkenheid.
Er zijn verschillende initiatieven vanuit bewoners ondersteunt en gerealiseerd. Van geveltuinen tot snelheid remmende maatregelen. Juist door de corona-periode ontstonden meer initiatieven die in de meeste gevallen ook konden worden gerealiseerd.

Gebiedsontwikkeling
Er lopen diverse ontwikkelingen door, zowel binnen Houten als in het buitengebied (‘t Goy en Eiland van Schalkwijk). Hierbij wordt ook sterk gekeken naar de versterking van het agrarisch landschap en de recreatieve mogelijkheden die dit geeft. Als compensatie zijn er mogelijkheden om kleinschalig woningbouw toe te voegen.
In samenwerking met ontwikkelaars, Viveste en zorgpartijen zijn diverse woon(zorg)appartementen ontwikkeld die een belangrijke bijdrage leveren aan de bestaande vraag naar kleinere betaalbare woningen.
Er wordt veel aandacht besteed aan het in de markt zetten van de gebieden voor werk en voorzieningen. In dit corona jaar is dat niet vanzelfsprekend, maar desondanks redelijk succesvol. Een mooi aanwinst is de oplevering van het gebouw van de Koninklijke Nederlandse Munt en Sorgente op werklandschap Meerpaal.

Duurzaamheid en energietransitie
In 2020 zijn belangrijke tussenstappen gezet met de evaluatie van het uitnodigingskader zonnevelden en de ontwerp Regionale Energie Strategie. Deze zullen in 2021 leiden tot besluiten over een nieuw

zonneveldenbeleid en de Regionale Energie Strategie. Beiden zullen richting geven aan de productie van duurzame energie in Houten.
Met het Energieplan 2020-2025 heeft de gemeenteraad ervoor gekozen de energietransitie van onderop te versterken.

Landschap en recreatie
Via het budget dat beschikbaar is gekomen via het Platform kleine landschapselementen zijn op meerdere locaties landschapselementen aangeplant is de vorm van Houtsingels, knotbomen en hoogstambomen. In de raad is de visie Groen en Biodiversiteit vastgesteld en is gestart met de uitvoering daarvan.

Cultuurhistorie en archeologie
Weinig doelen zijn in 2020 gerealiseerd vanwege capaciteitsproblemen en door de invloed van COVID-19 op de uitvoerbaarheid van de beleefbaarheid van cultuurhistorie. De visie op Cultureel Erfgoed is hierdoor ook doorgeschoven naar 2021.

Goede bereikbaarheid
Het in stand houden en verbeteren van de infrastructuur voor de bereikbaarheid van Houten.

Houten ligt prachtig centraal in Nederland en is onlosmakelijk verbonden met de populaire en economisch sterke Utrechtse regio. De keerzijde is dat de regio onder druk staat op het gebied van bereikbaarheid.
We streven naar een optimale bereikbaarheid van de gemeente Houten (en de regio) per auto, het openbaar vervoer en met de fiets. Ook is een goede bereikbaarheid binnen de gemeente belangrijk. Bij onze werkzaamheden zoeken we continu naar een goede balans tussen bereikbaarheid, leefbaarheid, duurzaamheid en verkeersveiligheid.
De bereikbaarheid van Houten wordt voor een belangrijk deel bepaald door externe infrastructuurbeheerders, zoals de provincie en het Rijk. Om de gemeentelijke belangen onder de aandacht te houden is overleg met onze partners van strategisch belang.
We kunnen stellen dat de infrastructuur in en rond Houten goed functioneert en dat daardoor de bereikbaarheid goed is.

We hebben verder invulling gegeven aan de projecten uit het bestedingsplan mobiliteit en bereikbaarheid (2019 vastgesteld), waarin de ambities m.b.t. mobiliteit uit het collegeprogramma zijn geprioriteerd. Financieel verloopt de uitvoering van het bestedingsplan boven verwachting, een aantal grotere projecten is goedkoper uitgevoerd dan verwacht. Daarnaast hebben we met de provincie afspraken kunnen maken over de financiële afwikkeling van de A12 Salto gelden, die onderdeel uitmaken van de budgetten van dit bestedingsplan. De projecten met de hoogste prioriteiten, prioriteit 1 en 2 zijn uitgevoerd of in voorbereiding.

We zijn zowel ambtelijk als bestuurlijk veelvuldig in overleg geweest met Rijkswaterstaat, de provincie, ProRail en andere gemeenten om de belangen van de gemeente Houten te behartigen. We hebben gesproken over diverse onderwerpen als de Ring Utrecht, het buitengebied Bunnik-Houten, fietsbeleid, fietssubsidies en openbaar vervoer. Ook in U10 verband hebben we onze bijdrage geleverd aan vele mobiliteitsonderwerpen.

Samen met de provincie en Bunnik hebben we verder invulling gegeven aan het integraal maatregelpakket voor het buitengebied Bunnik-Houten. De provincie heeft (tijdelijk) het fietspad langs de N410 verlengd, zodat fietsers veiliger de wachtrij auto’s bij de verkeerslichten kunnen passeren. Voor de aansluiting A12 is een aanvullend onderzoek uitgevoerd, hierover is de raad in april 2021 geïnformeerd.

Verder is in 2020 een mobiliteitsonderzoek uitgevoerd. Er is onderzocht op welke manier invulling kan worden gegeven aan de woningbouwambities van Houten en wat de consequenties van woningbouw zijn voor de verkeersinfrastructuur (auto, fiets, openbaar vervoer, parkeren en voetpaden).

Met de aanleg van nieuwe fietsinfrastructuur en met beheer en onderhoud aan bestaande fietsinfrastructuur wordt het hoge percentage tevredenheid over bestaande fietsroutes gehandhaafd. De Lobbendijk en de Heemsteedseweg zijn hier voorbeelden van succesvol uitgevoerde fietsprojecten van 2020.

Naast verbetering van infrastructuur is heeft stimuleren van fietsen ook aandacht. vanwege de COVID-19 crisis zijn verschillende onderzoeken gestaakt of niet doorgegaan. Het onderzoek naar stimuleren van duurzaam verover naar bedrijventerreinen is bijvoorbeeld in 2002 stilgelegd, en is in 2021 weer doorgestart in samenwerking met Ondernemend Houten.

Een haalbaarheidsonderzoek vervoer over water is niet uitgevoerd in 2020. Het voornemen is om dit in 2021 in regionaal verband uit te voeren.

De COVID-19 crisis heeft impact gehad op de mobiliteit in Houten. Zowel met elektrokarren, fiets, bus, trein als met de auto, zijn de patronen totaal anders dan voorgaande jaren. Uit de mobiliteitscijfers kan daarom geen conclusie voor structurele ontwikkelingen worden getrokken.
Een onderzoek naar de doorstroming op de Rondweg, met aandacht voor de verkeersafwikkeling bij de inprikkers en de verkeerslichten heeft daarom niet plaats gevonden. Dit zal in 2021 worden uitgevoerd als een 0-meting op basis van gegeven van 2019.

Er is nog geen nieuw parkeerbeleid, voor zowel auto- als fietsparkeren vastgesteld. Oorspronkelijk was het de bedoeling om dit na vaststelling van de ruimtelijke koers voor te leggen. Eind 2020 is ervoor gekozen om de koppeling aan het tijdpad van de ruimtelijke koers los te laten. Maart 2021 is de startnotitie parkeren vastgesteld. Het streven is om eind 2021 het nieuwe parkeerbeleid vast te stellen.

Veilige leefomgeving
Mensen wonen en werken in een omgeving die veilig is en waar mensen zich ook veilig voelen.

Het jaar 2020 heeft grote invloed gehad op de veilige leefomgeving in de gemeente Houten vanwege COVID-19. Maatregelen om COVID-19 terug te dringen veranderden voortdurend en daarmee ook de impact op de leefomgeving. Een eerste lockdown voelde noodzakelijk, iedereen droeg hier in hoge mate aan bij en er was veel saamhorigheid. Samen tegen corona. Maar naarmate het langer duurde kwam er ook meer onzekerheid in de samenleving, nam het draagvlak voor de genomen corona maatregelen af, namen de zorgen toe en had dit alles al met al veel invloed op de leefomgeving. Hierdoor nam het gevoel van veiligheid ook meer af. We moesten afstand houden, ouderen beschermen, minder onderlinge bezoeken brengen, niet sporten, geen vermaak etc. Dit alles heeft uiteraard ook gevolgen gehad voor de uitvoering van de plannen in de begroting 2020 als het gaat om de veilige leefomgeving. Desalniettemin is er ten behoeve van de veilige leefomgeving een enorme prestatie verricht vanwege de coördinatie op COVID-19.

Sociale veiligheid
In Houten is het nog steeds prettig wonen en werken. De criminaliteitscijfers zijn laag en het gevoel van veiligheid is nog steeds hoog. Wel wijken de cijfers van 2020, als het gaat om criminaliteitsontwikkeling, af van het regionaal gemiddelde. Daar waar er in de regio sprake is van een (kleine) daling van het absolute aantal delicten/meldingen, is het totaal aantal delicten/meldingen in Houten gestegen. Daarbij is het belangrijk om te bedenken dat verschuivingen in kleine absolute aantallen tot grote verschillen in percentages leiden.

Jongerenoverlast
Een deel van de verklaring voor de toename heeft te maken met de coronamaatregelen. Een groot deel van meldingen van inwoners dat jongeren zich niet aan de maatregelen zouden houden en geluidsoverlast veroorzaken, is door de politie geregistreerd als een melding van jongerenoverlast. Daarnaast is er in de eerste helft van 2020 sprake geweest van jongerenoverlast op een specifieke locatie en door een specifieke grote groep waar onder regie van de gemeente op is ingegrepen voor de korte termijn. Met de jongeren is nauw contact gehouden om te komen tot nieuwe chill-locaties in Houten waar zij ook na 22.00 uur ’s avonds kunnen chillen, zonder dat dit direct leidt tot overlast voor de omgeving en daarmee tot meer meldingen van jeugdoverlast. Inmiddels zijn eind 2020 twee chill-locaties gerealiseerd en is de inrichting in samenspraak met de jongeren tot stand gekomen.

Vanuit preventief oogpunt is met het jongerenwerk en de politie contact gelegd met deze jongeren, waardoor overlast verder beperkt kon worden in aanloop op de zomervakantie, kerstvakantie en de jaarwisseling. Voorbeelden hiervan tijdens de kerstvakantie zijn: Joinus, activiteiten voor kwetsbaren - Auticafé/ rolschaatsen- en een FIFA online voetbal toernooi met de politie. Deze activiteiten zijn voor jongeren bewust breed gecommuniceerd om zo overlast en hanggedrag van jeugdigen in de

buitenruimte te voorkomen. De stijging van incidenten jongerenoverlast is van +136% in de eerste helft van 2020 teruggelopen tot +38% in de tweede helft van 2020 en daarmee kunnen we voorzichtig constateren dat de aanpak het gewenste effect lijkt te hebben gehad.

Cybercriminaliteit
In heel Nederland stijgen de cijfers voor wat betreft cybercriminaliteit. Deze trend is in Houten ook goed zichtbaar. Houten is in hoge mate gedigitaliseerd. Onze inwoners kopen bijvoorbeeld graag via internet en dat maakt hen ook kwetsbaar voor oplichters. Op basis van de goede ervaringen met een eerste training online over weerbaarheid van 8- tot 12-jarigen (Hackshield-actie met cyberagents) richten we ons in de toekomst op het trainen van online weerbaarheid van verschillende doelgroepen.

Ondermijning
Veel van de beschikbare capaciteit voor ondermijning is besteed aan de aanpak van drugsafval in mestkelders. Aan deze ernstige zaak is een intensieve en brede aanpak gekoppeld. Bij een dergelijke aanpak hoort ook gedifferentieerde communicatie naar doelgroepen. Ook in de andere casuïstiek staat de aanpak van de drugsketen centraal, dat is immers onze en de regionaal vastgestelde prioriteit. Op basis van de politiecijfers is er echter geen sprake van bovengemiddeld veel activiteiten in de drugsketen. Wel pakken wij bij signalen stevig door en dat leest u terug in de krant. Hiermee willen we duidelijk maken dat productie en gebruik van drugs geen vanzelfsprekendheden zijn!

Fysieke veiligheid
Waar de focus in januari nog lag op het werken aan het (brand)veilig langer zelfstandig thuiswonen en hiervoor een mooie pilot is uitgevoerd in appartementencomplex Fluweelmos is de aandacht na 1 maart volledig komen te liggen op de aanpak van de coronacrisis, waarbij cluster veiligheid een coördinerende rol in de lokale aanpak van de crisis heeft vervuld. Enerzijds het vertalen van de landelijke maatregelen en de regionale noodverordening tot een lokale aanpak en anderzijds er voor zorgen dat alle inwoners, ondernemers, zorginstellingen, onderwijs, sportverenigingen, culturele instellingen en maatschappelijke instanties antwoord kregen op hun vragen. Maar ook coördinatie op de impact van de crisis in de leefomgeving in Houten, zoals voor toezicht en handhaving, de verkeerssituatie bij de Weteringhoek, de drukte in de zomer bij de Rietplas en Honswijkerplas. En ook voor de interne organisatie waarbij de veiligheid een rol speelde. Bovendien is de gemeentelijke dienstverlening via de balies steeds veilig uitgevoerd en zijn de balies open en toegankelijk gebleven voor onze inwoners. Hierin is een ongekende prestatie geleverd samen met alle collega's in de organisatie.
Het thema brandveiligheid bij maaltijdbezorgers heeft onze bijzondere aandacht gekregen naar aanleiding van de brand bij een maaltijdbezorger op Het Rond in augustus 2020. De maanden daarna hebben de Veiligheidsregio Utrecht (brandweer) en de gemeente Houten onaangekondigde controles uitgevoerd bij de maaltijdbezorgers in Houten. Vanuit het Bouwbesluit konden we niets “eisen”, slechts adviseren en aandacht vragen voor een veilige manier van laden en opslaan van accu’s van elektrische bezorgvoertuigen. Aan alle ondernemers is een flyer met tips uitgereikt over hoe om te gaan met elektrische apparatuur. De brandveiligheid van alle bezorgdiensten is, op enkele adviespunten na, in orde bevonden en daarmee hebben we ontstane onveiligheidsgevoelens in de samenleving kunnen ondervangen.

Betrokken bij de samenleving
In het programma 'Betrokken bij de samenleving' gaat het om de mate waarin en de wijze waarop het bestuur de behoeften van Houtense inwoners signaleert, onderzoekt en vertaalt naar passend beleid en hoe de (digitale) dienstverlening op een eigentijdse en persoonlijke wijze wordt uitgevoerd.

In dit programma gaat het over de vraag hoe we met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers willen samenwerken om tot mooie resultaten te komen (begroting 2020). Dat samenspel is in het jaar 2020 anders verlopen dan dat dit zich eerder liet aanzien. De corona-omstandigheden maakten alles moeilijker, maar de samenleving is veerkrachtig gebleken en niet stilgevallen.
We hebben wel veel moeite moeten doen om, geholpen door de digitale techniek, met elkaar in gesprek te blijven. En dat is gelukt. De corona-situatie bood kansen om een snelle ontwikkeling van het digitaal werken en communiceren door te maken. Zo konden we samen met onze maatschappelijke partners doorgaan met de opgaven van de samenlevingsagenda. Centraal stond in dat gesprek de vraag hoe we met elkaar willen samenwerken.

De samenlevingsagenda werd in 2020 vastgesteld en daarmee ook de werkwijze hoe vraagstukken gezamenlijk aan te pakken. Een werkwijze waarbij we ons allen bewust zijn van de rollen en verantwoordelijkheden van de gemeente en haar maatschappelijke partners. Zo werd onder andere het Lokaal sportakkoord: Sport- en beweegakkoord Houten vastgesteld en neemt Sportpunt Houten de uitvoering ervan op zich samen met ketenpartners. Ook werd het Lokaal preventieakkoord: Leefstijlakkoord Healthy Houten vastgesteld waarmee 15 actiepunten, door verschillende partners in onderlinge samenwerking met de gemeente als regievoerder worden uitgevoerd. En zo werd ook, bijvoorbeeld, de inburgering van nieuwkomers samen met maatschappelijke partners voorbereid.

In 2020 bleef 'We stellen de mens centraal' uit de Toekomstvisie Houten 2025 leidend. Dat betekende dat vragen en initiatieven vanuit de samenleving belangrijk waren en bleven. Helaas was de ruimte voor inwonersinitiatieven beperkt door corona-omstandigheden en de fysieke beperkingen daarvan.

In alle gevallen stond de menselijke maat voor de gemeente centraal en was persoonlijk contact, indien noodzakelijk, altijd mogelijk. Met een verdere ontwikkeling van de digitale dienstverlening en een verbeterde website werd een stap gezet om de dienstverlening meer laagdrempeliger te maken. Ook werd weer een stap gezet in het vereenvoudigen van de schriftelijke communicatie.

Politiek en bestuur
2020 was een bijzonder jaar door de corona-situatie. Het was de meest ernstige crisis, economische en maatschappelijk, sinds de Tweede Wereld-oorlog. De praktische omstandigheden waren voor allen, inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers en ook voor de gemeente zeer ingewikkeld. Een groot deel van de maatschappelijke activiteiten kon niet of voor een deel in een andere vorm (digitaal) plaatsvinden.

Over de gehele lijn bleek dat daardoor de gewenste maatschappelijke effecten onder druk zijn komen te staan. Er is een licht dalende trend in de scores over 2020. Alles in ogenschouw nemend vallen de cijfers mee en blijven deze toch in lijn met voorgaande jaren 2016, 2017 en 2018. Houten bleef in 2020 op het gebied van de maatschappelijke effecten hoger scoren dan de landelijke gemiddelden van het "gewone" jaar 2019.

Toch hebben we een groot aantal maatschappelijke discussies zoals onder andere rondom de Sociale Koers, de Ruimtelijke Koers, het Lokaal Sportakkoord en het Lokaal Preventieakkoord, kunnen voeren waarbij de uitgangspunten van de samenlevingsagenda met betrekking tot participatie en communicatie van toepassing waren.

Dienstverlening
De dienstverlening is in 2020 naar omstandigheden op een goed niveau gebleven. In de cijfers van de effect- en de prestatie-indicatoren is over de gehele lijn een lichte daling te zien. Dit hangt samen met het beperkende effect van de corona-maatregelen op de dienstverlening. De dienstverlening aan de balie werd afgeschaald (maar wel steeds beschikbaar) en daardoor kon niet in alle gevallen voorzien worden in het gevraagde. Intern is hiervoor een enorme extra inspanning verricht om de dienstverlening op peil te houden (digitaal en niet digitaal) en contact te krijgen/ te houden met inwoners. Voor hen die het nodig hadden, is de balie ook in 2020 open gebleven. Over de hele linie bleven de scores voor de maatschappelijke effecten in 2020 hoger dan de landelijke gemiddelden in 2019.

Voor Houten was en is het belangrijk om het persoonlijke contact en de menselijke maat te houden. Dienstverlening onder de corona-omstandigheden was in alle gevallen maatwerk.

Ontwikkelingen vanuit de paragrafen

Covid-19
Wij zijn trots op de Houtense dynamiek en hechten grote waarde aan de culturele- en sociaal-maatschappelijke kracht en de kracht van het Houtense bedrijfsleven. Dit willen wij ook gedurende en ná de corona-crisis behouden. Daarom hebben wij op 7 april 2020 besloten tot een pakket aan hulpmaatregelen voor het ondersteunen van onze lokale ondernemers, zzp'ers, sociaal-maatschappelijke organisaties, (sport)verenigingen en culturele instellingen. Op 2 juni 2020 hebben wij de werking hiervan verlengd tot 1 september 2020.

Het beoogd effect van deze hulpmaatregelen is: *"de gemeente Houten kan, in samenhang met andere overheden en organisaties, haar aandeel leveren om de liquiditeit in de periode 1 maart - 1 september 2020 te waarborgen en daarmee zoveel mogelijk er voor te zorgen dat ondernemers, zzp'ers, maatschappelijke organisaties en (sport)verenigingen ook na de crisis voort kunnen bestaan. Tevens kan de gemeente Houten hiermee een goed voorbeeld geven en anderen vragen hun voorbeeld te volgen. De kansen voor de lokale gemeenschap te verbeteren en de sociale cohesie zoveel mogelijk te behouden".*

Aanvullend op de besluitvorming over deze algemene hulpmaatregelen zijn specifieke besluiten genomen over steunaanvragen van ondernemers, zzp'ers, maatschappelijke organisaties en (sport)verenigingen. Op basis hiervan kunnen we stellen dat gegeven de omstandigheden het culturele, sociale en bedrijfsleven van onze gemeenschap ook tijdens de corona-crisis in heel 2020 redelijk in stand is gehouden.

Lokale heffingen
Bij de vergelijking van de belastingdruk per huishouden (bruto-woonlasten) van Houten met de andere gemeenten uit de provincie Utrecht neemt Houten in 2020 de 11e plaats in, in 2019 was dat nog de 8e plaats. Daarbij is de 1e plaats voor de goedkoopste gemeente van de 26 Utrechtse gemeenten. De calculatie voor de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens (mphh) die Coelo hanteert, resulteert voor Houten in een bedrag van € 789 en landelijk een 181e plaats (in 2019 positie 128).

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor we geen maatregelen hebben getroffen, maar wel van materiële betekenis kunnen zijn. Naarmate het weerstandsvermogen hoger is, zijn we financieel meer in staat de tegenvallers die uit deze risico's voortkomen, op te vangen.

De weerstandscapaciteit zijn middelen die vrij besteedbaar zijn zonder aanpassing van begroting of beleid. De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrije deel van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en begrotingspost onvoorzien. Onderstaande tabel laat de omvang hiervan zien (€ 5,9 mln).

x € 1.000

Weerstandscapaciteit	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2021
Vrij deel algemene reserve	2.914	2.914	2.914
Resultaat 2020(excl. winstneming grondexploitatie Niet Vinex 539)			*771*
Resultaatbestemmingen 2020			*-313*
- provinciale minimumnorm	*2.509*	*2.511*	*2.511*
- boven de provinciale minimumnorm	*405*	*403*	*812*
Onbenutte belastingcapaciteit			2.510
Stelpost onvoorzien			64
Totaal	**2.914**	**2.914**	**5.946**

Het vrij besteedbare deel van de algemene reserve eind 2020 is onveranderd gebleven ten opzichte van eind 2019 en bedraagt € 2,914 miljoen.
Uitgangspunt hierbij is dat het jaarrekeningresultaat 2020 niet aan het vrije deel van de algemene reserve wordt toegevoegd.

Begin 2021 wordt de omvang € 3,3 mln en voldoen wij aan de minimumnorm die de provincie aan de vrije reserve stelt. Vanuit haar rol als toezichthouder hanteert de provincie als norm een omvang gebaseerd op € 50 per inwoner. Met een inwonersaantal van 50.223 inwoners eind 2020 vereist de reserve een minimumomvang € 2,5 mln.

De financiële gevolgschade van onze risico's schatten we in op € 4,0 mln. De belangrijkste hiervan zijn:

- In 2021 nog onvoldoende sturing op structurele kostenontwikkeling jeugdhulp en Wmo (€ 2,1 mln);
- Vertraging in de recreatieve ontwikkeling van Fort Honswijk en de Honswijkerplas bij Tull en 't Waal (€ 0,4 mln);
- Ineffectieve biologische bestrijding van woekerplanten en onkruid (€ 0,2 mln).

Met een weerstandscapaciteit van € 5,9 mln en gevolgschade van onze risico's van € 4,0 mln komt de ratio van het weerstandsvermogen uit op 1,5. Volgens de uitgangspunten van het beleidskader 'Risicomanagement en Weerstandsvermogen' is deze uitkomst als 'ruim voldoende' te kwalificeren. Continue monitoring blijft echter geboden, ook omdat ontwikkelingen voorzien zijn (de zogeheten kwalitatieve risico's) die op termijn tot een risico kunnen leiden en mogelijk op het weerstandsvermogen een aanspraak doen.

Financiering
Houten heeft in 2020 de renterisiconorm met € 9,6 miljoen overschreden (risico met betrekking tot herfinanciering en renteherziening). Grotendeels veroorzaakt door € 32 miljoen aan aflossingen.
De kasgeldlimiet is in het 1e, 2e en 4e kwartaal overschreden (limiet voor de financiering met kort geld). Reden hiervoor zijn de achterblijvende grondverkopen in 2020. Vanwege de lage rente is de financieringsbehoefte zoveel mogelijk met kasgeld gefinancierd. In 2020 is er voor € 20 miljoen aan vaste leningen afgesloten.
Houten draagt in 2020 landelijk positief bij aan het EMU-saldo. De schuldpositie daalt ten opzichte van 2019. De nacalculatorische omslagrente komt in 2020 afgerond uit op 1,5% en is daarmee gelijk aan de begrote omslagrente. Met betrekking tot de wet schatkistbankieren heeft Houten de gemiddelde drempelwaarde van € 0,8 miljoen in 2020 niet overschreden.

Bedrijfsvoering
De ambtelijke organisatie werkt gedreven om de dienstverlening aan onze Houtense samenleving op een hoog niveau te hebben en te houden. Het vergroten van de wendbaarheid van onze organisatie is hierbij een belangrijke voorwaarde voor succes. Daarmee wordt bedoeld dat medewerkers en management de vaardigheid hebben om te variëren in de manier waarop het werk wordt georganiseerd, de manier waarop sturing vorm wordt gegeven en de manier waarop samenwerking vorm krijgt. Kunnen variëren is belangrijk, omdat het moet passen en effectief moet zijn voor de opgave die centraal staat.
Om dit te bewerkstelligen kenmerkt de ontwikkeling van de organisatie zich door het centraal stellen van een aantal principes.

▪ We tonen eigenaarschap voor ons werk
▪ We geven coachend leiding
▪ We kiezen bewust voor sturen via de lijn of via een programma
▪ We werken integraal en verbindend
▪ We werken opdrachtgestuurd en resultaatgericht
▪ We leren en vernieuwen

Hoe belangrijk wendbaarheid is, heeft het jaar 2020 wel bewezen. De Coronapandemie heeft veel flexibiliteit gevraagd van de Houtense samenleving, het bestuur en daarmee ook van de ambtelijke organisatie. En hoewel veel geplande ontwikkelactiviteiten, gericht op het verder ontwikkelen van bovenstaande principes, daardoor veelal niet de gewenste uitvoering hebben gekregen, is er wel sprake geweest van 'leren in het werk'. Er is veel gevraagd van de flexibiliteit en het uithoudingsvermogen van de medewerkers en de ambtelijke organisatie heeft zich veerkrachtig en wendbaar getoond. Het biedt een basis om op voort te borduren bij de verder doorontwikkeling van de organisatie. Zie voor meer informatie Paragraaf Bedrijfsvoering.

De technologische ontwikkelingen gaan steeds sneller. Het belang van Informatie en digitalisering neemt alleen maar toe. Een ontwikkeling die we natuurlijk ook in Houten zien en die we goed volgen. Het afgelopen jaar is er een start gemaakt met het opstellen van een programma Informatie. Belangrijke punten in dit programma zijn:

- Informatiegestuurd werken
- Digitalisering meest geleverde producten
- Digitaal werken
- Ontwikkelingen vakgebieden
- Informatieveiligheid en privacy
- Innovaties

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op bovengenoemde ontwikkelingen.

De stand van de bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling is per 31 december 2020 € 1,685 miljoen. De besteding van deze bestemmingsreserve is gericht op de inzet voor tijdelijke versterking van de organisatie, flankerend personeelsbeleid / loopbaanoriëntatie en vitaliteitsbeleid in de periode 2021-2025.

De mutaties in de bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel: mutaties bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling x € 1.000

Stand 31-12-2019	**1.872**
Onttrekkingen 2020:	
Tijdelijke versterking van de organisatie	69
Werkbudget versterking organisatie	74
Flankerend personeelsbeleid / loopbaanoriëntatie	44
Totaal onttrekkingen	**187**
Stand 31-12-2020	**1.685**

De middelen per 31 december 2020 zijn als volgt te specificeren:

a. Reservering voor tijdelijke versterking van de organisatie (€ 0,475 miljoen)
b. Reservering voor flankerend personeelsbeleid / loopbaanoriëntatie (€ 0,797 miljoen)
c. Reservering in het kader van vitaliteitsbeleid (€ 0,413 miljoen)
   Deze middelen zijn gereserveerd voor flankerend personeelsbeleid als gevolg van een snelle veroudering van het personeelsbestand de komende jaren. Dit gekoppeld aan de stijgende AOW-leeftijd vraagt extra aandacht voor de vitaliteit (zeker voor wat betreft de functies in de buitendienst) van onze medewerkers. Maar ook voor het borgen van kennis, ervaring et cetera in de organisatie bij toekomstige uitstroom als gevolg van (vervroegde) pensionering. In de periode 2021-2025 zullen circa 20 medewerkers met (vervroegd) pensioen gaan. In de jaren daarna neemt dit aantal snel toe. Dit betekent ook dat er flinke impulsen moeten worden gegeven aan de verjonging van het personeelsbestand. Dit laatste kan alleen door de jonge generatie via op hen toegesneden moderne arbeidsmarktcommunicatie te bereiken.

JAARVERSLAG

Programmaverantwoording

Programma Samen leven

Programma Samen leven

Programma in vogelvlucht

Inleiding

Het programma Samen Leven kent een breed scala aan onderwerpen die raken aan het leven van onze inwoners: welzijn, gezondheid, hulp en ondersteuning voor alle leeftijden, werk en inkomen, maar ook onderwijs, cultuur en sport. Het betreft alle inwoners van jong tot oud.

Hoofddoel van het programma Samen Leven 'Iedereen doet mee'.

Alle Houtenaren hebben een veilige plek om te leven, kunnen een zinvol bestaan leiden en nemen naar vermogen volwaardig deel aan de maatschappij. Inclusie is daarbij de rode draad die door het hele programma loopt.

De 5 subdoelen zijn:

1. Mensen in Houten zijn duurzaam in staat zelfstandig te functioneren en regie te voeren over hun eigen huishouden.
2. Kinderen en jongeren in Houten groeien op in een stimulerende, gezonde en veilige omgeving.
3. Mensen in Houten kunnen naar vermogen meedoen in de samenleving
4. Mensen in Houten steunen elkaar en zetten zich in voor hun omgeving.
5. Mensen in Houten hebben gelijke kansen op gezondheid.

Binnen dit programma is in 2020 veel aandacht gegaan naar de nieuwe Sociale Koers waarin een integrale aanpak vanuit het leven van onze inwoners de leidraad is. Na de vaststelling van de Sociale Koers voor de zomer zijn in de tweede helft van het jaar de eerste initiatieven gestart om de transformatie vanuit het nieuwe beleidskader vorm te geven.
Daarnaast speelden dit jaar de aanpak van de tekorten een grote rol. De ombuigingsmaatregelen die in de begroting 2020 zijn opgenomen, hebben veel inzet gevraagd. Niet alle maatregelen hebben dit jaar tot voldoende resultaat geleid; het kost toch meer tijd om tot positieve financiële effecten te komen. Ter voorbereiding hierop zijn goede stappen gezet. De nieuwe integrale Verordening Jeugd en Wmo is vastgesteld en de aanbesteding voor hulpmiddelen is met succes afgerond. Een aantal andere ombuigingsmaatregelen zoals de Coördinatie van Zorg en de inzet van praktijkondersteuners bij de huisartsen (POH) laten mooie resultaten zien.
Tot slot heeft Corona veel effect gehad op het behalen van de afgesproken resultaten. Sommige activiteiten konden geen doorgang vinden omdat er geen groepsbijeenkomsten mogelijk waren. Andere activiteiten kregen minder follow-up omdat de betrokken partners uit bijv. het onderwijs, cultuur en welzijn de handen vol hadden aan de gevolgen van Corona. Dat speelde ook bij het Sociaal Team een grote rol.

De veranderopgave voor 2020 was om een netwerk van zorg en ondersteuning te ontwikkelen, waarmee inwoners zoveel mogelijk thuis worden geholpen. Daar zijn goede stappen in gezet.

- Versterking van het informele netwerk. Vanwege corona hebben we hier heel positieve ontwikkelingen in gezien door bijvoorbeeld de komst van 'Houten werkt samen', waarin informele en formele partners nauw samenwerkten om de extra steun die nodig was te organiseren. Buurtgezinnen heeft meer hulp kunnen organiseren, er zijn meer koppelingen geweest tussen vraag- en steungezinnen en er is bijvoorbeeld meer huiswerkbegeleiding ingezet.
- De groep zorgverleners waar iedereen gebruik van kan maken zoals huisartsen, tandartsen en fysiotherapie (de zogenaamde 1e lijn) moet de 0e lijn (de zogenaamde voorliggende voorzieningen) beter kennen en benutten. De inzet van de praktijkondersteuners huisartsen heeft een goede impuls gegeven. Ook zijn er overleggen tussen vertegenwoordigers uit 0e, 1e en 2e lijn die juist de onderlinge samenwerking versterken én die zoeken naar betere manieren van op- en afschalen. Dit proces zetten we in 2021 voort.
- De groep zorgverleners waar een verwijzing voor nodig is, zoals de specialisten of het ziekenhuis (de zogenaamde 2e lijn) moet betere zorg tegen lagere kosten leveren. Hier is een groot aantal initiatieven ontplooid, zoals de zoektocht naar meer plaatsen waar jongeren (tijdelijk) kunnen wonen, zoals gezinsvervangende huizen en pleegzorg. Gezinshuis De Grote Geer is in 2020

gestart met de bouw. Het Sociaal Team Houten heeft meer coördinatie van zorg ingezet om de inzet in een gezin beter af te stemmen.

Effectindicator:

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1	Sociale Kracht.	Monitor Sociale Kracht (score 1-10	7,7	7,8	7,7	7,8	7,7

Overzicht deelprogramma's

Het programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:

- Toegang en Transformatie
- Jeugd en Onderwijs
- Wmo
- Werk
- Inkomen
- Sport en Gezondheid
- Kunst en Cultuur

Deze indeling in deelprogramma’s is nog sectoraal ingestoken, terwijl de doelen van het Programma Sociale Kracht dwars door de sectoren heen lopen. Het deelprogramma Toegang en Transformatie is daarom als verbindend element toegevoegd. De vijf subdoelen van het Programma Sociale Kracht komen daarom op onderdelen in verschillende hoofdstukken terug

Behaalde maatschappelijke doelen

Maatschappelijke effecten

Houten scoort, ondanks de coronacrisis, nog steeds goed op aspecten van de 'sociale kracht' van inwoners. Over alle aspecten heen is de inschatting over de eigen sociale kracht gelijk gebleven aan de score van 2019, 7,7. Toch valt een aantal thema's op binnen de Monitor Sociale Kracht.
Inwoners ervaren dat men meer voor elkaar klaar staat en meer naar elkaar omkijkt; dit heeft met name tijdens de eerste golf een impuls gekregen. Anderzijds vinden veel inwoners dat het met de saamhorigheid in de samenleving wat tegenvalt.
De sociale samenhang in de buurt is nagenoeg gelijk gebleven met zelfs een iets grotere inzet voor de leefbaarheid in de buurt.
Bij het oordeel over meedoen in de samenleving, zien we dat er meer wordt gesport, zeker omdat dat ook ongeorganiseerd kan. Georganiseerde sport en cultuurbeleving is teruggevallen. De mogelijkheden zijn natuurlijk heel erg verminderd. Door alle steunmaatregelen van de overheid is de werkeloosheid nog steeds laag en de gemiddelde financiële zelfredzaamheid zelfs nog wat toegenomen.

Niet gerealiseerde maatschappelijke effecten (subdoelen)

We hechten veel belang aan zelfredzaamheid en participatie. Als gevolg van de coronacrisis valt op dat meer mensen last hebben van eenzaamheid. Ouderen boven 75 jaar en alleenstaanden scoorden altijd al minder goed. De eenzaamheid onder beide groepen is nog groter geworden.
Jongeren hebben veel meer last van eenzaamheidsgevoelens dan in eerdere jaren en ze geven aan dat ze minder controle ervaren over hun eigen leven (29% van de jongeren onder de 30 jaar). In de jongerenpeiling die in 2020 is gehouden, wordt dit beeld bevestigd. Een op vijf jongeren heeft in meer of mindere mate last van eenzaamheidsgevoelens. Daarnaast ervaart een groot deel van de jongeren stress of heeft persoonlijke problemen. Eén op de 10 jongeren wil hulp maar kan deze niet goed vinden.

Prestaties

In de programmabegroting 2020 hebben we een groot aantal prestaties met beoogde scores (kwantitatief en kwalitatief) opgenomen. Onderstaand cirkeldiagram geeft aan in welke mate de geplande prestaties zijn gerealiseerd.

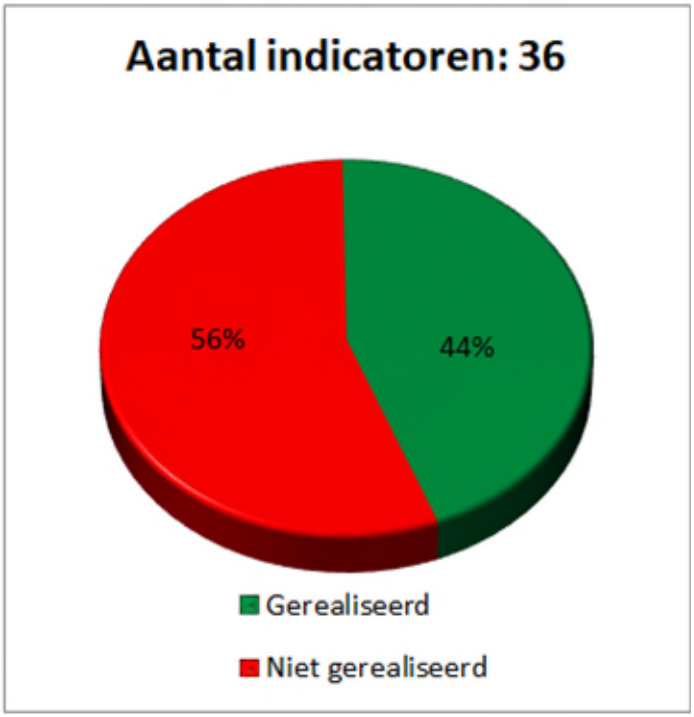

Bovenstaande tabel wordt negatief beïnvloed doordat indicatoren, die nog niet bekend zijn, op niet gerealiseerd gezet zijn.

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt is 44% (16 van de 36 prestatie-indicatoren) gerealiseerd. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

Gerealiseerde prestaties
In het voorjaar van 2020 hebben we de Sociale Koers aan de raad voorgelegd. De Sociale Koers is het integrale beleidskader waarmee we kunnen gaan werken vanuit de samenhang zoals die door de inwoners van Houten wordt beleefd. Na de zomer hebben we het Uitvoeringsplan 2020 vastgesteld waarna de eerste activiteiten zijn gestart die handen en voeten geven aan de nieuwe koers.
Vanuit de deelprogramma's Jeugd en Onderwijs en Wmo is de nieuwe Verordening Jeugd en Wmo aan de raad aangeboden, die vanaf 2021 gebruikt wordt door het Sociaal Team Houten in hun gesprekken met inwoners. Daarnaast is preventie een belangrijk thema geweest onder andere met de JOGG aanpak, uitbreiding sportaanbod voor kinderen met autisme en het project Ouders voor Elkaar. De registraties in de Verwijsindex met betrekking tot de veiligheid van kinderen groeien, waarbij de groei voor een deel komt doordat relevante partners hier meer kennis over hebben en overgaan tot registratie en actie.
Binnen het deelprogramma Wmo is het Living Lab 'Eerst een thuis' gestart om dak- en thuislozen een duurzaam thuis te bieden. Bijzonder was de grote hoeveelheid mantelzorgwaarderingen die wij konden verstrekken, voornamelijk omdat meer mensen zijn opgegeven door iemand uit hun omgeving.
De Houtense Werktafel heeft in het deelprogramma Werk een mooi resultaat opgeleverd; er zijn 650 mensen gesproken die al langer een uitkering hadden. Uiteindelijk zijn er ruim 90 mensen uitgestroomd uit de bijstand, onder andere naar werk en opleiding. Ruim 100 mensen zijn begeleid naar onbetaald werk.
Vanuit het deelprogramma Inkomen blijkt dat meer kinderen gebruik maken van de mogelijkheden van het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds. Vroegsignalering op gebied van schuldenproblematiek laat zien dat als we in een vroeg stadium problemen constateren en die aanpakken, problemen beheersbaarder zijn en beter zijn op te lossen. We werken hieraan in het project Vindplaats Schulden en Vroeg Eropaf.
Belangrijke stappen zijn gezet in het deelprogramma Sport en gezondheid. Allereerst is het Sport- en beweegakkoord afgesloten. Daarnaast is met een grote hoeveelheid partners het nieuwe leefstijlakkoord opgesteld. Meer mensen dan vorig jaar blijken minimaal 1 keer per week te sporten.
Binnen het deelprogramma Kunst en cultuur is het accent door corona verlegd naar praktische en financiële steun voor culturele organisaties en initiatieven. Daarnaast hebben we ""Onvergetelijk Houten", dat heeft bijgedragen aan eenzaamheidsbestrijding, met succes afgerond en hebben we

met het onderzoek via het Burgerpanel naar cultuurparticipatie meer aanknopingspunten gekregen om de deelname aan cultuuractiviteiten te vergroten.

Niet gerealiseerde prestaties
Moeizamer dan gedacht is het verminderen van de tekorten bij jeugdhulp en Wmo geweest. In 2020 is veel aandacht besteed aan de afgesproken ombuigingsmaatregelen. Enerzijds kostten de voorbereidingen meer tijd dan gedacht, zoals het vaststellen van de nieuwe Verordening Jeugd en Wmo en de aanbesteding voor hulpmiddelen. Die zijn in 2020 afgerond en zullen in 2021 tot resultaat gaan leiden. Anderzijds is de aandacht die we besteden aan minder instroom, gecoördineerde inzet van zorg en het versnellen van de uitstroom al deels effectief, maar kost het behalen van de totale taakstelling meer tijd. Zeker omdat we in deze bewegingen de kwaliteit van ondersteuning altijd prioriteit blijven geven. In 2020 is veel energie gestopt in het opbouwen van complete en actuele sturingsinformatie. Daar zijn grote stappen in gezet.
Door corona zijn allerlei initiatieven niet van de grond gekomen, hebben minder inwoners gebruik gemaakt van beschikbare mogelijkheden of zijn sommige problemen vergroot. Hierdoor zijn minder prestaties gerealiseerd dan eerdere jaren of zijn de doelstellingen niet gehaald. Denk daarbij aan cultuur- en sportparticipatie (behalve ongeorganiseerd sporten), trainingen voor professionals, minder initiatieven voor Ons Fonds, minder plaatsingen richting werk bij de WIL en een hogere schuldenlast bij schulddienstverlening.

Hoe hebben de gerealiseerde prestaties bijgedragen aan de beoogde maatschappelijke effecten?

Op meerdere vlakken is er in 2020 bijgedragen aan een versterking van het normale leven van inwoners. Deels gaat het om preventieve acties of hebben inwoners die problemen ervaren een steun in de rug gekregen. Anderzijds zijn ook veel initiatieven niet uitgevoerd vanwege de beperkingen door de coronacrisis. Zeker in 2020 is daardoor het behalen van de beoogde maatschappelijke effecten onder druk komen te staan. De crisis heeft een zware druk gelegd op de gevoelens van welzijn. Het is dus bijzonder dat inwoners nog steeds een goede score laten zien op de ervaren sociale kracht.

Deelprogramma Toegang & transformatie

Wat hebben we bereikt?

Sociale Koers 2020- 2023

In 2020 heeft uw raad de Sociale Koers 2020- 2023 vastgesteld. De ambitie van Sociale koers is dat iedereen in Houten mee telt. De Sociale Koers richt zich dan ook op het verder versterken van de sociale kracht van Houten. Bij het opstellen van de Sociale Koers hebben wij dankbaar gebruik gemaakt van de inbreng van inwoners, belangenorganisaties en medewerkers van maatschappelijke organisaties. GG3

Als vervolg op de Sociale Koers hebben wij in de tweede helft van 2020 het eerste uitvoeringsplan opgesteld waarin we een vertaalslag maken van beleid naar uitvoering. Wij werken hierin vanuit de leefgebieden van de inwoners met de themagebieden; gezondheid, saamhorigheid, leren en werken en thuis. GG3

Uitgangspunten

Vanuit de Sociale Koers en het uitvoeringsplan hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- wij gaan uit van zelfredzaamheid en eigen regie;
- indien zorg nodig is en de zorg kan niet verleend worden vanuit het eigen sociaal netwerk, dan wordt zorg op maat verleend. Eenvoudige aanvragen worden snel afgehandeld. Voor inwoners met ingewikkelde en meervoudige hulpvragen geldt de werkwijze: 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur;
- wij verlenen de zorg die nodig; zo efficiënt mogelijk; tegen zo laag mogelijke kosten. Om de zorgkosten beheersbaar te houden heeft uw raad besloten tot een ombuigingsoperatie.

Resultaten 2020

In relatie tot de Sociale Koers, het uitvoeringsplan hiervan en de ombuigingsoperatie hebben wij in 2020 het volgende gerealiseerd:

Zelfredzaamheid/ eigen regie

De uitgangspunten zelfredzaamheid en eigen regie en het gebruik van voorliggende voorzieningen zijn nadrukkelijk opgenomen in de nieuwe integrale verordening Jeugdhulp en Wmo. De verordening is in 2020 vastgesteld door uw raad en treedt in werking per 1 januari 2021. Via de "Houtense Werktafel" worden inwoners met een afstand naar de arbeidsmarkt begeleid naar werk. Ook wordt voor deze cliënten ingezet op eigen regie en zelfwerkzaamheid. GG3

Zorg op maat, tegen zo laag mogelijk kosten

De stijging van de zorgkosten en de vraag hoe we de kosten beheersbaar kunnen houden, is regelmatig onderwerp van gesprek geweest in de overleggen met onze ketenpartners in de zorg (waaronder het Sociaal Team Houten, zorgaanbieders, Regionale Backoffice Lekstroom, informele zorg, huisartsen en WIL). Voor het beheersbaar houden van de kosten zijn in 2020 de eerste stappen gezet. Een voorbeeld hiervan is de uitbreiding van het aantal praktijkondersteuners jeugd bij de huisartsen. Het effect hiervan is dat er betere zorg wordt verleend en daarnaast bespaard wordt op duurdere zorgtrajecten. GG3

In 2021 moeten vervolgstappen gezet worden voor het beheersbaar houden van de zorgkosten

Inkoop van zorg

In regionaal verband zijn wij in 2020 gestart met een nieuwe inkoopstrategie voor Wmo en jeugd. Daarbij hanteren wij onder andere de volgende uitgangspunten: transformatie (meer gezinsachtige vormen, verblijf afbouwen, snelle uitstroom, langer thuiswonen), integraliteit en effectiviteit van zorg tegen zo laag mogelijke kosten. GG3

Monitoring

Om inzicht en grip op verwijzingen voor geïndiceerde zorg te vergroten hebben we zowel op regionaal als lokaal niveau een dashboard ingericht. Hiermee krijgen we meer zicht op actuele informatie rondom verwijzingen, in- en uitstroom, duur van de zorg, gestapelde zorg en kostenontwikkeling. Door het dashboard kunnen we betere analyses maken en aan de hand hiervan meer sturing geven. GG3

Cliëntervaringsonderzoek
Om zicht te krijgen op de kwaliteit van zorg en ondersteuning, voeren wij jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit. Het cliëntervaringsonderzoek Wmo is in juli 2020 uitgevoerd en betreft de dienstverlening over de periode juli 2019 tot juli 2020. De uitkomsten laten een positief beeld zien ten aanzien van de vraag of de inwoner weet waar hij/zij terecht moet voor de hulpvraag. Ook is het percentage inwoners dat ervaart snel geholpen te worden, gestegen.

Voor het cliënttevredenheidsonderzoek voor de jeugd hebben wij in 2020 met twee andere Lekstroom gemeenten een pilot gedaan met Ervaringwijzer, een digitaal en laagdrempelig instrument voor cliëntervaringsonderzoek. De eerste resultaten uit de pilot zijn positief maar moeten met voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Voor jeugd hebben we in 2020 geen andere vorm van cliëntervaringsonderzoek gedaan.

Aanpak zorgfraude
Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de aanpak van fraude in de zorg. In mei 2020 hebben wij met de Lekstroom gemeenten afgesproken om de zorgfraude op het gebied van jeugdzorg en Wmo gezamenlijk aan te gaan pakken en daarvoor een pilot te starten voor twee jaar.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG3

1. Inwoners van Houten zijn duurzaam in staat zelfstandig te functioneren, regie te voeren over hun eigen huishouden en de weg (toegang) te vinden naar benodigde (preventieve) ondersteuning.
2. Het netwerk van zorg en ondersteuning is zodanig getransformeerd, dat daarmee participatie en samenredzaamheid van inwoners wordt versterkt.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Inwoners van Houten zijn duurzaam in staat zelfstandig te functioneren, regie te voeren over hun eigen huishouden en de weg (toegang) te vinden naar benodigde (preventieve) ondersteuning.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Zelfredzaamheid*	Monitor Sociale Kracht	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2
1.2	De inwoner weet waar hij/zij met zijn/haar hulpvraag moet zijn % (helemaal) mee eens	CEO Wmo / Jeugd	WMO:73% Jeugd:73%	Wmo:78% Jeugd: X**	Wmo: 83% Jeugd: X**	Wmo:78% Jeugd:78%	Wmo: 83%**** Jeugd: X**
1.3	De inwoner ervaart snel geholpen te worden*** (%)	CEO Wmo / Jeugd	Wmo:66% Jeugd:63%	Wmo:69% Jeugd:X	Wmo:73% Jeugd:X	Wmo:68% Jeugd:68%	Wmo:73%**** Jeugd:X

* Is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in het geval van de voortdurende veranderingen en gevolgen van een (chronische) ziekte of een tegenslag, op alle levensterreinen (score 1-10).
** Voor het cliëntervaringsonderzoek Jeugd is in 2020 een pilot uitgevoerd met een nieuw instrument "Evaringwijzer". Er zijn geen cijfers over alle clienten jeugd.
*** Dit kan zijn door zorgaanbieders en / of Sociaal Team.
**** Het cliëntervaringsonderzoek Wmo is in juli 2020 uitgevoerd en gaat over de dienstverlening juli 2019 tot juli 2020.

Betrokkenheid verbonden partijen
GGDrU is een belangrijke verbonden partij op het gebied van jeugd. Om de zorgvraag en het behandeltraject van een inwoner goed af te stemmen tussen verschillende zorgaanbieders waaronder de GGDrU maar ook huisartsen en Stichting Sociaal Team zijn verdere afspraken gemaakt over de onderlinge afstemming in de z.g. Houtense route jeugd. De verschillende partners zijn hierdoor steeds vaker op de hoogte van elkaars betrokkenheid bij een cliënt. De voortgang wordt periodiek (elk kwartaal) gemonitord en besproken in een overleg waarin huisartsen, jeugdartsen (JGZ), Stichting Sociaal Team en de gemeente vertegenwoordigd zijn. De deelnemende partijen zijn tevreden over de samenwerking. In deze overleggen, geïnitieerd vanuit de gemeente, komt ook de samenwerking met de praktijkondersteuner huisarts (POH) aan bod.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Om de zelfredzaamheid van onze inwoners te vergroten zijn in 2020 de volgende acties uitgevoerd

Informeel netwerk en inwonersinitiatieven

Om de zelfredzaamheid van de inwoners te vergroten is het belangrijk dat de inwoner in zijn eigen omgeving beschikt over een informeel netwerk. De corona heeft in onze gemeente Houten er toe geleid dat nieuwe initiatieven zijn ontstaan ter ondersteuning van de inwoners. Zo is de groep vrijwilligers (vanuit de kerk) "Houten voor Houten" ontstaan. De groep heeft onder meer (praktische) ondersteuning geboden aan inwoners die in quarantaine moesten. In de coronaperiode is ook meer beroep gedaan op Buurtgezinnen en zijn meer gezinnen aan elkaar gekoppeld om elkaar te steunen.

.

Lichte ondersteuning

In 2020 heeft Sociaal Team Houten en het CJG zich gericht op laagdrempelige verwijzing of directe ondersteuning bij enkelvoudige vragen. Dit hebben ze samen opgepakt met diverse partners in het voorliggende veld en het onderwijs. Om inwoners tijdens de corona extra te wijzen op welke ondersteuning mogelijk was, zijn er nieuwsberichten, flyers en webinars aangeboden. Naast inzet op preventie en afschalen heeft Stichting Sociaal Team Houten ook grote inzet gepleegd op de maatregelen voor de kostenbeheersing. Bijvoorbeeld het implementeren van coördinatie van zorg en monitoring duurste gezinnen.

Op Koers

Op het gebied van multiproblematiek is in 2020 met het project Op Koers verder gewerkt aan het verstevigen van de basis van inwoners binnen het reguliere leven en op het gebied van werk. Hierbij blijkt dat ondersteuning bij het oplossen van meervoudige problemen in het normale leven essentieel is voordat inwoners een stap kunnen zetten richting werk. Een aantal mensen is op deze wijze echt verder geholpen (zie ook Deelprogramma Werk).

Houten werkt samen!

Vanuit het project verbinding informele en formele zorg is in 2020 het platform "Houten werkt samen!" opgericht. Aan dit platform nemen deel informele zorgpartijen, verwijzers, onderwijs, zorgaanbieders, welzijn. Het platform heeft als doel kennis delen, casuïstiek bespreken en samenwerking te intensiveren.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	Uitvoering en monitoring van een pakket aan maatregelen gericht op kostenbeheersing jeugd en Wmo.			Bij de tweede bestuursrapportage is de bezuinigingsopdracht voor jeugd en Wmo bijgesteld. De bijgestelde bezuinigingsopdracht is op de betreffende actiepunten weliswaar gerealiseerd, maar op andere onderdelen zijn de werkelijke kosten aanzienlijk hoger uitgevallen dan de begrote bedragen, zodat er per saldo voor de jeugd en Wmo sprake is van een overschrijding ten opzichte van de begrote bedragen.

Doelstelling 2

Het netwerk van zorg en ondersteuning is zodanig getransformeerd, dat daarmee participatie en samenredzaamheid van inwoners wordt versterkt.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Participatie*	Monitor Sociale Kracht (score 1-10)	8,0	8,2	8,0	8,4	8,2
2.2	Demografische druk (de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar) (%) (BBV)	WSJG	67,1%	68,1	69,1%	70%	70,4%

* De score voor participatie komt voort uit de vragen die te maken hebben met het hebben van betaald werk, het volgen van een opleiding, het verrichten van mantelzorg of vrijwilligerswerk en/of deelname aan het verenigingsleven.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Om het netwerk van zorg en ondersteuning verder te transformeren is er op diverse gebieden inzet geweest waardoor participatie en samenredzaamheid vergroot kon worden. Doordat wij meer inzicht krijgen in instroom, trajecten en kosten binnen de bestedingen van Jeugdhulp en Wmo, kunnen wij ook met samenwerkingspartners steeds beter de juiste gesprekken voeren over onze gezamenlijke ambities.

Versterken van mantelzorgers
In 2020 is op diverse manieren waardering gegeven aan mantelzorgers. Het steunpunt mantelzorg van Stichting 'van Houten&co' heeft ondersteuning geboden in de vorm van informatie, advies, lotgenotencontact en workshops. De mantelzorgmakelaar heeft daarnaast ondersteuning geboden bij praktische zaken en regelwerk.

Jaarlijks geven we onze mantelzorgers een blijk van waardering om ze te bedanken voor de informele zorg en ondersteuning die ze bieden aan een naaste. In 2020 was deze waardering nog essentiëler, aangezien er door corona meer druk kwam te liggen bij de mantelzorgers. Voor de mantelzorgmarkt hebben we een corona-proof variant opgezet. In plaats van een markt waar de mantelzorgers naartoe konden komen om producten uit te kiezen en informatie op te halen, zijn we dit jaar naar de mantelzorgers toe gegaan. Opvallend is dat diverse mantelzorgers door een ander zijn opgegeven voor de waardering, iets dat de jaren hiervoor niet veel gebeurde. We zien een forse toename van het aantal mantelzorgers die hiervoor in aanmerking kwamen.

Verbinden van zorg aan wonen
In 2020 is in het licht van de Ruimtelijke Koers verder gewerkt aan het meer verbinden van wonen en zorg tussen het sociaal en ruimtelijk domein. Relevante trends en ontwikkelingen, ambities en huidig en benodigd aanbod voor wonen en zorg zijn in beeld gebracht. De belangrijkste ambitie vanuit het sociaal domein is het realiseren van een woonomgeving die stimuleert tot maatschappelijke deelname, beweging en ontmoeting en tot (langer of eerder) zelfstandig wonen van verschillende groepen inwoners. Het gaat onder andere om ouderen, mensen met mobiliteitsbeperkingen, met psychosociale of psychische kwetsbaarheid en jongeren die uitstromen uit jeugdzorg met verblijf (zie ook deelprogramma Wmo en Jeugd en Onderwijs). Wij zien vanuit inwoners ook initiatieven voor gemeenschappelijk wonen ontstaan (zoals Knarrenhof en Bezield wonen) die in Houten een geschikte locatie hiervoor zoeken.

Lokale inzet op participatie
De ondersteuning van inwoners bij het vinden van werk is lokaal uitgevoerd door de Houtense Werktafel. De belangrijkste doelstelling van 2020 was het in beeld brengen van de verschillende klantgroepen. Inwoners met een bijstandsuitkering of inwoners met een hulpvraag bij het vinden van werk kregen een persoonlijk gesprek waarin hun situatie in beeld werd gebracht en werd gekeken naar de mogelijke stappen richting werk of participatie. Hiervoor werkte de Houtense Werktafel zo veel mogelijk samen met lokale werkgevers (zie ook Deelprogramma Werk).

Versterken inwonersinitiatieven
Het ondersteunen van Inwonersinitiatieven heeft het afgelopen jaar door de corona weinig dynamiek en groei laten zien. Samenwerken, samenkomen, activiteiten organiseren was niet of maar heel beperkt mogelijk. Wel hebben we steeds contact gehouden met bestaande inwonersinitiatieven, m.n. in relatie tot corona (on)mogelijkheden en de impact daarvan op hun netwerk. Voorbeelden hiervan zijn het project Sterke Buurten en Ons Fonds.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Op basis van de Sociale Koers 2020-2023 stellen we samen met onze partners, de adviesraad sociaal domein en inwoners het uitvoeringsplan 2021 vast. Waarbij we inzichtelijk maken welke opgaven op ons afkomen in 2021 en welke dilemma's er zijn.			Het concept Uitvoeringsplan Sociale Koers 2021-2022 is eind 2020 aan partners voorgelegd..
2.2	Uitvoeren van een pilot digitale sloten waarmee op een veilige manier toegang geregeld wordt voor thuiszorg, personenalarmering en planbare zorg bij met name ouderen.			Een digitaal slot is een alternatief voor de zogenaamde kluisjessleutel. Om praktijkervaring met digitale sloten op te doen is besloten tot een pilot in 2020. Helaas heeft de pilot geen succes opgeleverd. De kosten waren te hoog en het systeem sloot onvoldoende aan bij de wensen van ouderen en zorgaanbieders.
2.3	Implementatie van het integrale afwegingskader met behulp waarvan we woonzorginitiatieven beoordelen (zie ook programma Ruimte).			Met het toepassen van het integrale afwegingskader is een start gemaakt. Aan de hand van de praktijk worden ervaringen gedeeld

Deelprogramma Jeugd en onderwijs

Wat hebben we bereikt?

Met ons beleid willen wij er aan bijdragen dat de Houtense jeugd kan opgroeien tot zelfredzame en gezonde inwoners. Een stimulerende en veilige omgeving waarin ze hun talenten kunnen ontwikkelen vinden wij daarbij belangrijk. Vanuit de gemeente hebben wij in 2020 op het gebied van jeugdbeleid de volgende acties ondernomen

Passende hulp
Om de jeugdigen passende hulp bieden en alleen jeugdhulp in te zetten waar dat echt nodig is, hebben wij ingezet op een goede vraagverheldering door het Sociaal Team Houten en andere verwijzers zoals de huisartsen (en de praktijkondersteuner jeugd bij de huisarts). GG3, GG10

Zelfredzaamheid
In 2020 is een nieuwe, integrale Verordening Jeugdhulp en Wmo met bijbehorende beleidsregels tot stand gekomen, die per 1 januari 2021 in werking treedt. Bij beleidsstukken hebben wij nadrukkelijk ingestoken op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. Door middel van een afwegingskader wordt eerst gekeken wat een gezin zelf, met zijn netwerk of voorliggende voorzieningen kan oplossen. In die gevallen waarvoor dit géén oplossing biedt voor de hulpvraag, wordt een passende maatwerkvoorziening ingezet. GG4

Preventie GG3, GG4, GG10
Wij hebben in 2020 veel ingezet op preventie voor jeugd.

- De JOGG aanpak is geëvalueerd en ondergebracht onder het Sportakkoord en het Leefstijlakkoord (zie ook deelprogramma Gezondheid) waardoor de aanpak meer integraal wordt;
- Partners die de sport- en beweegmogelijkheden in de buitenruimten aanbieden hebben hun aanbod uitgebreid. Ook Jongerenwerk is sportactiviteiten in de wijken voor jeugd gaan opzetten.

- Voor kinderen met autisme is een specifiek aanbod gecreëerd. Voorbeelden hiervan zijn een aangepast sportprogramma via het project Sportmix dat opgezet is door Sportpunt Houten en de activiteiten georganiseerd door Chill Auti Café .
- Op scholen is in diverse vormen voorlichting gegeven aan de leerlingen. Daarbij is ingezet op de invloed van sociale media, sexting en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Niet alle voorlichtingen aan leerlingen hebben kunnen plaatsvinden, deels zijn deze online gegeven. Ook jongerenwerkers en docenten van scholen zijn rondom deze thema's verder geschoold.
- Een speerpunt in 2020 was het voorkomen van relatieproblemen/(v)echtscheidingen. We hebben een ouderinitiatief opgezet waar ouders elkaar helpen en ondersteunen (Ouders voor Elkaar) en een voorlichtingsprogramma ingekocht voor aanstaande ouders: ""Ouders Inc". Hieraan hebben 47 ouders deelgenomen. Ook het CJG is een belangrijke partner geweest in 2020 rondom laagdrempelige trainingen, informatievoorziening en kennisdeling aan kinderen, ouders en ketenpartners. Zo hebben zij KIES-trainingen aangeboden aan kinderen in echtscheidingssituaties en diverse kenniscafés en online webinars georganiseerd.

Verbinding met onderwijs en kinderopvang
Via de werkgroepen 'afstemming onderwijs - jeugdhulp' hebben we de eerste stappen gezet naar betere onderlinge afstemming. Omdat de samenwerkingsverbanden regionaal werken, hebben we dit vervolgens regionaal beter geagendeerd; dit krijgt een vervolg in 2021. GG3

Inclusief onderwijs
In 2020 hebben wij stappen gezet op het gebied van inclusief onderwijs (onderwijs waarbij kinderen vanuit allerlei achtergronden en met én zonder beperkingen samen spelen, werken en leren). Dit via het Strategisch Beraad Jeugd /Lokaal Educatieve Agenda (SBJ|LEA). Vanuit de school voor speciaal onderwijs De Wissel is een nieuw voorstel gekomen om de samenwerking tussen speciaal onderwijs en regulier onderwijs verder te gaan uitwerken. Dit voorstel moet nog verder uitgewerkt worden. Daarnaast zijn lokaal en regionaal gesprekken gestart over wat inclusief onderwijs betekent voor de onderwijshuisvesting. GG3, GG4

Ondersteuning tijdens corona
Tijdens de lockdowns en andere coronamaatregelen hebben wij de verschillende partijen (onderwijs, kinderopvang, SSTH, GGDrU, welzijn, sport, vrijwilligersinitiatieven) gefaciliteerd en ondersteund in hun werkzaamheden en vooral in de samenwerking. Zo kon het onderwijs zo goed mogelijk gecontinueerd worden, waren de kwetsbare gezinnen en kinderen in beeld en kregen daar waar nodig passende ondersteuning. GG3, GG4

Ombuigingsoperatie
Om de kosten van zorg beheersbaar te houden is in 2020 ingezet op een ombuigingsoperatie op de onderdelen Jeugdzorg en Wmo. Voor de resultaten hiervan verwijzen wij u naar de paragraaf Ombuigingen.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG3, GG4, GG10

1. Ouders en jeugd benutten hun talenten en eigen kracht en maken hierbij gebruik van hun sociaal netwerk.
2. Ondersteuning gericht op jeugdigen en hun ouders is effectief en efficiënt, aansluitend op de leefwereld van de doelgroep en zo licht als kan / zo zwaar als nodig is.
3. De veiligheidsketen voor de jeugd is zo laagdrempelig mogelijk, maar zo zwaar als nodig georganiseerd.
4. We zetten in op minder thuiszitters. Het hoofddoel dat we per 2021 met de regionale thuiszittersaanpak Lekstroom willen bereiken is dat kinderen niet meer of slechts heel kort thuis zitten zonder passend aanbod van onderwijs en/of in het uiterste geval met zorg en dat het aantal thuiszitters en vrijgestelde leerlingen daalt. Lokaal geven wij hier uitvoering aan.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Ouders en jeugd benutten hun talenten en eigen kracht en maken hierbij gebruik van hun sociaal netwerk.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Cliënten (jongeren/ouders) kunnen beter hun problemen oplossen (%)	CEO Jeugd	51%	X	X*	50%	X*

* In 2019 en 2020 is een pilot uitgevoerd met een nieuw instrument "Evaringwijzer" De vragenlijst is afgenomen bij cliënten van een aantal aanbieders. Er zijn geen cijfers over alle clienten jeugdhulp.

Betrokkenheid verbonden partijen
De GGDrU heeft in 2020 ondersteuning verleend bij het geven van voorlichting aan ouders over het gebruik van alcohol- en drugs. Verder heeft de GGDrU input geleverd voor het leefstijlakkoord van Houten. Om ouders bewust te maken van het belang van gezonde voeding en voldoende bewegen voor kinderen, heeft de GGDrU via de JOGG informatietasjes gegeven aan ouders bij hun laatste bezoek aan het consultatiebureau.

In de zomer van 2020 zijn de resultaten uit de Gezondheidsmonitor Jeugd (voortgezet onderwijs) over het jaar 2019 gedeeld met de gemeente. Dit onderzoek voert de GGDrU iedere vier jaar uit om inzicht te krijgen in de gezondheidssituatie van deze jongeren. Dit is een grootschalig vragenlijstonderzoek onder leerlingen van klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. De leerlingen beantwoorden vragen over gezondheid, welzijn, leefstijl, vrije tijd en school. De uitkomsten leverde waardevolle informatie op ter onderbouwing van ons beleid en interventies en ter bevordering van een gezonde ontwikkeling van de jeugd. In 2020 heeft de GGd gewerkt aan implementatie van hun digitale dossier (GGiD). Door de corona heeft dit vertraging opgelopen en wordt dit in 2021 uitgerold.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Voor jeugdigen en gezinnen in Houten is het van belang dat zij hun sociaal netwerk goed kunnen benutten. We werken aan het versterken van de basis van gezinnen en ondersteunen initiatieven in Houten die zorgen voor een actief, betrokken en steunend netwerk voor gezinnen en kinderen in Houten die dit nodig hebben.

Netwerk van pleegouders/gezinshuisouders en Buurtgezinnen
Het netwerk van pleeggezinnen is ook in 2020 door de gemeente ondersteund. De corona heeft echter ook zijn weerslag gehad op de activiteiten van het netwerk. Doordat het netwerk aangesloten is bij de opdracht afbouw jeugdhulp verblijf en doorontwikkeling gezinsachtige settings (zoals pleegzorg en gezinshuizen) is de kennis en ervaring verbreed.

Ten tijde van de eerste lockdown (maart 2020) heeft Buurtgezinnen veel hand en spandiensten verleend. Voorbeelden hiervan zijn huiswerkbegeleiding voor kinderen door studenten, taalmaatjes en videocontacten tussen gezinnen die een luisterend oor nodig hadden en gezinnen die dat wilden bieden.
Daarnaast zijn dit jaar 16 koppelingen gemaakt tussen vraag- en steungezinnen. Daarnaast zijn 19 koppelingen tussen vraag en steun gezin onderhouden. Verder zijn 31 steungezinnen aangemeld en 20 vraaggezinnen aangemeld in 2020.

Opvoedondersteuning CJG
Het CJG heeft een belangrijke taak vervuld in 2020 rondom het laagdrempelig bieden van advies, consultatie en opvoedondersteuning. In 2020 is het aantal aanmeldingen ten opzichte van 2019 gestegen met 10%. De website van CJG wordt door ouders goed en gemakkelijk gevonden. Meer dan de helft van de aanmeldingen wordt afgesloten na advies of laagdrempelige opvoedondersteuning. 70% is positief afgerond zonder verwijzing (inclusief groepswerk). Voor de doelgroep is in 2020 een aantal webinars georganiseerd. Daarnaast is een kenniscafé (online) georganiseerd.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	Ook in 2020 organiseren we samen met SHINE en Van Houten&co een jongerenbijeenkomst.			In 2020 is er geen fysieke bijeenkomst met jongeren geweest; naast de activiteiten die Shine en Jongerenwerk doorlopend met jongeren doen. Maar vanuit de Jongerenpeiling 2020 hebben we met diverse jongeren meerdere malen online gesprekken gevoerd rondom mentale gezondheid, activiteiten in Houten, informatievoorziening en effecten corona. Deze input is/ wordt meegenomen in beleid.

Doelstelling 2

Ondersteuning gericht op jeugdigen en hun ouders is effectief en efficiënt, aansluitend op de leefwereld van de doelgroep en zo licht als kan / zo zwaar als nodig is.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Aantal jeugdigen residentiële jeugdhulp: Residentiële instelling*	Regionale backoffice	58	40**	35	48	37
2.2	Aantal jeugdigen residentiële jeugdhulp: Pleegzorg / gezinshuizen***	Regionale backoffice	X	65****	73	70	72
2.3	Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdhulp (%) (BBV)	CBS	9,9%	9,9%	10,1%	8,6%	nnb
2.4	Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdbescherming (%) (BBV)	CBS	0,7%	0,7 %	0,8 %	0,7%	nnb
2.5	Jongeren (van 12 jaar tot 23 jaar) jeugdreclassering (%) (BBV)	CBS	0,2%	0,3%	0,3 %	0,2%	nnb
2.6	Ik kan de hulp krijgen die ik nodig heb (jongeren) (vaak/altijd) (%)	CEO Jeugd	78%	X	X	78%	X******

* Tot en met 2017 is residentiel verblijf en verblijf in de vorm van gezinsvormen (pleegzorg en gezinshuizen) nog onder dezelfde noemer geregistreerd. We hebben er toen voor gekozen om handmatig de plaatsingen binnen een instelling uit te halen.
** Peildatum januari 2019 over 2018.
*** Vanaf 2018
**** Peildatum 1 juni 2019 over 2018
***** Over 2020 zijn geen cijfers bekend omdat er voor de jeugd in 2020 alleen een pilot is uitgevoerd voor het clienttevredenheidsonderzoek. Dit onderzoek gaf op dit onderdeel te weinig informatie

Doel	Verklaring van afwijking
2.1	De daling ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat meer is ingezet op goedkopere alternatieven zoals pleeggezinnen en gezinstehuizen

Betrokkenheid verbonden partijen

De GGDrU is op dit onderdeel onze verbonden partij.
Vanwege de COVID-19 pandemie en de (eerste) lockdown is het consultatiebureau van de GGrU korte tijd gesloten geweest. Wel is te allen tijde contact gehouden met alle ouders om te vernemen hoe het gaat met de ontwikkeling van hun kind(eren) en kon men digitaal en telefonisch terecht voor advies en ondersteuning. Het Rijksvaccinatieprogramma is doorgegaan, soms in andere volgorde dan voorheen stond gepland. In het voorjaar voerde GGDrU de meningokokken ACWY campagne uit. In het najaar 2020 volgden de DTP-vaccinaties, de extra HPV campagne voor 15/16-jarigen en

maternale kinkhoest vaccinaties. Gezamenlijk is er veel aandacht geweest voor kwetsbare situaties bij gezinnen en kinderen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wij hebben in 2020 verdere invulling gegeven aan onze ambitie om jeugdhulp meer passend en meer nabij in te zetten. We willen de hulp beschikbaar houden voor hen die het echt nodig hebben en zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig ondersteuning bieden en/of indiceren.

POH GGZ jeugd
Voor jeugdhulp is niet alleen de gemeente een belangrijke verwijzer, maar ook andere partijen, zoals de huisartsen. We hebben in 2020 praktijkondersteuners jeugd-GGZ (POH-GGZ Jeugd) gepositioneerd in drie grote huisartsenpraktijken. De POH-GGZ Jeugd zorgen ervoor dat jeugdigen met een hulpvraag snel en laagdrempelig geholpen worden in een vertrouwde omgeving. Zo kunnen zij (de noodzaak tot) zwaardere zorg voorkomen. Doordat er minder verwijzingen nodig zijn naar jeugd-GGZ, draagt de inzet van de POH-GGZ Jeugd ook bij aan het beter beheersbaar houden van de kosten voor jeugdhulp.

Afbouw jeugdhulp verblijf
Naast nabije passende hulp voor kinderen die bij de huisarts hun hulpvraag stellen, zijn we in 2020 ook (regionaal) bezig geweest met de opdracht afbouw jeugdhulp met verblijf. We willen meer kinderen in gezinsachtige settings opvangen en/of uithuisplaatsing voorkomen. Daartoe hebben we samenwerkingsafspraken gemaakt met pleegzorg- en gezinshuisaanbieders, in combinatie met voorliggende initiatieven zoals Buurtgezinnen, Handje Helpen, meeleefgezinnen. In april 2020 is expertiseteam YEPH gestart; dit bovenregionaal ingekochte samenwerkingsverband van onder andere gesloten jeugdzorg stelt hiermee expertise beschikbaar aan de lokale teams en SAVE om plaatsing te voorkomen. Daarnaast hebben wij alle jeugdigen die hier verblijven geanalyseerd en hebben wij een plan gemaakt om goede uitstroom te versnellen. In het Lerend Netwerk Zorg voor Jeugd komen kennis en ervaring samen en werken we samen met het Regionaal Omdenk- en Expertteam Lekstroom (ROEL) aan doorbraken in gevallen waar niet één zorgaanbieder het passende aanbod heeft. In 2020 hebben wij meer gebruik kunnen maken van onder andere Buurtgezinnen. De bereidheid van Houtense inwoners om steungezin te zijn of een kamer te verhuren aan een jeugdige vanuit de jeugdzorg (Kamers met Aandacht) is sterk aanwezig. Ook is in 2020 gestart met de bouw en ontwikkeling van het gezinshuis de Grote Geer.

Duurzame partnerrelaties
Op het gebied van passende zorg met betrekking tot complexe scheidingen en samengestelde gezinnen zijn wij in 2020 als gemeente aangehaakt bij het initiatief 'Ouders voor Elkaar'. Ouders die een scheiding hebben doorgemaakt ondersteunen, onder specialistische begeleiding, andere ouders die net aan het begin van dit proces staan. Ook is er aandacht voor samengestelde gezinnen. Daarnaast bieden we aanstaande ouders vanaf 2020 de online cursus 'OudersInc'. Jonge ouders uit Houten krijgen een online cursus aangeboden (via het consultatiebureau, CJG en andere signaleerders) zodat zij goed zijn voorbereid op het ouderschap en weten om te gaan met de situaties die hierbij komen kijken. Zo leren zij omgaan met lastige situaties in de opvoeding, in de relatiesfeer en met financiële vraagstukken. CJG is in 2020 zelf geschoold in KIES-trainingen en heeft dit meerdere malen ingezet. Daarnaast is dit onderwerp meerdere malen aan bod gekomen in webinars en kenniscafe's.

Continuïteit van zorg
Vanuit de regionale opdracht 18-/18+ is verkend hoe groot deze doelgroep is en welke behoefte deze groep heeft. Bij professionals die contact hebben met deze jongeren wordt ingezet op deskundigheidsbevordering en aandacht voor de Big 5 (support, wonen, school&werk, inkomen en welzijn) en het toekomstgericht werken (met o.a. een perspectiefplan). Dit wordt meegenomen in werkwijze van onder meer het Sociaal Team Houten en binnen het project Op Koers. Om dit onderdeel te laten zijn ook van hulpverleningstrajecten bij zorgaanbieders wordt dit ook vastgelegd in de nieuwe inkoopstrategie. In 2021 werken we verder aan informatievoorziening voor 18-jarigen in Houten (o.a. in de vorm van een brief voor 18-jarigen, website, online webinar).

Preventie
Meer aandacht voor preventie en het voorveld optimaal benutten is een doel binnen verschillende overleggen en platforms. In het netwerk "Houten werkt samen" worden alle sectoren binnen Houten (formeel en informeel) aan elkaar gekoppeld en wordt kennis en ervaring uitgewisseld. In coronatijd is gebleken dat Houten een enorme hoeveelheid aan ondersteuning kent in het voorliggende veld. Sommige zijn verder tot bloei gekomen en nieuwe initiatieven zijn ontstaan (o.a. Houten voor Houten). Wij hebben extra aandacht geschonken aan informatievoorziening aan inwoners, ouders en kinderen. In de vorm van webinars, flyers, emails en informatiepagina's in het Groentje is veel aandacht geweest voor; "Waar kan ik laagdrempelig terecht wanneer ik hulp nodig heb?" De aanvragen bij CJG en Buurtgezinnen zijn in deze periode toegenomen. Hierbij is naast opvoedondersteuning en hulp bij psychische klachten ook veel aandacht geweest voor vragen rondom financiële problemen. Om zicht te krijgen op het feit of wij hiermee alle doelgroepen bereiken hebben we veel geïnvesteerd in het spreken van alle samenwerkingspartners. In diverse (inmiddels structurele) overleggen en platforms hebben wij meerdere malen geconstateerd dat wij in Houten korte lijnen hebben met de kwetsbare inwoners en dat partijen hierin allen heel actief opereren en ook aan de bel trekken wanneer dit nodig is. Voor diverse doelgroepen zijn uitzonderingen gemaakt tijdens de lockdown zodat ondersteuning mogelijk bleef (noodopvang, jongerenwerk, dagbesteding etc.).

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	We werken binnen het transformatiefonds aan twee opdrachten; afbouw jeugdhulp verblijf en 18-/18+. Hierbinnen zullen er diverse pilots worden uitgevoerd om het zorglandschap jeugd verder te transformeren.			De opdrachten 18-/18+ en afbouw jeugdhulp met verblijf zijn afgerond. Diverse activiteiten zijn opgestart; kamers met aandacht, samenwerking pleegzorgaanbieders/ gezinshuizen, start YEPH. Diverse zaken worden meegenomen in nieuwe werkwijzes, de inkoop 2022 (o.a. toekomstgericht werken, perspectiefplan) en in het Lerend netwerk Zorg voor Jeugd. Samen met lokale teams, SAVE en het regionaal omdenk- en expertteam (ROEL) wordt een integrale werkwijze ontwikkeld voor complexe problematiek (o.a. met doorbraakmethode IPW). Dit platform werkt vanuit en met de uitvoering aan verbeteringen in processen en hulpverleningstrajecten.

Doelstelling 3

De veiligheidsketen voor de jeugd is zo laagdrempelig mogelijk, maar zo zwaar als nodig georganiseerd.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	Jongeren (12 t/m 21 jarigen) met een delict voor de rechter (%) (BBV)	WSJG	0%	1%	1%	0,75%	nnb
3.2	Verwijzingen Halt: aantal per 10.000 jongeren 12 - 18 jaar (BBV)	Bureau Halt / WSJG	108	63	67	80	90

Betrokkenheid verbonden partijen
Als verbonden partij heeft de GGDrU in 2020 in opdracht van ons gewerkt aan de Verwijsindex. Dit om de samenwerking en afstemming met professionals die betrokken zijn bij een kind of jongere te verbeteren en daarmee ondersteuning of begeleiding te optimaliseren. De GGDrU beheert actief de Verwijsindex, geeft trainingen en beheert een dashboard. De gemeentelijke coördinatie van de Verwijsindex ligt bij de coördinator van het CJG.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wij werken aan voldoende aandacht voor veiligheid voor kinderen. Wij hebben hierin een aanjaagrol. In 2020 hebben wij op gebied van veiligheid van kinderen het volgende gedaan:

Aandachtsfunctionarissen veiligheid

Medewerkers van in het Sociaal Team Houten, het CJG, GGD, maar ook scholen hebben specifieke aandachtsfunctionarissen veiligheid die weten hoe geacteerd moet worden in geval van onveiligheid. Waar nodig kunnen zij hun expertise delen met hun collega's binnen hun organisatie zodat op de juiste en adequate wijze gehandeld wordt. In 2020 zijn twee netwerkbijeenkomsten georganiseerd voor aandachtsfunctionarissen met 24 deelnemers. In de week tegen mishandeling (16-22 november) is nader aandacht gevraagd voor financiële uitbuiting en kindermishandeling. Om hierbij ook inwoners van Houten te betrekken, hebben we de expositie Zie# georganiseerd, samen met ketenpartners en (ervaringsdeskundige) inwoners van Houten. De meeste aandachtsfunctionarissen in Houten kennen elkaar en hebben onderling contact en overleg wanneer er zorgen zijn over de veiligheid in een gezins(systeem). In verband met de corona hebben we extra aandacht gehad voor (een eventuele toename van) zorgmeldingen bij Veilig Thuis. Enerzijds hebben we ketenpartners gevraagd om ook eventueel een melding bij Veilig Thuis te doen wanneer gezinnen of kinderen tijdens lockdown-periode uit het zicht dreig(d)en te raken. Anderzijds hebben we eventuele stijgingen samen met het Veiligheidsteam en Sociaal Team Houten goed in de gaten gehouden en geacteerd op de signalen die hieruit naar voren kwamen.

Verwijsindex

De Verwijsindex is een systeem waarin professionals een signaal kunnen afgeven om hun betrokkenheid aan te geven bij een jeugdige. Het doel van de Verwijsindex is om betrokken professionals met elkaar in contact te brengen om samen met ouders/ jeugdige de best passende ondersteuning/begeleiding te bieden. In 2020 hebben we via onder meer CJG en GGDrU ingezet op kennisdeling en het aansluiten van nieuwe partijen bij de Verwijsindex. Het aantal meldingen in de Verwijsindex is in 2020 toegenomen. Zie de cijfers in de prestatie-indicatoren.

Lokaal overleg

In het Jeugd en veiligheidsoverleg komen partners rondom zorg en veiligheid regelmatig bij elkaar om zorgen en signalen te delen. In 2020 heeft dit overleg veelal in het teken gestaan van de jongeren(overlast). Er is veel ingezet op korte lijnen met de lokale partners (o.a. Jongerenwerk, Shine, sportverenigingen) en het organiseren van jongerenparticipatie (online gesprekken, extra activiteiten). Voor ouders en gezinnen is veel inzet gepleegd op informatieverstrekking over waar men terecht zou kunnen voor hulp. Dit om te voorkomen dat stress in gezinnen verder zou kunnen oplopen en om ondersteuning te bieden op velerlei terrein in verband met corona (praktisch, sociaal-emotioneel, financieel).

Regionale visie

Regionaal is in 2020 gewerkt aan een nieuwe Regiovisie rondom kindermishandeling en huiselijk geweld. In 2021 zal deze verder regionaal en lokaal worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	Aantal registraties in verwijsindex*	Jaarverslag verwijsindex	331	450	515	805	878
3.2	Aantal registraties Veilig Thuis in verwijsindex	Jaarcijfers verwijsindex	195	325	317	375	477
3.3	Unieke cliënten**	Jaarcijfers verwijsindex	350	490	441	500	471
3.4	Aantal matches (tussen instanties) in verwijsindex***	Jaarverslag verwijsindex	561	757	360	780	307

* Deze cijfers betreffen nu vanaf 2017 ook de meldingen van zorgaanbieders / instanties buiten Houten die Houtense inwoners registreren. Daarbij hebben we de registraties van Veilig Thuis apart vermeld.
** Unieke cliënten zijn totalen over alle instanties die registreren met betrekking tot inwoners van Houten en het totale aantal registraties van Veilig Thuis.
*** Een unieke cliënt kan meerdere matches hebben. Hierdoor kan het aantal matches hoger zijn dan het aantal unieke

cliënten.

Doel	Verklaring van afwijking
3.1	Het instrument van verwijsindex, waarbij meldingen worden gedaan indien er bezorgdheid is om het welbevinden van een kind, is in 2020 volop onder de aandacht gebracht. Daardoor wisten meer organisaties de weg te vinden naar de verwijsindex. Een toename van het aantal registraties betekent dat er meer zorgen ten aanzien van veiligheid van kinderen zijn gemeld. Toename kan betekenen dat er meer partijen aangesloten zijn en gebruik maken van dit instrument. Toename kan ook betekenen dat er meer zorgen zijn, o.a. wellicht vanwege effecten corona (meer mensen thuis bij elkaar, iedereen is thuis dus neemt meer waar m.b.t. buren(overlast), meer signalen van huiselijk geweld).
3.2	Idem 3.1, meer organisaties maken gebruik van de verwijsindex
3.3	Idem 3.1. de stijging ten opzichte van 2019 is grotendeels te verklaren doordat meer organisaties gebruik maken van de verwijsindex.
3.4	Een cliënt kan aangemeld worden door één organisatie of door meerdere organisaties. In het laatste geval spreken we van een match. Ondanks de stijging van het aantal registraties is het aantal matches tussen de verschillende meldende instanties niet gestegen maar juist afgenomen. Dit betekent dat minder meldingen zijn gedaan vanuit meerdere verschillende organisaties over dezelfde cliënt

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
3.1	We organiseren vanuit de gemeente tenminste 1 nieuwe training voor het opleiden van nieuwe aandachtsfunctionarissen uit alle werkvelden (welzijn, jongerenwerk, kinderopvang, onderwijs (PO en VO), CJG, sociaal team, leerplicht, etc).			Er zijn dit jaar geen nieuwe trainingen gegeven. Deels was het animo laag, anderzijds geven scholen ook aan dat zij zelf opleiden. De netwerkbijeenkomsten hebben wel plaatsgevonden en een training is voor 2021 gepland.

Doelstelling 4

We zetten in op minder thuiszitters. Het hoofddoel dat we per 2021 met de regionale thuiszittersaanpak Lekstroom willen bereiken is dat kinderen niet meer of slechts heel kort thuis zitten zonder passend aanbod van onderwijs en/of in het uiterste geval met zorg en dat het aantal thuiszitters en vrijgestelde leerlingen daalt. Lokaal geven wij hier uitvoering aan.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
4.1	Deelname speciaal onderwijs (basis en voorgezet onderwijs) Houtense jeugd (%)	Regionale leerlingenadministratie	1,9%	1,8%	2%	1,6%	1,95%
4.2	Onderwijs: Absoluut verzuim per 1.000 inwoners 5-18 jaar (BBV)*/***	Duo	0,6***	1,1	1,6	0,4	nnb
4.3	Onderwijs: Relatief verzuim per 1.000 inwoners 5-18 jaar (BBV)**/***	Duo	14***	11	15	15	nnb
4.4	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (% van het totaal (VO en MBO)) (BBV)	DUO dienst uitvoering onderwijs	1,4%	1,4%	1,2%	1,5%	nnb
4.5	Kinderen met een VVE indicatie dat gebruik maakt van VVE (%)	JGZ / Peuteropvang	93,1%	93%	94%	95%	84%

* Met absoluut verzuim wordt bedoeld dat een scholier niet ingeschreven is bij een onderwijsinstelling
** Met relatief verzuim wordt bedoeld dat een scholier ongeoorloofd weg blijft van de school waar die is ingeschreven (spijbelgedrag etc).
*** Gemeten per schooljaar.

Doel	Verklaring van afwijking
4.1	1,95% is percentage SO en VSO, cijfers schooljaar 2019-2020. SBO was in schooljaar 2019-202 100 leerlingen, 1,1%.Raming was gebaseerd op landelijke ontwikkeling en regionale focus op afnamen SBO, SO en VSO. SBO neemt elk jaar af. De corona pandemie heeft de focus van het onderwijs verlegd. Daarnaast heeft de gemeente weinig invloed op hoeveel kinderen in het SO en VSO instromen.
4.5	Het percentage kinderen met een VVE indicatie dat geen gebruik maakt van VVE is gedaald. Deze daling wordt veroorzaakt doordat een aantal ouders/verzorgers gekozen hebben voor alternatieven zoals een kinderdagverblijf en de reguliere peutergroep en de peuterplusgroep van Kind en Co. Daarnaast zijn kinderem et een VVE indicatgie verhuisd naar een andere gemeente. Een kinderdagverblijf of peutergroep biedt kinderen gelukkig ook een omgeving die de (taal)ontwikkeling stimuleert. Afgegeven VVE indicaties worden bij verhuizing over het algemeen direct over genomen in de nieuwe gemeente.

Betrokkenheid verbonden partijen
De JGZ/GGDrU geeft de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) indicaties af aan kinderen vanaf veertien maanden. Als ouders zich niet aanmelden bij een VVE peutergroep, nemen zij actief contact op met ouders. Daarnaast zijn zij partner in het thuiszitterspact. Bij verzuim en thuiszitten hebben zij in samenwerking met scholen en leerplicht een belangrijke rol.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voorkomen van schoolverzuim
Om schoolverzuim zoveel mogelijk te voorkomen is het van belang dat elk kind passend onderwijs krijgt. Om dit te bewerkstelligen hebben wij in 2020 samengewerkt met het onderwijs, de GGD en het Sociaal Team, waarbij er sprake was van korte lijnen. In coronatijd is ter voorkoming van schoolverzuim extra capaciteit ingezet Bij vragen, onduidelijkheid of verzuim, waren de leerplichtambtenaren altijd bereikbaar en (anoniem) beschikbaar om te overleggen of bijvoorbeeld op drempelbezoek te gaan. De rol en mogelijkheden van de leerplichtambtenaren zijn regionaal afgestemd en uitgebreid gecommuniceerd naar het onderwijs.

Thuiszitterspact
In regionaal verband hebben wij gewerkt aan de uitvoering van het thuiszitterspact (o.a. verzuimprotocol, afspraken over afstemming en opschaling). Het plan met de benodigde middelen voor de borging van het thuiszitterspact vanaf 2021, is opgeleverd. Regionaal zijn ook de samenwerkingsprocessen tussen onderwijs en gemeente verhelderd, verbeterd en vastgelegd. De werkgroep OZA (onderwijszorg-arrangementen) is van start gegaan om de samenwerking tussen onderwijs, lokale teams en jeugdhulp te verbeteren en mogelijke bijdragen aan een dekkend netwerk te onderzoeken.

Voorkomen van onderwijsachterstanden
Tijdens de coronaperiode hebben de scholen een aantal keren voor noodopvang moeten zorgen. Daarbij is extra aandacht gegeven aan kwetsbare leerlingen. Om onderwijsachterstanden te voorkomen, hebben scholen in samenwerking met de bibliotheek een programma opgesteld. Hiervoor hebben wij subsidie verleend. Peuters met een achterstand kunnen terecht in de zogenaamde VE groepen (voorschoolse educatie). Wij hebben actief ingezet op het toeleiden. Als ouders/verzorgers van een peuter met een indicatie, de peuter niet inschrijven, dan onderneemt GGDrU/JGZ actie richting ouders/verzorgers. Ook tijdens de lockdowns hebben de JGZ/ GGDrU en de aanbieder Voorschoolse Educatie (VE) in samenwerking (gefaciliteerd door de gemeente) alle VE gezinnen in beeld gehouden en ondanks corona-angst weer terug geleid naar de VE peutergroepen na de eerste lockdown.

Onderwijshuisvesting
Voor de scholen de Velduil, Van Harte School en Montessori hebben wij aan uw raad voorstellen gedaan om de middelen ter beschikking te stellen voor de nieuwbouw van deze drie scholen. Hiermee is de uitvoering van het Strategisch HuisvestingsPlan Onderwijs 2016-2020 afgerond.
Vervolgens hebben wij een start gemaakt met de opzet van een nieuw Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs. Op basis van de eerste gesprekken met de schoolbesturen hebben wij een aanzet

gemaakt voor het nieuwe plan. Belangrijke items daarbij zijn: duurzaamheid, multifunctionaliteit van schoolgebouwen en inclusief onderwijs.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
4.1	Aantal leerlingen dat gebruik maakt van de regeling leerlingenvervoer	Team Samenleving	151	159	133	145*	153
4.2	% leerlingen dat binnen de regeling leerlingenvervoer gebruik maakt van openbaar vervoer	Team Samenleving	6%	nnb	5%	7%	7%

* Schooljaar 2019-2020

Doel	Verklaring van afwijking
4.1	Het is een kleine stijging ten opzichte van voorgaande jaren, dit heeft alles te maken met dat er meer maatwerk wordt geleverd.
4.2	Waar het mogelijk is wordt er vanuit het leerlingenvervoer gestuurd op gebruik van openbaar vervoer, in het kader van zelfstandigheid. De gemeente heeft weinig invloed op het aantal leerlingen die in staat zijn om met het openbaar vervoer te reizen.

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
4.1	We maken samenwerkingsafspraken met Jeugdgezondheidszorg, Kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs om de doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen optimaal te ondersteunen. Deze zijn gericht op de ontwikkeling naar meer inclusief onderwijs.			Door de lockdowns en de wisselende maatregelen heeft deze taakstelling deels stil gelegen. In het voorjaar van 2021 wordt dit weer opgepakt. Tijdens de corona pandemie heeft de gemeente wel de samenwerking tussen de verschillende partijen georganiseerd en gefaciliteerd, wat in een positieve samenwerking geeft geresulteerd.

Deelprogramma Wmo

Wat hebben we bereikt?

Voor het deelprogramma Wmo hebben wij ons in 2020 gericht op een breed scala aan onderwerpen. In het deelprogramma Toegang &Transformatie zijn wij al ingegaan op het bevorderen van zelfredzaamheid van de inwoners, de nieuwe verordening, het verbeteren van de toegang, de mantelzorg, bewonersinitiatieven en de samenhang met het beleidsplan de Ruimtelijke Koers. Deze onderwerpen hebben niet alleen betrekking op het deelprogramma Wmo maar soms ook op andere deelprogramma's. Onderstaand gaan wij in op de overige onderwerpen die betrekking hebben op dit deelprogramma.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang
De uitvoering en inkoop van Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO) organiseren we sinds 2015 in de U16 regio, waarin Utrecht de centrumgemeentefunctie vervult en hiervoor ook de middelen ontvangt. Met het oog op een verdere decentralisatie is in 2020 in respectievelijk Lekstroomverband en op lokaal niveau een uitvoeringsplan *Op weg naar een beschermd thuis* vastgesteld. GG10

Het doel van de gemeenten uit de U16 met het tweejarig project "*Living Lab Eerst een Thuis"* is om dak- en thuislozen in onze regio een duurzaam thuis te bieden. Voor dit doel wordt samengewerkt met corporaties en de zorgaanbieders waarbij ingezet wordt op het bevorderen van duurzame uitstroom uit

de opvangvoorzieningen, het beperken van instroom in opvangvoorzieningen en het voorkomen dat mensen die thuisloos zijn verder afglijden in dakloosheid. In Houten hebben we eind 2020 een eerste verkenning gedaan met woningbouwcorporatie Viveste en zorgaanbieders naar het realiseren van een aantal woonplekken met intensieve begeleiding in 2021 en 2022. GG1, GG3, GG10, GG11

Dementie
Vanwege de toenemende vergrijzing en daarmee kans op dementie zijn de activiteiten rond de dementievriendelijke gemeenschap, waaronder het project DuurSaam in 2020, voortgezet.
GG3, GG10, GG11

Ombuigingsoperatie.
Om de kosten van zorg beheersbaar te houden is in 2020 ingezet op een ombuigingsoperatie op de onderdelen Jeugdzorg en Wmo. In de paragraaf Ombuigingen gaan wij in op de resultaten over 2020.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG1, GG3, GG10, GG11

1. Houtense inwoners zijn betrokken bij elkaar en bij hun eigen leefomgeving.
2. Inwoners benutten hun eigen kracht en maken gebruik van hun sociaal netwerk.
3. Ondersteuning voor de meest kwetsbaren is zo licht als kan / zo zwaar als nodig en zo nabij mogelijk georganiseerd en is gericht op zelfredzaamheid.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Houtense inwoners zijn betrokken bij elkaar en bij hun eigen leefomgeving.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Sociale samenhang in de buurt*	Monitor Sociale Kracht	6,4	6,4	6,4	6,5	6,5
1.2	Aandeel inwoners ten opzichte van de totale bevolking dat vrijwilligerswerk heeft verricht in de afgelopen 12 maanden (intensief) (%)	Monitor Sociale Kracht	22%	24%	23%	27%	20%
1.3	Aandeel inwoners ten opzichte van de totale bevolking dat de laatste 12 maanden hulp aan buren heeft verleend (intensief) (%)	Monitor Sociale Kracht	4%	5%	5%	10%	5%

* Betreft de combinatie tussen samenhang of cohesie in de buurt, sociale controle (eigen buurttoezicht) en de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt (score 1-10).

Doel	Verklaring van afwijking
1.2	Het percentage inwoners dat in 2020 intensief vrijwilligerswerk heeft verricht is in 2020 ten opzichte van 2019 gedaald. Dit mede als gevolg van de coronacrisis. Ter informatie: hoewel geen indicator het aantal inwoners dat incidenteel vrijwilligerswerk heeft verricht is wel gestegen.
1.3	Het aantal inwoners dat in 2020 intensief hulp aan de buren heeft verleend is in 2020 op hetzelfde niveau gebleven als 2019. De verwachte stijging is mede door corona niet gerealiseerd.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2020 hebben wij een aantal inwonersinitiatieven ondersteund, zowel met advies als met een beperkte financiële bijdrage uit Ons Fonds en het resterende budget Sterke Buurten. Echter vanaf maart 2020 zijn er nauwelijks nog activiteiten of nieuwe initiatieven geweest. Wel zijn we in contact gebleven met de bestaande inwonersinitiatieven vooral in relatie tot corona(on)mogelijkheden. Het 'Right to Challenge', waarbij inwoners daadwerkelijk taken van de overheid overnemen, komt in Houten niet/nauwelijks voor. De zorgcoöperatie in Schalkwijk is het enige voorbeeld hiervan.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Aantal door Ons Fonds gehonoreerde initiatieven ter vergroting van de sociale cohesie en verbetering van de leefbaarheid in de buurten.	Eigen gegevens	36	35	40	50	16
1.2	Aantal inwonersinitiatieven (zonder subsidie)*	Eigen gegevens	X	X	X	30	45

* Een inwonersinitiatief is een initiatief waarbij een groep inwoners het heft in eigen hand neemt.

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	Deze afwijking is direct te verklaren vanuit corona: mensen konden niet meer bij elkaar komen. Vanaf medio maart zijn nauwelijks activiteiten georganiseerd met als gevolg dat er veel minder aanvragen zijn gedaan voor ondersteuning vanuit Ons Fonds.
1.2	De raming voor 2020 was gebaseerd op een toen nog beperkt inzicht in het totaal aantal Inwonersinitiatieven. Naast de inwonersinitiatieven waar wij als gemeente direct contact mee hebben, zijn er natuurlijk nog veel meer actief. Inmiddels hebben we, samen met Van Houten & co,, een inventarisatie gedaan. Dit is op een kaart aangegeven. We komen dan tot een totaal van ca 45. Ook dit is een globale moment-opname.

Doelstelling 2

Inwoners benutten hun eigen kracht en maken gebruik van hun sociaal netwerk.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Inwoners die voor hulp of zorg (waarschijnlijk) terecht kunnen bij buurtgenoten (%)	Monitor Sociale Kracht	84%	81%	83%	83%	85%
2.2	Zelforganiserend vermogen	Monitor Sociale Kracht (score 1-10)	7,2	7,2	7,3	7,3	7,2

Doel	Verklaring van afwijking
2.2	

Betrokkenheid verbonden partijen
Voor dit onderdeel zijn er geen verbonden partijen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Ten behoeve van de doelstelling om inwoners zoveel mogelijk in kracht te zetten en gebruik te laten maken van sociaal netwerk is in 2020 actie gezet op de volgende punten:

Netwerk "Houten werkt samen"

In het netwerk "Houten werkt samen" worden alle sectoren binnen Houten (formeel en informeel) aan elkaar gekoppeld en wordt kennis en ervaring uitgewisseld. In coronatijd is gebleken dat Houten een enorme hoeveelheid aan ondersteuning kent in het voorliggende veld. Sommige zijn verder tot bloei gekomen en nieuwe initiatieven zijn ontstaan (o.a. Houten voor Houten)

Aandacht voor mantelzorgers

In 2020 de mantelzorgers ondersteund en waardering gegeven. We zien een forse toename van het aantal mantelzorgers die een waardering hebben ontvangen. Wij zijn blij met deze ontwikkeling, want mantelzorgers doen belangrijk werk.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Aantal mantelzorgwaarderingen	Gemeente	600	653	697	700	829

Doel	Verklaring van afwijking
2.1	Door de corona is een extra beroep gedaan op de mantelzorgers voor het verlenen van informele zorg. Mede door aandacht in de media zijn ook meer mensen zich er van bewust geworden dat zij mantelzorgers zijn. Om in aanmerking te komen voor een waardering moet de mantelzorger aangemeld worden. De toename van het aantal mantelzorgwaarderingen komt doordat meer mensen zich er van bewust zijn dat ze mantelzorger zijn en dat meer aanmeldingen zijn gedaan vanuit de omgeving van de mantelzorgers.

Doelstelling 3

Ondersteuning voor de meest kwetsbaren is zo licht als kan / zo zwaar als nodig en zo nabij mogelijk georganiseerd en is gericht op zelfredzaamheid.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (aantal per 10.000 inwoners) (BBV)	CBS-Monitor / Sociaal Domein / Wmo / Sociaal Team / WSJG	310	310	330	310	*
3.2	Ik kan mij beter redden door de hulp die ik heb gekregen (Wmo) (mee eens) (%)	CEO Wmo	79%	83%	86%	81%	86% **
3.3	Cliënten die de ontvangen ondersteuning passend bij de hulpvraag vinden: helemaal mee eens (%)	CEO Wmo	79%	81%	84%	82%	84%**

* De cijfers over geheel 2020 worden in mei 2021 gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl
** Het cliëntervaringsonderzoek Wmo is in juli 2020 uitgevoerd en betreft de dienstverlening van juli 2019 tot juli 2020.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Kwetsbare inwoners kunnen rekenen op ondersteuning. De hulp die wij daarbij verlenen is zo licht als kan/ zo zwaar als nodig en zo nabij mogelijk georganiseerd en is gericht op zelfredzaamheid.

Voor de ondersteuning werken wij samen met (gesubsidieerde) partners

van Houten&co
Een van onze partners die ondersteuning biedt aan onze inwoners is stichting 'van Houten&co'
Deze organisatie is in 2020 zowel actief geweest op individueel niveau (jongeren, ouderen, volwassenen en hun mantelzorgers) als ook met het verbinden van mensen in collectieve activiteiten. In het project Welzijn voor Elkaar! (Welzijn op recept) krijgt de relatie met de eerstelijns medische centra (EMC) extra aandacht. .

De Pilot 'Tijdelijk beschermd wonen LVB+
In 2019 zijn wij van start gedaan met de pilot 'Tijdelijk beschermd wonen voor inwoners met een licht verstandelijk beperking (LVB). De ondersteuning aan deze doelgroep bestaat uit een (tijdelijk) beschermde woonplek met flexibele begeleiding; gericht op veiligheid, bescherming, stabilisatie en herstel. Het doel is dat de inwoner op termijn (weer) zelfstandig kan wonen maar dat in aanloop naar zelfstandigheid behoefte is aan een beschermde lerende woonomgeving met 24 uur per dag zorg in de nabijheid. De evaluatie van deze pilot is in september 2020 uitgevoerd. Wij hebben besloten dat de pilot wordt voortgezet met een jaar omdat er, mede vanwege Corona, te weinig deelnemers zijn geweest om een oordeel te kunnen geven of het van meerwaarde is.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
3.1	De pilots 'Tijdelijk beschermd wonen LVB' en 'Outreachende hulpverlening' worden in 2020 geëvalueerd waarbij de resultaten worden gebruikt voor verbetering van de ondersteuning en ontwerp van mogelijke structurele invulling.			M.b.t. de pilot Tijdelijk beschermd wonen LVB, zie de tekst hierboven. Pilot Outreachende hulpverlening is positief geëvalueerd, deze wordt structureel ingezet.
3.2	Uitvoering aan het in 2019 opgestelde plan om in Lekstroom verband zorgfraude te bestrijden.			Afgelopen jaar is er door de verschillende Lekstroomgemeenten akkoord gegeven op het Plan van Aanpak zorgfraude: een 2-jarige pilot met een toezichthouder bij de Regionale Sociale Recherche voor de bestrijding van zorg (Jeugd/Wmo) fraude. Sinds december 2020 is Houten aangesloten bij het Informatieknooppunt zorgfraude: het IKZ. Door aan te sluiten bij dit samenwerkingsverband is het mogelijk om meer informatie te delen waarmee effectiever opgetreden kan worden tegen zorgfraude.

Deelprogramma Werk

Wat hebben we bereikt?

Werk blijft een belangrijk middel om mee te doen in de maatschappij. We willen dat zoveel mogelijk mensen betaald of onbetaald werk kunnen verrichten, waarbij betaald werk het hoogste goed blijft. Om dit te bereiken hebben wij een drietal doelen geformuleerd: GG8

- Participatie door betaald werk
- Participatie door onbetaalde inzet.
- Behoud en groei van een gedifferentieerd aanbod van werkgelegenheid.

Ten aanzien van deze doelen kunnen wij over 2020 het volgende melden
Via de "Houtense Werktafel" zijn bijstandscliënten uitgestroomd naar werk en /of hebben stappen gezet op de participatieladder waardoor de zelfredzaamheid is toegenomen. GG1, GG8, GG10

- Door WIL zijn ongeveer 1.100 ToZo uitkeringen verstrekt.
- Ondanks de corona is, mede dankzij de inzet van de Houtense Werktafel en de steunmaatregelen vanuit het rijk, het aantal bijstandscliënten redelijk stabiel gebleven. Zie hiervoor het deelprogramma Inkomen.
- De economische agenda 2020 is vastgesteld.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG8

1. Participatie door betaald werk.
2. Participatie door onbetaalde inzet.
3. Behoud en groei van een gedifferentieerd aanbod van de werkgelegenheid.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Participatie door betaald werk.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar) (BBV)	CBS-participatiewet	219,1	276,4	97,0	220	260.4
1.2	Banen (per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar) (BBV)	LISA	737,5	735,9	736,4	740	nnb
1.3	Werkloze jongeren (%) 16 t/m 22 jaar (BBV)	Verwey Jonker Instituut KIT	2%	1%	1%	X	nnb

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	De inzet van de Houtense Werktafel heeft ervoor gezorgd dat alle inwoners met een bijstandsuitkering in beeld zijn gebracht. Hier zaten ook inwoners tussen die al lange tijd geen begeleiding kregen vanuit WIL. Omdat er in 2020 meer mensen gesproken zijn en in beeld zijn gebracht, konden er ook meer re-integratievoorzieningen worden ingezet.

Betrokkenheid verbonden partijen
De Innovatieagenda gemeenten-WIL is in 2020 uitgevoerd via de Houtense Werktafel.
Voor iedere inwoner streeft de Houtense Werktafel naar de hoogst mogelijke vorm van participatie en indien mogelijk, betaald werk. Hierin is stevig samengewerkt met WIL.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Houtense werktafel.
De belangrijkste doelstelling van de Houtense Werktafel in 2020 was het in beeld brengen van de verschillende klantgroepen en zoveel mogelijk bevorderen dat klanten bemiddeld worden naar werk, opleiding of activering.

Ongeveer 650 mensen hebben in 2020 een persoonlijk gesprek gekregen waarin hun situatie in beeld is gebracht en werd gekeken naar de mogelijke stappen richting (arbeids)participatie. Dit betreft het gehele bestand van bijstandscliënten per 1 januari 2020 (circa 500 mensen) en de nieuwe bijstandscliënten die in de loop van 2020 zijn ingestroomd (circa 150). Deze 650 mensen zijn nader onder te verdelen in de volgende groepen:

- De ongeveer 240 inwoners die al jaren een uitkering hebben, hebben te maken met diverse problematiek en geen zicht meer hebben op betaald werk, zijn dit jaar allemaal gesproken en geregistreerd. Deze mensen voelden zich gehoord en gezien door de aandacht die zij kregen. Progressie richting betaald werk is voor deze doelgroep niet meer mogelijk. Desondanks hebben de meeste inwoners hun weg gevonden.
- De 130 inwoners die kampen met een arbeidsbeperking, hebben in 2020 intensieve begeleiding gekregen in hun ontwikkeltraject naar betaald werk. Deze groep heeft, of komt in aanmerking voor, een Indicatie Banenafspraak of Advies Beschut Werk.

- De 280 inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt die wordt veroorzaakt door tijdelijke problemen (psychisch of fysiek van aard), een gebrek aan werknemersvaardigheden of taalbarrière zijn ook ondersteund vanuit de Houtense Werktafel.
- Ook de groep statushouders kreeg veel aandacht in 2020. Dit leidde tot significante resultaten. Gezien hun kwetsbaarheid is nazorg voor deze groep (vaak blijvend) noodzakelijk. Dit, in combinatie met de aanstaande inwerkingtreding van de nieuwe Wet Inburgering, zorgt ervoor dat deze groep inwoners blijvend ondersteuning nodig heeft.

Begeleiding naar betaald werk
De Houtense Werktafel bracht een bestand van ongeveer 650 kandidaten uit de bijstand in beeld en registreerde hen. Daarnaast werden de volgende resultaten behaald:

	Aantal inwoners
Uitstroom naar fulltime werk *(Waarvan statushouders)*	39 *(13)*
Uitstroom naar scholing *(Waarvan statushouders?)*	11 *(6)*
Uitstroom als zelfstandige	5
Uitstroom Beschut Werk	2
Uitstroom Indicatie Banenafspraak	35
Totaal	**92**

Op Koers (Houtense Werkplaats)
In februari 2020 is het project Op Koers (in de begroting/eerdere stukken werd dit De Houtense Werkplaats genoemd) van start gegaan. Op Koers is een initiatief van de Houtense Werktafel, WIL en het Sociaal Team, waarmee zij zich inzetten voor inwoners die meerdere problemen tegelijk hebben op het gebied van inkomen, werk, wonen, gezondheid, veiligheid en/of schulden.

Aan 20 Houtense inwoners is ondersteuning geboden om een doorbraak in hun situatie te realiseren. Hierbij zijn inwoners, die in problematische situaties verkeren, geholpen met (nood)huisvesting, een bijstandsuitkering, hulp bij scheiding en realisatie ouderschapsplan, verkrijgen van urgentie en (wanneer de situatie dit weer toeliet) toeleiding naar participatie of werk.

Op Koers draagt positief bij aan de ambitie om vanuit de verschillende sociale wetgevingen meer gecoördineerde en afgestemde hulp te bieden. Door de integrale aanpak krijgen we meer inzicht in de wederzijdse afstemming van de drie kernthema's: Participatie, Wmo en Jeugd. Zo draagt Op Koers ook bij aan de ambitie vanuit de Sociale Koers om integraal samen te werken met partners en betere coördinatie van zorg te realiseren.

CoSIE
CoSIE is een Europees project van 10 EU lidstaten, met als doel de publieke dienstverlening op een effectievere en beter toegankelijke wijze te organiseren. Vanuit dit project is op twee manieren ondersteuning gegeven aan de Houtense werktafel en Op Koers.

De medewerkers van de Houtense Werktafel en Op Koers merkten dat het moeilijk was om mensen tijdens een ontwikkeltraject naar werk te begeleiden, o.a. doordat veel mensen een "gat" in hun CV hadden. Zij namen in 2020 daarom ook deel aan het CoSIE project waarbij ideeën zijn ontwikkeld over een opzet voor transparant solliciteren: niet op basis van CV, maar op basis van vaardigheden en een klik tussen sollicitant en een werkgever.

Daarnaast is de ervaring vanuit de Houtense werktafel en Op koers dat Eritrese inwoners moeilijker hun weg kunnen vinden in de Houtense samenleving. Vanuit het CoSie-project organiseerde de Houtense Werktafel samen met partner-organisatie Brugzit een infoloket voor deze doelgroep. Brugzit heeft expertise in het ondersteunen van statushouders op alle leefgebieden en stimuleert de zelfredzaamheid.

Beschut werken
(Nieuw) Beschut werk is bedoeld voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Mensen die alleen kunnen werken in een 'beschutte' omgeving, onder aangepaste

omstandigheden. Zij hebben meer begeleiding en aanpassing van hun werkplek nodig dan van een reguliere werkgever is te verwachten. WIL voert deze regeling uit voor de Lekstroomgemeenten.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Totaal aan plaatsingen WIL*	Kwartaalgegevens WIL	825	899	838	850	571
1.2	Aantal plaatsingen m.b.v. Social Return On Investment (SROI)*	Kwartaalrapportage WIL	42	97	40	80	36
1.3	Realisatie aantal klanten met groei op de participatieladder	Competensys WIL	X	X	X	100	157

* WIL cijfers zijn Lekstroombreed.

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	De doelstelling voor het totaal aantal plaatsingen is als gevolg van de coronacrisis niet gehaald. Bijna elk bedrijf moest in verband met corona zoveel aanpassingen doen, dat het werven en aannemen van personeel geen prioriteit meer had. Daarnaast heerste er veel onzekerheid bij werkgevers waardoor risico's vermeden werden. Voor de werkgevers die wel vraag naar arbeid hadden is naar de mogelijkheden gezocht.Het werkgeversservicepunt van WIL heeft alle werkgevers ondersteuning geboden en heeft daarnaast de doelgroep zzp'ers die in de Tozo terecht kwamen ondersteund.
1.2	Zie verklaring bij "Totaal aan plaatsingen WIL"

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	In 2020 wordt de Houtense Werktafel verder doorontwikkeld: er is een plan van aanpak waarmee vorm wordt gegeven aan het veranderingsproces zoals geschetst in de innovatieagenda WIL-gemeenten.			De innovatieagenda (WIL 3.0) van Houten bestaat uit twee onderdelen: de doorontwikkeling van de Houtense Werktafel (HWT) en het project pilot Op Koers. Door de coronacrisis is het werk van de lokale werkteams en dus de HWT, tijdelijk (gedeeltelijk) stil komen te liggen. Hierdoor is het niet mogelijk om – zoals initieel gepland – de evaluatie van de innovatieagenda en het lokaal werken te laten plaatsvinden in het voorjaar van 2021. De werking van de innovatieagenda is daarom verlengd tot eind 2021 en de bredere regionale evaluatie is gepland voor 2021. Dit brengt met zich mee dat de HWT als belangrijk onderdeel van de Houtense innovatieagenda doorgaat in 2021.

Doelstelling 2

Participatie door onbetaalde inzet.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Aantal plaatsingen inwoners Houten op betaald en onbetaald werk	Rapportage 4e kwartaal WIL	146	229	192	175	109

In deze tabel gaat het om betaald werk of werk dat tijdelijk onbetaald is om toe te groeien naar de arbeidsmarkt of in het kader van een proefplaatsing (voor een korte periode werken met behoud van uitkering met bij goed functioneren een vast contract). In de tabel is daarom niet meegenomen het aantal mensen dat via de Houtense Werkplaats/WIL vrijwilligerswerk is gaan doen.

Doel	Verklaring van afwijking
2.1	De doelstelling voor het totaal aantal plaatsingen is als gevolg van de coronacrisis niet gehaald. Bijna elk bedrijf moest in verband met corona zoveel aanpassingen doen, dat het werven en aannemen van personeel geen prioriteit meer had. Daarnaast heerste er veel onzekerheid bij werkgevers waardoor risico's vermeden werden. Voor de werkgevers die wel vraag naar arbeid hadden is naar de mogelijkheden gezocht. Het werkgeversservicepunt van WIL heeft alle werkgevers ondersteuning geboden en heeft daarnaast de doelgroep zzp'ers die in de Tozo terecht kwamen ondersteund.

Betrokkenheid verbonden partijen
De WIL werkt nauw samen met de Houtense Werktafel.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Stap op de participatieladder
Voor veel inwoners met een uitkering is betaald werk nog een te grote stap. Deze inwoners zijn vanuit de Houtense Werktafel gesproken en waar dit mogelijk was richting onbetaald werk begeleid. Het doel voor deze mensen is vooral sociale uitsluiting te voorkomen en waar dit kan ook weer werknemersvaardigheden op te doen. Hierdoor krijgen inwoners meer vertrouwen en eigenwaarde en zetten zij een stapje op de participatieladder.

Begeleiding naar onbetaald werk
De Houtense Werktafel bracht zoals eerder genoemd een bestand van ongeveer 650 kandidaten in beeld en registreerde hen. Daarnaast werden de volgende resultaten behaald ten aanzien van onbetaald werk:

	Aantal inwoners
Vrijwilligerswerk	107
Werkervaringsplaats	13
Totaal	**120**

Specifieke inzet voor statushouders
In 2020 zette de Houtense Werktafel diverse activiteiten op voor statushouders. Deze activiteiten zijn gericht op het versnellen van de inburgering en het vergroten van het arbeidsperspectief van statushouders. De activiteiten die voor statushouders zijn ingezet, zijn de volgende:

- Training *"Aan de slag "* waarbij het doel is om de competenties en vaardigheden van statushouders goed in beeld te brengen gericht op uitplaatsing richting werk of onderwijs. Denk hierbij aan informatie over arbeidsmarkt, CAO, werken via uitzendbureaus, toeslagen, interculturele communicatie, gezondheid en voeding, soorten arbeidsovereenkomst en DUO. Tien statushouders hebben deelgenomen aan deze training.
- Infoloket Brugzit. Dit is een wekelijks spreekuur voor statushouders met vragen op alle leefgebieden, gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid.
- Er zijn tweeleerwerktrajecten met baanintentie voor hoogopgeleide statushouders gerealiseerd
- Voor de meeste plaatsingen van statushouders (op betaald or onbetaald werk) wordt nazorg geboden vanuit de Houtense Werktafel.
- Alle werkcoaches van de Houtense Werktafel voeren in samenwerking met van Houten&Co gesprekken met nieuwe statushouders in Houten en stellen een Plan Inburgering en Participatie (PIP) op. Het PIP wordt gemonitord en indien nodig bijgesteld.
- Er is empowerment-training geboden aan vrouwelijke statushouders.
- Activering richting vrijwilligerswerk, extra informeel taalaanbod, werkervaringsplaatsen en het behalen van arbeidsperspectief vergrotende certificaten zoals VCA, heftruckrijbewijs etcetera.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	We hebben de participatiemogelijkheden geïnventariseerd van 20 van de klanten uit klantgroep 4 die we in beeld hebben.			Alle klanten uit klantgroep zijn gesproken en van alle klanten zijn de participatiemogelijkheden geïnventariseerd.

Doelstelling 3

Behoud en groei van een gedifferentieerd aanbod van de werkgelegenheid.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	Vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar (BBV)	LISA	142,7	149,7	154,9	145	nnb
3.2	Netto-arbeidsparticipatie van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking (%) (BBV)	CPB	73,2%	73,6%	74%	74%	nnb
3.3	Functiemenging (%) (BBV)*	Waatstaatjegemeente	55,0%	54,7%	54,5%	55,0%	nnb

* De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen woningen en banen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Met betrekking tot de doelstelling behoud en groei van een gedifferentieerd aanbod van de werkgelegenheid, kunnen wij, terugkijkend op 2020 het volgende opmerken.

Versterken ondernemersnetwerk
In 2020 is de economische agenda opgesteld. Een voorgenomen enquête onder zzp'ers is vanwege de coronacrisis uitgesteld omdat dit anders een verkeerd beeld oplevert voor langere termijn ontwikkeling. Het versterken van het ondernemersnetwerk is onderdeel van de economische agenda. Hoofdbestanddeel hiervan is de uitwerking en instelling van een ondernemersfonds. Dit is in overleg met de initiatiefnemers uitgesteld om eerst een breder draagvlak te creëren onder de ondernemers.

Effect corona op zzp'ers
Ons doel was om samen met Ondernemend Houten een economische agenda op te stellen die gericht is om bijvoorbeeld knelpunten voor zzp'ers weg te nemen. Door de corona is dit doel echter onvoldoende gerealiseerd. Ondanks dat er wel veel is samengewerkt met ondernemers in Houten is de doelgroep zzp'ers hard geraakt. in verband met de corona heeft deze doelgroep wel een beroep kunnen doen op de Tozo uitkeringen. Werkcoaches van de Houtense Werktafel hebben hier intensief aan meegewerkt om te zorgen dat alle zzp'ers die dit nodig hadden tijdig hun uitkering toegekend kregen.

Prestatie-indicatoren
Voor deze doelstelling is geen prestatie-indicator opgenomen.

Deelprogramma Inkomen

Wat hebben we bereikt?

Beleid op inkomen

Voor mensen die tijdelijk niet kunnen werken en bij wie daardoor deelname aan de maatschappij in het gedrang komt, zorgt de gemeente voor ondersteuning. We willen mensen ondersteunen bij het meedoen in de samenleving door het versterken van hun economische zelfstandigheid. GG1, GG8, GG10

Vertaald in doelstellingen is ons beleid gericht op: GG1

- zoveel mogelijk voorkomen dat onze inwoners in armoede leven;
- de gevolgen van armoede zoveel mogelijk beperken;
- inwoners ondersteunen bij het ontwikkelen van vaardigheden gericht op herstel uit armoede

Om problematische schulden zoveel mogelijk te voorkomen hebben wij ingezet op vroegsignalering. Inwoners met beginnende financiële problemen zijn vroeg bereikt waardoor de financiële problemen nog relatief beheersbaar konden blijven. De achterstanden zijn in een pril stadium immers nog te overzien en de contacten met de schuldeiser zijn nog niet vertroebeld door toezeggingen, die uiteindelijk niet nagekomen kunnen worden. Ook hebben mensen in dat stadium nog relatief veel mentale ruimte tot helder denken, rationeel handelen en zelfcontrole. GG1, GG4

Om te voorkomen dat inwoners door een beperkt inkomen niet kunnen deelnemen aan sport, kunst en cultuur en andere activiteiten kan financiële hulp geboden worden via Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Leergeld Houten en de U pas. We zien dat in 2020 meer inwoners hiervan gebruik hebben gemaakt. GG1, GG4, GG10

Ondanks onze inspanningen heeft de coronacrisis echter een behoorlijke impact gehad op de mate waarin inwoners een beroep hebben moeten doen op de sociale voorzieningen, zoals de Tozo regeling. Ook zien we dat het gemiddelde schuldbedrag van inwoners die zich melden bij schuldhulpverlening is gestegen.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG1, GG4, GG8, GG10

1. Het voorkomen dat inwoners van Houten in armoede komen.
2. Het beperken van de gevolgen van armoede.
3. Het ondersteunen en ontwikkelen van vaardigheden gericht op herstel uit armoede.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Het voorkomen dat inwoners van Houten in armoede komen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Financiële zelfredzaamheid	Monitor Sociale Kracht	7,6	7,7	7,8	7,7	7,9
1.2	Mensen die aangeven financieel (zeer) moeilijk rond te komen (%)	Monitor Sociale Kracht	4%	4%	3%	3%	2%
1.3	Het gemiddelde schuldbedrag bij inwoners dat zich meldt bij Schuldhulpverlening WIL	Kwartaalrapportage WIL	€48.377	€32.814	€33.536	€30.000	€34.591
1.4	Kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen (%) (BBV)	Verwey Jonker Instituut KIT	3%	3%	3%	3%	nnb

Doel	Verklaring van afwijking
1.3	Aannemelijk is dat de coronacrisis zeker niet bevorderlijk is geweest voor de hoogte van het gemiddelde schuldbedrag

Betrokkenheid verbonden partijen
WIL voert voor inwoners van Houten de professionele schuldhulpverlening uit. Zij speelt een belangrijke rol in armoedepreventie. Door middel van het project Vindplaats schulden (VPS) worden inwoners met (nog) geringe schulden vanuit schuldhulpverlening de helpende hand geboden. Ook biedt WIL budgetteringscursussen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2020 hebben wij vooral ingezet op het zoveel mogelijk voorkomen van armoedeproblemen en het beperken van de gevolgen van armoede. Dit door verbetering van communicatie en bereikbaarheid van de minimaregelingen voor inwoners met financiële kwetsbaarheid en het toepassen van vroegsignalering bij het ontstaan van relatief prille schulden.

Vindplaats Schulden
In WIL-verband is samen met 6 partners (vaste lasten leveranciers zoals zorgverzekeraars en energieleveranciers) de reeds lopende pilot vroegsignalering van betalingsproblemen “Vindplaats Schulden” (VPS) operationeel geweest. Het doel van VPS is tweeledig: een vindplaats te creëren waarbij de burgers van de Lekstroomgemeenten in een vroeg stadium ondersteuning aangeboden krijgen bij dreigende financiële problemen en voorkoming van hoge maatschappelijke kosten. De pilot houdt in dat er preventief op huisbezoek gegaan wordt wanneer burgers bij 2 of meer van de genoemde partijen een betalingsachterstand tussen de 30 en 100 dagen hebben. Het resultaat is dat inwoners eerder hulp hebben gekregen en dat inwoners met mogelijke financiële problemen in beeld zijn gekomen die voorheen onder de radar bleven. De drempel tot schuldhulpverlening is verlaagd door contact te maken en huisbezoeken af te leggen

Vroeg Eropaf
Naast de pilot Vindplaats Schulden liep in 2020 ook de aanpak “Vroeg Eropaf”. In deze aanpak is WIL een samenwerking aangegaan met een aantal woningcorporaties en sociale teams uit de regio. Door deze aanpak zijn burgers met een huurachterstand (en veelal complexere financiële problemen) vroegtijdig ondersteund en zijn huisuitzettingen voorkomen.

Gedupeerden kinderopvangtoeslag
Landelijk zijn duizenden ouders getroffen door de problemen met de kinderopvangtoeslagaffaire
De Belastingdienst compenseert hen daar financieel voor. Maar voor wie in de problemen is geraakt is dat niet altijd voldoende. Er kunnen bijvoorbeeld problemen zijn ontstaan rondom huisvesting, psychisch welbevinden, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen.

De VNG en de staatssecretaris zijn overeengekomen dat de gemeenten getroffen ouders maatwerk bieden op basis van hun hulpvraag. In 2020 hebben wij voorbereidingen getroffen om een lokaal meldpunt op te zetten waar gedupeerden zich kunnen melden. Dit hebben we ook gecommuniceerd via onze kanalen. Daarna heeft zich 1 persoon zelf actief gemeld. Vervolgens zijn we in 2021 ook begonnen om zelf actief de gedupeerden uit Houten (36 in totaal) te gaan benaderen om te kijken op welke manier wij ze kunnen ondersteunen op diverse uiteenlopende leefgebieden

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Het aantal doorverwijzingen vanuit partners bij (beginnende) schulden naar Schuldhulpverlening bij WIL en Stichting Budgethulp Houten*	Schuldhulpverlening WIL en Stichting Budgethulp Houten	X	X	16	0-meting	nnb

* Nieuwe indicator werd voorheen niet bijgehouden. In 2019 werd er een 0-meting gedaan.

Doelstelling 2

Het beperken van de gevolgen van armoede.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Aantal huishoudens met 110% van het sociaal minimum-inkomen	Minima scan Stimulans	1.287	1.148	X*	1.300	X*
2.2	Personen met een bijstandsuitkering, aantal per 10.000 inwoners, 18 jaar en ouder (BBV)	CBS-Participatiewet WIL	207,1	205,2	187,1	200,0	234,6
2.3	Bijstandsvolume Houten	Kwartaalrapportage bijstandsvolume WIL	589	560	533	590	514
2.4	Aantal volwassenen in het bezit van een U-pas	U-pas uitvoerder (Intermediad)	1.373	1.241	1.597	1.265	1.426
2.5	Aantal volwassenen met een U-pas dat participeert in sport of cultuur	U-pas uitvoerder (Intermediad)	235	324	400	335	214
2.6	Gebruik CZM (%)**	WIL begroting	40%	44%	41%	44%	36%

* Cijfers zijn niet beschikbaar. De Minima scan van Stimulansz wordt in deze regio niet meer ingekocht.
** Collectieve Zorgverzekering Minima.

Doel	Verklaring van afwijking
2.4	Vermoedelijk coronacrisis en betere vindbaarheid
2.5	Sport en cultuur was in 2020 niet of nauwelijks mogelijk door corona

Betrokkenheid verbonden partijen
WIL biedt door het verstrekken van bijstandsuitkeringen en schuldhulpverlening een vangnet voor inwoners. Het doel van WIL is om inwoners zo adequaat mogelijk te ondersteunen bij het vinden van werk. Mensen die dat echt nodig hebben krijgen voorzieningen en middelen die nodig zijn om in hun bestaanszekerheid te voorzien. Daarbij probeert WIL- ook met de inzet van digitale middelen - snel het recht hierop vast te stellen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Om de gevolgen van armoede te beperken kunnen inwoners onder andere een beroep doen op bijdragen vanuit Jeugdfonds Sport & Cultuur en Stichting Leergeld Houten. Wij zien dat in 2020 het aantal aanvragen bij deze minimapartners is toegenomen. Uiteraard zal de coronacrisis daarin een rol spelen. We hebben echter ook meer bekendheid gegeven aan de regelingen en ze beter vindbaar gemaakt. Ook dat kan een motor zijn achter de stijging van de aanvragen.

Om de regelingen toegankelijker te maken, hebben wij eerste stappen gezet om de regelingen te vereenvoudigen en overlap te verminderen. Daar waar er bijvoorbeeld overlap was tussen het Jeugdfonds Sport & Cultuur (JFS&C) en Stichting Leergeld zijn hier middels een samenwerkingsconvenant tussen deze twee partijen stappen in gezet. Uit gesprekken met cliënten en partners is naar voren gekomen dat er soms nog te veel verwijzingen zijn binnen één aanvraag. Dit is een actiepunt voor 2021.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Gemiddelde doorlooptijd aanvragen levensonderhoud Participatiewet in dagen	Kwartaalrapportage WIL (KPI 1.6)	27	28	26	25	25
2.2	Gemiddelde doorlooptijd aanvragen bijzondere bijstand	Kwartaalrapportage WIL (KPI 9.2)	67	48	52	40	56

Doel	Verklaring van afwijking
2.2	Doordat er meer aanvragen zijn binnengekomen voor bijzondere bijstand is de doorlooptijd van aanvraag tot beschikking langer geworden en bedroeg deze in 2020 gemiddeld 56 werkdagen

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
2.1	Partners nemen deel aan kennis bijeenkomsten m.b.t. signaleren, gesprekstechniek en gedragsverandering, gericht op ondersteunen van de inwoner.		Ondanks corona hebben er toch (digitaal) diverse plenaire en specifiek op communicatie gerichte bijeenkomsten plaatsgevonden met de ketenpartners rondom armoede

Doelstelling 3

Het ondersteunen en ontwikkelen van vaardigheden gericht op herstel uit armoede.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	Aantal kinderen dat participeert in sport of cultuur met behulp van het Jeugdfonds Sport & Cultuur	Jaarverslag Jeugdfonds Sport & Cultuur	116	170	266	185	233
3.2	Aantal kinderen dat een aanvraag heeft ingediend bij Stichting Leergeld Houten	Jaarstukken Stichting Leergeld	118	331	517	330	628

Doel	Verklaring van afwijking
3.1	De stijging van het aantal aanvragen komt enerzijds door betere vindbaarheid en toegankelijkheid van de ondersteuningsmogelijkheden en anderzijds door de gevolgen van de coronacrisis
3.2	De stijging van het aantal aanvragen komt enerzijds door betere vindbaarheid en toegankelijkheid van de ondersteuningsmogelijkheden en anderzijds door de gevolgen van de coronacrisis

Betrokkenheid verbonden partijen
WIL is als verbonden partij betrokken bij het ondersteunen van inwoners om uit armoede te komen. Voor volwassen inwoners bieden WIL en het Taalhuis gerichte cursussen en ondersteunen instanties als Stichting Budgethulp Houten en Infospreekuur inwoners om zelfredzaam te worden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Via het Taalhuis hebben inwoners op een laagdrempelige wijze gebruik kunnen maken van cursussen op het gebied van taal en digitale vaardigheden. Daarmee zijn inwoners ondersteund bij het ontwikkelen van vaardigheden gericht op herstel uit armoede.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	Het aantal inwoners dat laagdrempelig gebruik maakt van cursussen op het gebied van taal- en digivaardigheden*	Taalhuis	38**	235	448	220	nnb
3.2	Aantal kinderen met een U-pas	U-pas uitvoerder (Intermediad)	568	672	828	675	569

* Er is sprake van laagdrempelig gebruik wanneer met kwijtschelding van de eigen bijdrage wordt deelgenomen.
** Taalhuis Houten is september 2017 gestart.

Doel	Verklaring van afwijking
3.2	Corona bood in 2020 veel minder mogelijkheden voor kinderen. Naast de U pas kunnen ouders voor hun kinderen ook gebruik maken van Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld Houten. Bij deze twee voorzieningen is het aantal aanvragen gestegen. Dit is verklaarbaar omdat in 2020 veel is gedaan om deze voorzieningen onder aandacht te brengen bij de doelgroep

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
3.1	De gemeente brengt met de U-pas, Jeugdfonds Sport & Cultuur en Stichting Leergeld Houten de behoefte van kinderen op het gebied van sport, cultuur en activiteiten binnen en buiten school in kaart en biedt op alle vlakken een gevarieerd aanbod aan.		Tijdens de diverse bijeenkomsten met de ketenpartners waaronder U-pas, Jeugdfonds Sport & Cultuur en Stichting Leergeld is regelmatig het aanbod besproken dat de partijen bieden en is vanuit het perspectief van het kind nagedacht hoe dit aanbod kan worden geoptimaliseerd.

Deelprogramma Sport & gezondheid

Wat hebben we bereikt?

Ons doel voor het deelprogramma Sport en Gezondheid is om inwoners van Houten zoveel mogelijk (mentaal) vitaal en fit te maken. In 2020 hebben wij ingezet op het bevorderen van de gezonde leefstijl en het bevorderen van de sportdeelname. GG3

Wij merken wel op dat de corona behoorlijk van invloed is geweest op onze plannen. Veel georganiseerde sport- en welzijn- en culturele activiteiten hebben in 2020 stilgelegen door de corona. Positief is echter dat misschien juist wel dóór de pandemie - mooie nieuwe initiatieven zijn ontstaan in onze stad. Denk bijvoorbeeld aan Houten voor Houten. In 2020 zijn ten opzichte van 2019 meer mensen gaan sporten. Door de corona zijn meer inwoners sport ongeorganiseerd gaan sporten zoals wandelen en fietsen. GG3

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG3, GG10, GG11

1. Houtenaren hebben een gezonde leefstijl, zijn zich bewust van de invloed die zij kunnen hebben op hun gezondheid en worden gestimuleerd om deze verantwoordelijkheid zelf te nemen waardoor ze beter toegerust zijn om de uitdagingen van het leven te hanteren en daar zelf de regie over te voeren.
2. Inwoners voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Houtenaren hebben een gezonde leefstijl, zijn zich bewust van de invloed die zij kunnen hebben op hun gezondheid en worden gestimuleerd om deze verantwoordelijkheid zelf te nemen waardoor ze beter toegerust zijn om de uitdagingen van het leven te hanteren en daar zelf de regie over te voeren.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Mate van eenzaamheid*	Monitor Sociale Kracht	8,3	8,4	8,6	8,4	8,1
1.2	Inwoners met overgewicht inclusief obesitas: 2-3 jarigen (%)**	GGDrU	7%	7%	7%	7%	nnb
1.3	Inwoners met overgewicht inclusief obesitas: 5-6 jarigen (%)**	GGDrU	6%	6%	7%	6%	nnb
1.4	Inwoners met overgewicht inclusief obesitas: 10-11 jarigen (%)**	GGDrU	10%	nnb	11%	10%	nnb
1.5	Inwoners met overgewicht inclusief obesitas: 13-14 jarigen (%)**	GGDrU	11%	10%	9%	10%	nnb
1.6	Inwoners die (bijna) geen problemen ervaren met psychische gezondheid (%)	Monitor Sociale Kracht	86%	86%	88%	84%	88%
1.7	Inwoners die (bijna) geen problemen ervaren met lichamelijke gezondheid (%)	Monitor Sociale Kracht	78%	78%	77%	74%	77%

* Hoe hoger het getal (1-10), hoe minder eenzaamheid.

** De overgewicht cijfers zijn het gemiddelde van twee schooljaren. Het cijfer voor 2019 is het gemiddelde van de schooljaren 2018/2019 en 2019/2020. Voor 2020 is nog geen cijfer bekend.

Betrokkenheid verbonden partijen
Verbonden partij GGDrUDe GGDrU levert een bijdrage aan het bevorderen van een gezonde bevolking door middel van onderzoek, advies en ondersteuning. In samenwerking met gemeenten werkt de GGDrU aan thema's als alcohol, drugs, roken, weerbaarheid, overgewicht, bewegen, voeding, seksuele ontwikkeling, eenzaamheid en depressie. Samen met andere partijen zoals gezondheidszorgorganisaties, scholen en sportorganisaties, investeert de GGDrU in preventie. De GGDrU brengt de gezondheidssituatie van wijken en buurten in kaart en adviseert gemeenten over een effectieve integrale aanpak. Daarnaast heeft de GGDrU een uitvoeringsprogramma, waarin zij o.a.:

- preventieprogramma's- en projecten coördineert
- verbindingen legt tussen partijen op het terrein van gezondheidsbevordering
- scholen adviseert en ondersteunt

De afgelopen jaren is de aanbesteding en implementatie van een nieuw digitaal dossier jeugdgezondheidszorg (DDJGZ) een belangrijk opgave geweest binnen de GGDrU.
Dit nieuwe dossier, genaamd GGiD (in 2019 in gebruik genomen) stelt de GGDrU in staat efficiënter te werken en haar werkwijze beter af te stemmen op de wensen en behoeften van ouders, kinderen en jongeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Onderstaand een opsomming van acties die wij in 2020 hebben gedaan om de gezonde leeftijd van onze inwoners te bevorderen.

Leefstijlakkoord Healthy Houten
Samen met 35 partners hebben wij in 2020 het leefstijlakkoord Healthy Houten opgesteld waarin 15 acties zijn geformuleerd om de leefstijl van inwoners te verbeteren. We werken aan een community om overgewicht tegen te gaan, te stoppen met roken en een gezonde relatie met alcohol te krijgen en eenzaamheid tegen te gaan.

Integrale aanpak jongeren op gezond gewicht
In 2020 hebben wij met het project jongeren op gezond gewicht (JOGG) ingezet op gezond eten en bewegen door de jeugd. Na een evaluatie hebben wij besloten het project onderdeel te laten zijn van het Sportakkoord en het Leefstijlakkoord. Door een integrale aanpak hopen wij tot meer resultaat te komen.

Watertappunt op schoolpleinen
In 2020 hebben twee basisscholen een watertappunt geplaatst op het schoolplein.

Gezonde sportvereniging
In 2020 hebben wij een start gemaakt met het rookvrij maken van sportcomplexen. Doordat de sportkantine het grootste deel van het jaar dicht waren door corona hebben we geen aandacht kunnen besteden aan het doorschenken bij dronkenschap. Dit pakken we in 2021 op tijdens de gastheergesprekken zodra de kantines weer open zijn

Verminderen van eenzaamheid
Houten is aangesloten bij de coalitie "Eén tegen eenzaamheid". Als onderdeel van het Leefstijlakkoord hebben wij in 2020 op verschillende manieren aandacht besteed aan het verminderen van eenzaamheid. Op sociale media en Houtens Nieuws is aandacht geschonken aan verschillende soorten van eenzaamheid en is een portret gemaakt van een echtpaar over leven met dementie en eenzaamheid. Vanuit welzijnsorganisatie Van Houten&co is rechtstreeks contact gelegd met mensen in het centrum door van deur tot deur aan te bellen. Verder heeft het project de Vlinder bijgedragen aan actieve participatie.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Verwijzing van EMC (eerstelijns medische centra) naar welzijnsconsulent (Welzijn voor Elkaar)	van Houten&Co	110	105	93	110	46

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	De verwijzingen vanuit de huisartsenpraktijk naar de welzijnsconsulent betreft inwoners waarvan de huisarts vermoed dat er geen medische klachten schuilen achter hun consult, maar vragen rond zingeving of eenzaamheid. Door de corona kwamen deze inwoners in het afgelopen jaar veel minder bij de huisarts.

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
1.1	Ten minste 2 trainingen aanbieden aan vrijwilligers en/of professionals zoals baliemedewerkers, winkelpersoneel of hulpverleners om de kennis over dementie en hoe hiermee om te gaan te vergroten.		niet gerealiseerd als gevolg van corona .
1.2	Ten minste 8 gastheergesprekken per jaar met verenigingen en horeca over verantwoord alcohol schenken.		Door Corona zijn kantines bijna geheel in 2020 gesloten geweest. Bovendien zijn sportverenigingen druk met het opnieuw vormgeven van hun aanbod (in coronatijd).
1.3	In samenwerking met Zorg in Houten, Zorgspectrum, Sportpunt en van Houten&co zorgen dat minimaal 2 maal per jaar een preventieve in balanstraining start waarbij toeleiding naar regulier beweegaanbod het doel is (follow-up DuurSaam).		Als gevolg van corona slechts gedeeltelijk gerealiseerd

Doelstelling 2

Inwoners voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	13 - 17 jarigen lid van een sportclub (%)*/**	GGD gezondheidsmonitor	X	X	79%	80%	X
2.2	Niet wekelijkse sporters (%) (BBV)*/**	GGD gezondheidsmonitor	X	X	X	37%	X
2.3	Volwassenen die minimaal 1x per week sporten/bewegen – georganiseerd en/of ongeorganiseerd (%)	Monitor Sociale Kracht	65%	66%	68%	68%	77%

* Voor 2020 ambiëren we respectievelijk 80% (lid van een sportclub) en 37% (niet sporters).

** Eens in de vier jaar wordt het onderzoek uitgevoerd. De laatste keer was in 2019. De volgende meting vindt plaats in 2023

Doel	Verklaring van afwijking
2.3	Door de corona-crisis zijn meer inwoners on-georganiseerd gaan sporten: b.v. wandelen en fietsen.

Betrokkenheid verbonden partijen
De GGDrU (zie ook doelstelling 1)

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Om de sportdeelname te bevorderen hebben wij in 2020 onder meer het volgende gerealiseerd.

Sport- en beweegakkoord.
Op basis van het afgesloten akkoord kunnen inwoners via vijf thema's mee doen. De thema's worden uitgewerkt in projecten. Enkele projecten, zoals doortrappen en sportmix zijn reeds van start gegaan, andere projecten zijn nog in ontwikkeling. Vermeldenswaardig is dat NOC/NSF participeert in het project "Van jongs af vaardig in bewegen".

Sportvoorzieningen in buitenruimte voor jongeren
Eén van de thema's van het Sport- en beweegakkoord Houten is de beweegvriendelijke leefomgeving. Sporten in de buitenruimte is bij veel jongeren populair. Door in te zetten op meerfaciliteiten in de buitenruimte verwachten we dat de jeugd blijft sporten en bewegen.
In dit thema zijn diverse projecten opgenomen zoals calisthenics, fitness, looproutes, sport en beweegplein Enter. Op deze manier stimuleren wij het sporten in de openbare ruimte. In 2020 hebben wij een start gemaakt met de uitwerking van de plannen.

Sportvoorzieningen voor mensen met een beperking..
Om de behoefte aan sportvoorzieningen voor mensen met een beperking in beeld te krijgen hebben wij in 2020 in regionaal verband onderzoek gedaan. Bij de respondenten waren er 21 mensen met een sportwens. In 2021 zal de regiocoördinator/buurtsportcoaches gericht actie ondernemen om te kijken of de wensen gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast is er inmiddels een compleet overzicht Lekstroom sportactiviteiten Uniek Sporten en worden in regionaal verband buurtsportcoaches bijgeschoold om de doelgroep te ondersteunen.

Haalbaarheidsonderzoek atletiekbaan.
Het haalbaarheidsonderzoek naar de aanleg van een atletiekvoorziening op de Meerpaal was eind 2020 bijna klaar. In 2021 zullen wij de uitkomsten van het onderzoek aan u voorleggen.

Sport betaalbaar voor de jeugd.
We vinden dat alle kinderen moeten kunnen sporten. Kinderen en jongeren uit gezinnen met een krappe beurs worden ondersteund vanuit het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Zo kunnen zoveel mogelijk kinderen en jongeren lid worden van een sportvereniging. In 2020 zijn 191 aanvragen binnengekomen voor een bijdrage uit het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Alle aanvragen zijn goedgekeurd. De meeste sport aanvragen betroffen voetbal en zwemles.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Lokaal sportakkoord met sportverenigingen en maatschappelijke organisaties over het stimuleren van bewegen.			In 2020 hebben wij het Sport en beweegakkoord afgesloten. Het akkoord is uitgewerkt in vijf thema's: inclusief sporten en bewegen, de beweegvriendelijke leefomgeving, vitale sportaanbieders en positieve sportcultuur, van jongs af vaardig in bewegen en topsport die inspireert. De thema's zijn vervolgens uitgewerkt in projecten, waarvan een aantal in 2020 daadwerkelijk van start is gegaan.

Deelprogramma Kunst en cultuur

Wat hebben we bereikt?

Cultuur draagt bij aan de ontwikkeling van jong en oud en zorgt voor ontmoeting tussen inwoners van verschillende leeftijd, afkomst en gezindheid. Cultuur maakt zo de rijke Houtense leefomgeving zichtbaar.
GG3

Voor het deelprogramma Cultuur hebben wij twee doelstellingen vastgesteld:

- het bevorderen van actieve cultuurparticipatie
- het bijdragen van cultuur aan maatschappelijke vraagstukken

Het bevorderen van actieve cultuurparticipatie is door de corona in een ander daglicht komen te staan. Van alle culturele organisaties en initiatieven in Houten, van groot tot klein, is het uiterste gevraagd van hun flexibiliteit, inventiviteit en geduld. Wij hebben dan ook ingezet op het overeind houden van de culturele infrastructuur. Dit door middel van praktische en financiële ondersteuning.

Daarnaast is via het project "Onvergetelijk Houten" bijgedragen aan het maatschappelijke vraagstuk van eenzaamheidsbestrijding.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG3, GG10

1. Actieve cultuurparticipatie vergroten.
2. De bijdrage van cultuur aan (het oplossen van) maatschappelijke vraagstukken vergroten.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Actieve cultuurparticipatie vergroten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Volwassenen die ten minste 1 keer per maand actief cultuur hebben beoefend in georganiseerd verband (%)	Monitor Sociale Kracht	13%	13%	14%	16%	11%
1.2	16- 23 jarigen die lid zijn van of actief zijn bij een culturele organisatie (dans, toneel, film, muziek etc.) (%)*	Jongerenpeiling	X	13%	X	15%	10%

* Deze indicator geeft een beeld van de inwoners boven de 16. Er is geen goede indicator beschikbaar voor jongere jeugd.

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	De Monitor Sociale Kracht is in 2020 uitgevoerd. De mogelijkheden tot het georganiseerd beoefenen van culturele activiteiten was in 2020 zeer beperkt.
1.2	De jongerenpeiling is in 2020 uitgevoerd. De mogelijkheden tot beoefenen van activiteiten bij een culturele organisatie waren dit jaar zeer beperkt.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het bevorderen van het actief beoefenen van cultuur door Houtense inwoners is een belangrijke doelstelling in de lopende Cultuurvisie. In het kader hiervan hebben wij in 2020 het volgende gerealiseerd.

- Het onderzoek via het Burgerpanel over cultuurparticipatie en drempels voor cultuurdeelname onder volwassenen hebben wij gedeeld met het culturele veld en in een cultuurcafé met hen besproken. De resultaten uit het onderzoek bieden voor Houtense organisaties aanknopingspunten om meer deelnemers te trekken.;
- Met het Jeugdfonds Cultuur, Stichting Shine en de Jeugdpas Sport en Cultuur hebben wij afspraken gemaakt over een promotiecampagne over het stimuleren van deelname aan cultuur door de Houtense jeugd en promotie van het jeugdfonds de komende drie jaar. Belangrijk onderdeel hiervan is het inzetten van vlogs door Houtense kinderen en jongeren die zelf kunst beoefenen;.
- Ondanks de coronamaatregelen is, waar mogelijk, het onderwijs toch van start gegaan met de uitvoering van het plan om cultuureducatie te versterken. Het gaat hier onder andere om muziekateliers en theaterprojecten.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Aantal kinderen dat gebruik maakt van jeugdcultuurfonds	Jeugdcultuurfonds	X	30	49	50	42

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	De beperkende Corona-maatregelen met betrekking tot culturele activiteiten zijn waarschijnlijk de oorzaak van het lagere aantal kinderen dat gebruik maakt van het jeugdcultuurfonds.

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
1.1	In de, met het culturele veld, op te stellen uitvoeringskalender 2020-2021, worden concrete prioriteiten en prestaties geformuleerd.		Het opstellen van de uitvoeringskalender cultuur zal in 2021 plaatsvinden. In 2020 lag de nadruk op het uitvoeren van de plannen voor cultuureducatie en het inzetten van cultuur in het sociaal domein via het project “Onvergetelijk Houten”.
1.2	Het plan voor versterking van cultuureducatie in het onderwijs wordt uitgevoerd en verfijnd voor de lange termijn.		Ondanks de coronamaatregelen is, waar mogelijk, het onderwijs toch van start gegaan met de uitvoering van het plan om cultuureducatie te versterken. Het gaat hier onder andere om muziekateliers en theaterprojecten.

Doelstelling 2

De bijdrage van cultuur aan (het oplossen van) maatschappelijke vraagstukken vergroten.

Effectindicatoren

Voor deze doelstelling is geen effectindicator opgenomen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Cultuur draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Het project "Onvergetelijk Houten" heeft bijgedragen aan het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid onder ouderen. Het dans- en theaterproject had een looptijd van twee jaar en is in 2020 afgerond. De, in totaal circa 100, deelnemers gaven aan dat dit project juist in deze tijd veel voor hen heeft betekend. Ondanks het zeer

beperkte aantal mensen dat in het theater aanwezig mocht zijn hebben toch ruim 2.500 mensen de voorstellingen gezien via een livestream.

Onderdeel van "Onvergetelijk Houten" was ook een ouderenadviesgroep. Zij hebben een rapport uitgebracht dat, samen met het onderzoek van Movisie, een rijke basis vormt om vanaf 2021 vervolgstappen te zetten op dit onderwerp.

In 2020 zijn de criteria voor onderhoud van kunst in de openbare ruimte vastgesteld. Ook over randvoorwaarden en de werkwijze bij nieuw te plaatsen of geschonken kunst is een besluit genomen.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Er wordt een kennismanifestatie gehouden voor inwoners, het Houtense culturele veld en partners in zorg en welzijn over de inzichten uit het project "Onvergetelijk Houten".			Het project "Onvergetelijk Houten" zelf is met veel inzet in creativiteit in 2020 afgerond. De kennismanifestatie wordt in de eerste helft van 2021, waarschijnlijk in digitale vorm, georganiseerd.
2.2	Op basis van de in 2019 vastgestelde criteria zal worden beoordeeld welke kunstwerken tot de Houtense kerncollectie gaan behoren.			Er is een start gemaakt, afronding in 2021

Wat heeft het gekost?

	Deelprogramma's	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Verschil begroting na wijziging vs rekening 2020
00. Samen leven						
lasten						
00.01	Toegang & transformatie	4.247.972	4.279.361	5.322.127	4.921.040	401.087
00.02	Jeugd en onderwijs	17.177.541	15.370.437	17.939.149	19.113.602	-1.174.453
00.03	Wmo	10.634.239	10.131.666	10.825.378	11.222.176	-396.798
00.04	Werk	1.361.090	1.509.608	1.647.371	1.705.785	-58.414
00.05	Inkomen	11.969.896	12.617.553	21.132.087	17.781.993	3.350.094
00.06	Sport & gezondheid	5.982.317	6.283.340	6.220.499	6.447.629	-227.129
00.07	Kunst en cultuur	2.580.244	2.620.987	2.636.789	2.633.131	3.658
00.99	Programmabrede kosten	1.130.185		171.415	43.890	127.525
Totaal lasten		**55.083.485**	**52.812.952**	**65.894.816**	**63.869.245**	**2.025.570**
baten						
00.01	Toegang & transformatie	60.428		43.547	145.964	102.417
00.02	Jeugd en onderwijs	355.910	378.085	2.043.406	344.710	-1.698.696
00.03	Wmo	1.194.039	1.082.879	961.489	944.845	-16.644
00.04	Werk	423.311	301.000	386.100	428.098	41.998
00.05	Inkomen	7.498.821	7.905.312	16.233.145	14.145.784	-2.087.361
00.06	Sport & gezondheid	1.701.700	1.384.531	1.400.001	1.741.124	341.123
00.07	Kunst en cultuur	240.875	244.246	194.246	194.248	2
00.99	Programmabrede kosten	1.305.578	112.481	1.191.186	492.917	-698.269
Totaal baten		**12.780.662**	**11.408.534**	**22.453.120**	**18.437.690**	**-4.015.430**
Saldo 00. Samen leven		**42.302.823**	**41.404.418**	**43.441.696**	**45.431.555**	**-1.989.859**

Voor een toelichting op de verschillen vanaf € 75.000 op programmaniveau wordt verwezen naar het jaarrekeninggedeelte bij de *Toelichting op staat van baten en lasten per programma*.

Programma Duurzame leefomgeving

Programma Duurzame leefomgeving

Programma in vogelvlucht

Inleiding
Houten is een prettige gemeente om in te wonen, werken, leren en ontspannen.
Het dorp Houten is inmiddels een middelgrote stad van ruim 50.000 inwoners.
Houten maakte zich in 2020 met de ontwikkeling van de Ruimtelijke Koers op voor een nieuw hoofdstuk in haar ontwikkelingsgeschiedenis.
Intussen is in 2020 en 2021 uitvoerig gesproken over de Ruimtelijke Koers Houten. Op 17 maart 2021 heeft het referendum Ruimtelijke Koers plaatsgevonden. De gemeenteraad heeft op 30 maart 2021 over het voorliggende raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten, in samenhang met de uitslag van het referendum, gedebatteerd en besloten niet in te stemmen met het raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten. Wel is de motie ‘Tijd voor reflectie en verbinding’ door de raad aangenomen.

Daarbij komt dat de enorme druk op de woningmarkt en de klimaatverandering ons dwingt tot handelen. Dit resulteert in opgaven waarbij misschien wel de grootste uitdaging is: hoe gaan wij om met onze beperkte ruimte. Hoe zorgen we als gemeente ervoor dat wij de kwaliteiten van het verleden behouden, het bestaande Houten koesteren en ons daarnaast toch weten te transformeren naar een grotere stad die klaar is voor de toekomst.

De onderstaande acht deelprogramma's dragen allen bij om hier invulling aan te geven, maar een goed resultaat kan alleen behaald worden als al deze deelprogramma’s en de andere programma’s uit deze begroting in onderlinge samenhang presteren met respect voor elkaars doelstellingen en uitgangspunten.

Overzicht deelprogramma's
Het programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:
- Wonen
- Commerciële voorzieningen en horeca
- Leefomgeving
- Gebiedsontwikkeling
- Duurzaamheid & energietransitie
- Landschap en recreatie
- Cultuurhistorie en archeologie

Behaalde maatschappelijke doelen
Gerealiseerde maatschappelijke effecten (subdoelen)
In 2020 zijn de ingezette lijnen van voorgaande jaren verder opgepakt en is gewerkt aan de doelen die in 2018 door het college zijn gesteld.
We kunnen constateren dat er binnen dit programma een aantal grote trajecten en ontwikkelingen spelen die veel impact hebben op de diverse projecten en werkzaamheden van medewerkers die werkzaam zijn op dit programma. Te denken valt aan de Ruimtelijke Koers, de Omgevingswet, de verduurzamingsopgave en de energietransitie, de agrarische structuurversterking en de herijking visie Oude Dorp.
Ondanks alle invloeden van COVID-19 en thuiswerken kan worden geconstateerd dat de meeste gewenste maatschappelijke doelen binnen dit programma naar behoren behaald zijn.

Wonen
In 2020 zijn meer woningen gerealiseerd dan geraamd (365 woningen bij een raming van 310 woningen). Het is ons gelukt om meer gelijkvloerse woningen te realiseren. Van de in totaal 365 woningen zijn er 273 appartementen (75%) opgeleverd. Vanaf 2018 worden er meer van deze gelijkvloerse woningen gebouwd dan eengezinswoningen. Een aantal grote locaties zijn opgeleverd zoals Koningsspoor/Citadel, Kokermolen, sociale huurwoningen in Het Spoor en er is een gestage productie in De Kiem (De Grassen). Er wordt verder gewerkt aan de plannen met een aanzienlijk deel sociale huurwoningen (Eikenhout, De Kiem, Wegwijzer-Den Oord en Hofstad IV b). Oplevering hiervan wordt de komende jaren verwacht.
Volgens de Woonvisie 2016-2025 moeten 1.800 woningen worden opgeleverd, waarvan 600 sociale huurwoningen. Halverwege deze periode (31-12-2020) zijn er 1.275 woningen opgeleverd. Van dat

aantal waren 250 sociale huurwoningen. Als de door Viveste teruggekochte voormalige Koopgarantwoningen (vooral tweekamerappartementen) worden meegeteld, zijn inmiddels ongeveer 370 sociale huurwoningen toegevoegd.

Commerciële voorzieningen en Horeca
De afname van de leegstand van de laatste jaren bij de commerciële voorzieningen en horeca zien we de laatste jaren weer toenemen.
Dit komt vooral door faillissementen van landelijke ketens en sluiting van filialen.
In 2020 is daar met name op Het Rond het negatieve effect van de coronacrisis nog bij gekomen; de verwachting is dat de leegstand, o.a. als gevolg van vertrek of faillissement, verder zal toenemen.
Als gemeente proberen we ondernemers waar mogelijk te ondersteunen en hen lokaal perspectief te bieden. Ook zijn er gesprekken gaande om (conform de Retailvisie) het winkelareaal te verkleinen.
Er is naar verwachting een kleiner oppervlak aan winkels nodig in de toekomst. Als die transformatie plaatsvindt, zal ook het leegstandspercentage dalen.

Leefomgeving
Het onderhoud van de openbare ruimte (leefomgeving) heeft ook in 2020 geleid tot waardering bij inwoners en ook betrokkenheid.
Er zijn verschillende initiatieven vanuit bewoners ondersteunt en gerealiseerd. Van geveltuinen tot snelheid remmende maatregelen. Juist door de corona-periode ontstonden meer initiatieven die in de meeste gevallen ook konden worden gerealiseerd.
Het percentage groen en water dat voldoet aan de kwaliteitsnorm is maar liefst 99%. De hoge score is te verklaren doordat water en groenvoorzieningen zijn onderhouden conform het door de raad vastgestelde beeldkwaliteitskader.
Er zijn voldoende mogelijkheden voor de bewoners voor sport en spelmogelijkheden in de openbare ruimte. Waar nodig heeft groot en klein onderhoud plaatsgevonden en zijn vervangingen uitgevoerd.
Diverse projecten zijn uitgevoerd om verhard oppervlak af te koppelen van de gemengde riolering.

Gebiedsontwikkeling
Gebiedsontwikkelingen opgestart in 2020
In 2020 zijn op meerdere locaties binnen Houten en in het buitengebied projecten in gang gezet en een aantal afgerond.

Noord
In Houten noord is de transformatielocatie Beverakker onderzocht en zijn de ontwikkelkaders voorbereid. Medio 2021 zal een ontwikkelende partij met belanghebbenden er vervolg aan geven.
In het buitengebied van de Kromme Rijn heeft de gemeente aan de Tuurdijk woningbouw mogelijk gemaakt waarvan de bouw van 16 woningen waarschijnlijk in 2021 wordt afgerond. Een tweede plangebied in ’t Goy wordt onderzocht om daaraan een vervolg te geven. Aan de noordkant van Houten is een afslag voor Nieuw Wulven gerealiseerd, waar bezoekers het bosgebied en straks een restaurant kunnen bezoeken. In het buitengebied Laagraven zijn er initiatieven geweest om het gebied recreatief en qua landschap te versterken. Hier bestaat een wisselwerking met de randvoorwaarden vanuit de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Onder leiding van de provincie is er gewerkt aan een perspectief voor het gehele A12 zone gebied, wat in 2021 wordt vervolgd en waar ook de keuze in de Ruimtelijke Koers richting aan gaat geven.

Eiland van Schalkwijk
De afgelopen jaren is op tal van manieren geprobeerd agrarische structuurversterking te bevorderen op het Eiland van Schalkwijk. Om de doelen uit de structuurvisie voor Eiland van Schalkwijk te mogelijk te maken, zijn er in 2020 anterieure-overeenkomsten aangegaan met twee agrarische bedrijven op het eiland. In maart 2020 is de gemeenteraad akkoord gegaan met de aankoop van 55 ha grond om deze projecten mogelijk te maken. Een agrarisch bedrijf verhuist van de Lekdijk 28 naar een nieuwe plek aan de Trip (ASV- Project 1). Een ander agrarisch bedrijf verhuist van de Lagedijk 1/Lange Uitweg naar de Kanaaldijk Zuid (ASV-Project 2). Bij de Lagedijk 1/Lange Uitweg komt daarmee onder andere een locatie beschikbaar voor de huisvesting van een woon- en dagbestedingslocatie voor jongvolwassenen met een verstandelijke handicap. In december 2020 heeft De Parochiële Caritas Instelling Paus Johannes XXIII (PCI) grond gekocht ten behoeve van deze ontwikkeling. Dit feit brengt het project ‘de Droom van Schalkwijk’ een stap dichterbij realisatie.

Houten zuid
Begin 2020 is het appartementengebouw aan het Hofspoor van Viveste opgeleverd. Het gaat om 37 woonzorgappartementen voor begeleid wonen van Reinaerde.
De planvoorbereiding voor het appartementengebouw aan de Beusichemseweg van de 12 startersappartementen is in de afrondende fase.

Werk- en voorzieningengebieden
Werklandschap Meerpaal
Er zijn diverse gesprekken geweest met marktpartijen, die interesse hebben in bouwkavels om nieuwbouw te ontwikkelen. Door de huidige onzekere situatie (Corona) zijn partijen terughoudend of haken af.
Een mooi resultaat is de oplevering van de Koninklijke Nederlandse Munt en Sorgente in 2020. Daarnaast is er in 2020 een kavel aan AB Midden verkocht die op moment van dit schrijven ook is opgeleverd.

Bedrijventerrein De Meerpaal
Ook hier zijn partijen door de omstandigheden voorzichtig. Twee kavels zijn in 2020 verkocht en in januari 2021 nog een kavel die gepland stond voor eind 2020.
Daarbij speelt dat de nog resterende (drie) kavels vragen om maatwerk. Dit komt doordat sommige kavels nauwkeurig moeten worden ingepast in de bestaande kavelstructuur.

Koppeling/De Schaft
Het project Eikenhout is vastgesteld en in de markt gezet. Het project bestaat uit 80 appartementen voor senioren/ouderen (24 sociale huur, 30 midden huur en 26 koopappartementen).
Het appartementengebouw ‘De Boemerang’ (De Schaft) is in de realisatiefase. Naar verwachting wordt het project begin 2021 opgeleverd.

Duurzaamheid
In 2020 is een belangrijke tussenstappen gezet met de evaluatie van het uitnodigingskader zonnevelden en de ontwerp Regionale Energie Strategie. Deze zullen in 2021 leiden tot besluiten over een nieuw zonneveldenbeleid en de Regionale Energie Strategie. Beiden zullen richting geven aan de productie van duurzame energie in Houten.
Met het Energieplan 2020-2025 heeft de gemeenteraad ervoor gekozen de energietransitie van onderop te versterken. Met ondersteuning van een energieteam en een subsidie energietransitie kunnen lokale energie-initiatieven nog meer Houtenaren helpen om hun woning en leefomgeving duurzamer te maken. Door COVID-19 heeft het opzetten van dit energieteam wel meer tijd gekost, waardoor het feitelijk per 2021 operationeel is.
Ook zijn door COVID-19 veel activiteiten van de energie-initiatieven en van NME Houten, Groen doet goed en Operatie Steenbreek niet doorgegaan. Om dezelfde reden leek het ons geen goed moment om samen met bedrijven het actieplan circulaire economie te gaan maken. Dit is doorgeschoven naar 2021. Dit geldt ook voor het Klimaatadapatieplan. Dit is vertraagd doordat de Regionale Adaptatie Strategie (RAS), een belangrijke basis, later gereedkwam.
In 2020 zijn we wel gestart met het opstellen van de Transitievisie Warmte, het derde grote plan voor de energietransitie. Samen met een aantal stakeholders, verenigd in een lokale werkgroep, en inwoners is verkend hoe Houten aardgasvrij kan worden. Dit zal in 2021 tot besluitvorming leiden.
Maar we hebben in 2020 niet alleen maar plannen gemaakt. Met een nieuwe website www.duurzaamhouten.nl en een vernieuwd jouwhuisslimmer.nl kunnen inwoners beter informatie en hulp vinden voor het verduurzamen van hun woning. En samen met bewoners zijn verschillende plekken in de openbare ruimte vergroend.

Landschap en recreatie
Via het budget dat beschikbaar is gekomen via het Platform kleine landschapselementen zijn op meerdere locaties landschapselementen aangeplant is de vorm van Houtsingels, knotbomen en hoogstambomen.
In de raad is de visie Groen en Biodiversiteit vastgesteld en is gestart met de uitvoering daarvan.

Cultuurhistorie en archeologie
Weinig doelen zijn in 2020 gerealiseerd vanwege capaciteitsproblemen en door de invloed van COVID-19 op de uitvoerbaarheid van de beleefbaarheid van cultuurhistorie. De visie op Cultureel Erfgoed is hierdoor ook doorgeschoven naar 2021.

Niet gerealiseerde maatschappelijke effecten (subdoelen)
Naast de vele gerealiseerde doelen moeten we ook vaststellen dat een aantal gestelde doelen niet is gerealiseerd. In hoofdzaak komt dit door een tweetal zaken.

- Gebrek aan personele capaciteit.
  Onder invloed van COVID-19 hebben medewerkers niet altijd die doelen en resultaten kunnen realiseren die normaal mogelijk zouden kunnen zijn. Dit heeft vooral zijn doorwerking gehad in het opstellen van verschillende beleidsdocumenten en uitvoeringsplannen en actieplannen.
- Vertraging in de besluitvorming of afhankelijkheid van regionale voortgang, inspraak, afhankelijkheid van medewerking van derden.

Prestaties

In de programmabegroting 2020 hebben we een groot aantal prestaties met beoogde scores (kwantitatief en kwalitatief) opgenomen. Onderstaand cirkeldiagram geeft aan in welke mate de geplande prestaties in 2020 tot stand zijn gekomen.

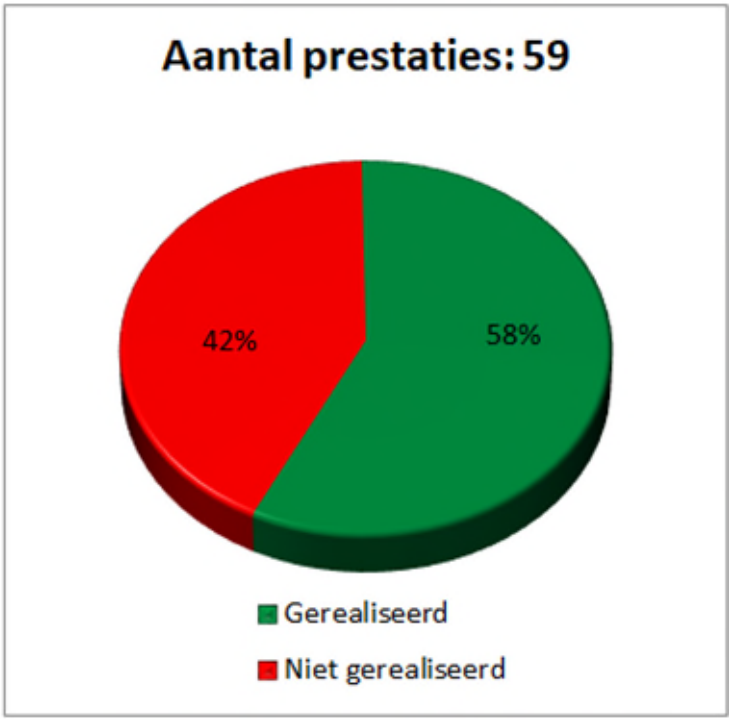

Bovenstaande tabel wordt negatief beïnvloed doordat indicatoren, die nog niet bekend zijn, op niet gerealiseerd gezet zijn.

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt is 58% gerealiseerd. De belangrijkste resultaten worden hieronder nader toegelicht.

Gerealiseerde prestaties
Aan het behalen van minimaal 200 nieuwe woningen is ruimschoots voldaan met de oplevering van 365 woningen in 2020. In de komende jaren is verdere groei aan de orde in
Eikenhout, De Kiem, Wegwijzer- Den Oord en Hofstad IV.

Zes nieuwe bloemrijke graslanden zijn aangelegd met een totale grootte van ruim 8.500 m².

Om bij te dragen aan het klimaatproof maken van de buitenruimte is samen met bewoners is de openbare ruimte op de Appelgaarde, Friezenpoort, Kluutweide, Piazza, Perengaarde, Slinger, Fossa Hispanica en Fossa Italica vergroend. Hierbij is totaal 983,4 m2 verharding verwijderd. Ook zijn bij diverse bewoners die hun tuin hebben ontsteend, de tegels gratis opgehaald (doorlopende actie).

Niet gerealiseerde prestaties

De opzet was om in 2020 een actieplan circulaire economie als onderdeel van het klimaatplan op te stellen, gezamenlijk met het bedrijfsleven. Door logische prioriteitsverlegging naar bestrijding van de consequenties van corona is dit doorgeschoven naar 2021.

Door vertraging in de Regionale Adaptatie Strategie (RAS), is het klimaatadapatieplan (deelplan van het klimaatplan met daarin een visie op klimaatproof Houten) doorgeschoven naar 2021. Het RAS is een belangrijke, noodzakelijke basis voor het klimaatadaptatieplan

Ook het opstellen van een nieuw cultuurhistorisch en archeologisch beleid is uitgesteld naar 2021, afhankelijk van de ontwikkelingen met betrekking tot corona. Het opstellen van de Visie hoe wij om willen gaan met ons cultureel erfgoed vraagt om een uitgebreid participatietraject. Vanwege corona is dit in 2020 niet mogelijk geweest.

Hoe hebben de gerealiseerde prestaties bijgedragen aan de beoogde maatschappelijke effecten?

Veel van de gerealiseerde prestaties hebben hetzij direct, hetzij indirect, bijgedragen aan de beoogde maatschappelijke effecten. De wijze waarop en de mate waarin is vanwege de complexiteit van maatschappelijke processen en veelzijdigheid en diversiteit van dit programma moeilijk aantoonbaar te maken. Duidelijk kunnen we in ieder geval stellen dat het woningaanbod is verbeterd door de oplevering van 365 woningen, voor verschillende doelgroepen. Het gaat dan vaak om energiezuinige / energieneutrale / gasloze / woningen. Naast energieneutrale nieuwe woningen, wordt de beoogde energieneutraliteit verder gestimuleerd door ondersteuning van lokale energie-initiatieven vanuit het energieteam en energietransitiesubsidie. Hierdoor worden bestaande woningen en leefomgeving duurzamer gemaakt.

Deelprogramma Wonen

Wat hebben we bereikt?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG1, GG10, GG11

1. Voldoende en veelzijdig woningaanbod passend bij de vraag, gezinssamenstelling en kwalitatieve eisen van (potentiële) bewoners van Houten met bijzondere aandacht voor de huisvesting van gezinnen en ouderen en starters.
2. Realisatie van circa 600 sociale huurwoningen tot 2025 en daarnaast verwezenlijken van de 'veranderopgave' van 2.000 woningen uit de bestaande voorraad sociale huur tot 2040.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Voldoende en veelzijdig woningaanbod passend bij de vraag, gezinssamenstelling en kwalitatieve eisen van (potentiële) bewoners van Houten met bijzondere aandacht voor de huisvesting van gezinnen en ouderen en starters.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Ontwikkeling van nieuwbouw van gezinswoningen	Dashboard Planvoorraad Wonen	156	53	55	60	92*
1.2	Nieuwbouw van gelijkvloerse woningen	Dashboard Planvoorraad Wonen	86	199	78	250	273
1.3	Het aantal nieuwbouw-woningen, per 1.000 woningen (BBV)	ABF-Systeem Woningvoorraad / BRP / Dashboard Planvoorraad Wonen	12,1	12,6	6,7	15,0	17,8**
1.4	Nieuwbouw van vrije sector huurwoningen (huur > € 1.000 per maand)	Dashboard Planvoorraad Wonen	X	0	78	40	8
1.5	Nieuwbouw van middenhuurwoningen (huur > liberalisatiegrens sociale huur en < € 1.000 per maand)	Dashboard Planvoorraad Wonen	X	X	0	120	165***

* Waaronder 60 eengezinswoningen in De Kiem.

** 365: 20,4 (want totaal 20.414).

*** Het onderscheid tussen middenhuur en vrije sectorhuur is niet scherp. Ontwikkelaars hebben aangegeven geen afspraken te willen maken met de gemeente over meerjarig huurbeleid. Vooralsnog worden deze als middenhuur gerekend. Het betreft de projecten Citadel/Koningsspoor (124 appartementen) en Kokermolen (36 appartementen).

Betrokkenheid verbonden partijen

In U10 (U16) verband werkt Houten mee aan de verstedelijkingsstrategie (Ruimtelijke Economisch Programma) waarbij diverse regionale studies over wonen, mobiliteit, economie en landschap in samenhang worden bekeken. Ook worden op deze 'tafels' afspraken gemaakt over de inbreng en bijdragen van de verschillende gemeenten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2020 is vol ingezet om zoveel mogelijk woningen te ontwikkelen. In plaats van de raming van 310 woningen zijn er 365 woningen opgeleverd. Volgens de Woonvisie 2016-2025 moeten 1.800 woningen worden opgeleverd, waarvan 600 sociale huurwoningen. Halverwege deze periode (31-12-2020) zijn 1.275 woningen opgeleverd. Van dat aantal waren 250 sociale huurwoningen. Als de door Viveste teruggekochte voormalige Koopgarantwoningen worden meegeteld, zijn ongeveer 370 sociale huurwoningen toegevoegd. Er wordt verder gewerkt aan de plannen met een aanzienlijk deel sociale

huurwoningen (Eikenhout, De Kiem, Wegwijzer- Den Oord en Hofstad IV b). Oplevering hiervan wordt de komende jaren verwacht.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	Minimaal 200 woningen/appartementen opleveren.			

Doelstelling 2

Realisatie van circa 600 sociale huurwoningen tot 2025 en daarnaast verwezenlijken van de 'veranderopgave' van 2.000 woningen uit de bestaande voorraad sociale huur tot 2040.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Nieuwbouw sociale huurwoningen*	Viveste	71	93	0	70	37**
2.2	Verkoop sociale huurwoningen (maximaal aantal)*	Viveste	43	41	18	50	23
2.3	% Sociale huurwoningen ten opzichte van totaal aantal woningen*	Team Ruimtelijke Ontwikkeling en U10-monitor	25%	25%	25%	25%	25%

* De veranderopgave van Vivieste zal pas op langere termijn zichtbaar worden.
** Het betreft oplevering van appartementen aan Het Spoor ten behoeve van een bijzondere doelgroep.

Doel	Verklaring van afwijking
2.2	De raming over te verkopen woningen (in de begroting van Viveste) is altijd onzeker omdat vooraf niet duidelijk is of en wanneer een woning die theoretisch op de verkoopnominatie staat ook daadwerkelijk vrijkomt.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In overleg met Viveste wordt periodiek gesproken over de manier waarop de woningvoorraad aangepast kan worden. Omdat het een grote opgave betreft, die over een lange periode plaatsvindt, wordt dit betrokken bij de ontwikkeling van het Portefeuilleplan Viveste 2020-2040. Hierbij wordt een relatie gelegd met de Ruimtelijke Koers 2040.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Opstellen van een plan waarin wordt aangegeven hoe en wanneer deze veranderopgave wordt uitgevoerd.			Dit gaat om een langdurig traject, dat gestart is naar aanleiding van rijksbeleid onder Rutte II van verscherpt passend toewijzen van sociale huurwoningen. Inmiddels heeft Viveste een portefeuillestrategie vastgesteld. Viveste verkoopt een aantal woningen die niet passend zijn. Dit zijn vooral woningen in het Niet-DAEB segment. Viveste heeft de afgelopen jaren ruim 100 Koopgarantwoningen teruggekocht (om deze verder als sociale huurwoningen te exploiteren). Deze maken ook deel uit van de veranderopgave omdat deze woningen passend kunnen worden toegewezen aan 1- t/m 3-persoonshuishoudens waar veel vraag naar is. De gemeente gaat in een nieuwe Woonvisie in 2021 in op de veranderopgave van Viveste.

Deelprogramma Commerciële voorzieningen en horeca

Wat hebben we bereikt?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG8

1. Een vitaal, toekomstbestendig centrum Het Rond met meer bezoekers en minder leegstand.
2. Een aantrekkelijk, divers horeca-aanbod in Houten met meer horecavestigingen.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Een vitaal, toekomstbestendig centrum Het Rond met meer bezoekers en minder leegstand.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Leegstandspercentage Centrum (Het Rond)	Koopstromenonderzoek Randstad (KSO)*	X	11%	9,4%	14%	20%**
1.2	Leegstandspercentage Castellum	Koopstromenonderzoek Randstad (KSO)*	X	6%	X	4%	4%**

* KSO onderzoek vindt 2-jaarlijks plaats.
** Betreft een inschatting. Een nieuw KSO vindt in 2021 plaats.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het centrumoverleg werkt de gemeente ook in 2020 samen met vastgoedeigenaar Altera en de Belangenvereniging Het Rond verder aan een compact, toekomstbestendig en vitaal centrum. Dit is tevens uitgangspunt voor het Centrum binnen de Ruimtelijke Koers Houten. Zoals eerder aangegeven gaat het centrum echter reeds enkele jaren - net als in veel andere middelgrote gemeenten het geval is - gebukt onder een golf van faillissementen van landelijke (mode)ketens (bijv. recent Steps, Promiss, Didi) en sluiting van filialen, ook om andere redenen. Bovendien wordt er bij sluiting van filialen - als er een doorstart wordt gemaakt - vaak niet voor gekozen de filialen in middelgrote centra

open te houden (lastiger om omzetdalingen op te vangen op dit soort locaties). De leegstand op Het Rond is dan ook gestegen.
In 2020 komt daar met name op Het Rond het negatieve effect van de coronacrisis nog bij; het zijn momenteel zeer zware tijden voor ondernemers (horeca en sinds half december 2020 ook niet-essentiële winkels) die al langere tijd gedwongen hun deuren gesloten moeten houden. En het einde is nog niet in zicht. De verwachting is dat de leegstand, o.a. als gevolg van vertrek of faillissement, verder zal toenemen. Als gemeente proberen we ondernemers waar mogelijk te ondersteunen en hen lokaal perspectief te bieden. Ook zijn er gesprekken gaande om (conform de Retailvisie) het winkelareaal te verkleinen. Er is naar verwachting een kleiner oppervlak aan winkels nodig in de toekomst. Als die transformatie plaatsvindt, zal ook het leegstandspercentage dalen.
De situatie in winkelcentrum Castellum is een stuk rooskleuriger omdat hier naast horeca vooral dagelijkse winkels gevestigd zijn. Daarbij is Castellum veel compacter van opzet.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	Het starten van de uitvoering van in ieder geval één kans uit de opgestelde kansenkaart Het Rond. Deze kans sluit aan bij de uitkomsten van de Ruimtelijke Koers Houten.			Meer ruimte voor terrassen mogelijk gemaakt. Verdichtingsplannen zijn gekoppeld aan de Ruimtelijke Koers.

Doelstelling 2

Een aantrekkelijk, divers horeca-aanbod in Houten met meer horecavestigingen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Aantal horeca-vestigingen in de hele gemeente Houten	Provinciaal Arbeidsplaatsen Register	103 (-4)	103 (0)	103 (0)	103	nnb*
2.2	Aantal horeca-vestigingen in het centrum (Het Rond) per 1 januari van het betreffende kalenderjaar	Provinciaal Arbeidsplaatsen Register	18	19	19	22	nnb*

* Als gevolg van COVID19 heeft de provincie Utrecht het moment van meten uitgesteld (voorjaar 2021 komen de realisatiecijfers beschikbaar, ditmaal per 1 april 2020 en 1 september 2020).

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het aantal horeca vestigingen in Houten fluctueert maar er is de laatste jaren een lichte toename waarneembaar. Vooral in de centra neemt het toe vanwege het belang dat wordt onderkend van een voldoende, passend en gedifferentieerd horeca aanbod, juist in de centra. Hiertoe zijn (Het Rond) of worden (Castellum) de centrumgebieden in toenemende mate ingericht.
Ondanks de coronacrisis is het aantal horeca vestigingen nagenoeg gelijk gebleven. De verwachting is dat mogelijk een aantal horecavestigingen het niet gaan redden in 2021 (als de corona maatregelen nog lang van kracht blijven). Dat is nu nog onzeker. Aan de andere kant komt er naar alle waarschijnlijkheid minimaal één horecagelegenheid bij op Het Rond in 2021. Met voortzetting en verbetering van de steun tijdens de huidige coronacrisis aan horeca ondernemers vanuit het Rijk en vanuit de gemeente Houten streven we minimaal een stabilisatie van het aantal horecavestigingen na in 2021.
Tevens hebben we ondernemers (zowel reeds in Houten gevestigde als nieuwe) waar mogelijk gefaciliteerd en hebben we daar mooie waardering voor gekregen (Houten scoort hoog op ondernemersdienstverlening). Overigens ligt de verantwoordelijkheid om horeca-ondernemers aan te trekken primair bij de eigenaar/ verhuurder van beschikbare panden.

Prestatie-indicatoren
Voor deze doelstelling is geen prestatie-indicator opgenomen.

Deelprogramma Leefomgeving

Wat hebben we bereikt?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG3, GG4, GG5, GG6, GG10, GG11, GG13, GG14, GG15

1. Voldoende mogelijkheden voor sport, spel en bewegen voor alle leeftijden in de openbare ruimte.
2. Groen en water onderhouden conform de afgesproken beeldkwaliteit. Waar mogelijk zetten we de beschikbare middelen in om een hogere beeldkwaliteit te bereiken.
3. Goede openbare verlichting.
4. Goed gereinigde openbare ruimte, waaronder beperkte overlast van zwerfvuil, graffiti, onkruid en hondenpoep. Goed onderhoud en beheer van riolering, straatmeubilair en begraafplaatsen.
5. Meer zelfredzaamheid en zelf-organiserend vermogen van de samenleving.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Voldoende mogelijkheden voor sport, spel en bewegen voor alle leeftijden in de openbare ruimte.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	% Inwoners dat tevreden is over het aanbod aan speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar in de nabije omgeving	Monitor Sociale Kracht	69%	75%	75%	75%	73%

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Inspecties (3 x per jaar) van de speel- en sporttoestellen.
- Klein onderhoud aan 187 speeltoestellen en groot onderhoud aan 116 speeltoestellen.
- Vervangen van 4 basketbalpalen.

Doelstelling 2

Groen en water onderhouden conform de afgesproken beeldkwaliteit. Waar mogelijk zetten we de beschikbare middelen in om een hogere beeldkwaliteit te bereiken.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	% groen en water dat voldoet aan de beeldkwaliteitsnorm*	Adviesbureau**	X***	99%	99%	98%	99%

* Beeldkwaliteitsnormen groen en water: groen in centrum niveau A/B, overige gebieden niveau C (bijzonderheden: graslengte binnen de bebouwde kom max. 15 cm; drijfvuil in water in centrum niveau A, overige gebieden niveau B).
** Sinds 2015 wordt de beeldkwaliteit in de zomermaanden gemonitord door een extern bureau. Gemeten worden: graslengte, kale plekken (in beplanting en hagen), snoeibeeld (van bodembedekkers en hagen) en drijfvuil.
*** Met betrekking tot 2017 zijn geen gegevens beschikbaar. Zie collegebrief 13-2-2018 over stand van zaken rapport

monitoring beeldkwaliteit openbare ruimte.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De water en groenvoorzieningen zijn onderhouden conform het door de raad vastgestelde beeldkwaliteitskader. Er is goed toezicht gehouden op het werk van de groenaannemers
- De leefomgeving is op verschillende plekken vergroend door middel van ontstening.
- In 2020 zijn 141 bomen herplant (inboet-bomen) die waren uitgevallen door een combinatie van droogte en slechte conditie.
- Bij de aanplant van bomen zijn de groeiplaatsen zo uitgevoerd dat een duurzame groei met een goede wortelontwikkeling blijvend mogelijk is (conform BIOR).
- Bij de aanplant van bomen houden we rekening met uitgangspunt voor biodiversiteit (opgenomen in het bomenbeleid) dat het bomenbestand in 2027 voldoet aan de 10 - 20 - 30 regel. Dat wil zeggen maximaal 10% van dezelfde soort, maximaal 20% van het zelfde geslacht en maximaal 30% van dezelfde familie. Op de lange termijn (uiterlijk 2037) streven naar realisatie van de verhouding 7 - 15 - 30.
- Risicobomen die niet veilig zijn te handhaven zijn verwijderd evenals diverse overtollige en vaak overlast gevende bomen. Verwijderen risicobomen gebeurt elk kwartaal op basis van de VTA gegevens uit Digitree.
- Nabij de Rietdijk zijn natuurvriendelijke oevers aangebracht die de oude houten beschoeiing vervangen. Dit betekent enerzijds een investering, maar ook dat er op lange termijn geen onderhoud en/of vervanging meer nodig is aan beschoeiingen.

Ook zijn de oevers van de watergangen op de Hoofdveste natuurvriendelijk gemaakt. Hierdoor komt er een uitbreiding van de natuurvriendelijke oevers van binnen de Rondweg naar erbuiten. Het uitbreiden van de natuurvriendelijke oevers moet vooral een gunstig effect hebben op de stand van amfibieën en vissen, maar ook van andere dier- en plantensoorten. Die laatsten kunnen de oevers als migratieroute gebruiken door de stedelijke omgeving.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Aanleg van minimaal twee nieuwe bloemenweides.			In totaal 6 nieuwe bloemrijke graslanden aangelegd met een totale grootte van ruim 8.500 m². En we gaan door!
2.2	Het opstellen van een uitvoeringsplan bomen op basis van de Beleidsnota bomen 2017-2020.			In 2020 is wel een plan van aanpak gemaakt voor wortelopdruk. De andere onderdelen van het uitvoeringsplan Bomen werken we uit in 2021.
2.3	Opstellen plan voor herplant van bomen die de droge zomer van 2018 niet hebben overleefd. Groeiplaatsverbetering van bomen op risicolocaties gelet op droogte. Door klimaatverandering zullen de bomen in de toekomst met slechte en onvoldoende groeiruimte gaan uitvallen. Betreft vooral de bomen die in de bestrating staan in een groeiruimte met veel zand, waardoor weinig vocht vastgehouden kan worden.			In 2020 zijn 141 bomen herplant (inboetbomen) die waren uitgevallen door een combinatie van droogte/conditie.
2.4	Het maaibeheer voor de Rondwegwal aan de bebouwingszijde is zodanig dat er 2x per jaar wordt gemaaid en geruimd. Dit bevordert de biodiversiteit en levert een hogere beeldkwaliteit op omdat er meer diversiteit van beplanting ontstaat.			Is uitgevoerd. Het is al zichtbaar dat de grasdruk afneemt. Vanaf 2021 hoeven we nog maar eenmaal per jaar te maaien en ruimen, waarbij we ± 20% kruiden laten staan.

Doelstelling 3

Goede openbare verlichting.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	% Duurzame verlichting	Team VOB	24%	28%	31%	31%	31%
3.2	% Inwoners dat vindt dat het buiten goed is verlicht in de buurt	Monitor Sociale Kracht	85%	85%	88%	85%	89%

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanwege de aankomende aanbesteding zijn er geen grootschalige vervangingsprojecten uitgevoerd. Bij schade aan armaturen zijn deze vervangen voor duurzame LED armaturen. De storingen zijn gemonitord en waar nodig is extra aandacht gevraagd bij onze onderhoudspartij. Bij kabelstoringen is dat de netbeheerder.

Doelstelling 4

Goed gereinigde openbare ruimte, waaronder beperkte overlast van zwerfvuil, graffiti, onkruid en hondenpoep. Goed onderhoud en beheer van riolering, straatmeubilair en begraafplaatsen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
4.1	% Wegverharding dat voldoet aan de beeldkwaliteitsnorm (B) voor onkruid in verharding	Adviesbureau*	X	52%	42%**	60%	42%***
4.2	Aantal gevallen van wateroverlast in de openbare ruimte, met schade voor mens of milieu	Team VOB	0	0	0	2	0
4.3	% Inwoners dat vindt dat de eigen buurt schoon is	Monitor Sociale Kracht	78%	81%	78%	80%	79%

*Sinds 2015 wordt de beeldkwaliteit van een aantal aspecten van de openbare ruimte van mei t/m oktober gemonitord door een extern bureau.
** In de afgelopen jaren is de norm dat 80% voldoet aan de beeldkwaliteit niet gehaald. De metingen vinden echter in de zomerperiode plaats wanneer onkruid in verharding het hardste groeit. In het overige (grootste) deel van het jaar is de beeldkwaliteit aanzienlijk beter en voldoet deze naar verwachting wel aan de norm.
*** Ambtelijk is geconstateerd dat de score vergelijkbaar was met die in 2019. In 2020 is niet gemonitord door een bureau, vooral omdat er nog geen bevredigende aanpak van onkruid op verharding mogelijk was waardoor monitoring ook niet zinvol was.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het onderhoud van de openbare ruimte heeft plaatsgevonden conform het Houtense beeldkwaliteitskader met onder andere machinaal straatvegen, onkruid borstelen op verharding, afvalbakken legen, zwerfafval verwijderen en beheer en onderhoud van de begraafplaatsen.
- Er is constructief samengewerkt in het Netwerk Water&Klimaat, zoals bij het opstellen van de Regionale Adaptatiestrategie.
- Er is in de wijken De Mossen, De Poorten en op de Wickenburghseweg 10.900 m2 openbare verharding afgekoppeld van de gemengde riolering. 344 parkeerplaatsen zijn voorzien van waterpasserende verharding (Atalantaberm, Kerkebogerd (nieuwbouw), Kiem van Houten fase 1 en Eburonenpoort). Op andere plaatsen is 1.006 m2 (overbodige) verharding helemaal weggehaald en vervangen door groen (Appelgaarde, Friezenpoort, Kluutweide, Piazza, Perengaarde, Slinger, Fossa Hispanica, Fossa Italica Plein, Boterhoeve, Boterbloemhof, Wijnbouw, Damsteen, Wernaarseind, Rimpelmos en Schuilhoeve) . Zie ook deelprogramma Duurzaamheid & energietransitie.
- Enkele kentallen onderhoud riolering 2020:
    - 36 bestaande rioolhuisaansluitingen vernieuwd en 12 nieuwe aangelegd;
    - 14.512 meter riool gereinigd en 10.512 meter riool geïnspecteerd;
    - 26.107 meter drainageleiding en 207 uitstroompunten gereinigd;
    - aantal urgente storingen rioolgemalen verholpen: 166 stuks.
- Er is toezicht geweest op de naleving van het hondenbeleid (opruim- en aanlijnplicht) en op verschillende locaties is nieuwe bebording geplaatst.
- In aanvulling op het reguliere schoonmaakwerk door de eigen dienst zijn enkele schoonmaakacties georganiseerd zoals de Landelijke Opschoondag (waaraan in totaal 135 bewoners deelnamen), een tweede Opschoonactie en een actie Schone Lek (met 36 personen) Andere inspanningen om Houten schoon te houden waren:
    - Er is samengewerkt met het initiatief “Houten zwerfvuilarm maar rijk aan contact” (website www.zwerfvuilhouten.nl). In 7 buurten ruimt nu elke maand een groep bewoners een uurtje zwerfvuil op. De gemeente faciliteert met een flyer, afvalgrijpers, hesjes en dergelijke.
    - Er zijn 5 extra afvalbakken geadopteerd door bewoners.
    - Circa 40 zwerfafvalgrijpers zijn voor langere tijd uitgeleend aan bewoners die bij een wandeling zwerfvuil ruimen.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
4.1	Inspectie en schoon houden van de verkeersborden op de hoofdtoegangswegen.			In 2020 is er een deel van de verkeersborden op de hoofdtoegangswegen geïnspecteerd, gereinigd en enkele borden B01 zijn vervangen.Medio april 2021 wordt de inspectie en reiniging weer vervolgd.In 2020 is er een deel van de verkeersborden op de hoofdtoegangswegen geïnspecteerd, gereinigd en enkele borden B01 zijn vervangen. Medio april 2021 wordt de inspectie en reiniging weer vervolgd.
4.2	Uitvoeren van de projecten voor 2020 van het nieuwe Water- en Rioleringsplan 2020-2023.			Enkele renovatie-, verbeterings- en bewonersprojecten m.b.t. stedelijk water zijn door te beperkte personele capaciteit en corona niet gerealiseerd en schuiven door naar 2021 en later. In de resterende planperiode van het WRP willen we de vertraging in lopen.

Doelstelling 5

Meer zelfredzaamheid en zelf-organiserend vermogen van de samenleving.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
5.1	% Inwoners dat zich inspant voor de eigen buurt	Monitor Sociale Kracht*	58% (8% intensief 50% incidenteel)	60% (7% intensief 53% incidenteel)	60% (11% intensief 49% incidenteel)	61%	70% (8% intensief 61% incidenteel
5.2	Aantal nieuwe adoptielocaties	Team UB	45	34	43	50	48
5.3	Aantal door wijkcoördinatie gefaciliteerde bewonersinitiatieven in de openbare ruimte	Team UB	30	X	43	32	59

* De Monitor Sociale Kracht biedt ook inzicht in de aanverwante indicator “Sociale Kracht" die o.a. betrekking heeft op "de samenhang in de buurt” (zie programma Samen leven).

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Door de Corona pandemie ontstonden extra initiatieven. Ondanks de beperkende maatregelen heeft wijkcoördinatie de meeste initiatieven kunnen faciliteren, Sommige initiatieven liepen juist vertraging op. Per saldo is het aantal gerealiseerde initiatieven gegroeid!
- Een greep uit de gerealiseerde initiatieven in 2020: vergroend plein met mozaïekbank Appelgaarde, snelheidsremmende maatregelen Prins Willem de Zwijgerlaan, openlucht ontmoetingsplek bij buurthuis Het Lokaal, chill locaties voor jongeren bij Enter en de Kruisboog, jeu de boulesbanen bij cultuurcentrum Schoneveld en Fossa Italica, omvormen gazons i.h.k.v. biodiversiteit De Eng, geveltuinen Fossa Iberica, Piazza en Fossa Hispanica, vergroend plein Fossa Italica en Archeobrigade in Kasteeltuin Jonkheer Ram.
- Ook zijn bewoners zijn betrokken bij uitvoeringsplannen zoals: klimaatbestendig maken vijf parkeerpleinen in de wijk De Poorten, omvormen trapveld naar kunstgrasveld bij school De Zonnewijzer, aanleg bloemenweides met Houtense Bijzaken en realisatie extra parkeerplaatsen op de Brink.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
5.1	10 publicaties van bewonersinitiatieven en bewonersparticipatie op het gemeentelijke Instagramaccount.			Dit betreft ook andere sociale media (Facebook) en communicatiekanalen ('t Groentje, AD en Omroep Houten).

Deelprogramma Gebiedsontwikkeling

Wat hebben we bereikt?

Het (ruimtelijk) ontwikkelen van Houten aan de hand van de werkwijzen, doelstellingen en uitgangspunten zoals opgenomen in het Programma Ruimte 2017-2019 en het uitvoeren van de punten uit de Uitvoeringsagenda van Programma Ruimte. De hoofddoelstelling (1) is hieronder opgenomen, daarnaast is een aantal subdoelstellingen (2 t/m 7) gedefinieerd.

In het Programma Ruimte 2017-2019 is Houten verdeeld in 5 gebieden: I Houten-Noord, II Houten-Zuid, III Werk- en Voorzieningengebieden, IV Eiland van Schalkwijk en V Buitengebied Kromme Rijn.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG8. GG9, GG10, GG11. GG15, GG17

1. Het (ruimtelijk) ontwikkelen van Houten aan de hand van de werkwijzen, doelstellingen en uitgangspunten zoals opgenomen in het Programma Ruimte 2017-2019 en het uitvoeren van de punten uit de Uitvoeringsagenda van Programma Ruimte behoefte (programma), waarbij de vastgestelde kwaliteitskaders en processen belangrijke uitgangspunten zijn.
2. Houten-Vinex afbouwen en veranderlocaties stimuleren, faciliteren of ontwikkelen.
3. Behoud en ontwikkeling van Houten als economisch aantrekkelijke vestigingsplaats.
4. Behoud en ontwikkeling van een vitaal platteland met leefbare kernen.
5. Behoud en ontwikkeling van het groene, open karakter van het Eiland van Schalkwijk met ruimte voor landbouw, natuur, recreatie, water en cultuurhistorie.
6. Behoud en ontwikkeling van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.
7. We leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van de regio Utrecht en zoeken actief verbinding met buurgemeenten.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Ontwikkelingen en stand van zaken per deelprogramma:

Doel	Gebied	Actie/Ontwikkeling/Project	Prestatie-indicator	Voortgang	Verklaring
1	-	Start uitvoering Ruimtelijke Koers (RK). Opzetten uitvoeringsorganisatie, Inrichten van processen.	Raadsbesluit		Is gekoppeld aan besluitvorming RK. Hierdoor is de start vertraagd.
1	-	Eindevaluatie Programma Ruimte 2017-2019	Oplevering rapport eindevaluatie		Is gekoppeld aan uitvoeringsprogramma RK en dus vertraagd.
1/7	-	REP: Opstellen ruimtelijk Perspectief	Bijdrage leveren aan perspectief vanuit Houtens oogpunt		Zoals gepland is er in 2020 gewerkt aan het opstellen van het ruimtelijk perspectief. En zoals gepland zal dit in 2021 worden afgerond.
1/7	-	Ontwikkelen en opstellen Omgevingsvisie voor heel Houten	Er is een start gemaakt met het opstellen van een Omgevingsvisie		Is opgenomen in programma omgevingswet: start visievorming gepland vanaf 2021
1	I. Houten-Noord	Afronden evaluatieproces participatietraject herontwikkeling Wegwijzer-Den Oord	Oplevering evaluatierapport		Evaluatie is gereed. De resultaten worden meegenomen in de nieuwe leidraad communicatie en participatie.
1/2	I. Houten-Noord	Start bouwwerkzaamheden locatie Wegwijzer Den Oord	Starthandeling bouwactiviteiten		Selectie ontwikkelaar is afgerond. Start bouw is voorzien in najaar 2021.
2	I. Houten-Noord	Bouw Gezinshuis De Grote Geer en overige woningen locatie De Geer	Bouw op locatie is gestart		Realisatie gestart.
1/2	I. Houten-Noord	Herontwikkeling Kokermolen 10	Oplevering nieuwe gelijkvloerse woningen		De in totaal 36 (2 en 3 kamer) appartementen zijn in 2020 opgeleverd
1/2/3	I. Houten-Noord	Aantrekkelijker maken winkelcentrum Het Rond	Installatie bijzondere (sfeer)verlichting		De bijzondere (sfeer) verlichting Het Rond is onderdeel geworden van de aanbesteding van alle openbare verlichting in de gemeente en is een jaar uitgesteld. De uitvoering vindt plaats in 2022.
1/2/3	I. Houten-Noord / Oude Dorp	Herijken Visie Oude Dorp Houten	Raadsbesluit herijkte Visie		Concept-visie met uitvoeringsprogramma Oude Dorp is in het voorjaar 2021 gereed. Besluitvorming door raad in juni 2021 voorzien.
1/2	I. Houten-Noord / II. Houten-Zuid	Stimuleren / faciliteren van ontwikkelen veranderlocaties / herontwikkeling van bestaande locaties	Er starten minimaal drie projecten (herontwikkeling of nieuwe invulling van bestaande locatie)		Locatie De Brug is veranderlocatie. Hiertoe is een startnotitie naar de raad. Daarna verkoop aan een ontwikkelpartij; In bos Nieuw Wulven wordt een restaurant en speel en trimtoestellen gerealiseerd; Druivengaarde 28 appartementen: Start bouw in 2021; De Gaarde: herontwikkeling kantoor Derks naar appartementen is afgerond; Paardenhoeve: herontwikkeling van kantoor naar appartementen: afgerond.

1/2	II. Houten-Zuid	Oplevering 1ste fase woningen De Kiem van Houten (Hofstad III)	Oplevering 1ste woning		Oplevering 1ste woning, 2e helft 2020 en het project loopt door tot en met 2022.
1/2	II. Houten-Zuid	Verkrijgen van een monumentenvergunning voor Hofstad IVb	Afgifte monumentenvergunning door RCE		Afgifte monumentenvergunning door RCE. Is afgegeven, 9 januari 2020 Start bouw en woonrijpmaken 2e kwartaal 2021, start bouw 3e kwartaal 2021.
1/2	II. Houten-Zuid	Doorlopen Bestemmingsplanprocedure voor Hofstad IVb	Onherroepelijk Bestemmingsplan voor Hofstad		Onherroepelijk Bestemmingsplan voor Hofstad IVb is afgerond.
1/2	II. Houten-Zuid	Start bouwwerkzaamheden locatie Eikenhout	Starthandeling bouwactiviteiten		Oplevering naar verwachting eind 2020, begin 2021.
1/3	III. Werk -en Voorzieningengebieden	Sport- en werklandschap Meerpaal; uitgifte van kavels op het werklandschap	Er worden minimaal twee kavels van het Werklandschap verkocht		In 2020 is er 1 kavel verkocht, wel zijn er voor alle op 1 na nog beschikbare kavels grondreserveringsovereenkomsten getekend.
1/3	III. Werk -en Voorzieningengebieden	Ontwerp afronden natuur- en recreatiegebied Sport- en Werklandschap Meerpaal	Raadsbesluit Natuur- en Recreatiegebied De Meerpaal		Er is nog geen besluit gekomen over de aanpak (inventarisatie, programma, startnotitie, uitvraag).
1/3	III. Werk -en Voorzieningengebieden	Uitgifte kavels op Kruisboog en Weteringhoek	Er wordt minimaal één kavel op de voorzieningengebieden verkocht		Op de Kruisboog is er in 2020 een kavel verkocht. In de Weteringhoek is er in 2020 geen kavel verkocht. Het aantal nog beschikbare kavels op zowel De Kruisboog als De Weteringhoek is 3 per locatie.
1/5/6	IV. Eiland van Schalkwijk	Verder uitwerken van de integrale mobiliteitsvisie	Het onderzoek voor tijdelijke verbreding van de Lekdijk irt mobiliteit wordt afgerond		Voorbereiding projecten vergt meer tijd dan voorzien bij het opstellen van de mobiliteitsvisie Eiland van Schalkwijk. Onder andere vanwege regionale afstemming, doorlooptijd participatietraject en subsidie procedures.
1/5	IV. Eiland van Schalkwijk	Agrarische structuurversterking	Er wordt een bestuurlijk besluit genomen over de uitvoering van een project welke bijdraagt aan agrarische structuur versterking		In 2019 is aan een aantal projecten op het Eiland van Schalkwijk gewerkt waarvan in 2020 besluitvorming over plaats gevonden heeft. Dit betreft de grondaankoop op het Eiland van Schalkwijk (raad 10 maart 2020) en de ASV1 en ASV 2 projecten die 16 juni 2020 in de raad behandeld zijn.
1/5/6	VI. Eiland van Schalkwijk	Doorontwikkeling van Recreatief knooppunt 't Waal	Het recreatieschap ondersteunen zodat zij een binnen de raadskaders passend bestemmingsplan kunnen opstellen		Voor de zomer 2021 zal duidelijk zijn hoe de capaciteit van de Lekdijk vergroot zou moeten worden om deze ontwikkeling ook mogelijk te maken en wanneer dit mogelijk kan worden uitgevoerd.

1/5	IV. Eiland van Schalkwijk	Woningbouw De Groes	De laatste woningbouwfase is in uitvoering		De laatste 9 twee-onder-een-kap woningen zijn in maart en april 2020 opgeleverd. In 2020 is gestart met de bouw van de laatste woningen in dit plan. Dit zijn 8 betaalbare appartementen. Deze zullen medio 2021 gereed zijn en daarmee zal De Wiese geheel gereed zijn.
1	IV. Eiland van Schalkwijk	Woningbouw Tull en 't Waal	Oplevering van de eerste woningen aan de Kerkebogerd		De laatste 10 woningen worden februari 2021 opgeleverd. Er zijn nog plannen voor circa 3-6 woningen aan de Kerkebogerd.
1	IV. Eiland van Schalkwijk	Woningbouw Wickengaard	Raadsbesluit over definitieve invulling van dit gebied		In de raad van juni 2021 wordt de vaststelling van het Bestemmingsplan behandeld. Start bouw voorzien medio 2022.
1/5/6	IV. Eiland van Schalkwijk	Herontwikkeling Fort Honswijk	Het fort wordt overgedragen aan een stichting		In 2021 wordt gewerkt aan de restauratie van het fort en aan de erfpachtovereenkomst met als doelstelling om per 1 januari 2022 het fort in erfpacht uit te geven aan de stichting.
1/7	V. Buitengebied Kromme Rijn	Aanleg nieuwe afslag rondweg naar Bos Nieuw Wulven	Start werkzaamheden aan de afslag		Afslag is gerealiseerd en afgerond in 2020.
1/4	V. Buitengebied Kromme Rijn	Woningbouw Tuurdijk	Start van de woningbouw		Woningbouw is gestart en zal grotendeels in 2021 zijn afgerond.
1/4	V. Buitengebied Kromme Rijn	2de woningbouwlocatie ’t Goy	Voorbereidingen om te komen tot een locatiekeuze zijn gestart		Het onderzoek naar een ontwikkelbare locatie is gaande. Provincie wil onderbouwing voor een locatie buiten rode contour.

Deelprogramma Duurzaamheid & energietransitie

Wat hebben we bereikt?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG6, GG7, GG11, GG12, GG13, GG14, GG15

1. ENERGIE: Houten wordt energie- en klimaatneutraal in 2040. Alle energie die inwoners, bedrijven en instellingen samen verbruiken, wordt lokaal duurzaam opgewekt.
2. KRINGLOPEN: Houten wil een circulaire stad worden, waarin materiaalkringlopen gesloten zijn.
3. GROEN & KLIMAATADAPTATIE: Houten blijft groen en wordt klimaatproof met als tussendoel jaarlijks 2.500 m2 bestaande openbare verharding om te zetten naar groen en/of te ontkoppelen van de riolering (dat wil zeggen dat het regenwater niet meer via de riolering wegloopt).

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

ENERGIE: Houten wordt energie- en klimaatneutraal in 2040. Alle energie die inwoners, bedrijven en instellingen samen verbruiken, wordt lokaal duurzaam opgewekt.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Hernieuwbare elektriciteit (is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa) als percentage van totaal elektriciteitsverbruik (BBV)	Klimaatmonitor*	14,1%	15,0%	nnb	16%	nnb
1.2	Lokale duurzame energie als percentage van het totaal energieverbruik (inclusief verkeer)**	Klimaatmonitor*	4,8%	6,2%	nnb	5,5%	nnb

* Zie Klimaatmonitor voor meer informatie

** In het collegeprogramma is ervoor gekozen om voor het bepalen van het energieverbruik aan te sluiten bij de landelijke systematiek, waarin transportbrandstoffen ook meegenomen worden. Daardoor zijn de percentages lager dan voorgaande jaren toen exclusief verkeer gerapporteerd werd.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het energieloket jouwhuisslimmer.nl heeft in 2020 een aangepaste opzet gekregen. Zo zijn de lokale initiatieven gemakkelijker vindbaar. En er is een module ‘Mijn Huis’ toegevoegd. Daarmee kan een profiel van de eigen woning aangemaakt worden, zodat inwoners de verduurzaming van hun woning kunnen plannen en monitoren.
- De website www.duurzaamhouten.nl is afgelopen jaar gelanceerd. Op deze website kunnen inwoners in den breedte informatie vinden over het verduurzamen van hun woning en directe leefomgeving. Voor de lancering van deze website is in maart 2020 een campagne gestart met social media advertenties en posters op de reclameborden in de buitenruimte. Deze lancering viel helaas tegelijk met de eerste Covid19-lockdown, waardoor het bereik minimaal is geweest.
- In februari 2020 is het Energieplan Houten 2020-2025 vastgesteld. Met het Energieplan stimuleert de gemeente de lokale energietransitie door ondersteuning van lokale energie-initiatieven met subsidie en een energieteam. In 2020 zijn de coördinator en communicatiemedewerker geworven, die dit energieteam vormen. Eind 2020 heeft het college de subsidieregeling Energietransitie vastgesteld.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Aantal Houtense bezoekers van het (digitale) energieloket*	Jouwhuisslimmer.nl	1.400	858	1.445	2.500	1.447

* In 2016 en 2017 was het Regionaal Energieloket de aanbieder van ons digitale energieloket. Per 2018 hebben we een nieuw energieloket: www.jouwhuisslimmer.nl Dit nieuwe energieloket moest weer naamsbekendheid opbouwen, waardoor het aantal bezoekers in het eerste jaar lager was.

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	Een mogelijke verklaring voor de lagere bezoekerscijfers van jouwhuisslimmer.nl is dat de schatting voor 2020 stamt uit 2019 toen het digitale energieloket nog de voornaamste informatiebron was voor informatie over verduurzaming van de eigen woning. In Houten zijn inmiddels de energie-initiatieven vaak de eerste ingang voor inwoners. Het digitale energieloket komt veelal in beeld op het moment dat inwoners daadwerkelijk maatregelen willen treffen, bijvoorbeeld via collectieve inkoopacties. De doelgroep daarvan is kleiner dan de primaire doelgroep op zoek naar informatie.

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
1.1	In U10-verband opstellen van een regionale energiestrategie.		In mei 2020 heeft de gemeenteraad van Houten de ontwerp Regionale Energie Strategie (RES) vastgesteld. De definitieve RES 1.0 moet uiterlijk 1 juli 2021 bij de rijksoverheid aangeleverd worden. De uitwerking daarvan loopt nog, inclusief het gesprek daarover met de samenleving. Voor dit participatietraject werkt Houten samen in de Kromme Rijnstreek (zie www.energie-krommerijn-praatmee.nl).
1.2	Onderzoek naar een Energiefonds.		In 2020 heeft het college besloten om voor dit onderzoek deel te nemen aan een regionaal onderzoek met dezelfde insteek: hoe kunnen we inwoners het beste (financieel) ondersteunen in de energietransitie? Voor dit onderzoek wordt Europese subsidie aangevraagd. Uitvoering is voorzien in 2021.
1.3	Evaluatie van het Uitnodigingskader Zonnevelden.		De evaluatie van het uitnodigingskader is in de raad van mei 2020 besproken. Daarbij is besloten het beleid voor zonnevelden te gaan aanpassen. De actualisatie van het zonneveldenbeleid is in 2020 gestart en zal in 2021 tot besluitvorming leiden.
1.4	Starten met het opstellen van een warmteplan/warmtevisie (oplevering voorzien in 2021).		Ondanks de beperkingen door de Covid19-maatregelen is in 2020 in participatie met lokale stakeholders en inwoners gewerkt aan de Transitievisie Warmte. De Transitievisie Warmte zal in het eerste kwartaal van 2021 te besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden worden.

Doelstelling 2

KRINGLOPEN: Houten wil een circulaire stad worden, waarin materiaalkringlopen gesloten zijn.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg) (BBV)	Team Ruimtelijke Ontwikkeling	176	131	128	130	137
2.2	% Gescheiden huishoudelijk afval	Team UB	65,5%	74%	nnb	75%	74,5%
2.3	Aantal gestarte circulaire inkopen	Team Ruimtelijke Ontwikkeling / Bedrijfsvoering	3	3	nnb	3	nnb

Doel	Verklaring van afwijking
2.1	Door de coronamaatregelen zijn veel meer mensen vanaf maart 2020 thuis. Dat heeft geleid tot meer huishoudelijk afval. De hoeveelheid afval per inwoner steeg van 523 kg per inwoner in 2019 naar 557 kg per inwoner (+ 7%). Daardoor is er ook meer restafval. Maar de inwoners zijn hun afval in 2020 net zo goed blijven scheiden als in 2019.

Betrokkenheid verbonden partijen
De AVU (Afval Verwijdering Utrecht) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten aan de verbetering van het milieu met betrekking tot afval. Daarbij wordt gestreefd naar het bereiken van een zo gunstig mogelijk effect, tegen zo laag mogelijke kosten. Namens de gemeenten zorgt de AVU voor transport, overslag, bewerking en verwerking van de grootste huishoudelijke afvalstromen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Door Covid19 is veel inzet gebruikt om de grote stroom bezoekers van de milieustraat in goede banen te leiden. Ook is er meer inzet ingehuurd om het aan huis laten ophalen van grofvuil mogelijk te houden.
- Veel tijd is geïnvesteerd in het weer mogelijk te maken om oud papier op een veilige manier te blijven laten ophalen door de vrijwilligers van de stichtingen OPA Houten en OPA Schalkwijk.
- De verwerking van een groot aantal afvalstromen van de milieustraat is aanbesteed.
- Mede dankzij de inhuur van afvalcoaches, is de hoeveelheid afval die gedumpt wordt bij ondergrondse containers, afgenomen.
- Er zijn twee “tuintjes” rond ondergrondse afvalcontainers geplaatst, om te kijken of dat helpt tegen het plaatsen van afval rond de containers.
- Wij hebben een optie bij de nieuwe verwerker van het restafval, om het afval dat wij met ondergrondse containers inzamelen, te laten nascheiden. Dan hoeven de bewoners van appartementen niet meer zelf hun verpakkingen (PMD) te scheiden. Omdat er nog geen gegevens zijn van het milieurendement en de kosten en vergoedingen van deze optie, is de beslissing over wel of niet nascheiden doorgeschoven naar 2021.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Een actieplan circulaire economie opstellen als onderdeel van het klimaatplan.			In verband met Covid19 is het actieplan doorgeschoven naar 2021. Inzet is om het actieplan samen met het bedrijfsleven te maken. De bedrijven hadden in 2020 andere dingen aan hun hoofd.
2.2	De verwerking van luiers uitbreiden en verbeteren.			Er is nu nog onvoldoende verwerkingscapaciteit in Nederland. Naar verwachting kunnen “onze” luiers (op zijn vroegst) volgend jaar naar een luierverwerker afgevoerd worden.
2.3	Onderzoek naar de mogelijkheden voor aanpassingen aan het afvalscheidingsstation, zowel fysiek als in dienstverlening, voor de steeds groter wordende stroom bezoekers en het toenemende aantal verschillende afvalstromen (zoals matrassen en/of tapijt).			Door de Covid19 maatregelen is de capaciteit op het afvalscheidingsstation beperkt. De ruimte en doorstroming op het bordes is met enkele maatregelen sterk verbeterd. Sinds april is er een nieuw route voor grof snoeiafval. En in augustus is een aantal bovengrondse containers van het bordes naar het voorterrein van de milieustraat verplaatst (kleding, kringloop, Wecycle, luiers). Daardoor is op het bordes ruimte gecreëerd om auto’s te parkeren.

Doelstelling 3

GROEN & KLIMAATADAPTATIE: Houten blijft groen en wordt klimaatproof met als tussendoel jaarlijks 2.500 m2 bestaande openbare verharding om te zetten naar groen en/of te ontkoppelen van de riolering (dat wil zeggen dat het regenwater niet meer via de riolering wegloopt).

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	Omzetting van openbare verharding naar groen binnen de kern van Houten (incl. aanbrengen waterpasserende verharding op parkeerplaatsen)	Afgeleid van databestand afdeling BOR	1.080m2	1.472m2	1.129m2	2.500m2	nnb
3.2	Oppervlakte bestaande openbare verharding dat in het desbetreffende jaar is afgekoppeld van de riolering	Afdeling BOR	8.800m2	19.426m2	4.484m2	7.500m2	nnb

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Winnet en de Coalitie Ruimtelijke Adaptatie zijn in 2020 opgegaan in het Netwerk Water en Klimaat. Via dit netwerk wisselen we in de regio kennis en ervaringen uit over klimaatadaptatie en pakken we een aantal activiteiten gezamenlijk op. In het Netwerk Water en Klimaat hebben de deelnemers samen een Regionale Adaptatie Strategie (RAS) gemaakt. Hiermee ligt er een goede basis voor ons lokale klimaatadaptatieplan.
- Door Covid19 hebben in 2020 minder activiteiten plaatsgevonden in het kader van Operatie Steenbreek, Natuur- en Milieueducatie (NME) en Groen doet goed. Met name een aantal buitenactiviteiten voor kinderen hebben gelukkig – met inachtneming van alle maatregelen – toch doorgang kunnen vinden. Daarnaast hebben zowel NME Houten als Buitenwijs (onze NME-organisatie voor basisscholen) een aantal NME-activiteiten ontwikkeld/gedeeld die ouders zelf met hun kinderen kunnen doen. Onze indruk is dat dat in een behoefte heeft voorzien.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
3.1	Een vastgestelde visie op een klimaatproof Houten in het klimaatadaptatieplan (deelplan van het klimaatplan).			Door vertraging in de Regionale Adaptatie Strategie (RAS), die een belangrijke basis is voor het klimaatadaptatieplan, is het klimaatadapatieplan doorgeschoven naar 2021.
3.2	Ten minste één stimuleringsactie voor particulieren voor het klimaatproof maken van de buitenruimte.			Samen met bewoners is de openbare ruimte op de Appelgaarde, Friezenpoort, Kluutweide, Piazza, Perengaarde, Slinger, Fossa Hispanica en last but not least Fossa Italica vergroend. Hierbij is totaal 983,4 m2 verharding verwijderd. Ook zijn tot nu toe bij 9 adressen waar de tuin ontsteend is gratis de tegels opgehaald (doorlopende actie).

Deelprogramma Landschap en recreatie

Wat hebben we bereikt?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG8, GG11, GG15

1. Behouden en versterken van een aantrekkelijk buitengebied door in te zetten op landschap en natuurwaarden.
2. Ontwikkeling, beheer en promotie van toeristische-recreatieve voorzieningen in de gemeente (zoals terreinen, routes en initiatieven) in Houten en in de regio.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Behouden en versterken van een aantrekkelijk buitengebied door in te zetten op landschap en natuurwaarden.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Aantal locaties aanplant landschapselementen (houtsingels, knotbomen, hoogstamboomgaarden)	Gemeente Houten	5	5	5	10	10

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanwege Corona zijn externe bezoeken aan particulieren beperkt gebleven. Wel is zoveel mogelijk geadviseerd aan particulieren met betrekking tot landschappelijke inpassing, onderhoud, herstel en aanleg van landschapselementen, soortenbeheer en advisering inzake de Wet Natuurbescherming. In dat kader hebben wij in het verlengde van onze samenwerking met het Provinciale Platform Kleine Landschapselementen op circa 10 nieuwe locaties waar nieuwe landschapselementen zijn gerealiseerd. Hiervoor was € 25.000 subsidie. Mede door de Visie Groen en Biodiversiteit hebben wij meer richting kunnen geven aan diverse werkgroepen van de Milieuwerkgroep Houten, inzake soortenbeheer (o.a. (weide)vogels, ringslangen en padden) en onderhoud van landschapselementen. Met Vitens hebben wij overleg gevoerd over het beheer van hun waterwingebied in Tull en 't Waal over het weidevogelvriendelijk beheer naast ons eigen weidevogelgebied De Kroon. Daarnaast zijn wij een overeenkomst aangegaan met Collectief Utrecht Oost waarbij wij gezamenlijk een of meerdere weidevogelgebieden gaan realiseren in Blokhoven. Als laatste hebben wij intern geadviseerd in het

planteam over landschappelijke bij inpassing bij ruimtelijke ontwikkelingen en de juiste aanpak hierbij m.b.t. de Wet Natuurbescherming.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Aantal adviesbezoeken aan particulieren grondeigenaren over hoe de landschappelijke kwaliteit verhoogd kan worden	Gemeente Houten	19	17	17	25	24*
1.2	Aantal interne adviezen (in het planteam) op het gebied van natuur en landschap bij ruimtelijke ontwikkelingen	Gemeente Houten	X	32	46	50	64

* Het aantal adviesbezoeken en locaties met aanplant landschapselementen is in 2020 toegenomen ten opzichte van de aantallen van 2019. Reden hiervoor is dat er via het Platform Kleine landschapselementen budget beschikbaar is gekomen voor aanleg en herstel van landschapselementen en er gericht gezocht is naar mogelijkheden hiervoor.

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
1.1	We gaan een start maken met de uitvoering van het actieplan Groen en Biodiversiteit.		De Visie Groen en Biodiversiteit is door de Raad vastgesteld. Het college heeft het Uitvoeringsplan 2020 - 2021 vastgesteld waarbij is gestart met de uitvoering hiervan.
1.2	Het opstellen van een Soort Managementplan (SMP).		In het kader van de onderzoeken voor de Ruimtelijke Koers is in de notitie m.b.t. de Wet natuurbescherming de aanbeveling gedaan om een SMP op te laten stellen. Een besluit hiervoor is nog niet genomen. Wanneer duidelijk is waar nieuwe woningbouw plaats gaat vinden, kan het SMP worden opgestart.

Doelstelling 2

Ontwikkeling, beheer en promotie van toeristische-recreatieve voorzieningen in de gemeente (zoals terreinen, routes en initiatieven) in Houten en in de regio.

Effectindicatoren

Voor deze doelstelling is geen effectindicator opgenomen.

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Aantal oversteken Liniepont	Gemeente Houten	8.621	5.758	6.720	8.500	1
2.2	Aantal NS wandelingen Eiland van Schalkwijk*	Nederlandse Spoorwegen	X	X	12.602	X	X
2.3	Aantal dagtochten (Kromme Rijnstreek)*	Provincie Utrecht	X	X		X	X

* Meting vindt 2 jaarlijks plaats.

Doel	Verklaring van afwijking
2.1	Op 1 vaart met een cameraploeg na heeft de Liniepont in 2020 door corona niet gevaren.

Betrokkenheid verbonden partijen

Recreatieschap De Stichtse Groenlanden beoogt recreatieterrein 't Waal (langs de Lek) verder te ontwikkelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De borden voor het wandelroutenetwerk in de Kromme zijn geplaatst en het netwerk is opgeleverd.
- Er is input hebben geleverd voor het provinciale Beleidsplan Recreatie en Toerisme 2021 – 2024
- Bij het Lint – en Liniepad is een ‘klompenpad kids’ toegevoegd.
- Samen met de stichting ter Promotie van het Eiland van Schalkwijk en de VVV Kromme Rijnstreek hebben wij gewerkt aan de marketing en promotie van het Eiland van Schalkwijk en de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Opstellen beknopte recreatievisie voor de Kromme Rijnstreek, als input voor de gemeentelijke Omgevingsvisie.			Dit is niet gedaan. Per 1 juni 2020 is de beleids-medewerker recreatie vertrokken. Het maken van een beknopte recreatievisie voor de Kromme Rijnstreek en uitgebreid met de buitengebieden kan pas opgepakt worden als de functie weer volwaardig ingevuld is.

Deelprogramma Cultuurhistorie en archeologie

Wat hebben we bereikt?

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG11

1. Behouden, beschermen en onderzoeken van cultuurhistorische waarden (monumenten, archeologie en landschap).
2. Het draagvlak voor cultuurhistorie vergroten door cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar te maken.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Behouden, beschermen en onderzoeken van cultuurhistorische waarden (monumenten, archeologie en landschap).

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Provinciale beoordeling van de uitvoering van wettelijke taken ten aanzien van cultuurhistorie en archeologie in het kader van Interbestuurlijk toezicht (IBT)	Provincie Utrecht	adequaat	adequaat	nnb	adequaat	nnb

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Cultuurhistorie en archeologie zijn maximaal ingebed en beschermd in ruimtelijke planningsprocessen en initiatieven, daarbij werden de wettelijke taken goed in acht genomen. Cultuurhistorie en archeologie zijn vaste onderdelen in het Planteam. Tevens was er regelmatig contact met partners (Rijk, Provincie, buurgemeenten) over ontwikkelingen op erfgoedgebied. Voor de visie Erfgoed is een plan van aanpak opgesteld, participatie kon helaas niet plaatsvinden als gevolg van corona. Monumenteigenaren zijn vanuit de Erfgoedcommissie geadviseerd, begeleid en ondersteund bij het

onderhouden en aanpassen van hun monumenten. Dit is ook onderdeel van de Erfgoedvisie die zal worden opgesteld, alsmede het eventuele periodiek laten monitoren van gemeentelijke monumenten.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	Het creëren van een gemeentebrede gebiedsdekkende cultuurhistoriekaart. We trekken daarbij op met de provincie en met de gemeente Wijk bij Duurstede.			Geen voortgang in verband met corona en ondercapaciteit
1.2	Nieuwe Erfgoedverordening om wijzigingen in de Erfgoedwet te verwerken.			Dit is reeds in 2018 gerealiseerd.
1.3	Monumentencommissie evalueren en herbenoemen (conform cyclus college, eens per 4 jaar).			
1.4	Vaststellen van nieuw cultuurhistorisch en archeologisch beleid.			Voor het opstellen van de Visie hoe wij om willen gaan met ons cultureel erfgoed is een uitgebreid participatietraject nodig. Vanwege Corona is dit in 2020 niet mogelijk, waardoor ook de Visie niet kan worden opgesteld. Afhankelijk van de ontwikkelingen met betrekking tot Corona zal deze Visie in 2021 worden opgesteld.
1.5	Aangepaste samenstelling Erfgoedcommissie (nu nog Monumentencommissie genoemd).			Conform de uitkomsten van de evaluatie zal via een roulatieschema de samenstelling van de Erfgoedcommissie periodiek wisselen. Vanwege Corona is hier nog geen begin mee gemaakt. In 2021 wordt dit opgepakt zodat hiermee wordt voldaan aan de wettelijke eisen.

Doelstelling 2

Het draagvlak voor cultuurhistorie vergroten door cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar te maken.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Aantal bezoekers van tentoonstellingen in het Oude Station (incl. schoolklassen)	Stichting Archeologie Houten	1.350	1.400	1.609	1.400	531
2.2	Aantal opengestelde monumenten tijdens Open Monumenten Dag	Organisatie Open Monumenten Dag	15	21	11	15	0

Doel	Verklaring van afwijking
2.2	Vond geen doorgang in 2020 in verband met corona.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Als gevolg van coronamaatregelen en ondercapaciteit kon een aantal van bovenstaande zaken niet, of onvoldoende uitgevoerd worden, zo is besloten om in 2020 de Open Monumenten Dag niet te organiseren. Wat is wel uitgevoerd: tijdens de archeologische opgraving op Hofstad IVb zijn door het archeologisch bureau burgers online betrokken bij de vorderingen van de opgraving. Tevens zijn cultuurhistorische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen voor het voetlicht gebracht, bijvoorbeeld bij de oriëntatie / plaatsing in het landschap van zonnevelden. De archeologische werkgroep kon zich door de omstandigheden aanzienlijk minder richten op publieksgeoriënteerde activiteiten. Zij zijn wel betrokken geweest bij het tentoonstellen van vondsten in de hal van het gemeentehuis, en zij hebben zich gericht op het participeren in enkele opgravingen en op het uitwerken van oud onderzoek met als doel het bijbehorende vondstenmateriaal af te kunnen stoten naar het provinciaal archeologisch depot (waar het veel beter ontsloten is). Zodra het depot weer materiaal in ontvangst neemt zal het worden overgedragen.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Organiseren Open Monumenten Dag.			Samen met de Monumentenwerkgroep is besloten dat het vanwege Corona niet verantwoord is in 2020 een dergelijke activiteit te organiseren.
2.2	Vernieuwen gemeentelijke webpagina's over cultuurhistorie.			Dit is een vervolg op het vaststellen van de nieuwe Visie cultureel erfgoed. Omdat deze niet is vastgesteld, is dit ook nog niet aangepast.

Wat heeft het gekost?

	Deelprogramma's	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Verschil begroting na wijziging vs rekening 2020
02. Duurzame leefomgeving						
lasten						
02.01	Woningen	291.134	288.210	288.424	300.409	-11.985
02.02	Commerciële voorzieningen en horeca	689.930	735.624	721.002	745.672	-24.670
02.03	Leefomgeving	8.057.718	7.835.957	8.639.470	9.716.849	-1.077.379
02.04	Gebiedsinrichting	16.623.463	14.624.159	14.982.576	14.293.873	688.703
02.05	Duurzaamheid & energietransitie	6.856.543	6.881.398	6.881.568	7.169.480	-287.912
02.06	Landschap en recreatie	441.956	486.777	486.777	501.108	-14.331
02.07	Cultuurhistorie en archeologie	1.029.330	964.966	1.140.313	1.118.840	21.473
02.99	Programmabrede kosten	1.716.516	209.017	1.052.885	886.594	166.291
Totaal lasten		**35.706.590**	**32.026.108**	**34.193.015**	**34.732.824**	**-539.809**
baten						
02.01	Woningen	16.997	12.637	12.637	18.271	5.634
02.02	Commerciële voorzieningen en horeca	145.597	177.775	103.017	83.234	-19.783
02.03	Leefomgeving	3.475.244	3.378.975	4.177.692	5.347.383	1.169.691
02.04	Gebiedsinrichting	15.298.436	12.982.097	13.356.794	15.803.340	2.446.546
02.05	Duurzaamheid & energietransitie	5.669.044	5.575.716	5.823.867	5.807.147	-16.720
02.06	Landschap en recreatie	28.524	16.959	37.459	30.844	-6.615
02.07	Cultuurhistorie en archeologie	529.334	405.954	589.652	590.510	858
02.99	Programmabrede kosten	227.051	448.289	928.342	1.174.931	246.589
Totaal baten		**25.390.225**	**22.998.402**	**25.029.460**	**28.855.660**	**3.826.200**
Saldo 02. Duurzame leefomgeving		**10.316.365**	**9.027.706**	**9.163.555**	**5.877.164**	**3.286.391**

Voor een toelichting op de verschillen vanaf € 75.000 op programmaniveau wordt verwezen naar het jaarrekeninggedeelte bij de *Toelichting op staat van baten en lasten per programma*.

Programma Goede bereikbaarheid

Programma Goede bereikbaarheid

Programma in vogelvlucht

Inleiding
Voor alle deelprogramma's van het programma Goede Bereikbaarheid was de impact van de coronacrisis merkbaar in 2020. Met minder autoverplaatsingen was de doorstroming beter. De aantallen fietsers, trein- en busreizigers waren veel lager dan in voorgaande jaren.
Toch is er het afgelopen jaar veel gepresteerd. Het beheer en onderhoud heeft doorgang kunnen vinden en er zijn nieuwe fietsstraten opgeleverd. In regionaal verband hebben we actief samengewerkt met onder andere Rijkswaterstaat, de provincie, U10 en onze buurgemeenten.
In de verschillende deelprogramma's zal worden toegelicht welke doelen en prestaties wel en niet gerealiseerd zijn.

Overzicht deelprogramma's
Het programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:
- Verkeersbeleid
- Autoverkeer
- Fietsverkeer
- Openbaar vervoer

Behaalde maatschappelijke doelen
Gerealiseerde maatschappelijke effecten (subdoelen)
We hebben in 2020 verdere invulling gegeven aan de samenwerking met Rijkswaterstaat en de provincie op basis van de bestuursovereenkomsten van de A12/A27 ring Utrecht, A27 Houten-Hooipolder en het buitengebied Bunnik-Houten.

Ook hebben we intensief samengewerkt met de provincie met name op het gebied van fiets, openbaar vervoer en subsidies. Het busvervoer is vanwege het corona situatie sinds eind 2020 (tijdelijk) verder afgeschaald, gelukkig hebben we samen met de provincie weten te bereiken dat de busverbinding richting Nieuwegein wel in de avonduren en weekenden behouden kon blijven.

We hebben op 560 locaties klein onderhoud uitgevoerd en onder andere onderhoud uitgevoerd aan het Schonauwensepad, de Poort en de Prins Bernardweg.

Niet gerealiseerde maatschappelijke effecten (subdoelen)
Er is in 2020 geen nieuw parkeerbeleid opgesteld voor Houten. Dit is wel opgestart in 2020, het streven is dit in 2021 vast te stellen. De startnotitie over de inzet en doel van het parkeerbeleid is in de gemeenteraadsvergadering van 9 maart 2021 vastgesteld.

Er hebben in 2020 minder tellingen en evaluaties plaats gevonden. Het onderzoek naar de doorstroming van de rondweg is niet uitgevoerd. Ook heeft de provincie, in samenwerking met Houten, geen evaluaties van de buslijnen kunnen uitvoeren in 2020. De evaluatie van (tijdelijke) buslijn 43/44 is wel in voorbereiding en zal in 2021 worden uitgevoerd. Over de evaluatie van U-Flex is nog geen planning bekend.

Prestaties
In de programmabegroting 2020 hebben we een groot aantal prestaties met beoogde scores (kwantitatief en kwalitatief) opgenomen. Onderstaand cirkeldiagram geeft aan in welke mate de geplande prestaties in 2020 tot stand zijn gekomen.

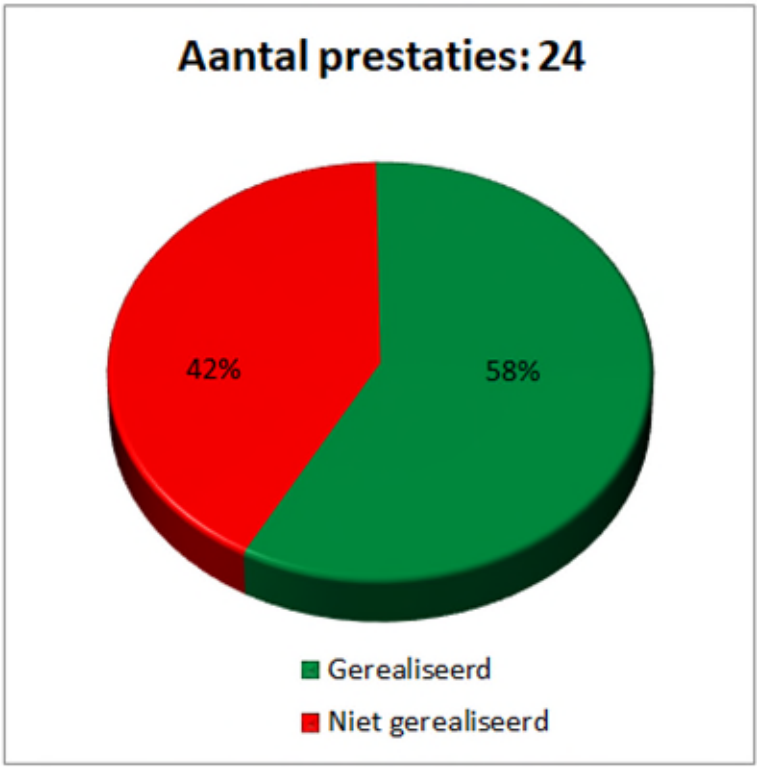

Bovenstaande tabel wordt negatief beïnvloed doordat indicatoren, die nog niet bekend zijn, op niet gerealiseerd gezet zijn.

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt, is ruim de helft van de prestaties gerealiseerd. De belangrijkste resultaten worden hieronder nader toegelicht.

Gerealiseerde prestaties
Voor het buitengebied Bunnik-Houten heeft de provincie, samen met Rijkswaterstaat, Bunnik en Houten een mobiliteitsonderzoek Kromme Rijn uitgevoerd, dit is eind 2020 ambtelijk opgeleverd. Tevens is door de provincie een stuk tijdelijk fietspad op de Kruisweg aangelegd. De procedures voor een vrijliggend fietspad langs de N410 zijn in voorbereiding.

In 2020 hebben de U10 gemeenten een intentieovereenkomst met de provincie gesloten, maar daarin de regionale fietsambities (voor infrastructuur) voor de komende 10 jaar.

De Heemsteedseweg/Koppeldijk/Overeindseweg en Lobbendijk zijn in 2020 aangepakt en ingericht als fietsstraten.

Niet gerealiseerde prestaties
Vanwege corona heeft er geen onderzoek plaats gevonden naar de doorstroming op de rondweg. In 2021 zal dit onderzoek worden uitgevoerd in de vorm van een 0-meting op basis van gegevens waaronder telcijfers en overige data uit 2019. Pilots om het fietsen te stimuleren naar onder andere bedrijventerreinen zijn opgestart maar vanwege corona stilgelegd. In 2021 zal samen met onder andere Ondernemend Houten, bedrijven en Goed op Weg een pilot worden ontwikkeld om duurzaam vervoer te stimuleren.

Vanwege de afstemming of relatie met andere trajecten zijn enkele werkzaamheden niet uitgevoerd. Dit geldt onder andere voor de subsidie aanvraag aanpassing kruising Binnenweg/N410/rondweg, het parkeerverbod op de Lekdijk en het vernieuwen van het parkeerbeleid.

Verder is er geen haalbaarheidsonderzoek naar vervoer over water uitgevoerd in 2020. Dit zal in 2021 samen met de provincie, Utrecht en Nieuwegein worden uitgevoerd.

Hoe hebben de gerealiseerde prestaties bijgedragen aan de beoogde maatschappelijke effecten?

Met de diverse regionale samenwerkingen kunnen wij de Houtense belangen inbrengen voor de verschillende mobiliteitsthema's. Mobiliteit is een gemeenteoverstijgend onderwerp, wijzigingen in de regio kunnen impact hebben op de Houtense bereikbaarheid en omgekeerd. Door regionale samenwerking worden kansen voor Houten gecreëerd en zorgen we bovendien dat we optimaal gebruik kunnen maken van ervaring, kennis en subsidieregelingen zowel landelijk als regionaal.

Met de verbeteringen aan de infrastructuur en aanleg van fietsstraten zorgen we dat de kwaliteit van de weginfrastructuur goed blijft voorzien in de behoefte van gebruikers. Met de verbetering van fietsroutes en het onderhoud aan fietsroutes zorgen we dat de tevredenheid van inwoners over de fietsroutes hoog blijft.
De tevredenheid over openbaar busvervoer is afgenomen, vanwege de coronacrisis is het openbaar vervoer het afgelopen jaar ook fors afgeschaald. Ook het gebruik van bus en trein is vanwege de coronacrisis fors afgenomen. Ditzelfde geldt door het aantal regiotaxi ritten en aantal ritten met de elektrokarren.

Deelprogramma Verkeersbeleid

Bij dit deelprogramma is alleen de ambtelijke inzet (uren) begroot van degenen die zich bezighouden met het verkeersbeleid. Omdat de doelstellingen sterk verweven zijn met de doelstellingen elders in dit programma en met verkeersveiligheid (programma Veilig), is er bij dit deelprogramma niets opgenomen.

Deelprogramma Autoverkeer

Wat hebben we bereikt?

In 2020 hebben we verder invulling gegeven aan de projecten uit het bestedingsplan mobiliteit en bereikbaarheid (2019 vastgesteld), waarin de ambities m.b.t. mobiliteit uit het collegeprogramma zijn geprioriteerd. Ook hebben we met de provincie afspraken kunnen maken over de financiële afwikkeling van de A12 Salto gelden, de 1,3 miljoen euro wordt in 3 jaar uitbetaald en wordt besteed aan mobiliteitsprojecten. Deze Salto gelden maken onderdeel uit van de budgetten van het bestedingsplan mobiliteit en bereikbaarheid.

We zijn zowel ambtelijk als bestuurlijk veelvuldig in overleg geweest overleg met Rijkswaterstaat, de provincie, ProRail en andere gemeenten om de belangen van de gemeente Houten te behartigen. We hebben gesproken over diverse onderwerpen als de A12/A27 Ring Utrecht en A27 Houten Hooipolder, het buitengebied Bunnik-Houten, fietsbeleid, fietssubsidies en openbaar vervoer. Ook in U10 verband hebben we onze bijdrage geleverd aan vele mobiliteitsonderwerpen, waaronder de REP, het BO MIRT, diverse U Ned onderzoeken en provinciale beleidstrajecten. GG9

Het mobiliteitsonderzoek is in 2020 afgerond. Er is onderzocht op welke manier invulling kan worden gegeven aan de woningbouwambities van Houten en wat de consequenties daarvan zijn voor de verkeersinfrastructuur (auto, fiets, openbaar vervoer, parkeren en voetpaden). GG3

Voor de verkeerssituatie in Houten is 2020 is geen representatief jaar geweest. Vanwege de Corona maatregelen was er minder verkeer op de weg. De doorstroming was daardoor beter. Omdat veel inwoners thuiswerkten stonden auto's veelal stil. Minder werknemers gingen naar kantoor in Houten en ook het centrum kende minder bezoekers. Daarom was ook de bezetting van parkeerplaatsen anders dan andere jaren.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG3, GG9

1. Een goede doorstroming op de ontsluitingswegen en de Rondweg van Houten en verbetering van de aansluiting op het rijkswegennet.
2. Een weginfrastructuur met bijhorende voorzieningen die voorziet in de behoefte van gebruikers.
3. Voldoende parkeergelegenheid voor de inwoners in hun buurt én in de centrumgebieden.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Een goede doorstroming op de ontsluitingswegen en de Rondweg van Houten en verbetering van de aansluiting op het rijkswegennet.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Gemiddelde reistijd in de ochtendspits naar de A27, vanaf de Koppeling (rotonde De Molen) via de Rondweg	Team Ruimtelijke Ontwikkeling	6:30 min	7:00 min	7:00 min	7:00 min	5:30 min
1.2	Gemiddelde reistijd in de ochtendspits naar de A12, vanaf de Koppeling (rotonde De Molen) via de Limesbaan	Team Ruimtelijke Ontwikkeling	6:30 min	6:30 min	6:30 min	6:30 min	6:00 min
1.3	Gemiddelde reistijd in de avondspits van de A12 via de N229 naar de Koppeling (rotonde De Molen)*	Team Ruimtelijke Ontwikkeling	X	X	X	14:00 min	11:00 min

* Betreft een nieuwe indicator vanaf 2020.

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	Minder verkeer in de spits vanwege Corona maatregelen.
1.2	Minder verkeer in de spits vanwege Corona maatregelen.
1.3	Minder verkeer in de spits vanwege Corona maatregelen.

Betrokkenheid verbonden partijen
De gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist vormen op dit moment de U10-gemeenten. De U10-gemeenten willen de goede perspectieven van de regio Utrecht als ontmoetingsplek voor gezond stedelijk leven koesteren, versterken en benutten.
Zij werken daarom op vrijwillige basis samen in U10-verband door gemeenschappelijke onderwerpen en belangen te verkennen en op basis hiervan gemeenschappelijke ambities te formuleren en activiteiten te ondernemen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Afgelopen jaar is gewerkt aan diverse projecten uit het bestedingsplan mobiliteit en bereikbaarheid, zoals Sterke Lekdijk, de Molen, eerste aanzet nieuw parkeerbeleid en de fietsstraat Heemsteedseweg. Tevens zijn afspraken gemaakt met de provincie over de verrekening van het restbudget van 1,3 miljoen euro van A12Salto, die onderdeel uitmaken van de financiering voor de projecten uit het bestedingsplan mobiliteit en bereikbaarheid.

Vanaf 2023 start Rijkswaterstaat de realisatie van de A27/A12 Ring Utrecht en de verbreding A27 Houten- Hooipolder. We zijn zorgvuldig aangehaakt bij de besluitvorming over het beperken van de hinder en zijn ook betrokken bij de Minder Hinder opgave bij beide projecten.

In regionaal verband hebben we onder andere input geleverd aan de onderzoeken van U Ned, de vervoerplannen van de provincie en hebben we het uitvoeringsprogramma fiets afgerond door met alle U10 gemeenten en provincie een intentieovereenkomst fiets af te sluiten.

Afgelopen jaar is het mobiliteitsonderzoek afgerond en besproken in de regio.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	Uitwerking bestuursovereenkomst met provincie Utrecht, gemeente Bunnik en Rijkswaterstaat. Onderdeel van deze bestuursovereenkomst is bijvoorbeeld een vrij liggend fietspad langs de N410, de uitbreiding van de verkeersontsluiting op de A12 met een toerit richting Arnhem en het kruispunt Kruisweg-rondweg Binnenweg.			Veel projecten worden voorbereid. Voor de aansluiting op de A12 voert de provincie aanvullend onderzoek uit.
1.2	Vertegenwoordigen van Houten bij de voorbereidingen die Rijkswaterstaat treft voor de verbreding van de Ring Utrecht.			
1.3	Uitwerking bestuursovereenkomst met Rijkswaterstaat voor de verbreding van de A27 tussen Houten en Hooipolder en de aanleg van een fietsbrug over de Lek ter hoogte van de A27 (zie ook deelprogramma fietsverkeer).			
1.4	Een onderzoek naar de doorstroming op de Rondweg, met aandacht voor de verkeersafwikkeling bij de inprikkers en de verkeerslichten.			In 2020 waren de verkeerscijfers niet representatief vanwege de Corona situatie. Dit onderzoek gaat in 2021 uitgevoerd worden als een 0-meting van de verkeerssituatie in 2019.
1.5	Haalbaarheidsonderzoek Vervoer over water (Onderdeel Mobiliteitsvisie EvS).			in 2021 samen met provincie, Nieuwegein en Utrecht

Doelstelling 2

Een weginfrastructuur met bijhorende voorzieningen die voorziet in de behoefte van gebruikers.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	% Inwoners dat vindt dat in de eigen buurt straten, paden en stoepen goed begaanbaar zijn	Monitor Sociale Kracht	79%	83%	79%	83%	79%
2.2	% Asfaltwegen dat aan de beeldkwaliteitsnorm voldoet*	Team VOB	80%	80%	70%	80%**	80%
2.3	% Klinkerbestrating dat aan de beeldkwaliteitsnorm voldoet*	Team VOB	80%	80%	80%	80%	80%

* In het Beelkwaliteitskader is vastgelegd dat 80% van het areaal moet voldoen aan de gestelde norm. Voor wegen is dat een B-kwaliteit (functioneel) met in de 3 centrumgebieden een A-kwaliteit (mooi en comfortabel). De genoemde realisatiecijfers zijn een schatting, gebaseerd op in- en externe inspectiegegevens.
** Op de beperkt gebruikte asfaltwegen Kanaaldijk-zuid en Neereind wordt tijdelijk alleen het hoogst noodzakelijke onderhoud verricht wat mogelijk tot een lager percentage leidt.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We hebben diverse grote en kleine onderhoudsprojecten uitgevoerd aan de asfalt- en elementenverharding en civieltechnische kunstwerken, conform het jaarplan 2020.
- Op ongeveer 560 locaties is klein onderhoud uitgevoerd aan elementenverharding. Bijvoorbeeld reparaties naar aanleiding van verzakkingen en wortelopdruk (160 locaties). In totaal betrof het circa 5.000 m2. De meeste locaties waren 5-10 m2 groot.
  In 2020 heeft er geen groot onderhoud aan elementenverharding plaatsgevonden. Dit gebeurt weer in 2021.
  Wat betreft asfaltverharding zijn in 2020 de deklagen vervangen van de Pr. Bernardweg (fietsstraat), Foxpad (fietspad), Schonauwensepad (fietspad), De poort (tot oversteek Texaco (fietspad) en de Rondweg t.h.v. de bocht bij Het Mos. De Jhr. Ramweg is gedeeltelijk gereconstrueerd om de verkeersveiligheid voor schoolgaande jeugd te vergroten. Het gebrek aan stroefheid en spoorvorming op de Staart is aangepakt.
- Wat betreft civieltechnische kunstwerken zijn in het voorjaar alle bruggen, tunnels en steigers (weer) geïnspecteerd. Daar waar nodig is direct ingegrepen en overige reparaties zijn in de loop van 2020 uitgevoerd.
  Er is in 2020 groot onderhoud uitgevoerd aan drie bruggen waarvan de functionaliteit in gevaar was (brug 24 in de fietsroute Imkerspad, de tuibrug in De Meren en de monumentale brug aan de Achterdijk). Brug 74 aan de Troubadoursborch wordt in zijn geheel vervangen, dit is vanwege het verleggen van kabels en leidingen ter plaatse doorgeschoven naar voorjaar 2021.
  In de wijken De Waters en De Polders zijn delen van houten beschoeiing vervangen die aan het eind van de levensduur waren. Nabij de Rietdijk werden natuurvriendelijke oevers aangebracht die de oude houten beschoeiing vervangen. Dit betekent enerzijds een investering, maar ook dat er voor een lange termijn geen onderhoud en/of vervanging meer nodig is aan beschoeiingen.
  Bij klein onderhoud ging het voornamelijk om het ophalen van overgangen van bruggen naar bestrating, reparaties in tunnels en houtreparaties aan brugdekken en leuningen.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
2.1	Groot onderhoud brug Achterdijk-Groeneweg.		
2.2	Herstelwerkzaamheden aan het rode asfalt van diverse delen van fietspaden.		er is onder andere gewerkt aan het Schonauwensepad, de Poort, de Pr. Bernardweg en het Foxpad.
2.3	Ontwerp uitwerken van de mogelijkheden voor reconstructie van kruispunt Binnenweg-Rondweg N410 incl. nieuwe verkeerslichten.		De participatie voor het vrij liggend fietspad langs de N410 heeft niet plaats kunnen vinden. Gezien de relatie tussen het vrij liggend fietspad en het kruispunt Binnenweg-rondweg-N410 is de planning voor uit uitwerken van het ontwerp naar 2021 geschoven.
2.4	Profielaanpassing Lekdijk (initiatief- en definitiefase) (Onderdeel Mobiliteitsvisie Eiland van Schalkwijk (EvS).		Verdere uitwerking traject A27 tot Culemborgs Veer eind 2020 gereed.
2.5	Instellen parkeerverbod op de Lekdijk (Onderdeel Mobiliteitsvisie EvS).		Vanwege afstemming met het traject sterke Lekdijk is dit nog niet in 2020 uitgevoerd. Streven is het parkeerverbod in 2021 te realiseren.
2.6	Aanpak Provincialeweg en kruising Provinciale weg - Jhr. Ramweg.		Het definitief ontwerp is afgerond, er is een subsidie aangevraagd en toegekend. in 2021 volgen laatste participatieronde, besteksuitwerking, aanbesteding en uitvoering van de werkzaamheden.
2.7	Realiseren van minimaal 5 nieuwe openbaar toegankelijke oplaadpunten voor auto's (onder voorbehoud van de Green Deal-bijdrage van het Rijk en de provincie).		Het hele jaar door worden op basis van een aanvraag laadpalen gerealiseerd.stand van zaken januari 2021: 88 werkende laadpalen met 2 laadpunten

Doelstelling 3

Voldoende parkeergelegenheid voor de inwoners in hun buurt én in de centrumgebieden.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	% Inwoners dat vindt dat er voldoende parkeergelegenheid is in de buurt	Monitor Sociale Kracht	66%	67%	65%	64%	68%

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanwege de corona maatregelen en de handhaving hiervan door de boa's is er naar verhouding weinig gecontroleerd op parkeren. Wel zijn de meldingen over parkeren afgehandeld. Hierbij zaten ook meldingen over grote voertuigen.

Vernieuwing van het parkeerbeleid is opgestart, Hiervoor hebben we een onderzoek uitgevoerd onder het Burgerpanel en breed via social media. In aanvang werd ervan uitgegaan dat het parkeerbeleid de randvoorwaarden van de Ruimtelijke Koers zou volgen. Door vertraging van de besluitvorming over de Ruimtelijke koers wordt het parkeerbeleid meer adaptief vormgegeven waarbij voor ieder van de

parkeermaatregelen wordt beschreven onder welke voorwaarden en gebied deze kunnen worden ingezet.
In de raad van 9 maart is met de raad besproken wat de inzet en doel van het parkeerbeleid zou moeten zijn.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
3.1	Herijking visie oude dorp.			Streven is om deze in 2021 vast te stellen.
3.2	Vaststellen van het nieuwe parkeerbeleid en het uitvoeren van mogelijke acties uit de nieuwe parkeerbeleidsnota.			Oorspronkelijke planning van parkeerbeleid was gekoppeld aan de planning van de ruimtelijke koers. Vanwege uitstel van besluitvorming over de ruimtelijke koers is het parkeerbeleid uitgesteld. Inmiddels is gekozen om de koppeling in van beie trajecen los te laten. Streven is voor eind 2021 het parkeerbeleid vast te stellen.
3.3	Handhavingsactie op het parkeren van grote voertuigen (met name grote bestelbussen) in woonwijken.			wordt in de reguliere rondes meegenomen

Deelprogramma Fietsverkeer

Wat hebben we bereikt?

We hebben deelgenomen aan de Tour de Force overleggen over het Nationaal Toekomstbeeld Fiets, als lid van de F10. GG17

Als U10/U16 hebben we samen met de provincie een intentieovereenkomst Fiets getekend. Hierin staan gewenste investeringen in regionale fietsinfrastructuur voor de komende 10 jaar beschreven voor de hele regio, inclusief de regionale verbindingen in Houten. GG9

De gesprekken over het stimuleren van fietsen en een duurzame last mile naar bedrijven terreinen zijn vorig jaar opgestart. Vanwege het Coronabeleid om zoveel mogelijk thuis te werken en omdat bedrijven aangaven vanwege de Coronasituatie andere prioriteiten te stellen is dit onderzoek stilgelegd. In 2021 zal er een vervolg aan worden gegeven, waarbij de samenwerking wordt gezocht met ondernemend Houten en de fietsersbond. GG9

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG9

1. Houten blijft fietsstad:
   a. Toename van het fietsgebruik in de gemeente Houten en regionaal.
   b. Tevredenheid inwoners over fietsnetwerk in Houten handhaven op het bestaande, hoge niveau.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Houten blijft fietsstad:
a. Toename van het fietsgebruik in de gemeente Houten en regionaal.
b. Tevredenheid inwoners over fietsnetwerk in Houten handhaven op het bestaande, hoge niveau.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	% Inwoners dat tevreden is over de fietsroutes in Houten	Monitor Sociale Kracht	97%	98%	97%	98%	98%

Betrokkenheid verbonden partijen
De gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist vormen op dit moment de U10-gemeenten. De U10-gemeenten willen de goede perspectieven van de regio Utrecht als ontmoetingsplek voor gezond stedelijk leven koesteren, versterken en benutten.
Zij werken daarom op vrijwillige basis samen in U10-verband door gemeenschappelijke onderwerpen en belangen te verkennen en op basis hiervan gemeenschappelijke ambities te formuleren en activiteiten te ondernemen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben contact gezocht met diverse bedrijven om te onderzoeken of er animo is om pilots op te zetten ten aanzien van het stimuleren van fietsverkeer. Ook hebben we het provinciale programmabureau Goed op Weg bereid gevonden hierin te investeren door ieder bedrijven een adviestraject aan te bieden.

Als deelnemer aan de F10 (het netwerk van wethouders en ambtenaren van (inmiddels) 17 ambitieuze fietssteden) hebben we samen met het Rijk, vervoerregio's en provincies gewerkt aan een verdere groei van het fietsgebruik in Nederland. Vanuit dit gremium hebben we input geleverd voor het Nationaal Toekomstbeeld Fiets. begin 2021 is vanuit de provincies een inventarisatie uitgevoerd naar projecten voor de lijst van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets.

We zijn goed aangehaakt bij landelijke en provinciale ontwikkelingen met betrekking tot de financieringsmogelijkheden van fietsprojecten.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
1.1	Vaststellen Programma Fiets.		wordt in delen opgepakt
1.2	De Lobbendijk herinrichten als fietsverbinding.		
1.3	Onderzoeken hoe het fietsnetwerk van Houten kan worden aangepast aan de elektrische fiets, bijvoorbeeld bij herstructurering van wegen. Dit in het kader van de 'Toekomstvisie Houten 2025' en het toenemende gebruik van elektrische en andere snelle fietsen.		afstudeeronderzoek van student
1.4	De Koppeldijk/Heemsteedseweg/Overeindseweg (samen met gemeente Nieuwegein) herinrichten als fietsverbinding.		
1.5	Werken aan de realisatie van een vrij liggend fietspad langs de N410 (zie ook Deelprogramma Autoverkeer).		Afspraken met de provincie zijn gemaakt. De provincie is bezig met de voorbereidingen voor de realisatie.Vanwege Corona heeft de provincie gesprekken met grondeigenaren over aankoop grond uitgesteld. De provincie vind het niet passend om deze gesprekken digitaal te voeren. Op dit moment worden juridische procedures door de provincie uitgewerkt, inclusief een procedure voor het voeren van gesprekken met grondeigenaren.Afgelopen zomer heeft de provincie een tijdelijk fietspad gerealiseerd ter hoogte van de verkeerslichten op de Kruisweg. hierdoor wordt het in drukke situaties veiliger voor fietsers uit de richting Odijk om bij het kruispunt te komen.

1.6	In 2020 wordt gestart met meerdere projecten uit de mobiliteitsvisie Eiland van Schalkwijk, conform planning/ prioritering uit het bestedingsplan mobiliteit en bereikbaarheid. Projecten gericht op de fiets zijn: • Na een uitgebreid voortraject met bewoners, politie en in- en externe deskundigen wordt de provincialeweg in Schalkwijk gereconstrueerd. • De Achterdijk wordt fietsvriendelijker.		In 2020 zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor de provincialeweg, het parkeerverbod op de Lekdijk en in regionaal verband het wegprofiel Lekdijk onder de noemer Sterke Lekdijk.
1.7	Onderzoeken of het (financieel) mogelijk is om "missing links" in de hoofdfietsroutes te realiseren.		in de zomer van 2020 hebben de U10/U16 gemeenten een overeenkomst met de provincie gesloten over de realisatie van de missing links. Ook de regionale missing links voor Houten zijn hierin opgenomen met een globale prioritering.
1.8	Uitwerking bestuursovereenkomst met Rijkswaterstaat voor de verbreding van de A27 tussen Houten en Hooipolder en de aanleg van een fietsbrug over de Lek ter hoogte van de A27. Deze indicator is ook vermeld bij autoverkeer - doelstelling 1.		
1.9	Pilots ontwikkelen in samenwerking met onder andere bedrijven om het fietsen te stimuleren als onderdeel van het totaal aan verplaatsingen.		Vanwege Corona hebben bedrijven geen prioriteit aan stimuleren fietsen willen en kunnen geven.Om hernieuwde aandacht te vragen verbreden we het project samen met Ondernemend Houten en Goed op Weg om pilots te ontwikkelen voor duurzaam vervoer, waaronder fiets.

Deelprogramma Openbaar vervoer

Wat hebben we bereikt?

Om een alternatief te bieden voor het gebruik van de auto is het van belang dat we de sterke positie van het openbaar vervoer behouden en intensiveren. Dit levert een bijdrage aan de algemene bereikbaarheid van Houten, de mobiliteit van mensen die minder of geen gebruik maken van auto of fiets (sociale doelstelling van het openbaar vervoer voor doelgroepen als ouderen, jongeren en minder validen) en een duurzaam mobiliteitsbeleid in het kader van de klimaatdoelstellingen. GG9, GG10

In 2019 hebben we veel contact gezocht met de provincie, onder andere over het vervoerplan 2020 van U-OV. Voor Houten zijn de wijzigingen niet allemaal positief uitgevallen. Enkele lijnen rijden met een lagere frequentie of andere route. Positief zijn de eerste ervaringen met U Flex en de nieuwe bushalte bij de Loerickerstee. Vanuit het mobiliteitsonderzoek hebben wij ook het openbaar vervoernetwerk voor 2040 beschouwd, in aansluiting op het regionale toekomstbeeld OV dat in 2019 is vastgesteld.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG9, GG10, GG11

1. Grotere tevredenheid van inwoners over het openbaar vervoer in de gemeente Houten en naar omliggende plaatsen buiten de gemeente Houten.
2. Meer gebruik van het openbaar vervoer in de gemeente Houten en naar omliggende plaatsen buiten de gemeente Houten.
3. Mobiliteit van kwetsbare inwoners ondersteunen. Voor inwoners met een Wmo

vervoersindicatie – die niet (of niet in alle gevallen) met het OV kunnen reizen – houdt de gemeente met de regio een voorziening in stand (regiotaxi). Binnen de Rondweg kunnen deze inwoners gebruik maken van de electrokar.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Grotere tevredenheid van inwoners over het openbaar vervoer in de gemeente Houten en naar omliggende plaatsen buiten de gemeente Houten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	% Inwoners dat tevreden is over busvervoer* naar plaatsen buiten de gemeente Houten	Monitor Sociale Kracht	52%	50%	52%	55%	48%

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2020 zijn we veel in overleg geweest met de provincie. Voor Houten is het busvervoer de afgelopen jaren steeds verder verschraald, vanwege de Coronasituatie heeft de provincie eind 2020 de dienstregeling (tijdelijk) verder moeten verschralen. Vooral in de weekend en avonduren is het openbaar vervoer beperkt, gelukkig hebben we in overleg met de provincie de busverbinding naar Nieuwegein wel in stand kunnen houden voor de weekenden en avonduren.

De evaluatie van de (tijdelijke pilot) buslijnen 43 en 44 en U Flex zijn door de provincie uitgesteld vanwege de Corona beperkingen. De evaluatie voor lijn 43 en 44 is inmiddels gestart.

Doelstelling 2

Meer gebruik van het openbaar vervoer in de gemeente Houten en naar omliggende plaatsen buiten de gemeente Houten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Gemiddeld aantal instappers in de bus per dag (totaal van alle haltes)	Qbuzz	747	772	770	800	362
2.2	Aantal treinreizigers (in en uit per dag) station Houten	ProRail	7.905	7.864	8.269	8.000	nnb
2.3	Aantal treinreizigers (in en uit per dag) station Castellum	ProRail	4.581	4.986	5.549	5.200	nnb

Doel	Verklaring van afwijking
2.1	Vanwege Corona zijn er in 2020 slechts 2 maanden geweest waarin het openbaar vervoer "normaal" heeft gereden en "normaal" werd gebruikt.
2.2	Cijfers zijn nog niet bekend. Deze zullen vanwege Corona fors lager uitvallen. De cijfers voor 2019 zijn nieuw toegevoegd. Het aantal treinreizigers in 2019 is meer gegroeid dan verwacht.
2.3	Cijfers zijn nog niet bekend. Deze zullen vanwege Corona fors lager uitvallen. De cijfers voor 2019 zijn nieuw toegevoegd. Het aantal treinreizigers in 2019 is meer gegroeid dan verwacht.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanwege de Coronasituatie is het openbaar vervoer het afgelopen jaar fors minder gebruikt. De cijfers van de NS over 2020 zijn nog niet beschikbaar, zeker is wel dat deze fors lager uit zullen vallen.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
2.1	In overleg met de nieuwe bedrijven van het sport- en werklandschap verkennen van mogelijke invulling van de last mile verplaatsing voor treinreizigers. Opties als bereikbaarheid per bus en fiets zullen worden besproken.		Heeft een tijdje stilgelegen. Bedrijven gaven aan andere prioriteiten te hebben vanwege Coronacrisis. Krijgt een vervolg in samenwerking met ondernemend Houten in 2021.De nieuwe bushaltes op de REde zijn eind 2020 opgeleverd.

Doelstelling 3

Mobiliteit van kwetsbare inwoners ondersteunen. Voor inwoners met een Wmo vervoersindicatie – die niet (of niet in alle gevallen) met het OV kunnen reizen – houdt de gemeente met de regio een voorziening in stand (regiotaxi). Binnen de Rondweg kunnen deze inwoners gebruik maken van de electrokar.

Effectindicatoren
Voor deze doelstelling is geen effectindicator opgenomen.

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
3.1	Aantal ritten met de Regiotaxi per jaar	Dashboard Regiotaxi	X	X		27.000*	14.938
3.2	Aantal ritten met de electro-karren per jaar	Jaarverslag Stichting Vervoer	2.200	5.000	9.000	8.500	2.394

* Omdat vanaf 2022 minder budget beschikbaar is voor de Regiotaxi, wordt de komende jaren toegewerkt naar een afname van het gebruik van de Regiotaxi.

Doel	Verklaring van afwijking
3.1	Minder ritten vanwege beperkingen Corona
3.2	Vanwege Corona hebben de elektrokarren niet het hele jaar gereden.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben kleinschalig aanvullend vervoer voor kwetsbare inwoners ondersteund en de stichting Vervoer Houten hiervoor gefaciliteerd. In overleg met Stichting Vervoer Houten is in 2020 gestart met een verkenning naar mogelijkheden om de elektrokar ook toegankelijk te maken voor mensen in een rolstoel, de uitkomsten zijn nog niet bekend. In 2020 jaar heeft Stichting Duurzaam Vervoer een extra subsidie ontvangen van 25.000 euro vanuit de Sociale Koers om te zorgen voor een professionaliseringsslag van de organisatie.

Daarnaast is in 2020 gestart met de voorbereidingen van een pilot waaraan de stichting deelneemt. Deze pilot gaat om het herijken van de positie van lokale vervoersinitiatieven in een gemeente in het vervoersysteem. In deze pilot wordt ook bekeken of het zinvol is om een elektrokar aan te schaffen waar ook een rolstoel in zou kunnen. In samenwerking met concessienemer en -verleners vergroten we de bereikbaarheid van OV voor mensen met een beperking.

Prestatie-indicatoren
Voor deze doelstelling is geen prestatie-indicator opgenomen.

Wat heeft het gekost?

	Deelprogramma's	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Verschil begroting na wijziging vs rekening 2020
03. Goede bereikbaarheid						
lasten						
03.01	Verkeersbeleid	152.378	84.894	119.499	119.020	479
03.02	Autoverkeer	3.409.407	2.813.094	3.652.980	3.090.885	562.095
03.03	Fietsverkeer	1.388.978	901.459	2.475.190	1.644.863	830.327
03.04	Openbaar vervoer	17.119	11.061	751.061	208.157	542.904
03.99	Programmabrede kosten	2.491.617	1.596.385	1.476.587	1.496.385	-19.798
Totaal lasten		**7.459.499**	**5.406.893**	**8.475.317**	**6.559.310**	**1.916.007**
baten						
03.01	Verkeersbeleid	244.345	1.874	3.297	29.184	25.887
03.02	Autoverkeer	169.862	48.108	159.638	67.940	-91.698
03.03	Fietsverkeer	245.220	431.723	1.261.817	846.624	-415.193
03.04	Openbaar vervoer	4		750.000	175.410	-574.590
03.99	Programmabrede kosten	3.404.944	1.227.250	2.548.089	1.842.487	-705.602
Totaal baten		**4.064.375**	**1.708.955**	**4.722.841**	**2.961.645**	**-1.761.196**
Saldo 03. Goede bereikbaarheid		**3.395.124**	**3.697.938**	**3.752.476**	**3.597.665**	**154.811**

Voor een toelichting op de verschillen vanaf € 75.000 op programmaniveau wordt verwezen naar het jaarrekeninggedeelte bij de *Toelichting op staat van baten en lasten per programma*.

Programma Veilige leefomgeving

Programma Veilige leefomgeving

Programma in vogelvlucht

Inleiding
Mensen wonen, leven en werken het liefst in een veilige omgeving. Een veilige omgeving betekent dat zo min mogelijk sprake is van (georganiseerde) criminaliteit, dat de fysieke en sociale veiligheid op orde is en dat de gemeente goed voorbereid is op een crisis. De waardering voor het veiligheidsniveau in de gemeente is hoog en dat willen we graag zo houden. We werken al vele jaren intensief samen met partners in het veiligheidsdomein. Deze structurele, integrale aanpak op verschillende veiligheidsgebieden werpt zijn vruchten af.

In het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2020-2023 zijn de kaders neergelegd voor het lokale veiligheidsbeleid in de komende jaren. Het Integraal Veiligheidsplan kent 3 prioriteiten:
- Veilige wijken
- Het tegengaan van de georganiseerde ondermijnende criminaliteit
- Zorg & veiligheid

Overzicht deelprogramma's
Het programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:
- Sociale veiligheid en openbare orde
- Fysieke veiligheid
- Crisisbeheersing

Behaalde maatschappelijke doelen
Gerealiseerde maatschappelijke effecten (subdoelen)
Sociale Veiligheid en Openbare Orde
In Houten wijkt de criminaliteitsontwikkeling af van het regionaal gemiddelde. Daar waar er in de regio sprake is van een (kleine) daling van het absolute aantal delicten/meldingen, is het totaal aantal delicten/meldingen in Houten gestegen. Het gaat om jongerenoverlast, zorg en veiligheid en de winkeldiefstallen. Op alle gebieden geldt dat er is ingezet op het verlagen van de drempel om klachten te melden. Dit leidt onder andere tot een verhoging van het aantal meldingen en betekent tegelijkertijd dat er meer in beeld is bij de gemeente Houten en de regie rol op deze thema's nog beter kan worden opgepakt. Een deel van de verklaring voor de forse toename van de jongerenoverlast meldingen heeft ook te maken gehad met de corona-maatregelen. Een groot deel van meldingen van inwoners dat jongeren zich niet aan de maatregelen zouden houden is door de politie geregistreerd als een melding van jongerenoverlast. Daarnaast is er in de eerste helft van 2020 sprake geweest van jongerenoverlast op een specifieke locatie waar onder regie van de gemeente een aanpak tot stand is gekomen. Dit heeft het effect gehad dat de meldingen fors zijn teruggedrongen en ook met jongeren is nagedacht over het chillen in de openbare ruimte. Dit heeft er toe geleid dat de inwoners ook hebben gezien dat de aanpak heeft gewerkt. Hiermee zien we ook een steeds beter proces als het gaat om de samenwerking met partners op het gebied van jeugd en veiligheid.

Om veiligheidsthema's beter voor het voetlicht te brengen is een nieuw beeldmerk ontwikkeld met behoud van de slogan Houten Veilig, dat doen we samen. Ook is een pop-up campagnefiets aangeschaft. Hiermee is een dynamische en snelle inzet geregeld als er ergens aandacht nodig is voor een specifiek veiligheidsthema. Hoewel dit in 2020 door corona helaas nog weinig is toegepast, zijn de voorbereidingen gerealiseerd. Hiermee verwachten we inwoners nog beter te kunnen informeren op het moment dat veiligheidsthema's actueel zijn.

Cybercriminaliteit
In heel Nederland stijgen de cijfers voor wat betreft cybercriminaliteit. Deze trend is in Houten ook goed zichtbaar. Houten is in hoge mate gedigitaliseerd. Onze inwoners kopen bijvoorbeeld graag via internet, maar dat maakt hen ook kwetsbaar voor oplichters. We hebben in 2020 ingezet op een training van online weerbaarheid van 8 – 12 jarigen richten.

Ondermijning
In de tweede helft van het jaar hebben we een aantal panden gesloten. Het betrof een bedrijfswoning in verband met hennepteelt, een woning in verband met dealen van drugs, een bedrijfspand wegens

gokken en twee bedrijfspanden omdat hierin een growshop was gevestigd. Ook heeft een persoon een preventieve last onder dwangsom ontvangen om te voorkomen dat het dealen wordt voortgezet. Daarnaast zijn er integrale controles uitgevoerd. Op het bedrijventerrein rondom de growshop voldeden de meeste ondernemers aan de regels. Op 1 locatie was dat niet zo en werden drugsgerelateerde spullen aangetroffen. De eigenaar van het pand heeft hierop actie ondernomen. In het buitengebied hebben we tijdens een controle een locatie aangetroffen waar een verblijf voor arbeidsmigranten zonder vergunning was gebouwd en deels in gebruik genomen. Er is een bouwstop opgelegd omdat het bouwwerk niet voldeed aan de veiligheidsnormen. Onze inzet vraagt veel deskundigheid, veel van onze samenwerkende partners en de gemeente en een lange adem.

Fysieke veiligheid
In januari is in het kader van (brand)veilig langer zelfstandig thuiswonen een mooie pilot uitgevoerd in appartementencomplex Fluweelmos. Dit heeft geleid tot een format vluchtplan dat ook kan worden gebruikt door andere woonappartementencomplexen.

Vanaf 1 maart is de aandacht voor fysieke veiligheid volledig komen te liggen op de aanpak van de coronacrisis, waarbij cluster veiligheid een coördinerende rol in de lokale aanpak van de crisis heeft vervuld. Vanaf 1 maart tot en met eind april is intern gewerkt conform de afgesproken crisisbeheersingsstructuur. Dit houdt in dan er een gemeentelijk beleidsteam is geformeerd onder leiding van de burgemeester om zo besluiten voor te bereiden en te nemen en de gemeentelijke processen te coördineren. Cluster veiligheid heeft hierin een coördinerende rol in de lokale aanpak van de crisis vervuld. Enerzijds door het vertalen van de landelijke maatregelen en de regionale noodverordening tot een lokale aanpak, met later in het jaar de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 en anderzijds door er voor te zorgen dat alle inwoners, ondernemers, zorginstellingen, onderwijs, sportverenigingen, culturele instellingen en sociaal-maatschappelijke instanties antwoord kregen op hun vragen. Maar ook coördinatie op de impact van de crisis in de leefomgeving in Houten, zoals voor toezicht en handhaving, de verkeerssituatie bij de Weteringhoek, de drukte in de zomer bij de Rietplas en Honswijkerplas. En voor de interne organisatie waarbij veiligheid een rol speelde. Vanwege de GRIP-4 situatie is zowel bestuurlijk als ambtelijk continu afstemming geweest met de Veiligheidsregio Utrecht. Bestuurlijk via het Regionaal BeleidsTeam, waarin de burgemeester de gemeente vertegenwoordigde en ambtelijke via het Regionaal Operationeel Team.

Na augustus heeft het thema brandveiligheid bij maaltijdbezorgers ook onze bijzondere aandacht gekregen naar aanleiding van de brand bij een maaltijdbezorger op Het Rond in augustus 2020. De maanden daarna hebben de Veiligheidsregio Utrecht (brandweer) en de gemeente Houten onaangekondigde controles uitgevoerd bij de maaltijdbezorgers in Houten. Vanuit het Bouwbesluit konden we niets “eisen”, slechts adviseren en aandacht vragen voor een veilige manier van laden en opslaan van accu’s van elektrische bezorgvoertuigen. Aan alle ondernemers is een flyer met tips uitgereikt over hoe om te gaan met elektrische apparatuur. De brandveiligheid van alle bezorgdiensten is, op enkele adviespunten na, in orde bevonden en daarmee hebben we ontstane onveiligheidsgevoelens in de samenleving kunnen ondervangen.

Niet gerealiseerde maatschappelijke effecten (subdoelen)
Sociale Veiligheid
Er is geen flexibel cameratoezicht toegepast op hotspotlocaties. De beleidsregels hiervoor zijn eerder al wel vastgesteld. Verder zijn de voorbereidingen getroffen om het flexibel cameratoezicht op straat mogelijk te maken voor hotspots, zodat het mogelijk is om snel flexibel cameratoezicht te kunnen inzetten. Dat flexibel cameratoezicht niet is toegepast heeft er mee te maken dat casuïstiek niet dusdanig is opgelopen dat flexibel cameratoezicht proportioneel werd bevonden om in te zetten.

Fysieke veiligheid
Vanwege de coördinatie op COVID-19 is naast de pilot bij het woonappartementencomplex Hofstede aan de Fluweelmos geen andere pilots uitgevoerd. Ook is de portal brandveilig ondernemen bij nieuwe ondernemers niet expliciet door middel van acties onder de aandacht gebracht.

Vanuit de opgave klimaatadaptatie dient er aandacht te zijn voor het thema overstromingen en de mogelijkheden om de effecten van een overstroming te reduceren door slimme aanpassingen van de infrastructuur. In 2020 is er voor dit thema gemeentelijk nagenoeg geen bijzondere aandacht geweest in 2020, behalve de reguliere afstemming met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Wel zijn er stappen gemaakt door de provincie en de Veiligheidsregio Utrecht op dit thema. Intern heeft

afstemming plaatsgevonden over hoe dit onderwerp in de gemeentelijke organisatie goed geborgd kan worden in combinatie met de aanpak in de Ruimtelijke Koers.

Prestaties

In de programmabegroting 2020 hebben we een groot aantal prestaties met beoogde scores (kwantitatief en kwalitatief) opgenomen. Onderstaand cirkeldiagram geeft aan in welke mate de geplande prestaties in 2020 tot stand zijn gekomen.

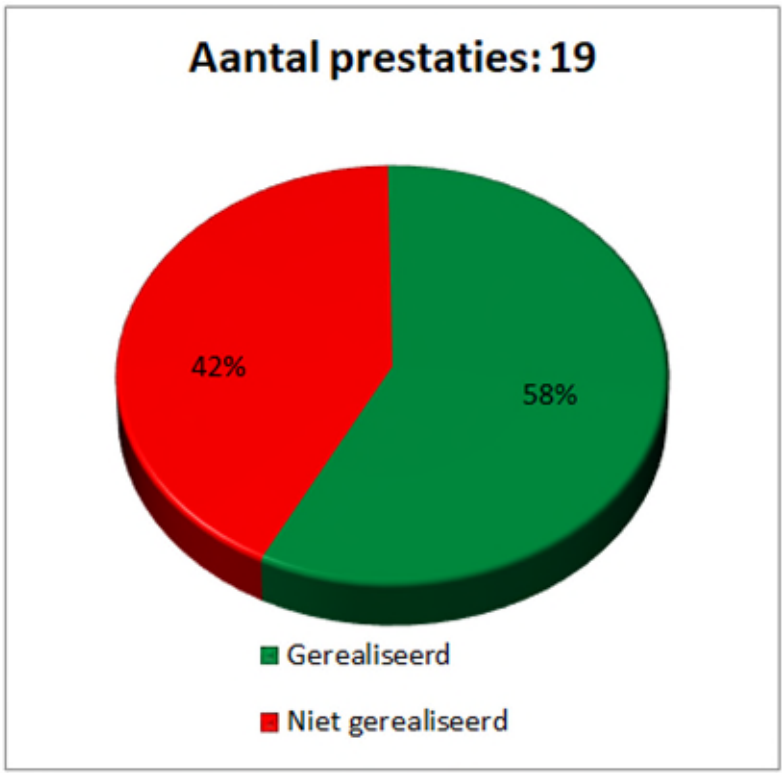

Bovenstaande tabel wordt negatief beïnvloed doordat indicatoren, die nog niet bekend zijn, op niet gerealiseerd gezet zijn.

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt is 58% gerealiseerd. De belangrijkste resultaten worden hieronder nader toegelicht.

Gerealiseerde prestaties

In het kader van ondermijning zijn twee integrale controles uitgevoerd, twee risico-locaties in beeld gebracht en is gecommuniceerd over de controles om alertheid en weerbaarheid van inwoners en bedrijven te vergroten.

Op alle jongeren die in aanmerking komen voor de integrale persoonsgerichte aanpak Zorg en Veiligheid is de systematiek toegepast.

De nieuwe Houten Veilig campagne is gerealiseerd en kan nu zichtbaar en herkenbaar per thema worden uitgerold. Ook is de Houten Veilig bakfiets/campagnefiets aangeschaft, zodat snel en effectief een campagne kan worden gevoerd in een wijk of straat.

Niet gerealiseerde prestaties

De inzet van (tijdelijk) cameratoezicht op hot spots is in 2020 niet uitgevoerd. Dit komt omdat de inzet hiervoor niet nodig is geweest.

Vanwege de inzet op COVID-19 heeft er geen verdere uitrol plaatsgevonden rondom het thema brandveiligheid bij woonappartementencomplexen. Ook is de portal Brandveilig Ondernemen in 2020 niet onder de aandacht gebracht bij nieuw gevestigde ondernemers.

Vanwege de inzet op COVID-19 is lokaal geen bijeenkomst georganiseerd met lokale ondernemers waarbij gesproken is over het thema externe veiligheid en de invloed daarop op de bedrijfscontinuïteit.

Het geplande grootschalige onderhoud aan de provinciale weg in Schalkwijk is niet uitgevoerd. Dit is verschoven naar 2021.

Hoe hebben de gerealiseerde prestaties bijgedragen aan de beoogde maatschappelijke effecten?

De nieuwe Houten Veilig campagne leent zich ook er goed om online te gebruiken. Juist in de corona-tijd heeft dit zijn expliciete meerwaarde gehad doordat we goed konden inspelen om de veiligheidsthema's, zoals ook de aandacht voor cyberveiligheid.

Doordat we communiceren over de aanpak van ondermijning zien de inwoners dat we wel degelijk doorpakken op ondermijnende criminaliteit. We zien dit terug in een verhoging van het aantal (anonieme) meldingen door inwoners.

Deelprogramma Sociale veiligheid en Openbare orde

Wat hebben we bereikt?

Houten is een prettige gemeente om in te wonen. Het hoge veiligheidsgevoel onderstreept dit beeld. Samen met onze partners werken we aan het op peil houden van de veiligheid en openbare orde in Houten. GG16

In het Integraal Veiligheidsplan 2020-2023 zijn de volgende prioriteiten benoemd op het gebied van veiligheid in onze gemeente:

- Veilige wijk
- (georganiseerde) Ondermijnende criminaliteit
- Zorg en veiligheid

Deze prioriteiten staan in willekeurige volgorde en geven de accenten aan voor het veiligheidsbeleid in de komende periode. Onderwerpen die niet in dit lijstje worden genoemd krijgen gepaste aandacht. Denk daarbij aan de aanpak van fietsdiefstal maar ook aan bredere thema's als het creëren van bewustwording als het gaat om cyberveiligheid. Ook wordt er naar aanleiding van actuele problematiek per geval beoordeeld welke acties nodig zijn. Als de praktijk daarom vraagt kunnen de prioriteiten in de loop van de planperiode worden aangepast en/of vervangen. GG16

Het thema 'veilige wijk' omvat met name de aanpak van vermogenscriminaliteit (diefstal) en overlast in de wijk. Dit is waar inwoners direct ervaren wat kleinschalige criminaliteit voor effect heeft in het dagelijks leven. GG16

De aanpak van (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit begint bij het in beeld brengen van de blinde vlekken in onze gemeente. Daar waar ondermijning wordt gesignaleerd pakken we deze samen met onze partners aan. GG16

De prioriteit zorg en veiligheid omvat naast de aanpak van jongerenoverlast ook de persoonsgerichte aanpak Zorg en Veiligheid waarbij wordt samengewerkt met verschillende partners. Ook het gebiedsteam GGZ is nauw betrokken. De integrale benadering en aanpak staat hierbij voorop. GG16

De prioriteit verkeer heeft een plek gekregen binnen het deelprogramma Fysieke Veiligheid.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG16

1. Handhaven van het huidige (hoge) veiligheidsgevoel onder inwoners van Houten.
2. Afname van vermogensdelicten diefstal uit woning, autokraak, fietsdiefstal en winkeldiefstal.
3. In 2023 is er meer zicht op ondermijning in het buitengebied en de bedrijventerreinen dan ten tijde van het ondermijningsbeeld 2017.
4. Inwoners die zorg nodig hebben en in de criminaliteit (dreigen te) belanden of overlast veroorzaken, glijden niet verder af.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Handhaven van het huidige (hoge) veiligheidsgevoel onder inwoners van Houten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	% Inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in eigen buurt	Monitor Sociale Kracht	7%	4%	6%	3%	5%
1.2	% Inwoners dat zich wel eens onveilig voelt op het Rond	Monitor Sociale Kracht	14%	7%	14%	10%	13%
1.3	Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners (BBV)	CBS	4,9	4,2	3,8	4	4,3
1.4	Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (BBV)	CBS	2,6	2,8	2,7	2,3	2,7

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We wijzen onze inwoners actief op de aanwezigheid van actuele criminaliteit, zoals woninginbraak, autokraak met als doel dat ze zich kunnen voorbereiden en daarmee voorkomen dat ze slachtoffer worden. We gebruiken daarvoor verschillende kanalen. We plaatsen borden. We gebruiken online media en we gebruiken een nieuwe vorm van pop-up veiligheidsvoorlichting: de Houten Veilig bakfiets met voorlichtingsmateriaal.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	In 2019 is de eerste stap gezet in de actualisatie van de Houten Veilig campagnes met de ontwikkeling van een nieuw logo. De verschillende veiligheidsonderwerpen zoals autokraak en fietsdiefstal worden nu stapsgewijs geactualiseerd.			
1.2	Er is behoefte aan een flexibele en eenvoudige manier van veiligheidsvoorlichting op locatie (pop up veiligheidsvoorlichting). We gaan bij wijze van proef een bakfiets inzetten.			De bakfiets is ingezet wanneer dat verantwoord was. Wegens Covid is de bakfiets beperkt ingezet

Doelstelling 2

Afname van vermogensdelicten diefstal uit woning, autokraak, fietsdiefstal en winkeldiefstal.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners (BBV)	CBS	2,0	1,3	1,2	1,0	nnb
2.2	Aantal aangiften van (poging) woninginbraak	Politie	101	63	48	90	80
2.3	Aantal aangiften autokraak	Politie	191	232	210	200	185
2.4	Aantal aangiften fietsdiefstal	Politie	192	142	109	150	133
2.5	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners (BBV)	CBS	1,0	1,0	1,1	1,3	nnb

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We proberen de betrokkenheid van onze inwoners bij hun eigen veiligheid te verhogen door ze er van bewust te maken dat zijzelf een belangrijke rol spelen bij het terugdringen van het aantal vermogensdelicten. Bij het informeren en motiveren van onze inwoners maken we ook gebruik van de kennis en kunde van de politie en andere (lokale) veiligheidspartners. Daar hoort ook bij dat wij onze inwoners oproepen om melding te maken van (mogelijke) verdachte situaties in hun omgeving. Op basis van actuele criminaliteitscijfers plaatsen we borden in de openbare ruimte en doen we oproepen via verschillende mediakanalen om verdachte situaties te melden.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Aantal deelnemers Burgernet*	Team Samenleving	5.090	5.696	5.715	5.900	5.525

* Inwoners kunnen lid worden van Burgernet via aanmelding op de website van burgernet of via het downloaden van een app. Over het aantal appgebruikers zijn geen cijfers beschikbaar. Het werkelijk aantal burgernetdeelnemers ligt daarom hoger dan het aantal dat hier wordt weergegeven.

Doel	Verklaring van afwijking
2.1	De politie is verantwoordelijk voor de uitrol van Burgernet. In het jaar 2020 is nagenoeg geen tijd besteed aan de uitrol van Burgernet door de politie. Dit leidt ertoe dat het aantal deelnemers aan Burgernet eerder afneemt dan toeneemt. Daarnaast is Burgernet te gebruiken via de app zonder registratie en is er geen zicht op het totaal aantal gebruikers.

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang	Toelichting
2.1	Twee keer per jaar een flyeractie waarbij zogenaamde stuurhangers aan geparkeerde fietsen worden bevestigd gericht op het gebruik van een tweede slot ter voorkoming van fietsdiefstal.		
2.2	Inzet van (tijdelijk) cameratoezicht op hot spots.		Inzet niet nodig geweest in 2021.

Doelstelling 3

In 2023 is er meer zicht op ondermijning in het buitengebied en de bedrijventerreinen dan ten tijde van het ondermijningsbeeld 2017.

Effectindicatoren
Voor deze doelstelling is geen effectindicator opgenomen.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2020 zijn in totaal drie integrale controles uitgevoerd in de gemeente Houten. Tijdens deze controles zijn niet alleen ondermijnende activiteiten geconstateerd, maar ook diverse overtredingen op het gebied van bouw- en woningtoezicht zoals illegaal gebruik van het bestemmingsplan, huisvesting arbeidsmigranten en illegale bouwwerken. Met deze controles is meer zicht verkregen op de activiteiten in het buitengebied en op het bedrijventerrein. Op het bedrijventerrein zien we dat de maatregelen een licht positief effect hebben in het gebied waar we aan de slag zijn geweest. Het aantal overtredingen was daar laag.

Op één adres is bovengemiddeld veel inzet geweest. Het ging hier om geloosd drugsafval in de mestkelders. Het college heeft hiertegen opgetreden door middel van het opleggen van een last onder bestuursdwang (saneren putten). Op dit perceel is ook vanwege de mogelijke bodemverontreiniging een last onder bestuursdwang opgelegd. Ook is er opgetreden tegen illegale gokactiviteiten in een bedrijfspand en tegen een illegale growshop. In beide gevallen zijn de panden voor zes maanden door de burgemeester gesloten. Tot slot heeft de burgemeester in 2020 twee woningen, waarvan één bedrijfswoning, gesloten op grond van de Opiumwet vanwege de aanwezigheid van drugs en een last onder dwangsom opgelegd aan de betrokkene om verder dealen te voorkomen.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
3.1	We brengen twee risicolocaties of -gebieden in beeld.			
3.2	We pakken twee risicolocaties aan.			
3.3	We voeren 2 integrale controles uit met partners in het buitengebied of op een bedrijventerrein.			In 2020 zijn in totaal drie integrale controles uitgevoerd in de gemeente Houten. Tijdens deze controles zijn niet alleen ondermijnende activiteiten geconstateerd, maar ook diverse overtredingen op het gebied van bouw- en woningtoezicht zoals illegaal gebruik van het bestemmingsplan, huisvesting arbeidsmigranten en illegale bouwwerken. Met deze controles is meer zicht verkregen op de activiteiten in het buitengebied en op het bedrijventerrein. Op het bedrijventerrein zien we dat de maatregelen een licht positief effect hebben in het gebied waar we aan de slag zijn geweest. Het aantal overtredingen was daar laag.
3.4	We communiceren over onze controles om alertheid en weerbaarheid van inwoners en bedrijven te vergroten.			

Doelstelling 4

Inwoners die zorg nodig hebben en in de criminaliteit (dreigen te) belanden of overlast veroorzaken, glijden niet verder af.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
4.1	Meldingen jongerenoverlast	Politie en Meldpunt Jeugd en Veiligheid gemeente	258	259	275	260	700
4.2	Meldingen overlast personen met verward gedrag	Politie	133	170*	114	135	NNB
4.3	Aantal PGA aanmeldingen	Team Samenleving	28	35	16	25**	40
4.4	Aantal cases in het Top X overleg*** van het Veiligheidshuis	Veiligheidshuis	X	5	5	5	

* In 2018 is er een (forse) stijging geweest ten opzichte van het jaar ervoor vanwege het feit dat een klein aantal personen voor veel meldingen heeft gezorgd.
** Het gebiedsteam GGZ biedt sinds 2019 ook outreachende hulpverlening, dit betekent dat er minder casussen door hoeven te worden aangemeld voor de PGA.
*** Lokale casuïstiek die in de PGA aanpak niet tot een oplossing wordt gebracht kan worden opgeschaald naar het Top X overleg in het Veiligheidshuis.

Doel	Verklaring van afwijking
4.1	Een deel van de verklaring voor de forse toename heeft te maken met de coronamaatregelen. Een groot deel van meldingen van inwoners dat jongeren zich niet aan de maatregelen zouden houden, is door de politie geregistreerd als een melding van jongerenoverlast. Daarnaast is er in de eerste helft van 2020 sprake geweest van jongerenoverlast op een specifieke locatie en door een specifieke groep waar onder regie van de gemeente een korte termijn aanpak tot stand is gekomen. Met de jongeren is nauw contact gehouden om te komen tot nieuwe chill-locaties in Houten waar zij na 22.00 uur 's avonds kunnen chillen, zonder dat dit direct leidt tot overlast voor de omgeving en daarmee meldingen van jeugdoverlast. Inmiddels zijn eind 2020 twee chill-locaties gerealiseerd en wordt samen met de jongeren in 2021 gekeken naar nog meer mogelijke chill-locaties in Houten. De stijging van incidenten jongerenoverlast is in vergelijking tot de eerste helft van 2020 erg teruggelopen in de tweede helft van 2020 en daarmee kunnen we constateren dat de aanpak het gewenste effect heeft gehad.
4.3	Vanwege een jeugdoverlastgroep is deze groep in zijn geheel aangemeld voor triage PGA.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanwege de urgentie op de aanpak COVID-19 heeft in 2020 niet iedere maand een Jeugd en Veiligheidsoverleg plaatsgevonden. De gemeente, BOA's, politie en jongerenwerk participeren in dit overleg. In de eerste helft van 2020 is er sprake geweest van jongerenoverlast op een specifieke locatie en door een specifieke groep waar onder regie van de gemeente een korte termijn aanpak tot stand is gekomen. Met de jongeren is nauw contact gehouden om te komen tot nieuwe chill-locaties in Houten waar zij na 22.00 uur 's avonds kunnen chillen, zonder dat dit direct leidt tot overlast voor de omgeving en daarmee meldingen van jeugdoverlast. Inmiddels zijn eind 2020 twee chill-locaties gerealiseerd en wordt samen met de jongeren in 2021 gekeken naar nog meer mogelijke chill-locaties in Houten.
Tevens is vanuit preventief oogpunt vanuit jeugd en jongerenwerk en de politie contact gelegd met deze jongeren, waardoor overlast verder beperkt kon worden in aanloop op de zomervakantie en kerstvakantie. Voorbeelden hiervan tijdens de kerstvakantie zijn: Joinus, activiteiten voor kwetsbaren - Auticafé/ rolschaatsen- en een FIFA online voetbal toernooi met de politie. Deze activiteiten zijn voor jongeren bewust breed gecommuniceerd om zo overlast en hanggedrag van jeugdigen in de buitenruimte te voorkomen

Het aantal meldingen jeugdoverlast is fors gestegen. Een deel van de verklaring voor de forse toename heeft te maken met de coronamaatregelen. Een groot deel van meldingen van inwoners dat jongeren zich niet aan de maatregelen zouden houden en geluidsoverlast veroorzaken, is door de politie geregistreerd als een melding van jongerenoverlast. Door de aanpak is de stijging van

incidenten jongerenoverlast van +136% in de eerste helft van 2020 teruggelopen tot +38% in de tweede helft van 2020 en daarmee kunnen we voorzichtig constateren dat de aanpak het gewenste effect heeft gehad. Het heeft veel tijd en inzet gevergd maar het resultaat wordt zeker door omwonenden die eerst veel overlast ervaarden zeer gewaardeerd.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
4.1	Op alle jongeren die hiervoor worden aangemeld door Jeugd & Veiligheid of uit de jaarlijkse groepsscan naar voren komen wordt de integrale persoonsgerichte aanpak Zorg en Veiligheid toegepast.			

Deelprogramma Fysieke veiligheid

Wat hebben we bereikt?

Bij fysieke veiligheid gaat het om het voorkomen, beperken en bestrijden van inbreuken op de veiligheid van mens en dier.
Onder fysieke veiligheid wordt verstaan de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en tegen onheil, waarbij de fysieke omgeving en haar condities een dominante factor vormen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de zorg voor brandveiligheid, verkeersveiligheid, bouwveiligheid, omgevingsveiligheid en externe veiligheid.

We willen bereiken dat de fysieke veiligheid in de gemeente Houten zo groot mogelijk is. Hierin betrekken wij actief burgers, bedrijven en instellingen om zo het veiligheidsbewustzijn en veilig handelen te stimuleren en betrekken hierbij onze partners, zoals de Veiligheidsregio Utrecht.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG16

1. Minder (kans op) branden - minder (kans op) slachtoffers - minder (kans op) schade.
2. Betere naleving (vergunnings-)voorschriften en algemene regels binnen het domein van de brandweerzorg.
3. De verkeersveiligheid op een hoog niveau houden en waar mogelijk verder verbeteren.
4. Het bevorderen van dierenwelzijn.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Minder (kans op) branden - minder (kans op) slachtoffers - minder (kans op) schade.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Aantal prio 1 brandmeldingen in gebouwen versus het aantal woningbranden*	VRU rapportage	14/8	13/8	12/8	12/8	NNB
1.2	Geregistreerde rookmelderdichtheid in woningen gemeente Houten	Website gemeente Houten	51%	56%	58%	65%	58%

* Prio 1: Geeft kwalificatie van de melding aan. Prio 1 staat voor Prioriteit 1. De hoogste kwalificatie.

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	Deze gegevens komen vanuit de jaarrekening VRU 2020. Dit is nu nog niet ontvangen.
1.2	Vanwege de aanpak op COVID-19 heeft zijn op deze doelstelling niet de werkzaamheden uitgevoerd, zoals was gepland.

Betrokkenheid verbonden partijen
Programma Risicobeheersing (nader uitgewerkt in vastgestelde begroting 2020 VRU)
De VRU (Veiligheidsregio Utrecht) inventariseert risico's van branden, rampen en crises. Zij adviseert het bevoegd gezag gevraagd en ongevraagd over de risico's. Daarmee proberen ze risico's niet te laten ontstaan, dan wel zo klein mogelijk te maken. Verder richt de VRU zich op het voorkomen en beperken van (brand)gevaar en op het optreden van ongevallen voor mens en dier door o.a. brand of gevaarlijke stoffen. Hierin betrekken zij actief burgers, bedrijven en instellingen om zo het veiligheidsbewustzijn en veilig handelen te stimuleren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanwege de coördinatie op COVID-19 zijn voor deze doelstelling niet de werkzaamheden uitgevoerd, zoals was gepland als het gaat om brandveiligheid bij inwoners en kleine ondernemers en op het thema water en veiligheid als het gaat om de opgave rondom klimaatadaptatie en overstromingen vanuit de rivieren.

Een aanzet is wel gedaan in januari 2020 op het thema brandveiligheid in woonappartementencomplexen. Samen met de bewonerscommissie van appartementencomplex Hofstede aan de Fluweelmos is een vluchtplan opgesteld. Dit format is te gebruiken door andere appartementencomplexen maar in 2020 vanwege de beperkingen door de coronamaatregelen niet verder uitgevoerd.

Op fysieke veiligheid is wel een extra inspanning geleverd op het thema brandveiligheid bij maaltijdbezorgers. Naar aanleiding van de brand bij een maaltijdbezorger op Het Rond in augustus 2020 hebben de Veiligheidsregio Utrecht (brandweer) en de gemeente Houten in de maanden daarna onaangekondigde controles uitgevoerd bij de maaltijdbezorgers in Houten. Vanuit het Bouwbesluit konden we niets "eisen", slechts adviseren en aandacht vragen voor een veilige manier van laden en opslaan van accu's van elektrische bezorgvoertuigen. aan alle ondernemers is een flyer met tips uitgereikt over hoe om te gaan met elektrische apparatuur.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Aantal wooncomplexen waar een informatiebijeenkomst brandveiligheid is georganiseerd.	Gemeente / Viveste	X	0	0	3	1
1.2	Percentage van het aantal niet gebruiksmeldings- of gebruiksvergunningsplichtige ondernemers in bedrijfspanden dat een geautomatiseerd advies vanuit het portal brandveilig ondernemen kreeg.	Portal Brandveilig Ondernemen	X	X	32%	34%	32%

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	Vanwege de aanpak op COVID-19 zijn voor deze doelstelling niet de werkzaamheden uitgevoerd, zoals was gepland.
1.2	Vanwege de aanpak op COVID-19 zijn voor deze doelstelling niet de werkzaamheden uitgevoerd, zoals was gepland.

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	Nieuw gevestigde ondernemers conform het actuele handelsregister wijzen op de portal brandveilig ondernemen.			Vanwege de aanpak op COVID-19 zijn voor deze doelstelling niet de werkzaamheden uitgevoerd, zoals was gepland.

Doelstelling 2

Betere naleving (vergunnings-)voorschriften en algemene regels binnen het domein van de brandweerzorg.

Betrokkenheid verbonden partijen
Programma Risicobeheersing (nader uitgewerkt in vastgestelde begroting 2020 VRU)
De VRU (Veiligheidsregio Utrecht) inventariseert risico's van branden, rampen en crises. Zij adviseert het bevoegd gezag gevraagd en ongevraagd over de risico's. Daarmee proberen ze risico's niet te laten ontstaan, dan wel zo klein mogelijk te maken. Verder richt de VRU zich op het voorkomen en beperken van (brand)gevaar en op het optreden van ongevallen voor mens en dier door o.a. brand of gevaarlijke stoffen. Hierin betrekken zij actief burgers, bedrijven en instellingen om zo het veiligheidsbewustzijn en veilig handelen te stimuleren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De VRU heeft controles uitgevoerd bij bedrijven met een gebruiksmelding of gebruiksvergunning, wanneer dat binnen de COVID-19 maatregelen mogelijk en nodig was. In de jaarrekening 2020 Veiligheidsregio Utrecht zal worden vermeld in hoeverre geplande en benodigde controles zijn uitgevoerd. Ook wordt daarin aangegeven of er casuïstiek is geweest waarvoor een bestuurlijk handhavingstraject is gestart.

Prestatie-indicatoren
Voor deze doelstelling is geen prestatie-indicator opgenomen.

Doelstelling 3

De verkeersveiligheid op een hoog niveau houden en waar mogelijk verder verbeteren.

Effectindicatoren
Voor deze doelstelling is geen prestatie-indicator opgenomen. De landelijke BBV-indicatoren *Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig* en *Ziekenhuisopname na verkeersongeval met fietser* zijn vervallen.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Er is onderzoek gedaan naar een zestal auto-(brom-)fietskruispunten. Per locatie is, naast observaties en verkeersmetingen, een analyse gemaakt van het kruispunt met behulp van een checklist van het CROW. Op basis hiervan is per locatie een conclusie met (fysieke) aanbevelingen opgesteld. Deze zijn voorzien van een advies door VVN en de Fietsersbond. T.a.v. een viertal locaties worden kleine aanpassingen gedaan. De 2 andere locaties vergen verder onderzoek.

Bij meldingen via social media wordt hierop direct geanticipeerd. Ten aanzien van aangepaste verkeerssituaties e.d. wordt via social media uitleg gegeven.

Door de provincie Utrecht is nader onderzoek gedaan naar de SPI's(Safety Performance Indicator) fietsinfrastructuur m.b.t. fietspaden, gemengd verkeer en oversteken. Deze resultaten worden verder geanalyseerd en gebruikt voor het uitvoeringsprogramma van het Integraal VeiligheidsPlan, maar ook voor het aanvragen van subsidies op grond van diverse regelingen.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
3.1	Reconstructie Beusichemseweg in de kern van 't Goy.			
3.2	De Koppeldijk/Heemsteedseweg/Overeindseweg (samen met gemeente Nieuwegein) herinrichten als fietsverbinding			
3.3	Groot onderhoud provincialeweg Schalkwijk.			Verschoven naar 2021
3.4	Onderzoeken hoe het fietsnetwerk van Houten kan worden aangepast aan de elektrische fiets, bijvoorbeeld bij herstructurering van wegen. Dit in het kader van de 'Toekomstvisie Houten 2025' en het toenemende gebruik van elektrische en andere snelle fietsen.			

Doelstelling 4

Het bevorderen van dierenwelzijn.

Effectindicatoren
Voor deze doelstelling is geen effectindicator opgenomen.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De dierenambulance en verschillende opvangcentra voeren (tegen betaling) de wettelijke taken van onze gemeente uit met betrekking tot vervoer en opvang van zwerfdieren.
- Wij hebben onder andere nieuwe overeenkomsten opgesteld voor onze samenwerking met de dierenambulance en Dierenbeschermingscentrum Amersfoort, overlegd met de paddenwerkgroep van de Milieu Werkgroep Houten over amfibieën in rioolkolken, bloemenweides aangelegd en vleermuis- en uilenkasten geplaatst.
- De visie op groen en biodiversiteit is vastgesteld. Een groot deel van de onderwerpen uit de nota dierenwelzijn zijn in deze nieuwe nota terechtgekomen.

Deelprogramma Crisisbeheersing

Wat hebben we bereikt?

Dit jaar stond nagenoeg in zijn geheel in het teken van COVID-19 en dat was voor het thema crisisbeheersing een grote test hoe de crisisorganisatie hierop zou acteren. Binnen het onderdeel crisisbeheersing is veel ervaring opgedaan door de interne organisatie.

Het gevolg is wel dat voor andere belangrijke thema's minder aandacht is geweest.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG13, GG16

1. We zijn adequaat voorbereid op crises, rampen, zware ongevallen of dreigingen daarvan én bieden ten tijde van een crisis aan de (niet zelfredzame) burger snel en effectief hulp, waardoor gevolgen beperkt blijven.
2. Inwoners en ondernemers zijn op de hoogte van de risico’s binnen de gemeente en bereiden zich hierop voor. Ze kunnen zich zelf beter redden tijdens crises.
3. Schade bij een overstroming tot het minimum beperken.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

We zijn adequaat voorbereid op crises, rampen, zware ongevallen of dreigingen daarvan én bieden ten tijde van een crisis aan de (niet zelfredzame) burger snel en effectief hulp, waardoor gevolgen beperkt blijven.

Betrokkenheid verbonden partijen

Programma Crisisbeheersing (nader uitgewerkt in vastgestelde begroting 2020 VRU).
De VRU (Veiligheidsregio Utrecht) ondersteunt de gemeenten bij het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. Zodra een gemeente getroffen wordt door een groot incident, crisis of ramp, ondersteunt de VRU de betreffende gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Dit jaar stond nagenoeg in zijn geheel in het teken van COVID-19 en dat was voor het thema crisisbeheersing een grote test hoe de crisisorganisatie hierop zou acteren. Binnen het onderdeel crisisbeheersing is veel ervaring opgedaan door de interne organisatie.

Vanaf 1 maart tot en met eind april is intern gewerkt conform de afgesproken crisisbeheersingsstructuur. Dit houdt in dan er een gemeentelijk beleidsteam is geformeerd onder leiding van de burgemeester om besluiten voor te bereiden en te nemen en de gemeentelijke processen te coördineren. Cluster veiligheid heeft hierin een coördinerende rol in de lokale aanpak van de crisis vervuld. Enerzijds door het vertalen van de landelijke maatregelen en de regionale noodverordening tot een lokale aanpak, met later in het jaar de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 en anderzijds door er voor te zorgen dat alle inwoners, ondernemers, zorginstellingen, onderwijs, sportverenigingen, culturele instellingen en maatschappelijke instanties antwoord kregen op hun vragen. Maar ook coördinatie op de impact van de crisis in de leefomgeving in Houten, zoals voor toezicht en handhaving, de verkeerssituatie bij de Weteringhoek, de drukte in de zomer bij de Rietplas en Honswijkerplas. En ook voor de interne organisatie waarbij veiligheid een rol speelde. Vanwege de GRIP-4 situatie is zowel bestuurlijk als ambtelijk continu afstemming geweest met de Veiligheidsregio Utrecht. Bestuurlijk via het Regionaal BeleidsTeam waar de burgemeester de gemeente vertegenwoordigde en ambtelijk via het Regionaal Operationeel Team.

Bovendien is de gemeentelijke dienstverlening via de balies steeds veilig uitgevoerd en zijn de balies open en toegankelijk gebleven voor onze inwoners en is er aandacht geweest voor een voortdurende interne informatievoorziening richting het college en de raad door middel van raadsinformatiebrieven. Hierin is een ongekende prestatie geleverd samen met alle collega's in de organisatie. Dit heeft wel als gevolg gehad dat voor andere belangrijke thema's minder aandacht is geweest en ook de geplande opleidings- en trainingsactiviteiten nagenoeg heeft stil gelegen. Daartegenover staat de praktijkervaring die is opgedaan.

Doelstelling 2

Inwoners en ondernemers zijn op de hoogte van de risico's binnen de gemeente en bereiden zich hierop voor. Ze kunnen zich zelf beter redden tijdens crises.

Effectindicatoren
Voor deze doelstelling is geen effectindicator opgenomen.

Betrokkenheid verbonden partijen
Programma Crisisbeheersing (nader uitgewerkt in vastgestelde begroting 2020 VRU).
De VRU (Veiligheidsregio Utrecht) ondersteunt de gemeenten bij het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. Een onderdeel daarvan is risico- en crisiscommunicatie richting inwoners. Hiertoe wordt samengewerkt met de betrokken gemeenten binnen Veiligheidsregio Utrecht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Op dit thema is met de COVID-19 crisis veel ervaring opgedaan en stond het in het teken van crisiscommunicatie in aansluiting op de landelijke informatie.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Met één platform van ondernemers wordt een bijeenkomst met ondernemers georganiseerd om te spreken over de impact van extern veiligheidsrisico's in de omgeving en de impact daarvan op de bedrijfscontinuïteit.			Vanwege corona verschoven in de planning.

Doelstelling 3

Schade bij een overstroming tot het minimum beperken.

Effectindicatoren
Voor deze doelstelling is geen effectindicator opgenomen.

Betrokkenheid verbonden partijen
De VRU (Veiligheidsregio Utrecht) maakt onderdeel uit van de intentieverklaring Gevolgbeperking Overstromingen die is ondertekend. De VRU deelt de ambitie voor hun gebied dat in de toekomst bij hoog water aan de kust, het Eemmeer en in de Nederrijn-Lek, waar redelijkerwijs mogelijk: slachtoffers, schade en maatschappelijke ontwrichting, worden voorkómen, veerkracht met betrekking tot wederopbouw wordt vergroot en evacuatieproblemen ten tijde van de crisissituatie worden verkleind.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanwege COVID-19 is voor dit thema nagenoeg geen specifieke aandacht geweest binnen cluster veiligheid in 2020. Wel is regulier contact geweest met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en is gesproken over hoe dit onderwerp in de gemeentelijke organisatie goed geborgd kan worden in combinatie met de aanpak in de Ruimtelijke Koers.

Prestatie-indicatoren
Voor deze doelstelling is geen prestatie-indicator opgenomen.

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
3.1	De gemeente Houten inventariseert welke (ruimtelijke) maatregelen specifiek voor Houten mogelijk zijn die leiden tot vermindering van slachtoffers, schade en maatschappelijke ontwrichting.			

Wat heeft het gekost?

	Deelprogramma's	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Verschil begroting na wijziging vs rekening 2020
04. Veilige leefomgeving						
lasten						
04.01	Sociale veiligheid en Openbare orde	1.122.663	1.246.208	1.505.164	1.487.069	18.095
04.02	Fysieke veiligheid	326.382	299.845	315.701	351.414	-35.713
04.03	Crisisbeheersing	2.263.481	2.366.186	2.379.253	2.361.448	17.805
04.99	Programmabrede kosten			59.060		59.060
Totaal lasten		**3.712.526**	**3.912.239**	**4.259.178**	**4.199.931**	**59.248**
baten						
04.01	Sociale veiligheid en Openbare orde	370.807	362.508	416.200	414.238	-1.962
04.02	Fysieke veiligheid		11.997		5.100	5.100
04.03	Crisisbeheersing					
04.99	Programmabrede kosten	155.110				
Totaal baten		**525.917**	**374.505**	**416.200**	**419.338**	**3.138**
Saldo 04. Veilige leefomgeving		**3.186.609**	**3.537.734**	**3.842.978**	**3.780.593**	**62.386**

Voor een toelichting op de verschillen vanaf € 75.000 op programmaniveau wordt verwezen naar het jaarrekeninggedeelte bij de *Toelichting op staat van baten en lasten per programma*.

Programma Betrokken bij de samenleving

Programma Betrokken bij de samenleving

Programma in vogelvlucht

Inleiding
Een sterke verbinding tussen de gemeente en haar inwoners vonden we en vinden we erg belangrijk. Ook onder de corona-omstandigheden in 2020 wilden we toegankelijk en laagdrempelig zijn. De dienstverlening ging bij voorkeur digitaal, maar de menselijke maat stond steeds centraal en was maatwerk. Noodzakelijk telefonisch en persoonlijk contact bleef ook in 2020 altijd nog mogelijk.

De betrokkenheid van inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers bij Houten en haar maatschappelijke vraagstukken stond centraal in 2020. Hiertoe hebben we, onder andere, onder de noemer van de samenlevingsagenda, in meer trajecten intensief met elkaar samengewerkt (gemeente, inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers).

Belangrijke voorwaarde voor het goed kunnen functioneren in 2020, corona-tijd, was de digitale toegankelijkheid tot de gemeentelijke diensten en de mogelijkheden om digitaal te kunnen communiceren, participeren en te werken. Tegelijkertijd bleef de mogelijkheid bestaan, en is daar ook regelmatig gebruik van gemaakt, om persoonlijk contact met de ambtelijke organisatie en het bestuur te hebben. Hier werd door alle betrokkenen een enorme prestatie geleverd die aan het begin van dat jaar niet voorzien werd.

Overzicht deelprogramma's
Het programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:
- Politiek en Bestuur
- Dienstverlening

Behaalde maatschappelijke doelen
Gerealiseerde maatschappelijke effecten (subdoelen)
Het jaar 2020 was een bijzonder jaar als gevolg van de corona-situatie. Het was de meeste ernstige crisis, economische en maatschappelijk, sinds de Tweede Wereldoorlog. De praktische omstandigheden waren voor allen (inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers en ook voor de gemeente) zeer ingewikkeld. Een groot deel van de maatschappelijke activiteiten kon niet of slechts deels in een andere vorm plaatsvinden.

Over de gehele lijn zie je dat daardoor de gewenste maatschappelijke effecten onder druk zijn komen te staan. Er is een licht dalende trend in de scores over 2020. Alles in ogenschouw nemend vallen de cijfers mee en blijven toch in lijn met voorgaande jaren 2016, 2017 en 2018. De scores zijn over de gehele lijn nog steeds hoger dan de landelijke gemiddelden in het "normale" jaar 2019.

Het percentage inwoners dat vindt dat de gemeente hen voldoende betrekt bij plannen, activiteiten en voorzieningen is in 2020 gedaald naar 40%. Dat is 7% lager dan beoogd voor 2020 en op gelijk niveau als het beginjaar 2016. Ongetwijfeld heeft de corona-situatie daaraan bijgedragen. Maar het kan ook zijn, dat sommige inwoners die aanvankelijk (in 2019) enthousiast waren over het zo vroegtijdig betrokken te zijn bij de plannen, kritischer werden op de inhoud toen de plannen in 2020 concreter werden. Mogelijk dat een deel van de inwoners zich niet gehoord voelde, als inhoudelijke keuzes anders uitpakten dan gewenst. Dit komt dan tot uitdrukking in de lagere waardering hier. Opvallend is dat de waardering voor de wijze waarop de gemeente haar communicatie en voorlichting vormgeeft stabiel is en op een 7,0 blijft.

De scores voor de krachtige participatiesamenleving met een gedeelde verantwoordelijkheid waren lager. De inwoners waardeerde de mogelijkheid om ideeën te realiseren en de wijze waarop de gemeente hen betrok lager, namelijk, respectievelijk van 52% in 2019 naar 48% in 2020 en van een 7,5 in 2019 naar een 6,6 in 2020. Terwijl de bereidheid om zich in te zetten voor de leefbaarheid in de buurt steeg van 86% in 2019 naar 88% in 2020. Mogelijk dat hier de beperkingen door de corona-maatregelen, de enorme maatschappelijke betrokkenheid van de inwoners en de druk op de ambtelijke organisatie van invloed zijn geweest.

Ook op het gebied van de goede kwaliteit van en toegankelijkheid tot gemeentelijke informatie, diensten en producten is voor een deel een daling te zien in de scores. Dit betreft de score voor excellente dienstverlening en voor de digitale dienstverlening (respectievelijk van een 7,6 in 2019 naar een 7,3 in 2020 en van een 6,8 in 2019 naar een 6,7 in 2020). Natuurlijk was 2020 een moeilijk jaar. Als gevolg van de maatregelen op het gebied van covid-19 werd in 2020 de dienstverlening aan de balie afgeschaald en werd een enorme extra inspanning verricht om de dienstverlening op digitale wijze op peil te houden en contact te krijgen/ te houden met inwoners. Voor hen die het nodig hadden, was de balie open. De score voor de algehele gemeentelijke dienstverlening is gelijk gebleven met 2019 en dat is dus, alles overziend, een zeer goede prestatie geweest.

Niet gerealiseerde maatschappelijke effecten (subdoelen)
Alle maatschappelijke doelen zijn geheel of grotendeels gerealiseerd. Maar uiteraard heeft corona een grote invloed gehad op de uitkomsten. Zonder corona was een groot deel van de ontmoetingen, gesprekken, werksessies en vergaderingen anders verlopen. Of dat ook tot een hogere waardering zou hebben geleid, is nu achteraf niet vast te stellen.

Prestaties

In de programmabegroting 2020 hebben we een groot aantal prestaties met beoogde scores (kwantitatief en kwalitatief) opgenomen. Onderstaand cirkeldiagram geeft aan in welke mate de geplande prestaties in 2020 tot stand zijn gekomen.

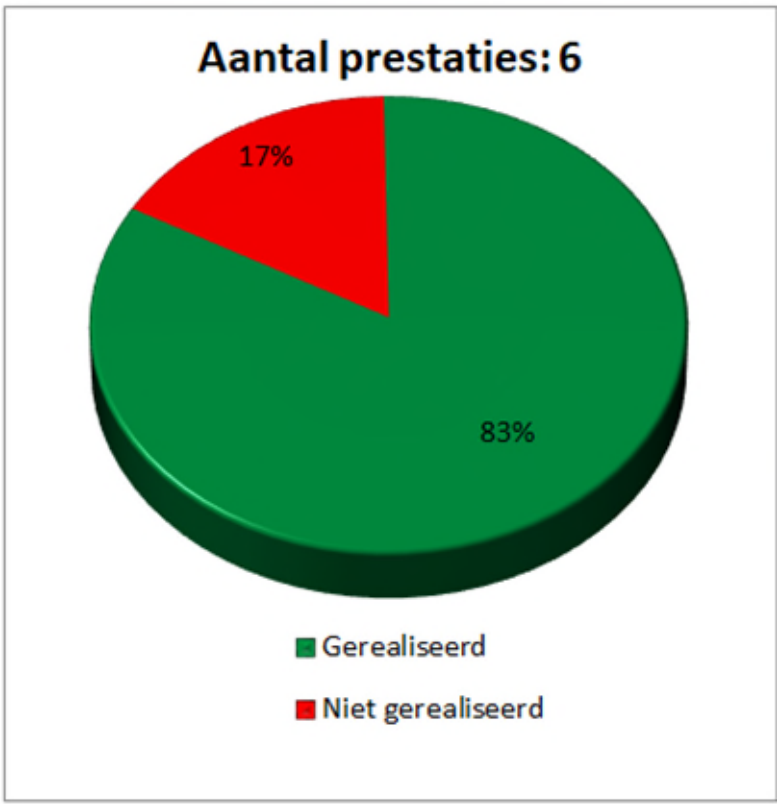

Bovenstaande tabel wordt negatief beïnvloed doordat indicatoren, die nog niet bekend zijn, op niet gerealiseerd gezet zijn.

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt is 83% (vijf van de zes prestatie-indicatoren) gerealiseerd. De belangrijkste resultaten worden hieronder nader toegelicht.

Gerealiseerde prestaties
Het jaar 2020 was bijzonder en de mogelijkheden waren beperkt maar we hebben kennissessies georganiseerd en trainingen gegeven aan medewerkers, college- en raadsleden in het vormgeven van overheids- en burgerparticipatie bij belangrijke programma’s en projecten.

We hebben in verschillende trajecten /thema's de participatie vorm gegeven volgens de werkwijze van de samenlevingsagenda. Zo werd onder andere het Lokaal sportakkoord: Sport- en beweegakkoord Houten vastgesteld en neemt Sportpunt Houten de uitvoering ervan op zich samen met ketenpartners. Of werd ook het Lokaal preventieakkoord: Leefstijlakkoord Healthy Houten vastgesteld waarbij 15 actiepunten, door verschillende partners in onderlinge samenwerking met de gemeente als regievoerder worden uitgevoerd. En zo werd ook de inburgering van nieuwkomers samen met maatschappelijke partners voorbereid.

Na brede gespreksrondes met inwoners, maatschappelijke partners, belangenbehartigers en professionals de nieuwe Sociale Koers tot stand gekomen. Er zijn in het kader van de herijking van de visie Oude Dorp vele gesprekken gevoerd met zowel belangenorganisaties als particuliere initiatiefnemers. Daarnaast hebben we samengewerkt met een integraal team met Van Houten&co en de HWT (Houtense Werktafel) om statushouders duurzaam te laten integreren. Ook is samen met onze partners (politie, vrijwillige brandweer, Viveste, welzijnsorganisatie Van Houten&co, WIL, Stichting Sociaal Team Houten en ondernemers) het Uitvoeringsplan als onderdeel van het Integraal Veiligheidsplan uitgewerkt.

Alles in dit traject was (en is) er op gericht om gemeente, inwoners en maatschappelijke partners als gelijkwaardige partners te laten samenwerken en om met gedeelde verantwoordelijkheid gezamenlijk invulling te geven aan ambities. Zo werd ook mogelijk gemaakt dat organisaties zelf de uitvoering van die ambities ter hand konden nemen. Dit was (en is) allemaal conform de uitgangspunten van de samenlevingsagenda.

Het gehele jaar is gewerkt aan de nieuwe website van de gemeente Houten die voldoet aan de allerlaatste eisen van toegankelijkheid. In 2021 zal de website on line zijn. Op deze wijze is digitale toegankelijkheid van de gemeentelijke diensten voor allen, ook voor mensen met een beperking (iedereen telt mee), opnieuw gegarandeerd. Zo zijn de meest gevraagd diensten/producten 24 uur per dag beschikbaar en 7 dagen per week.

Niet gerealiseerde prestaties
De lagere scores in het jaar 2020 voor het steeds goed en op tijd geïnformeerd, gehoord en betrokken voelen van inwoners hangt mogelijk ook samen met de door ons niet gerealiseerde kennisdeling van leefstijlen van inwoners. De corona-crisis, de intensieve participatietrajecten zoals onder andere de Ruimtelijke Koers, het Oude Dorp en het digitale (thuis)werken vroegen in 2020 (en verder) veel aandacht en capaciteit van de ambtelijke organisatie. De kennisdeling was gepland voor 2020, maar dat is als gevolg van deze intensieve trajecten niet meer gelukt.

Hoe hebben de gerealiseerde prestaties bijgedragen aan de beoogde maatschappelijke effecten?

Als gevolg van de corona-situatie was het fysiek deelnemen aan ontmoetingen, gesprekken en vergaderingen grotendeels onmogelijk. Ook werksessie en buitenactiviteiten waren op een gegeven moment niet meer mogelijk. De overgang naar het digitaal ontmoeten, communiceren en vergaderen was in 2020 een enorme inspanning die gezamenlijk door alle betrokkenen, gemeente, inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers werd geleverd. Uit eindelijk is het gelukt om met elkaar contact te hebben en te houden en de processen voortgang te laten hebben.

Politiek en Bestuur
In 2019 en 2020 werden betrokkenen (medewerkers, raads- en collegeleden) getraind in participatie zodat zij, vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, een goede invulling konden geven aan dit proces. Dit was en is absoluut een randvoorwaarde voor succesvol participeren. In alle trajecten is systematisch aandacht besteed aan het participeren van inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers.

We waren in staat om, ook onder de nieuwe omstandigheden in 2020, participatie te laten plaatsvinden bij de verschillende trajecten zoals onder andere de Ruimtelijke Koers, het Oude Dorp en het Houtens Sport- en beweegakkoord. Hierdoor was er ook ruimte, onder de geldende niet ideale omstandigheden, voor goede en betrokken gesprekken met elkaar. Dit was erg belangrijk voor het informeren, gehoord worden en voor het gevoel van betrokkenheid.

Dienstverlening
De digitale dienstverlening voldeed in 2020 aan alle eisen van toegankelijkheid. Hierdoor konden, met het oog op inclusiviteit, alle doelgroepen aangehaakt zijn. Daarmee was dus ook een andere belangrijke randvoorwaarde vervuld. Tevens met de prioriteit die aan de schriftelijke communicatie werd gegeven en brieven in helder Nederlands werden herschreven, werd een andere randvoorwaarde vervuld. Dit alles heeft in 2020 bijgedragen aan het wegnemen van barrières en het vergroten van de dienstverlening.

Er is ook een heel jaar gewerkt aan een nieuwe website en de digitale dienstverlening in 2020. Tevens werd het pakket uitgebreid met 7 nieuwe online diensten. Digitale diensten die 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar zijn. Dit was een bijdrage aan goede digitale en toegankelijke dienstverlening. Uiteindelijk stond in 2020 de menselijke maat centraal en was, indien noodzakelijk, persoonlijk contact altijd mogelijk.

Al deze inspanningen ten spijt constateren we, dat we in de Monitor Sociale Kracht in 2020 toch iets lager scoren dan we ambieerden. Waarschijnlijk kon dat, in het jaar 2020, ook niet anders gezien de bijzondere omstandigheden van corona. Toch scoort Houten in 2020 nog steeds hoger dan er gemiddeld gezien landelijk in 2019 werd gescoord.

Deelprogramma Politiek en bestuur

Wat hebben we bereikt?

Voor het jaar 2020 goed van start was, kregen we te maken met de corona-situatie. Een maatschappelijk vraagstuk waarvan de oplossingen veel van het aanpassingsvermogen vroegen (en nog vragen). Juist toen was (en is) de inzet van gemeente, maatschappelijke partners en inwoners van belang.

We hebben ons moeten aanpassen: fysieke ontmoetingen veranderden eerst deels daarna volledig in digitale ontmoetingen en contacten. Gelukkig maakten de hiervoor benodigde techniek ook een enorme ontwikkeling door. Het is in veel gevallen mogelijke gebleken de juiste gesprekken te voeren met college, raad, maatschappelijke partners en inwoners. Hierbij heeft steeds de menselijke maat centraal gestaan.

In dit jaar speelden intensieve en belangrijke trajecten zoals de Ruimtelijk Koers. Uit het grote aantal ronde tafel gesprekken (RTG's) dat nodig was om alle 120 insprekers het woord te geven blijkt de intensiviteit van die trajecten voor iedereen en hoe nauw inwoners zich betrokken voelen bij Houten.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG9, GG10, GG17

1. Inwoners voelen zich bij plannen en activiteiten van de gemeente steeds goed en op tijd geïnformeerd, gehoord en betrokken.
2. Een krachtige participatiesamenleving met gedeelde verantwoordelijkheid.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Inwoners voelen zich bij plannen en activiteiten van de gemeente steeds goed en op tijd geïnformeerd, gehoord en betrokken.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	% Inwoners dat vindt dat de gemeente hen voldoende betrekt bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen*	Monitor Sociale Kracht	41%	44%	50%	47%	40%
1.2	Rapportcijfer dat inwoners geven voor de gemeentelijke communicatie en voorlichting**	Monitor Sociale Kracht	X	7,1	7,0	7,5	7,0
1.3	% Inwoners dat vindt dat medewerkers zich verantwoordelijk tonen om daadwerkelijk tot een oplossing te komen***	Monitor Sociale Kracht	79%	76%	81%	80%	76%

* Gemiddelde bij Nederlandse gemeenten in 2019: 33%

** Gemiddelde bij Nederlandse gemeenten in 2019: 6,7

*** Gemiddelde bij Nederlandse gemeenten in 2019: 73%

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	In 2020 liepen verschillende participatietrajecten. Inwoners waren aanvankelijk enthousiast om zo vroegtijdig betrokken te zijn bij de plannen. Ook was dat zo bij, bijvoorbeeld, de Ruimtelijke Koers. Echter, hoe concreter plannen werden, hoe kritischer betrokkenen werden ten aanzien van de inhoud. Een deel van de inwoners voelde (voelt) zich niet gehoord, als inhoudelijke keuzes anders uitpakten dan gewenst. Dit komt dan tot uitdrukking in de lagere waardering hier.
1.2	De corona-omstandigheden hebben effect gehad op de ervaringen die inwoners hadden in 2020. Veel fysieke bijeenkomsten moesten worden afgelast en moesten in veel gevallen omgezet worden naar een digitale bijeenkomst. In het begin moest dat op het allerlaatste moment gebeuren en werd er veel geïmproviseerd. Dit allemaal is mogelijk van invloed geweest op het beeld ten aanzien van de gemeentelijke communicatie en voorlichting. Ook hier geldt, het is weliswaar lager dan de ambitie, maar stabiel op het niveau van voorgaande jaren.
1.3	De score hier laat een kleine daling zien ten opzichte van vorig jaar en het is lager dan het plan. Toch is het, gezien de reeks en gezien de moeilijke corona-omstandigheden, een relatief goede score. In veel gevallen was een gevonden oplossing een compromis. Soms was dit weliswaar niet helemaal wat de inwoners verwachtten, maar kon het niet anders onder de gegeven omstandigheden. Mogelijk dat dit bijgedragen heeft aan het beeld dat inwoners hebben over de medewerkers.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Zowel ambtenaren als bestuurders stelden zich regelmatig ter plekke op de hoogte van situaties die speelden in hun inhoudelijke portefeuille of in de wijken en gebieden waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Daarnaast waren de wethouders en de burgemeester begin 2020 aanwezig bij allerlei evenementen en activiteiten in de wijken en de kleine kernen. Echter, plotseling veranderde een aantal zaken drastisch door corona in februari 2020. Er waren ineens geen buurtactiviteiten, evenementen of festiviteiten meer. Noodgedwongen moesten veel ontmoetingen digitaal georganiseerd worden in het vervolg van 2020. Ook het college en het ambtelijk apparaat moesten omschakelen naar een digitale manier van aanwezig zijn en werken. Wel zijn er extra inspanningen geleverd door extra brieven op huisadres te verspreiden, brieven aan kinderen, aan inwoners, wekelijkse bijdragen aan radioprogramma’s, telefonische contacten met maatschappelijke organisaties enzovoorts. Dit allemaal was nieuw en vergde van allen een grote inspanning.
Door de extra inspanning om over te gaan op het volledig digitaal werken en vergaderen en als gevolg van de beperkingen van de corona-situatie was er in 2020 geen gelegenheid om het programma Politiek in de klas uit te voeren. Ook de vernieuwing van debat en werkwijze te stimuleren en te verlevendigen werd slechts beperkt uitgevoerd.

Wel zijn in de verschillende trajecten op het gebied van participatie en de samenlevingsagenda enorme stappen gezet om ontmoetingen, vergaderingen en werksessie volledig digitaal te laten verlopen. Alle inspanningen waren erop gericht om, ondanks de corona-beperkingen, toch digitaal alle inwoners en maatschappelijke partners te kunnen betrekken. Alleen al bij de Ruimtelijke Koers is het gelukt om 120 insprekers digitaal het woord te laten doen gedurende 7 lange ronde tafel gesprekken (RTG's). Dit was een vernieuwing die we begin 2020 niet voorzagen.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	We organiseren kennissessies en trainen medewerkers, college- en raadsleden in het vormgeven van overheids- en burgerparticipatie bij belangrijke programma's en projecten.			
1.2	We delen onze kennis van leefstijlen van inwoners (en hoe deze te gebruiken bij communicatie en participatie met inwoners van Houten) met medewerkers, raad en maatschappelijke instellingen.			De corona-crisis, de intensieve participatietrajecten en het digitale (thuis)werken vroegen in 2020 (en verder) veel aandacht en capaciteit van de ambtelijke organisatie. Daarom is kennisdeling van leefstijlen van inwoners (hoe deze in relatie tot communicatie en participatie te gebruiken) in 2020 niet meer gelukt.

Doelstelling 2

Een krachtige participatiesamenleving met gedeelde verantwoordelijkheid.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	% Inwoners dat vindt dat burgers en organisaties voldoende ruimte krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren*	Monitor Sociale Kracht	43%	47%	52%	51%	48%
2.2	Rapportcijfer dat inwoners geven voor de wijze waarop de gemeente hen en organisaties betrekt en de samenwerking opzoekt**	Monitor Sociale Kracht	X	6,8	6,8	7,5	6,6
2.3	% Inwoners dat bereid is zich in te zetten voor leefbaarheid in de buurt***	Monitor Sociale Kracht	89%	84%	86%	89%	88%

* Gemiddelde bij Nederlandse gemeenten in 2019: 34%

** Gemiddelde bij Nederlandse gemeenten in 2019: 6,2

*** Gemiddelde bij Nederlandse gemeenten in 2019: 80%

Doel	Verklaring van afwijking
2.1	Als gevolg van de corona-maatregelen waren fysieke bijeenkomsten niet meer mogelijk en had iedereen te maken met de beperkingen. Dit heeft mogelijk remmend gewerkt op de mogelijkheden om ideeën en initiatieven te realiseren. In 2020 zijn ook minder initiatieven ondersteund en is een groot deel van het budget niet ingezet. Dit alles is te wijten aan de moeilijke en beperkende omstandigheden
2.2	In de verschillende participatietrajecten is zeer goed nagedacht over het systematisch vooraf betrekken van inwoners. Fysieke bijeenkomsten waren op een gegeven moment niet meer mogelijk, maar de digitale overleggen werden steeds beter, zodat overleggen door konden gaan. Overleggen vonden soms ook in hybride vorm plaats (een deel fysiek aanwezig en een deel digitaal). Bij, bijvoorbeeld, de Ruimtelijke Koers kwamen inwoners in grote aantallen digitaal inspreken. Er werden avonden per week achtereen inspreek-sessies georganiseerd. Inwoners waren niet tevreden over deze digitale bijeenkomsten of hebben ze zich op inhoud niet gehoord gevoeld. Uiteindelijk heeft alles bij elkaar tot een lagere score geleid, maar het valt relatief mee, want het is maar iets lager dan het "normale" 2019 en nog altijd hoger dan landelijk gemiddeld in 2019.
2.3	Deze score is iets achtergebleven bij het plan van 89%, maar er is toch een stijging van 2% ten opzichte van 2019. Een mooie score die aangeeft dat de inwoners van Houten erg betrokken zijn.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Begin 2020 is *de notitie werkwijze samenlevingsagenda* vastgesteld. De werkwijze is er op gericht dat gemeente, inwoners en maatschappelijke partners elkaar kunnen vinden als gelijkwaardige partners dat zij gezamenlijk daadwerkelijk de verantwoordelijkheid delen voor onderdelen van beleid of de uitvoering ervan.

In het kader van het *Lokaal sportakkoord* is rijkssubsidie toegekend voor uitvoering van het Sport- en Beweegakkoord 2020. Met het Nationaal Sportakkoord als basis is het lokaal sportakkoord tot stand gebracht: het *Houtens Sport- en beweegakkoord*, waar we in april 2020 mee hebben ingestemd. Het is tot stand gekomen volgens de principes van de samenlevingsagenda in nauwe samenwerking met inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. Ook de uitvoering is een verantwoordelijkheid van gemeente én partners.

We staan aan de start van het *Lokaal Preventieakkoord*. Hiermee sluiten we aan bij het Nationaal Preventieakkoord om roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik aan te pakken. Daarnaast betrokken we belangrijke thema's als de mentale gezondheid van jongeren (voorkomen van depressie en omgaan met prestatiedruk) en eenzaamheid erbij. Samen met Houtense partners (inwoners, ondernemers en organisaties: scholen, kindercentra, supermarkten, Van Houten&co, gezondheidsprofessionals, Omroep Houten, jongerenorganisaties, ONVZ, Viveste en Sportpunt Houten) legden we lokale acties vast in het preventieakkoord en voerden deze uit volgens de werkwijze van de samenlevingsagenda

In het kader van de herijking van *de visie Oude Dorp* zijn vele gesprekken gevoerd met zowel belangenorganisaties als particuliere initiatiefnemers. Belangrijke thema's zijn verkeer en parkeren, retail, cultuurhistorie en duurzaamheid. We hadden en hebben meerdere particuliere stakeholders met hun eigen plannen, ambities en financiële mogelijkheden samengewerkt. Er zijn in 2020 vele gesprekken gevoerd conform de werkwijze van de samenlevingsagenda. Besluitvorming zal 2021 plaatsvinden.

Na brede gespreksrondes met inwoners, maatschappelijke partners, belangenbehartigers en professionals is *de nieuwe Sociale Koers* tot stand gekomen. De kern van de Sociale Koers is dat iedereen meetelt. De Sociale Koers is integraal ingestoken; niet meer de beleidsvelden maar de leefgebieden van inwoners staan centraal. De uitgangspunten van de samenlevingsagenda stonden centraal.

Om *statushouders* duurzaam te laten integreren hebben we samengewerkt met een integraal team bestaande uit Van Houten&co en de HWT (Houtense Werktafel) . Dit team gaat langs bij statushouders in het AZC om een persoonlijk inburgeringsplan op te stellen. We bereidden ons voor op de nieuwe Wet inburgering die per 1 juli 2021 ingaat volgens de werkwijze van de samenlevingsagenda.

Houten heeft een urgente woningbouwopgave die invulling krijgt via de *Ruimtelijke Koers*. De ambitie is om tot 2040 minimaal 4.800 woningen te bouwen (exclusief 1.000 woningen in bestaande plannen). Er is veel onderzoek verricht door gecombineerde werkgroepen van gemeente en adviesbureaus. Daarnaast is de expertise van een grote groep inwoners benut via verschillende creatieve activiteiten en bijeenkomsten. Dit heeft geleid tot de voorgestelde Ruimtelijke Koers: de ruimtelijke visie én strategie van Houten tot 2040. Echter, door de in de loop van 2020 zich ontwikkelende corona-situatie moesten er door alle betrokkenen een grote prestatie geleverd worden om over te schakelen van fysieke ontmoetingen tot het volledig digitaal werken.

In het voorjaar van 2020 kon iedereen zienswijzen inbrengen op de Ontwerp Ruimtelijke Koers. Met een reactienota heeft het college daarna de zienswijzen beantwoord en de Ruimtelijke Koers aangepast. In het najaar waren er vervolgens 8 extra (lange) digitale rondetafelgesprekken (RTG's) plus 1 informatieavond om alle stukken te bespreken en om alle insprekende inwoners én maatschappelijke partners het woord te kunnen geven. In totaal waren er 120 insprekers digitaal aan het woord. De gemeenteraad heeft op 30 maart 2021 over het voorliggende raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten, in samenhang met de uitslag van het referendum, gedebatteerd en besloten niet in te

stemmen met het raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten. Wel is de motie ‘Tijd voor reflectie en verbinding’ door de raad aangenomen.

Alles in dit traject was en is er op gericht dat gemeente, inwoners en maatschappelijke partners als gelijkwaardige partners samenwerken om met gedeelde verantwoordelijkheid gezamenlijk invulling te geven aan de ambities. Dit was en is conform de uitgangspunten van de samenlevingsagenda.

Op het gebied van *participatie-trainingen* zijn door de corona-situatie in 2020 slechts beperkt activiteiten ontplooid.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Bij ten minste drie thema's geven we de participatie vorm volgens de werkwijze van de samenlevingsagenda.			

Deelprogramma Dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

De dienstverlening is naar omstandigheden op een goed niveau gebleven. In de cijfers van de effect- en de prestatie-indicatoren is over de gehele lijn een lichte daling te zien. Dit hangt samen met het beperkende effect van de corona-maatregelen op de dienstverlening. De dienstverlening aan de balie werd afgeschaald en daardoor kon niet in alle gevallen voorzien worden in het gevraagde. Intern is hiervoor een enorme extra inspanning verricht om de dienstverlening op peil te houden en contact te krijgen/houden met inwoners. Voor hen die het nodig hadden, is de balie in 2020 open gebleven.

Voor Houten was en is het belangrijk om het persoonlijke contact en de menselijke maat te houden. Dienstverlening onder de corona-omstandigheden was in alle gevallen maatwerk.

Concreet willen we de volgende doelen bereiken: GG16

1. Goede kwaliteit van en toegankelijkheid tot gemeentelijke informatie, diensten en producten.
2. Digitale dienstverlening zodat inwoners en ondernemers 24/7 zaken met ons kunnen doen.

Hieronder wordt het deelprogramma per doelstelling uitgewerkt.

Doelstelling 1

Goede kwaliteit van en toegankelijkheid tot gemeentelijke informatie, diensten en producten.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
1.1	Rapportcijfer dat inwoners geven voor de algehele gemeentelijke dienstverlening*	Monitor Sociale Kracht	7,1	7,2	7,2	7,6	7,2
1.2	Rapportcijfer dat inwoners geven voor de digitale dienstverlening**	Monitor Sociale Kracht	7,3	7,4	7,4	7,6	7,3
1.3	Indicator excellente dienstverlening***/****	Monitor Sociale Kracht	6,8	6,8	7,0	6,8	6.7

* Gemiddelde bij Nederlandse gemeenten in 2019: 6,8
** Gemiddelde bij Nederlandse gemeenten in 2019: 7,0

*** Deze maat betreft een samengestelde variabele op basis van de score op zes stellingen. De score ligt tussen de 1 en de 10 waarbij een 10 staat voor uitmuntend hostmanship (excellente dienstverlening; dat wil zeggen medewerkers die professioneel en dienstbaar zijn, zich goed weten te verplaatsen in de klant en met hem/haar meedenken).
**** Gemiddelde bij Nederlandse gemeenten in 2019: 6,6

Doel	Verklaring van afwijking
1.1	Als gevolg van de maatregelen op het gebied van covid-19 is de dienstverlening aan de balie afgeschaald en daardoor kon niet in alle gevallen voorzien worden in het gevraagde. Intern is hiervoor een enorme extra inspanning verricht om de dienstverlening op peil te houden en contact te krijgen/houden met inwoners. Voor hen die het nodig hadden, is de balie open gebleven. De score is gelijk gebleven met 2019 en dat is alles overziend is een zeer goede prestatie geweest.
1.2	Er zijn in 2020 nieuwe digitale diensten toegevoegd zoals, bijvoorbeeld, een digitale aangifte van geboorte of de digitale aangifte van verhuizingen (binnen Houten en naar Houten toe). Echter, tegelijkertijd zijn er ook online diensten verdwenen zoals de aanmelding van grofvuil en de aanvraag van een kliko die nu weer telefonisch moeten gebeuren. Mogelijk waren daarover andere verwachtingen; deze diensten werden veel gebruikt. Ook hier geldt dat alles overziend met een lichte daling ten opzichte van voorgaande jaren een goede prestatie is geleverd.
1.3	Het hele jaar is gewerkt aan een nieuwe website, de digitale toegang tot de gemeentelijke diensten. De nieuwe website zal in de loop van 2021 gelanceerd worden. Daarmee wordt deze, conform de laatste landelijke richtlijnen, veel breder toegankelijk. Door de covid-19 omstandigheden en de extra inspanningen die dat gevraagd heeft, vindt de lancering wat later plaats dan eerder gepland. Slechts een lichte daling ten opzichte van voorgaande jaren is te zien en dat is een goede prestatie.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het kwaliteitshandvest met servicenormen werd herschreven en is nu actueel. Er is nu een dashboard/ managementoverzicht met cijfers betreffende bereikbaarheid, het terugbellen van klanten en het beantwoorden van brieven en mails binnen de afgesproken termijn. Er kan op gestuurd gaan worden door het management.
- Het verbeteren van de website was en is een permanent proces. In 2020 werd het gehele jaar gewerkt aan een nieuwe website die aan de nieuwste eisen van toegankelijkheid en inzichten moest voldoen. De complexiteit werd verminderd door het aantal pagina's terug te brengen van 1200 naar 400. De website werd hierdoor voor een veel breder publiek toegankelijk. In 2021 gaat de nieuwe website van start. De website wordt gecontroleerd en getoetst op kwaliteit. Daarna zullen in 2021 de andere websites waar de gemeente verantwoordelijk voor is volgen, zoals www.sociaalteamhouten.nl , www.duurzaamhouten.nl en www.hulpwijzerhouten.nl .
- Brieven werden op aanvraag (naar behoefte) in 2020 herschreven. Dit is belangrijk maar gebeurde (in 2020) low profile gezien de wisselende actuele prioriteiten als gevolg van covid-19. Hierbij hanteerden we het instrument "klinkende taal". Deze aanpak sluit aan op de Visie communicatie en participatie 2017-2021.
- Persoonlijk contact tussen inwoners en medewerkers van de gemeente vinden we belangrijk. Samen met de bibliotheek hebben we dit ook in 2020 mogelijk gemaakt en extra ondersteuning geboden, onder de heersende omstandigheden, juist voor ouderen en mensen die laaggeletterd of digitaal minder vaardig zijn. Hiervoor werd altijd maatwerk geleverd.
- Het klantcontactcentrum (KCC) heeft op eigentijdse wijze met interactieve middelen in 2020 contacten onderhouden. Via WhatsApp, Facebook en Twitter werden ook de maatschappelijke discussies in Houten goed bijgehouden.
- Er is in 2020 onderzoek gedaan naar de herinrichting van de publieke ruimte van het gemeentehuis, maar door de bijzondere beperkende maatregelen van 2020, kon daar dit jaar maar in beperkte mate invulling aan gegeven worden. Daadwerkelijke fysieke veranderingen in 2020 waren vooral gericht op de corona-situatie.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
1.1	De website www.houten.nl voldoet aan de vereisten van toegankelijkheid voor mensen met een beperking.			
1.2	Op minimaal één taakgebied zijn alle brieven herschreven in helder en begrijpelijk Nederlands.			

Doelstelling 2

Digitale dienstverlening zodat inwoners en ondernemers 24/7 zaken met ons kunnen doen.

Effectindicatoren

Doel	Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
			2017	2018	2019	2020	
2.1	Gebruik E-formulieren	Productenoverzicht digitalisering (e-formulieren)	9.368	12.000	12.731	13.000	12.451

Doel	Verklaring van afwijking
2.1	Het aantal e-formulieren valt lager uit dan geraamd. Enerzijds door de corona pandemie. Zo zijn er minder reserveringen voor gemeentelijke accommodaties binnen gekomen. Een andere reden is dat het sinds juni niet meer mogelijk is om via een e-formulier een afspraak in te plannen voor het ophalen van grof afval of digitaal een aanvraag voor een kliko te doen. Het was praktischer om de aanvraag direct telefonisch aan de criteria te toetsen, dan na digitale aanmelding achteraf.

Betrokkenheid verbonden partijen
Bij deze doelstelling zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Er werden in 2020 weer 7 nieuwe digitale diensten toegevoegd aan het totaalpakket. Dit betrof onder andere de digitale aangifte van een geboorte van een nieuwe inwoner of van het overlijden van iemand. Vanuit het rijk worden ook eisen gesteld aan de digitale dienstverlening als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. In 2020 werd daar hard aan gewerkt. Toch is er enige vertraging ontstaan doordat het centrale ondersteunende systeem van het Rijk, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) nog niet beschikbaar is.

Prestatie-indicatoren

Doel	Omschrijving prestatie 2020	Voortgang		Toelichting
2.1	Alle meest gevraagde producten voor burgers en ondernemers zijn digitaal beschikbaar, 24/7.			

Wat heeft het gekost?

	Deelprogramma's	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Verschil begroting na wijziging vs rekening 2020
05. Betrokken bij de samenleving						
lasten						
05.01	Politiek en bestuur	2.519.162	2.769.926	2.763.977	2.537.203	226.774
05.02	Dienstverlening	1.825.907	1.686.023	1.713.109	1.679.096	34.013
05.99	Programmabrede kosten			-2.058		-2.058
Totaal lasten		**4.345.069**	**4.455.949**	**4.475.028**	**4.216.298**	**258.730**
baten						
05.01	Politiek en bestuur	154	1.470	16.470	15.658	-812
05.02	Dienstverlening	657.249	496.617	530.617	518.751	-11.866
05.99	Programmabrede kosten					
Totaal baten		**657.403**	**498.087**	**547.087**	**534.409**	**-12.678**
Saldo 05. Betrokken bij de samenleving		**3.687.666**	**3.957.862**	**3.927.941**	**3.681.889**	**246.052**

Voor een toelichting op de verschillen vanaf € 75.000 op programmaniveau wordt verwezen naar het jaarrekeninggedeelte bij de *Toelichting op staat van baten en lasten per programma*.

Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie

Vanaf 2017 is het 6de “programma” Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie opgenomen omdat de BBV (besluit begroting en verantwoording)-voorschriften de gemeente verplichtte om naast haar 5 facultatieve programma’s ook dit programma in de begroting op te nemen. Dit programma heeft een heel ander karakter dan de andere programma's en is daarom anders van opbouw.
Het programma algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie betreft de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar. Daarnaast is in dit programma volgens de nieuwe BBV notitie overhead de overhead apart begroot en dus niet meer verwerkt in de (deel)programma's. Ook het renteresultaat komt via dit programma naar voren en voldoet aan de criteria van de nieuwe notitie rente.
De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals het rioolrecht en afvalstoffenheffing, en de ontvangsten van specifieke uitkeringen zijn als baten opgenomen in de betreffende programma’s.

Overhead
Hieronder volgt een overzicht van de overhead:

	Werkelijkheid 2019	Begroting 2020	Werkelijkheid 2020	Afwijking
	€	€	€	€
Personeelskosten Directie	301.337	299.174	293.144	6.030
Personeelskosten Leidinggevenden primair proces	1.068.963	1.118.864	1.142.531	-23.667
Personeelskosten Managementonderst.primaire proces	298.371	309.146	328.154	-19.008
Personeelskosten Financiën. toezicht en control	1.301.887	1.336.104	1.371.119	-35.015
Personeelskosten P&O/ HRM	739.682	755.828	783.627	-27.799
Personeelskosten Inkoopfunctie	196.434	204.564	213.912	-9.348
Personeelskosten Communicatiefunctie	624.378	625.716	669.796	-44.080
Personeelskosten Juridische zaken	201.519	195.813	214.110	-18.297
Personeelskosten Bestuurszaken/bestuursondersteuning	641.082	622.928	681.137	-58.209
Personeelskosten Informatievoorz. en automatisering	1.009.877	964.773	974.847	-10.074
Personeelskosten Informatiebeheer(DIV)	212.735	219.302	222.886	-3.584
Personeelskosten Facilitaire zaken en huisvesting	833.556	892.215	845.229	46.986
ICT	1.471.053	1.541.696	1.086.027	455.669
Huisvesting	984.034	991.184	934.344	66.840
Uitbestedingskosten bedrijfsvoering	371.107	362,035	298.647	63.388
Concernbrede personeelskosten	891.886	607.716	683.898	-76.182
Bedrijfsvoeringkosten diverse afdelingen	510.744	575.962	488.279	87.683
Totaal overhead	11.658.647	11.623.020	11.221.689	401.331

De overheadkosten 2020 bedragen 40,7%(begroot 43,6%) van de totale kosten van de organisatie (apparaatskosten).

Vennootschapsbelasting
In de begroting 2020 is geen te betalen Vennootschapsbelasting(Vpb) geraamd. Aanvankelijk leek Houten namelijk niet Vpb-plichtig te zijn.
Sinds 1 januari 2016 zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig voor zover een onderneming wordt gedreven in fiscale zin. Veel gemeenten bieden reclame-exploitanten de mogelijkheid om reclame-uitingen aan te brengen op eigendommen van de gemeente. Commerciële partijen exploiteren de advertentieruimte, waarvoor gemeenten inkomsten ontvangen. Zo ook Houten. Hierbij wordt reclame-exploitanten een exclusief gebruiksrecht gegeven op eigendommen van de gemeente, zoals grond of lichtmasten. Hier kunnen dan reclameobjecten, zoals lichtbakken en abri’s, worden aangebracht.
De Belastingdienst neemt het standpunt in dat dit een belaste activiteit is. Veel gemeenten nemen het standpunt in dat sprake is van normaal vermogensbeheer. Inmiddels zijn de aangiften 2016 tot en met 2018 door onze fiscalist ingediend, welke aansluit bij het standpunt van de belastingdienst. Dit resulteert in de volgende te betalen aanslagen Vpb; 2016 € 28.494, 2017 € 28.450 en 2018 € 24.804.

Daarnaast zijn aangaande de nog te betalen Vpb 2019 en 2020 de volgende bedragen opgenomen: € 28.146 en € 24.596

Hierna wordt de derde W-vraag "Wat mag het kosten?" beantwoord.

Wat heeft het gekost?

	Deelprogramma's	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Verschil begroting na wijziging vs rekening 2020
A Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie						
lasten						
A1	Lokale heffingen	655.524	649.385	649.385	646.104	3.281
A2	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		112.000	348.785		348.785
A3	Overhead	11.894.099	12.013.165	11.899.141	11.623.249	275.892
A4	Saldo financieringsfunctie	-177.429	-152.529	-408.062	-404.836	-3.226
A5	Vennootschapsbelasting (VpB)	674		1.000	135.250	-134.250
A6	Overige baten en lasten	2.181.537	1.081.596	3.225.175	1.999.958	1.225.217
A7	Onvoorzien		62.513	57.013		57.013
A8	Mutaties reserves	3.460.645	902	2.798.264	3.302.521	-504.257
Totaal lasten		**18.015.050**	**13.767.032**	**18.570.701**	**17.302.246**	**1.268.455**
baten						
A1	Lokale heffingen	12.925.546	13.021.252	13.017.252	13.024.681	7.429
A2	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	58.278.607	59.370.317	62.845.067	63.127.268	282.201
A3	Overhead	235.452	277.671	276.121	401.560	125.439
A4	Saldo financieringsfunctie	47.009	-4.917	-917	45.220	46.137
A5	Vennootschapsbelasting (VpB)					
A6	Overige baten en lasten	2.580.353	921.827	1.393.152	1.800.498	407.346
A7	Onvoorzien					
A8	Mutaties reserves	6.836.670	1.806.538	5.168.670	5.172.203	3.533
Totaal baten		**80.903.637**	**75.392.688**	**82.699.345**	**83.571.430**	**872.084**
Saldo A Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie		**-62.888.587**	**-61.625.656**	**-64.128.644**	**-66.269.183**	**2.140.539**

Voor een toelichting op de verschillen vanaf € 75.000 op programmaniveau wordt verwezen naar het jaarrekeninggedeelte bij de *Toelichting op staat van baten en lasten per programma*.

Paragrafen

Paragraaf Covid-19

De impact van Covid-19 op de maatschappij is groot. Daarom gaan we in de jaarstukken 2020 in een aparte paragraaf hierop in. We doen dit door:

- terug te blikken op 2020
- perspectief te bieden voor 2021
- in te gaan op de financiële effecten van Covid-19
- een actualisatie van de risico impact-analyse uit de begroting 2021

1. Terugblik 2020

De wereldwijde corona-crisis (als gevolg van Covid-19) heeft een grote invloed gehad op het economische, sociaal en maatschappelijke leven. Na de eerste besmettingen in maart/april leek er in de zomer enige afzwakking van de besmettingsgraad te zijn. In het najaar stak het virus echter weer hevig de kop op met sterk oplopende besmettingscijfers en een tweede lockdown tot gevolg. Nieuwe maatregelen van het kabinet waren onvermijdelijk. Bij het opstellen (maart 2021) van de jaarstukken lijkt er, ondanks de genomen maatregelen, toch al sprake van een ‘derde golf’. Bepalend voor de omvang van deze ‘derde golf' blijft met name het gedrag van alle inwoners van Nederland. Duidelijk en begrijpelijk is dat het draagvlak onder de bevolking onder druk staat. Om de brede gevolgen (maatschappelijk, economisch en volksgezondheid) beheersbaar te houden is het echter van belang de maatregelen nog vol te houden. Het vaccinatiebeleid is goed op gang gekomen. De eerste resultaten hiervan (wereldwijd) zijn hoopvol. Dit biedt perspectief voor de weg uit de corona-crisis.

In Houten hechten wij grote waarde aan het behoud van het culturele-, sociaal-maatschappelijke waardes en het bedrijfsleven van onze gemeenschap. Wij zijn trots op onze Houtense dynamiek. Die willen wij ook gedurende en ná de coronacrisis behouden. Daarom hebben wij op 7 april 2020 besloten tot een pakket aan hulpmaatregelen voor het ondersteunen van onze lokale ondernemers, zzp’ers, sociaal-maatschappelijke organisaties, (sport)verenigingen en culturele instellingen. Op 2 juni 2020 hebben wij de werking hiervan verlengd tot 1 september 2020.

De besluitvorming over de belangrijkste hulpmaatregelen was als volgt:

1. Gelet op de uitzonderlijke situatie die door het corona-virus is ontstaan voor alle inwoners van Houten, ondernemers, zzp’ers, maatschappelijke organisaties en (sport)verenigingen de noodzaak te onderkennen om, in aanvulling op de maatregelen van landelijke en regionale overheden, ook lokale economische maatregelen uit te werken om de liquiditeit te waarborgen.
2. Daarom te bepalen dat, hoewel als gevolg van deze bijzondere situatie de subsidierelaties en exploitanten de overeengekomen activiteiten en prestaties niet of gedeeltelijk niet kunnen uitvoeren in de periode 1 maart - 1 september,:
    a) volledige aanspraken op uitbetaling van subsidie bijdragen en exploitatie bijdragen in stand blijven;
    b) al toegekende bijdragen niet, op basis van geleverde prestaties en uitgevoerde activiteiten, achteraf lager vastgesteld worden;
    c) reguliere betalingen nog steeds op gebruikelijke wijze en op reguliere momenten, niet eerder en niet later, gedaan worden;
    d) overige verplichtingen van subsidierelaties en exploitanten die een vergoeding ontvangen, onverminderd van toepassing blijven.
3. Daarom aan alle huurders van gemeentelijk vastgoed uitstel te verlenen van de verplichting om huur te betalen in de periode 1 maart - 1 september, indien dit door de huurder wordt verzocht.
4. Alle subsidierelaties en huurders er op te wijzen dat zij een maximale inspanningsverplichting hebben om gebruik te maken van de landelijke en regionale regelingen die er bestaan om deze situatie het hoofd te bieden en eventuele schade te beperken.

Het beoogd effect van deze hulpmaatregelen is *“de gemeente Houten kan, in samenhang met andere overheden en organisaties, haar aandeel leveren om de liquiditeit in de periode 1 maart - 1 september te waarborgen en daarmee zoveel mogelijk er voor te zorgen dat ondernemers, zzp’ers, maatschappelijke organisaties en (sport)verenigingen ook na de crisis voort kunnen bestaan. Tevens kan de gemeente Houten hiermee een goed voorbeeld geven en anderen vragen hun voorbeeld te volgen. De kansen voor de lokale gemeenschap te verbeteren en de sociale cohesie zoveel mogelijk te behouden”.*

Aanvullend op de besluitvorming over deze algemene hulpmaatregelen zijn specifieke besluiten genomen over steunaanvragen van ondernemers, zzp’ers, maatschappelijke organisaties en

(sport)verenigingen. Op basis hiervan kunnen we stellen dat gegeven de omstandigheden het culturele, sociale en bedrijfsleven van onze gemeenschap ook tijdens de coronacrisis in heel 2020 redelijk in stand is gehouden.

2. Perspectief 2021
Vanaf december 2020 is er sprake van een tweede lockdown. Deze houdt zeker aan in het eerste kwartaal van 2021. Mogelijk nog langer omdat er nog steeds sprake is van een onzeker verloop van het (muterende) coronavirus. Zo beïnvloedt het virus ook in 2021 nog steeds een ieders dagelijks leven. En heeft het nog steeds een enorme impact op het culturele-, sociaal-maatschappelijke leven en bedrijfsleven. Daarom hebben wij op 2 maart 2021 besloten over een nieuw pakket aan sociaal-economische hulpmaatregelen voor de eerste helft van 2021. Een pakket dat onze inwoners, ondernemers, zzp'ers, maatschappelijke organisaties en (sport)verenigingen perspectief biedt voor deze eerste periode van 2021. In eerste instantie t/m 30 juni. Half juni wordt gekeken of verlenging van genomen besluiten nodig is. Ook zullen dan, indien nodig, nieuwe aanvullende hulpmaatregelen worden overwogen mede afhankelijk van de insteek van de Rijksoverheid.

Bij het nadenken over en uitwerken van het pakket aan sociaal-economische hulpmaatregelen, is gebruik gemaakt van de ervaringen uit het crisisjaar 2020. Om zo voort te borduren op hetgeen goed is gegaan en bij te sturen op zaken die we, met de kennis van nu, anders willen aanpakken. Op basis daarvan komt het nieuwe pakket aan sociaal-economische hulpmaatregelen voor de eerste helft van 2021 in hoofdlijnen op het volgende neer:

1.	Zo nodig, maatregelen met betrekking tot de kwijtschelding van 50% van de *huur van gemeentelijke accommodaties* *(1 januari t/m 30 juni 2021)*
2.	Zo nodig, maatregelen *voor de terrassen en evenementen en/of breder voor de lokale economie/centra*. Kijk hierbij naar een win-win situatie
3.	Maatregel om toegekende *(subsidie) bijdragen niet, op basis van geleverde prestaties en uitgevoerde activiteiten, achteraf lager vast te stellen* *(1 januari t/m 31 december 2021*
4.	In aanvulling op landelijke regelingen maatregelen met betrekking tot sport *(regeling amateursportverenigingen), en ook voor de zwembaden (regeling zwembaden)* et cetera*.* *(1 januari t/m 30 juni 2021)*
5.	In aanvulling op landelijke regelingen maatregelen met betrekking tot *specifieke maatschappelijke partners.* Hoe kunnen we *cruciale maatschappelijke belangen ondersteunen/versterken?* *(1 januari t/m 30 juni 2021)*

Evenals in 2020 zullen we steunaanvragen op basis van dit pakket hulpmaatregelen afwegen en hierover apart besluiten.

3. Financiële effecten Covid-19
De raad is in 2020 en 2021 via raadsinformatiebrieven en bijpraatavonden (24 november 2020 en 8 maart 2021) geïnformeerd over de financiële stand van zaken Covid-19. De financiële effecten monitoren we met het dashboard Indicatie kosten Covid-19 2020-2021. Hierin worden de kosten en ontvangen compensatie van het Rijk in samenhang in beeld gebracht. In 2020 hebben we 3 tranches 'compensatie coronakosten medeoverheden' ontvangen van het Rijk, te weten:

28 mei 2020	€ 366.000	(looptijd 2020)
31 augustus 2020	€ 1.089.000	(looptijd 2020-2021)
16 december 2020	€ 539.000	(looptijd 2020-2021)

Daarnaast is op 19 november 2020 onze aanvraag (€ 122.000) voor de SPUK-regeling sport corona gehonoreerd. Deze regeling voorziet in een compensatie voor verhuurders van gemeentelijke sportaccommodaties in geval van kwijtschelding van de huur aan gebruikers.

De ontvangen compensatie is ingezet ter dekking van extra gemaakte kosten en/of minder ontvangen inkomsten. Van de ontvangen compensatie is op basis van besluitvorming t/m 16 februari 2021 nog € 957.000 beschikbaar. Op basis van besluitvorming door de raad over de maandelijkse begrotingswijziging december is dit bedrag bij de resultaatbepaling van de jaarrekening 2020 gestort

in de bestemmingsreserve Overlopende posten. Hierdoor blijven deze middelen in 2021 beschikbaar voor het doel (Covid-19) waarvoor deze door het Rijk beschikbaar zijn gesteld.

In de tabel hieronder is een overzicht opgenomen van de kosten en compensatie.

Financiële effecten Covid-19 *(t/m besluitvorming 16 februari 2021)*

Omschrijving	bedrag * € 1.000
Kosten	
Kwijtschelding huur Theater aan de Slinger periode 1 maart - 1 juli	50
Kwijtschelding van een belangrijk gedeelte van de huur Van Houten & Co (1 maart - 1 september)	50
Kwijtschelding van een deel van de huur Optisport voor extra toezicht	18
Meer kosten voor participatie, communicatie en inhuur ten behoeve van de Ruimtelijke Koers Houten 2040	45
Doorbetaling maandelijkse bijdrage stichting OPA Schalkwijk en Houten (1 maart - 1 september)	12
Kwijtschelden huur gemeentelijke buitensportaccommodaties (1 maart - 1 juni)	69
Kosteloos annuleren huur gemeentelijke binnensportaccommodaties (1 maart - 1 juni)	83
Kwijtschelding terrashuur (100% 1 maart - 1 juni en 50% 1 juni - 1 september) en 100% kwijtschelding leges evenementen	12
Kwijtschelding (50%) verhuur accommodaties (1 maart - 1 juli) aan commerciële organisaties	35
Eénmalige financiële bijdrage Stichting Present voor het project Sociaal Tuinieren	15
Kwijtschelding (50%) huur Optisport (1 maart - 1 juni) doordat de accommodaties niet beschikbaar waren	40
Kwijtschelding deel van de huur Cultureel Centrum De Wiese Schalkwijk over 2020	21
Creatieve oplossingen bij noodopvang kwetsbare kinderen op speciaal (basis) onderwijs voor 2021	30
Coronasteun aan Stichting Sociaal Team Houten gericht op wachtlijstbeheer en tijdig ondersteunen van gezinnen, kinderen en jongeren	50
Tijdelijke versterking formatie als gevolg van Covid-19:	
- Team Bedrijfsvoering *(vakgroep control)*	20
- Team Uitvoering Beheer *(afvalcoach)*	63
- Team Advies en Ondersteuning *(crisisbeheersing)*	28
- Team Vergunningverlening Toezicht en Handhaving *(BOA's)*	116
- Team Samenleving *(sociaal domein)*	111
- Team Advies en Ondersteuning *(crisisbeheersing)*	22
- Team Dienstverlening *(projectleider organisatie Tweede Kamer Verkiezingen)*	34
Diverse andere kosten en inkomsten *(betreft onder andere kosten die in de jaarrekening 2020 tot uitdrukking komen en waar compensatie tegenover staat)*	291
Subtotaal kosten	**1.215**
Compensatie	
1e tranche compensatie van het Rijk	301
2e tranche compensatie van het Rijk	646
3e tranche compensatie van het Rijk	90
Verlening SPUK-regeling sport corona *(tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties)*	122
Subtotaal compensatie	**1.159**
Totale kosten *(inclusief compensatie door het Rijk)* 2020/2021 *(zie dashboard Indicatie financiële effecten Covid-19 t/m 16 februari 2021)*	**56**

Bovenstaand overzicht is exclusief de Tozo-regeling. Deze Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers wordt door de gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) voor de gemeente Houten uitgevoerd. De middelen die wij hiervoor van het Rijk ontvangen worden beschikbaar gesteld aan de WIL. De rapporteert in haar jaarrekening ook over de besteding van deze middelen door middel van een zogenaamde Sisa-verklaring.

4. Actualisatie risico impact-analyse naar aanleiding van Covid-19

In de begroting 2021 is, op basis van een risicoanalyse, de financiële impact van Covid-19 voor 2021 op hoofdlijnen in beeld gebracht. Deze risico-inschatting is van belang in relatie tot de omvang van de vermogenspositie waaronder de beklemde algemene reserve. De beklemde algemene reserve moet niet alleen voldoende zijn om de huidige risico's te kunnen opvangen, maar ook een buffer zijn voor toekomstige risico's. In de jaarstukken 2020 wordt deze risico impact-analyse geactualiseerd. En

wordt de betekenis hiervan voor de vermogenspositie in beeld gebracht. Dit laatste doen we op basis van het scenario dat de raad bij de begroting 2021 op 27 oktober 2020 heeft vastgesteld. De actualisatie is op basis van de huidige inzichten en de inzichten die we in het afgelopen crisisjaar hebben opgedaan uitgevoerd. Hieronder wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- de risico-inschatting van de financiële impact van Covid-19 voor 2021
- de financiering van de financiële impact van Covid-19 en de gevolgen hiervan
- actualisatie impact op financiële kengetallen

1.1 Risico-inschatting financiële impact van Covid-19 voor 2021

Uitgangspunt bij de actualisatie is: wat zijn de gevolgen van Covid-19 bij een voortzetting van de huidige situatie voor 2021. Een risico-analyse is en blijft altijd gebaseerd op aannames / verwachtingen nu, met mogelijke gevolgen voor later. Dit betekent dat de werkelijkheid straks met grote mate van waarschijnlijkheid anders zal zijn. De risico's zijn ingedeeld naar de categorieën economie en werk, sociaal maatschappelijk en ruimtelijke impact.

Tabel: Economie en werk: risico impact-analyse voor 2021 van de 1,5 meter-samenleving

Als gevolg van …..	Bestaat de kans dat …..	Met als gevolg (dat) …..	Financiële indicatie (in bandbreedte)1.
1. Inkomsten van het Rijk (algemene uitkering uit het gemeentefonds)			
Een economische recessie	De algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt verlaagd	Noodzakelijke ombuigingen voor een sluitende begroting 2021.	*Nihil.* In de meicirculaire 2020 heeft het Rijk het accres voor de algemene uitkering voor 2021 'bevroren'.
2. Inkomsten uit belastingen en heffingen			
Terughoudend gedrag bij mensen om hotel-accommodaties te bezoeken	De bezettingsgraad lager is dan normaal	Een lagere dan begrote opbrengst uit toeristenbelasting.	*€ 0,06 - € 0,11 miljoen.* Inschatting van een 30% - 50% lagere opbrengst ten opzichte van de begroting.
3. Continuïteit bedrijfsvoering			
De landurige periode van thuiswerken en de impact hiervan op het welzijn van onze medewerkers in de binnen- en buitendienst, maar ook op die van medewerkers van organisaties waar wij mee samenwerken	Het ziekteverzuim zal toenemen (burn-out gerelateerde klachten)	De primair noodzakelijke dienstverlening aan inwoners, bedrijven en andere partners onder druk komt te staan.	*€ 0,20 - € 0,40 miljoen.* De jaarplannen zijn voor de organisatie een instrument om te sturen op inhoud, inzet van capaciteit en haalbare planningen. Dit is nodig om resultaten te kunnen boeken en tegelijkertijd de werkbelasting voor de medewerkers gezond te houden. Bij het opstellen van de plannen voor 2021 is extra aandacht besteed aan de bijzondere omstandigheid waar wij ons als maatschappij en dus ook als organisatie momenteel in bevindenWat betekent dit voor de medewerkers en de haalbaarheid van de plannen? Gegeven deze bijzondere context houden we rekening met extra kosten. Dit om personeel te kunnen inhuren ter voorkoming van uitval van personeel en zo toch onze doelstellingen zo veel mogelijk te kunnen blijven realiseren.

4. Financiële ondersteuning WIL			
Een economische recessie	De werkloosheid toeneemt	Een toename van het aantal bijstands-gerechtigden en daarmee mogelijk ook de uitvoeringskosten van de organisatie.	*Nihil* In 2020 is geen groei te zien van het aantal bijstandsgerechtigden. Het effect daarvan is ook zichtbaar in de jaarrekening 2020. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de landelijke regelingen (NOW en TOZO) die als steun-maatregelen gelden voor ondernemers en zzp'ers. Op basis van de huidige inzichten en de verlengde steunmaatregelen van het Rijk ligt een groei van het aantal bijstands-gerechtigden ook voor 2021 niet in de lijn der verwachting. Voor daarna wordt het onzeker. Dit is sterk afhankelijk van de afbouw van de steunmaatregelen in relatie tot de besmettings-cijfers en het vaccinatie-beleid. En in hoeverre getroffen sectoren zich kunnen herstellen, ondernemers inspelen op nieuwe mogelijkheden en mensen die werkloos zijn geraakt de overstap kunnen maken naar corona groei-sectoren.

Tabel: Sociaal maatschappelijk: risico impact-analyse voor 2021 van de 1,5 meter-samenleving

Als gevolg van …..	Bestaat de kans dat …..	Met als gevolg (dat) …..	Financiële indicatie (in bandbreedte)
5. Gemeenschappelijke regelingen, subsidierelaties (Theater a/d Slinger en Van Houten & Co) en sportverenigingen			
Het uitvoeren, handhaven en naleven van de RIVM-richtlijnen in de 1,5 meter samenleving	*Gemeenschappelijke regelingen (GR's)* Er sprake is van hogere uitvoeringskosten en/of lagere inkomsten uit verhuur en/of pacht	De bijdrage van de deelnemers aan de GR's onvoldoende is voor een sluitende exploitatie-begroting.	*Nihil* In 2020 hebben we gezien dat de belangrijkste corona-gerelateerde GR's geen extra bijdragen aan deelnemers hebben gevraagd. Het betreft de VRU, GGDrU en de WIL. De VRU en GGDrU worden rechtstreeks voor de extra kosten door het Rijk gecompenseerd. Voor de WIL geldt de TOZO-regeling. Deze is kostendekkend.

	Theater a/d Slinger De opbrengsten uit horeca, verhuur en kaartverkoop (film en theater) verminderen én er extra kosten moeten worden gemaakt voor de uitvoering van de RIVM-richtlijnen	Er sprake is van een negatief exploitatie-resultaat en dat er verder moet worden ingeteerd op het eigen vermogen waardoor er geen sprake meer is van een financieel gezonde organisatie.	*€ 0,18 miljoen* Theater a/d Slinger heeft op basis van een aantal aannames ten aanzien van Covid-19 effecten een begroting 2021 opgesteld. Deze begroting heeft een negatief exploitatie-resultaat.
	Houtense Cultuurtafel De culturele organisaties in Houten geen of onvoldoende inkomsten kunnen generen om hun eigen doorlopende (huisvestings)kosten te kunnen financieren.	Deze organisaties (verenigingen, bedrijven, zzp'ers et cetera) hun (digitale) aanbod nu moeten stoppen en zelfs helemaal afhaken. Hierdoor bestaat de kans dat er na-corona onvoldoende diversiteit in aanbod is op cultureel gebied in Houten voor jong en oud.	*€ 0,20 - € 0,30 miljoen* Dit is een eerste indicatie van de benodigde financiële ondersteuning om deze periode door te komen. Daarna zal het zeker nog 3-5 jaar duren voor de cultuursector terug is van waar het vandaan komt.
	Van Houten & Co De opbrengsten uit verkopen, giften en donaties, verhuur en overige opbrengsten verminderen, maar ook dat sprake is van lagere kosten	Er sprake is van een negatief exploitatie-resultaat en dat er verder moet worden ingeteerd op het eigen vermogen waardoor er geen sprake meer is van een financieel gezonde organisatie en de kwetsbare Houtenaren minder kunnen worden ondersteund.	*€ 0,13 miljoen* Van Houten & Co heeft in februari 2021 een overzicht opgesteld met daarin de impact van de Covid-19 maatregelen in 2020. Hierbij is gekeken naar afname van kosten, maar ook opbrengst derving. Per saldo is het effect hiervan voor de periode 15 maart - 31 december 2020 € 96.800. De financiële indicatie in deze risico impact-analyse is gebaseerd op de aanname dat dit ook in heel 2021 van toepassing is.
Het uitvoeren, handhaven en naleven van de RIVM-richtlijnen in de 1,5 meter samenleving	*Sportverenigingen* De financiële situatie van veel sportvereinigingen verder onder druk komt te staan door doorlopende vaste kosten (bijvoorbeeld huur) en lagere inkomsten (bijvoorbeeld bar-inkomsten en inkomsten uit trainingen), maar ook door het opzeggen van lidmaatschappen door leden	Het tarief voor een lidmaatschap substantieel moet worden verhoogd om tot een sluitende begroting te komen. Dit kan tot ongewenste effecten leiden zoals minder beweging door de inwoners van Houten.	*€ 0,22 miljoen*. Voor binnensport-accommodaties is het de verwachting dat voor het eerste halfjaar 2021 zeer beperkte mogelijkheden zijn. Indien wordt besloten tot het kwijtschelden van de huurkosten voor deze periode kost dit (obv het 4e kwartaal 2020) € 158.000. Voor buitensport-accommodaties is de verwachting positiever. Buitensport is namelijk in het eerste kwartaal 2021 in zekere mate mogelijk. De verwachting is dat dit in het tweede kwartaal verder wordt uitgebreid. Indien wordt besloten tot het kwijtschelden (45%) van de huurkosten voor het eerste halfjaar 2021 kost dit (obv het 4e

			kwartaal 2020) € 58.000.
	Zwembaden Ook in (de zomer) 2021 geen 'normaal' seizoen kan worden gedraaid en de exploitatie (inclusief dekking uit reserves) niet langer sluitend is	Faillissement moet worden aangevraagd en zwembaden moeten sluiten.	*PM* Voor IJsbanen en zwembaden komt een specifieke uitkering van het ministerie van VWS beschikbaar. Er is naar verwachting circa € 180 miljoen beschikbaar. Mocht het beschikbare budget op basis van de aanvragen worden overschreden, dan worden de aangevraagde bedragen naar rato toegekend. In dat geval zou de gemeente kunnen compenseren. *NB: De gemeente loopt geen financieel risico als de aanvraag niet geheel wordt toegekend. Het is namelijk toegestaan om voorwaarden te stellen aan de steun.*
6. Inkoop / leveranciers / contractmanagement			
De nieuwe (tijdelijke) 1,5 meter samenleving en/of de daarmee gepaard gaande economische recessie	*Wmo (1)* Mensen (vooral die tot een risicogroep behoren) meer individualistischer worden	De vraag naar vervoersvormen gaat veranderen van collectief (bijvoorbeeld regiotaxi) naar individueel (bijvoorbeeld eigen budget).	*PM* Deze ontwikkeling is betrokken bij het in 2020 geactualiseerde Wmo Beleidskader. In eerste instantie is er sprake van een verschuiving van kosten (collectief naar individueel).
	Wmo (2) Er meer behoefte is aan dagbesteding, begeleiding en/of huishoudelijke hulp	De budgetten van deze openeinde regelingen ontoereikend zijn.	*Nihil* Er is in 2020 een groei te zien van vooral de vraag naar huishoudelijke ondersteuning. Echter hiervoor geldt dat dit niet aantoonbaar met Covid-19 heeft te maken. Ook bij de vraag naar dagbesteding en/of begeleiding is geen Covid-19 effect waarneembaar.
	Jeugdhulp Het aantal geïndiceerde toeneemt	De budgetten van deze openeinde regelingen ontoereikend zijn.	*PM* Op basis van de laatste inzichten over 2020 is er nog geen duidelijk corona-effect te zien. Alleen bij individuele begeleiding is een stijging te zien, maar de vraag is af deze corona-gerelateerd is. In het algemeen geldt dat corona-effecten zich bij jeugdhulp moeilijk laten meten. Vaak speelt er problematiek die alleen door corona meer zichtbaar worden.

	Peutergroep Als gevolg van een stijging van de werkeloosheid meer mensen een beroep doen op de peuteropvang-toeslag in plaats van op de kinderopvangtoeslag	Het beschikbare budget, waaruit ook de voorschoolse educatie (VE) wordt gefinancierd ontoereikend is.	*€ 0,02 - € 0,04 miljoen* Hierbij wordt rekening gehouden met een stijging van 20% - 40% ten opzichte van het huidige aantal (circa 55).
	Leerlingenvervoer De vraag naar individueel vervoer toeneemt door crisissituaties in gezinnen. Bijv.uithuisplaatsingen en overbelaste gezinnen die hun kinderen niet meer zelf kunnen brengen. Daarnaast neemt de instabiliteit voor kinderen op scholen toe, waardoor er meer verschuivingen plaatsvinden.	Vervoersbedrijven deze extra kosten declareren bij de gemeente.	*€ 0,03 - € 0,05 miljoen* Het daadwerkelijke financiële effect wordt ook beïnvloed door marktwerking. Op dit moment is er namelijk een flink tekort aan chauffeurs voor doelgroepenvervoer.

Tabel: Ruimtelijke impact: risico impact-analyse voor 2021 van de 1,5 meter-samenleving

Als gevolg van …..	Bestaat de kans dat …..	Met als gevolg (dat) …..	Financiële indicatie *(in bandbreedte)*
7. Inkomsten grondexploitaties			
Stagnatie in de uitvoering van de Ruimtelijke agenda	Woningbouwprojecten vertragen	Plankosten een half jaar tot een jaar langer door lopen.	*€ 0,25 - € 0,50 miljoen.*
	Op een rentestijging van 0,5% - 2,0% op de geld- en kapitaalmarkt	Hogere rentekosten over de nog terug te verdienen kosten.	*€ 0,08 - € 0,33 miljoen.* De huidige rente in de grondexploitatie is 0%.
	Een stijging van het huidige prijspeil voor de kosten met 0,5% - 1,5%	Te maken kosten hoger moeten worden geraamd.	*€ 0,18 - € 0,55 miljoen* In de herziene grondexploitatie maart 2021 is rekening gehouden met een kostenstijging van 1,5%.
8. Compensatie extra kosten als gevolg van corona door het Rijk			
De nieuwe 1,5 meter-samenleving	In 2021 ook nog sprake is van Covid-19 gerelateerde kosten / minder inkomsten	Het Rijk deze niet (geheel) compenseerd, omdat ervan uitgegaan wordt dat gemeenten zelf in hun begroting hebben geanticipeerd op deze nieuwe werkelijkheid.	*€ 0,84 - € 1,03 miljoen* Het Rijk heeft in 2020 middels 3 tranches compensatie beschikbaar gesteld. Deze compoensatie heeft vooral betrekking op beleidsinhoudelijke terreinen. Niet of minder op bedrijfsvoerings-vraagstukken en/of vraagstukken met een Ruimtelijke impact. Bij deze globale indicatie is dan ook uitgegaan van een consistente lijn van compensatie in 2020. Concreet betekent dit dat uitgegaaan wordt van compensatie voor de kosten zoals deze bij de onderwerpen 2, 5 en 6 in de tabel zijn opgenomen.

In de volgende tabel is het bovenstaande samengevat.

Tabel: financieel resumé risico impact-analyse van de 1,5 meter-samenleving **bedragen x € 1 miljoen**

Nr.	Omschrijving	Financiële indicatie	
		ondergrens	bovengrens
Economie en werk			
1.	Inkomsten van het Rijk (Algemene uitkering uit het gemeentefonds)	nihil	nihil
2.	Inkomsten belastingen en heffingen	0,06	0,11
3.	Continuïteit bedrijfsvoering	0,20	0,40
4.	Financiële ondersteuning WIL	nihil	nihil
	Overige / onvoorzien ontwikkelingen	0,25	0,75
Totaal Economie en werk		**0,51**	**1,26**
Sociaal maatschappelijk			
5.	Gemeenschappelijke regelingen, subsidierelaties (Theater a/d Slinger en Van Houten & Co) en sportverenigingen	0,73	0,83
6.	Inkoop / leveranciers / contractmanagement	0,05	0,09
	Overige / onvoorziene ontwikkelingen	0,25	0,75
Totaal Sociaal maatschappelijk		**1,03**	**1,67**
Ruimtelijke impact			
7.	Inkomsten grondexploitaties	0,51	1,38
Totaal Economie en werk, sociaal maatschappelijk en ruimtelijke impact		**2,05**	**4,31**
Compensatie extra kosten als gevolg van corona door het Rijk			
8.	Compensatie rijksoverheid	0,84	1,03
Totaal		**1,21**	**3,28**
Gemiddelde		**2,25**	
Totaal exclusief grondexploitaties		**0,70**	**1,90**
Gemiddelde exclusief grondexploitaties		**1,30**	

1.2 Financiering van de financiële impact van Covid-19 en de gevolgen hiervan

De financiële gevolgen van de 1,5 meter-samenleving zijn in eerste instantie incidenteel. Indien het effect van een economische crisis van dusdanige invloed is op de algemene uitkering uit het gemeentefonds zullen later wellicht ombuigingen noodzakelijk zijn om een structureel sluitende begroting op te stellen. Bij de actualisatie is dus alleen gekeken naar het incidenteel dekken van de financiële indicatie van de risico impact-analyse en de gevolgen hiervan voor het eigen vermogen.
In de onderstaande tabellen is het financieel resumé van de financiële indicatie van de risico impact-analyse weergegeven én de financiële ruimte binnen het eigen vermogen om dit af te dekken.

Tabel: totaal financiële indicatie risico impact-analyse van de 1,5 meter-samenleving **bedragen x € 1 miljoen**

Omschrijving	Financiële indicatie	
	ondergrens	bovengrens
Totaal Economie en werk en Sociaal maatschappelijk	1,54	2,93
Gemiddelde	2,24	
Totaal Ruimtelijke impact	0,51	1,38
Gemiddelde	0,95	
Totaal compensatie rijksoverheid	0,84	1,03
Gemiddelde	0,94	
Totaal	**1,21**	**3,28**
Gemiddelde	**2,25**	

Tabel: financiële ruimte binnen het eigen vermogen **bedragen x € 1.000**

Omschrijving	Financiële ruimte *(prognose 1 januari 2021 – ondergrens c.q. norm)*
Vrije algemene reserve	862
Beklemde algemene vrije reserve	1.840
Bestemmingsreserves	n.v.t
Ratio weerstandsvermogen grondexploitaties[1] is 1,0 en moet vallen binnen een bandbreedte van 0,8 - 1,2	

Er zijn verschillende opties om de financiële indicatie van de risico impact-analyse vanuit het eigen vermogen (incidenteel) af te dekken. Bij de besluitvorming door de raad over de begroting 2021 is gekozen voor scenario 3, te weten:
Financiering vanuit:

- risicobuffer grondexploitaties
- vrije algemene reserve
- beklemde algemene reserve
- herijking inzet bestemmingsreserves

Bij de uitwerking van het scenario is aangegeven, door middel van een kleuren indicatie, wat het gevolg is van de voorgestelde financieringsvorm waarbij:

Goed	Ondergrens of ratio voldoet aan uitgangspunten zoals door de raad geformuleerd.
Aandacht	Ondergrens of ratio voldoet niet meer aan uitgangspunten zoals door de raad geformuleerd, maar de onderschrijding is beperkt. Hierdoor is er tijd om eventuele aanvullende beheersmaatregelen uit te werken. Besluitvorming is dan gericht op eerste bestuursrapportage 2021 en/of de perspectiefnota 2022.
Actie	Direct aanvullende beheersmaatregelen en/of besluitvorming door de raad nodig.

In de tabel hieronder is scenario 3 op basis van de huidige inzichten geactualiseerd.

Omschrijving	Gemiddelde financiële indicatie	Financiering vanuit	Gevolgen voor ondergrens reserve en/of ratio weerstandsvermogen		
			Exclusief Covid-19	Inclusief Covid-19	Gevolg
Ruimtelijke impact	€ 0,950 miljoen	Risicobuffer grondexploitaties	Ratio 1,3 (= ruim voldoende)	Ratio 1,0 (= voldoende)	
Werk en inkomen en Sociaal Maatschappelijk *(inclusief compensatie door het Rijk)*	€ 1,300 miljoen	Vrije algemene reserve (€ 0,812 miljoen)	€ 3,423 miljoen	€ 2,491 miljoen	
			Ratio 1,46 (= ruim voldoende)	Ratio 1,26 (= voldoende)	
		Beklemde algemene reserve (€ 0,488 miljoen)	€ 16,840 miljoen	€ 16,352 miljoen	

Ten opzichte van de risico impact-analyse in de begroting 2021 is het risico afgenomen van € 3,82 miljoen naar € 2,25 miljoen. De huidige omvang van de vrije en beklemde algemene reserve en het weerstandsvermogen van de grondexploitaties zijn, op basis van de door de raad gestelde voorwaarden, voldoende om dit risico af te dekken. Hierdoor is een herijking van de inzet van bestemmingsreserves niet meer nodig.

1.3 Actualisatie impact op financiële kengetallen

De gevolgen van de financiële indicatie van de risico impact-analyse van de 1,5 meter-samenleving zijn ook doorgerekend voor een tweetal belangrijke financiële kengetallen, te weten de netto schuldquote en de solvabiliteitsratio.

1 Op basis van herziening maart 2021 én inclusief een onttrekking voor een indicatie van een start- c.q. werkkapitaal voor de uitvoering van de Ruimtelijke Koers Houten 2040. Dit vooruitlopend op de besluitvorming van de raad hierover in 2021.

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.
Het ministerie van BZK en de VNG adviseren om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.
Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.
Het ministerie van BZK en de VNG adviseren om de solvabiliteitsratio als een signaalwaarde te beschouwen waarbij een ratio van minimaal 20% wordt geadviseerd.

Tabel: financiële kengetallen op basis van financiële indicatie risico impact-analyse van de 1,5 meter-samenleving

Netto schuldquote 2020				Solvabiliteitsratio 2020			
Norm maximaal	Exclusief Covid-19	Inclusief Covid-19	Gevolg	Norm minimaal	Exclusief Covid-19	Inclusief Covid-19	Gevolg
130%	70%	71%		20%	30%	29%	

Zoals uit bovenstaande tabel is op te maken blijven de ratio ook na de verrekening van de indicatieve effecten van Covid-19 voldoen aan de normen.

Paragraaf Global Goals

Houten4GlobalGoals

Samen op weg naar
EEN DUURZAME WERELD

Wij dragen met het Houtense beleid volop bij aan de doelen van Global Goals. Dit blijkt ook uit de Nationale Monitor Duurzame Gemeenten 2019 van Telos, die alle gemeenten betreft en waarbij Houten in de totaalscore als derde uit de bus kwam. Om onze bijdrage te benadrukken dragen we het predicaat Global Goals. De ambtelijke organisatie is bezig met de uitvoering van alle opgaven uit het collegeprogramma, waarvan een aanzienlijk deel bijdraagt aan het realiseren van de Global Goals. Gelet op de benodigde extra personele inzet, is de deelname aan de campagne beperkt tot dat wat echt nodig is. In het jaarverslag is een inventarisatie gedaan wat we doen op het gebied van Global Goals. In het jaarverslag is aangegeven aan welk global goal wordt bijgedragen middels een verwijzing met een nummer. Bijvoorbeeld GG1 verwijst naar global goal 1 ofwel Einde aan armoede. Hieronder zijn alle global goals aangegeven.

GLOBAL GOALS IN PROGRAMMA's	GG1 - Einde aan Armoede	GG2 - Einde aan Honger, zorgen over voedselzekerheid en duurzame landbouw	GG3 - Gezondheidszorg voor iedereen	GG4- Inclusief, gelijkwaardig en goed onderwijs voor iedereen	GG5 -Gelijke rechten m/v en empowerment van vrouwen en meisjes	GG6- Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen	GG7 -Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen	GG8- Inclusieve economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen
Programma's GG	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
SAMEN LEVEN								
Toegang & Transformatie	x		x	x	x			x
Jeugd en Onderwijs		x	x	x	x			x
WMO	x	x	x					x
Werk	x			x	x			x
Inkomen	x	x		x	x			x
Sport & Gezondheid		x	x		x			
Kunst en cultuur								
DUURZAME LEEFOMGEVING								
Wonen								
Commerciële voorzieningen en horeca								x
Leefomgeving								x
Gebiedsontwikkeling						x	x	
Duurzaamheid & energietransitie						x	x	
Landschap en recreatie								x
Cultuurhistorie en Archeologie								

GOEDE BEREIKBAARHEID								
Verkeersbeleid								
Autoverkeer						x	x	x
Fietsverkeer								x
Openbaar Vervoer								x
VEILIGE LEEFOMGEVING								
Sociale veiligheid en Openbare orde				x	x			
Fysieke veiligheid			x					
Crisis-beheersing								
BETROKKEN BIJ DE SAMENLEVING								
Politiek en Bestuur								
Dienstverlening								

GLOBAL GOALS IN PROGRAMMA's	GG9 - Infrastructuur voor duurzame Industrie	GG10 - Verminderen van ongelijkheid binnen en tussen landen	GG11 - Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam	GG12 - Duurzame consumptie en productie	GG13 - Aanpak van klimaatverandering	GG14 - Beschermen en duurzaam gebruik van oceanen en zeeën	GG15 - Beschermen en duurzaam gebruik van ecosystemen, bossen en biodiversiteit	GG16 - Bevorderen van veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen	GG17 - Versterken van mondiaal partnerschap en coherent beleid voor duurzame ontwikkeling
Programma's GG	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**
SAMEN LEVEN									
Toegang & Transformatie			x					x	x
Jeugd en Onderwijs	x	x						x	x
WMO	x	x	x					x	x
Werk		x						x	x
Inkomen		x							x
Sport & Gezondheid	x	x	x						x
Kunst en cultuur		x							x
DUURZAME LEEFOMGEVING									
Wonen	x		x						
Commerciële voorzieningen en horeca	x								x
Leefomgeving	x		x	x	x	x	x	x	x
Gebiedsontwikkeling	x	x	x	x	x		x	x	x
Duurzaamheid & energietransitie			x	x	x	x	x	x	
Landschap en recreatie			x				x	x	x
Cultuurhistorie en Archeologie			x						x
GOEDE BEREIKBAARHEID									
Verkeersbeleid									
Autoverkeer	x		x	x					
Fietsverkeer	x		x	x					x
Openbaar Vervoer	x	x	x		x				x

VEILIGE LEEFOMGEVING									
Sociale veiligheid en Openbare orde		x	x	x				x	x
Fysieke veiligheid								x	x
Crisisbeheersing								x	
BETROKKEN BIJ DE SAMENLEVING									
Politiek en Bestuur									
Dienstverlening									

Paragraaf Lokale heffingen

In de paragraaf Lokale heffingen in de begroting worden de beleidsuitgangspunten voor de gemeentelijke belastingen en rechten weergegeven. In de paragraaf Lokale heffingen in de jaarstukken geven we inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen, zowel beleidsmatig als financieel, die zich hebben voorgedaan in het afgelopen jaar.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2020

Bij de afvalstoffenheffing is er in 2020 sprake van hogere prijzen voor de afvalverwerking(AVU) restafval en plastic, metalen en drinkkartons en lagere opbrengsten separaat ingezamelde vuilsoorten zoals kunststof en papier. Door het thuiswerken hebben de bewoners meer afval thuis, dus moest er vaker geleegd worden. Gevolg hogere transport- en verwerkingskosten. Ook was het bezoek aan het afvalscheidingsstation tijdens de coronatijd meer dan andere jaren.
Ook de opbrengst afvalstoffenheffing is lager dan begroot. Dit komt doordat de hogere kosten afvalverwerking te laat bekend waren om meegenomen te worden in de tariefberekening 2020. Hierdoor is een onttrekking uit de Voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing noodzakelijk. Deze voorziening bleek echter niet toereikend te zijn om deze tekorten goed te maken, zodat uiteindelijk € 269.000 ten laste van het begrotingssaldo komt. Bij de opbouw van de begroting 2021 en de tariefbepaling 2021 is de vulling van deze voorziening meegenomen.

Overzicht geraamde inkomsten per belastingsoort

In onderstaand overzicht zijn de geraamde en werkelijke opbrengsten per belastingsoort opgenomen.

x € 1

Omschrijving	Rekening 2019	Raming 2020	Rekening 2020	Verschil 2020
Afvalstoffenheffing	4.104.902	4.708.454	4.627.571	-80.883
Hondenbelasting	172.894	177.064	166.221	-10.843
Leges algemeen	2.058.167	1.517.880	1.681.259	163.379
Lijkbezorgingsrechten	146.182	141.402	137.205	-4.197
Marktgelden		3.416		-3.416
Onroerend zaakbelasting	12.543.871	12.671.782	12.728.681	56.899
Rioolheffing	2.494.365	3.044.194	2.992.389	-51.805
Toeristenbelasting	208.780	168.406	129.780	-38.626
Totaal opbrengst	**21.729.162**	**22.432.598**	**22.463.105**	**30.507**

Toelichting op afwijkingen < € 75.000

Leges algemeen

De afwijking op de leges algemeen € 163.000 positief wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat in 2020 de opbrengst van leges voor bouwvergunningen veel hoger zijn uitgevallen dan eerder geraamd (€ 195.000V). Dit is veroorzaakt door enkele grote plannen, welke niet voorzien waren.
De resterende € 32.000 negatief is toe te schrijven aan overige kleine verschillen bij de overige leges zoals rijbewijzen, paspoorten en huwelijken e.d..

Afvalstoffenheffing

Zie verklaring bij de Tekst Toelichting op afwijkingen 2020.

Lokale lastendruk

In onderstaande tabel is de lastendruk in Houten in 2020 weergegeven, voor zowel eigenaar-gebruikers als huurders. Zoals gebruikelijk in woonlastenoverzichten worden hierbij de onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing betrokken. Het uitgangspunt is een meerpersoonshuishouden. Als peildatum voor de WOZ-waarde 2020 geldt 1 januari 2019. Deze waarde is alleen van toepassing op het belastingjaar 2020.

x € 1

Omschrijving	Bron	Rekening 2017	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020
Afvalstoffenheffing	WSJG	197	197	230	258	258
Rioolrechten	WSJG	110	112	114	145	145
Totaal gebruiker		**307**	**309**	**344**	**403**	**403**
OZB eigenaar	WSJG	380	379	386	381	*) 389
Totaal eigenaar/gebruiker		**687**	**688**	**730**	**784**	**792**

*) gemiddelde woningwaarde is hoger (€ 350.000) dan waarmee in de raming is rekening gehouden (€ 343.000)

Bij de calculatie voor de woonlasten voor meerpersoonshuishouden (mphh) die COELO hanteert, staat de gemeente Houten op de 181e plaats (€ 789). In 2019 was dit de 128e plaats. Provinciaal staat Houten op de 11e plaats (2019 8e).

In onderstaande tabel zijn enkele vergelijkende cijfers uit de Atlas van de lokale lasten 2020 opgenomen.

Vergelijking woonlasten mphh

Omschrijving		Woonlasten COELO	Procentuele vergelijking	Positie ranglijst
Landelijk goedkoopste gemeente	Aalten	€ 573	73%	1
Gemeente Houten		€ 789	100%	181
Landelijk duurste gemeente	Bloemendaal	€ 1.440	183%	377
Provinciaal goedkoopste gemeente	Veenendaal	€ 609	77%	1
Gemeente Houten		€ 789	100%	11
Provinciaal duurste gemeente	Bunnik	€ 1.021	129%	26

Indicatoren
In onderstaande tabel zijn de van toepassing zijnde BBV-indicatoren binnen het taakveld 'Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ontwikkeling en stedelijke vernieuwing (Vhrosv)' per 1 januari van het betreffende jaar opgenomen.

Omschrijving	Bron	Realisatie				
		2016	2017	2018	2019	2020
Gemeentelijke woonlasten in euro eenpersoons-huishouden (BBV)	Coelo	554	561	560	588	623
Gemeentelijke woonlasten in euro meerpersoons-huishouden (BBV)	Coelo	681	687	688	730	789
Gemiddelde WOZ-waarde koopwoningen x € 1.000 (BBV)	WSJG	254	278	301	321	350

Kwijtscheldingsbeleid
Bij kwijtschelding van belasting wordt de 100% norm van de relevante bijstandsnorm gehanteerd. Voor de overige regels wordt het rijksbeleid gevolgd. Op grond van de belastingverordeningen kan kwijtschelding worden verleend voor de afvalstoffenheffing, hondenbelasting (alleen de eerste hond), rioolheffing en in zéér uitzonderlijke gevallen de onroerende-zaakbelasting. Voor de overige belastingen en heffingen wordt geen kwijtschelding verleend.

x € 1

Soort belasting	2017	2018	2019	2020
Afvalstoffenheffing	116.149	117.968	131.230	135.525
Hondenbelasting	5.733	4.759	5.014	4.428
Onroerend zaakbelastingen				
Rioolheffing	66.963	66.779	67.507	77.804
Totaal	**188.846**	**189.505**	**203.751**	**217.757**

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding
Bij het bereiken van onze doelstellingen en het bewaken van de solide financiële positie is het van belang te beschikken over een gezond weerstandsvermogen. Hiervan is sprake als de beschikbare buffer (weerstandscapaciteit) minimaal gelijk is aan de voorziene risico's (risicoprofiel). Om een solide financiële positie te behouden is het sturen op risico's (risicomanagement) van groot belang. Dit betekent dat we vanuit een proactieve houding sturen op het signaleren, herkennen en voorkomen en/of beheersen van risico's.

In deze paragraaf werken we de weerstandscapaciteit, het risicoprofiel en enkele financiële kengetallen uit. De verhouding tussen de weerstandscapaciteit en het risicoprofiel wordt het weerstandsvermogen genoemd. Het weerstandsvermogen geeft een beeld van de robuustheid van onze financiële positie. Een gezond weerstandsvermogen voorkomt dat bij een substantiële financiële tegenvaller direct tot aanvullende beheersmaatregelen moet worden besloten. Met de uitbraak van Covid-19 is maar weer gebleken hoe belangrijk een gezond weerstandsvermogen is.

In de begroting 2021 is een risico impact-analyse naar aanleiding van Covid-19 opgenomen. Op basis van deze analyse zijn scenario's uitgewerkt. Deze scenario's laten de mogelijke impact zien van Covid-19 op de eigen vermogenspositie en enkele financiële kengetallen. De raad heeft bij het vaststellen van de begroting 2021 gekozen voor scenario 3. Bij dat scenario wordt het totaal ingeschatte risico van € 3,820 miljoen gefinancierd vanuit:
- risicobuffer grondexploitaties (€ 1,130 miljoen)
- vrije algemene reserve (€ 0,423 miljoen)
- beklemde algemene reserve (€ 1,831 miljoen)
- herijking inzet bestemmingsreserves (€ 0,436 miljoen)

Het bovenstaande is, daar waar van toepassing, verwerkt in het jaarverslag 2020.
In aanloop naar het opstellen van de perspectiefnota 2022 wordt de risico impact-analyse uit de begroting 2021 geactualiseerd.

Weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel van middelen en mogelijkheden om niet begrote, onverwachte incidentele kosten te kunnen dekken. De weerstandscapaciteit bestaat uit de vrije algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de stelpost onvoorzien. De beklemde algemene reserve is dus geen onderdeel van de weerstandscapaciteit. Voor het inzetten (op basis van door de raad vastgestelde criteria) van de beklemde algemene reserve is altijd een raadbesluit nodig. Het verloop van de weerstandscapaciteit wordt in onderstaande tabel weergegeven.

bedragen x € 1.000

Weerstandscapaciteit	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2021
Vrije algemene reserve	2.914	2.914	2.914
Resultaat 2020 exclusief winstneming grondexploitatie			
Niet Vinex en gecorrigeerd met resultaatbestemmingen 2020			*458*
Onbenutte belastingcapaciteit			2.510
Stelpost onvoorzien			64
Totaal	**2.914**	**2.914**	**5.946**

De omvang van de vrije algemene reserve is per 31 december 2020 € 2,914 miljoen. Dit is € 0,403 miljoen boven de door de financieel toezichthouder (provincie Utrecht) gesteld norm (€ 50 per inwoner). Per 1 januari 2021 bedraagt de vrije algemene reserve € 3,372 miljoen en ligt € 0,862 miljoen boven de minimumnorm. De door de financieel toezichthouder gestelde norm is een duiding, maar geen harde eis in het kader van het toezichtsregime.

Omdat aanpassing van belastingtarieven voor 2020 niet meer mogelijk is, is de onbenutte belastingcapaciteit per 31 december 2020 € 0. Op basis van de begroting 2021 is de prognose van de onbenutte belastingcapaciteit per 1 januari 2021 € 2,510 miljoen.

De omvang van de stelpost onvoorzien (€ 64.000) is gebaseerd op een norm van € 1,25 per inwoner.

Risicoprofiel
Het risicoprofiel valt uiteen in niet-kwantitatieve risico's (onzekerheden) en kwantitatieve risico's. De niet-kwantitatieve risico's zijn ontwikkelingen waarvan de waarschijnlijkheid en de (financiële) impact van de ontwikkeling (nog) niet kan worden ingeschat maar op termijn wel tot een risico kunnen leiden. De kwantitatieve risico's zijn risico's waarvan de financiële gevolgschade wel kan worden gekwantificeerd. Deze kwantitatieve risico's zijn relevant bij het bepalen van de omvang van het weerstandsvermogen.

3a. De niet-kwantitatieve risico's (onzekerheden)
De onzekerheden zijn in 5 categorieën onderverdeeld:
1. Financieel-economisch
2. Organisatie
3. Juridisch
4. Imago
5. Verbonden Partijen

Achter elk risico is aangegeven of het gaat om een nieuw, gewijzigd of ongewijzigd risico ten opzichte van de risicoparagraaf van de begroting 2021 (laatste integrale berichtgeving over risico's).

1. Financieel-economisch
Vertraging projecten door PFAS-houdende grond (Gewijzigd)
Sinds 8 juli 2019 geldt een tijdelijk landelijk handelingskader PFAS met als doel een invulling te geven van de zorgplicht bij grondverzet en hergebruik van grond en bagger. In juli 2020 zijn er aanpassingen gedaan door het Rijk aan dit tijdelijk handelingskader. Hierin zijn de normen voor het (her)gebruik van grond op de landbodem verruimd. In het voorjaar van 2021 wordt een definitief handelingskader verwacht. Houten heeft sinds januari 2020 een eigen beleid voor PFAS in de bodem vastgesteld. We verwachten dat een deel van het grondverzet hier profijt van zal hebben (vooral grondverzet binnen de gemeente). Ondanks deze positieve ontwikkelingen blijft de afvoer van PFAS-houdende grond naar buiten de gemeente Houten voorlopig nog problematisch.

Directe gevolgen kunnen zijn dat projectontwikkelaars, aannemers, saneerders en baggeraars hun grond/bagger niet (direct) kwijt kunnen omdat PFAS-houdende grond niet overal toegepast kan en mag worden en het daarom lastiger is grond terug te zetten in de markt. Wel wordt er weer PFAS-houdende grond ontvangen door grondbanken en zijn er ontwikkelingen m.b.t. het reinigen van PFAS-houdende grond. Dit kan dan nog steeds leiden tot vertragingen en zelfs uitstel van projecten, extra (plan)kosten en illegale handelingen met vrijkomende grond. Deze grondbanken zijn verspreid over verschillende gemeenten en de gevolgen van deze bottleneck c.q. opname stop is een RUD-regio breed probleem. Wel zien we dat in de regio steeds meer passend PFAS beleid wordt vastgesteld waardoor grondverzet binnen de regio wat betreft PFAS steeds minder problematisch zal verlopen.
In 2020 zijn binnen de gemeente Houten geen grootschalige projecten gestart waarbij sprake was van een grote afvoer van grond. Wel zijn er kleinere projecten uitgevoerd die profijt hebben gehad van het Houtense PFAS-beleid. De RUD Utrecht heeft hierover gerapporteerd. Het risico in deze kleine projecten is geringer voor inkopers van grond en daardoor blijft dat in combinatie met het Houtense beleid tot nog toe zonder (grote) problemen redelijk op gang.

Het risico op vertraging van grotere projecten (denk hierbij aan grootschalige gebieds(her)inrichting met een aanzienlijke afvoer van overtollige grond), blijft ongewijzigd aanwezig, ook in 2021.

Programma Aanpak Stikstof (Gewijzigd)
Sinds 2015 geldt de PAS als generiek model om toestemming te verlenen voor projecten die mogelijk gevolgen hebben voor de instandhouding van Natura 2000-gebieden. Met de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 mag de PAS hiervoor niet meer als onderbouwing worden gebruikt. De vergunningverlening van natuurvergunningen is daardoor stil komen te liggen. Sindsdien zijn het Rijk en Provincies samen met andere overheden en stakeholders in overleg hoe er op korte en lange termijn omgegaan moet worden met de ontstane stikstofproblematiek. De actualiteiten hierover volgen zich de laatste tijd in rap tempo op.

Provinciale toestemming voor ruimtelijke projecten.
De provincie Utrecht heeft net als alle andere provincies beleidsregels vastgesteld over de manier waarop zij hun vergunningverlening inzake natuurvergunning weer oppakken. Vastgesteld is dat op

basis van een vernieuwde calculator (Aerius) berekend kan worden of bij de uitvoering en het gebruik van een nieuw ruimtelijk project sprake is van extra stikstofuitstoot ten opzichte van de bestaande situatie. Initiatiefnemers moeten dit programma gebruiken voor de onderbouwing van hun project. Indien geen extra uitstoot wordt veroorzaakt, kunnen initiatiefnemers deze uitkomst gebruiken voor de ruimtelijke onderbouwing op dit aspect van hun project en is een natuurvergunning van de provincie Utrecht niet nodig.

Gevolgen voor gemeente Houten
Initiatiefnemers die voor hun projecten een natuurvergunning nodig hebben van de provincie en die deze op dit moment niet kunnen verkrijgen, kunnen ook geen omgevingsvergunning of vastgesteld bestemmingsplan verkrijgen. Enkele projecten liggen op dit moment stil. Het voordeel voor Houten is, dat de afstand tot een Natura 2000-gebieden relatief ruim is. De invloed van afzonderlijke projecten binnen de gemeente is daarom in verhouding gering. Dit houdt in dat er vooralsnog geen projecten binnen de gemeente zijn, die in voorbereiding zijn maar op dit moment stilliggen. Van initiatiefnemers verlangen wij per project een onderbouwing op basis van een Aerius-berekening, waaruit moet blijken dat een project inderdaad geen effect heeft op de instandhoudings-doelstellingen van Natura 2000-gebieden.

Gevolgen voor het project A27/A12 Ring Utrecht
In de MIRT kamerbrief 'Bestuurlijke Overleggen MIRT 20 en 21 november 2019 is aangegeven dat: "*Voor de Ring Utrecht wordt een nieuw Tracébesluit (TB) opgesteld. Hierbij zal een beoordeling van de effecten van stikstof worden opgenomen. Dit project is één van de zeven projecten aangewezen door het kabinet die gebruik kunnen maken van de vrijkomende stikstofruimte door de generieke maatregelen (o.a. snelheidsverlaging), om te voldoen aan de stikstofnormen. Het streven is om het Tracébesluit voor dit project in 2020 vast te stellen. Daarnaast wordt uitgegaan van de bestaande afspraken met extra bovenwettelijke inpassingsmaatregelen".* Inmiddels is het nieuwe Tracé besluit door de minister in november 2020 ondertekend. Het wettelijk pakket en bovenwettelijk maatregelenpakket (o.a. hogere geluidschermen Waijensedijk/Koppeldijk) zullen ongewijzigd blijven. Planning werkzaamheden: In december 2020 t/m 12 januari 2021 beroepsprocedure. Juni 2021 hopelijk een onherroepelijk TB Ring Utrecht.

Start werkzaamheden Ring Utrecht: 2023.

Voor het project A27 Houten – Hooipolder lijken de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State mee te vallen. Inmiddels is er sprake van onherroepelijk Tracé besluit. Start werkzaamheden: 2023.

Project Houten-Bunnik/Oostelijke Ontsluiting A12 (Gewijzigd)
De provincie, Bunnik en Houten hebben (financiële) afspraken gemaakt over de projecten uit het integraal maatregelpakket Bunnik-Houten. De projecten waar Houten aan bijdraagt zijn genoemd in het bestedingsplan mobiliteit en bereikbaarheid (maart 2019). Alle projecten uit het integraal maatregelpakket worden verder uitgewerkt.
<u>Aansluiting A12</u>
De kosten voor aanleg van de aansluiting A12 vallen hoger uit dan verwacht. De provincie heeft aangegeven op zoek te gaan naar extra middelen bij het Rijk. Het langer uitblijven van deze maatregel maakt dat er langer sluitverkeer door het buitengebied van Houten en Bunnik zal blijven rijden, dit komt de leefbaarheid niet ten goede. Daarnaast is deze aansluiting ook essentieel voor de woningbouwopgave van Houten (en Bunnik).

A12 Salto terugvordering (Nieuw)
Houten en de provincie hebben afspraken gemaakt over de terugvordering en besteding van de € 1,3 miljoen SALTO middelen. Deze zijn gekoppeld aan de projecten genoemd in het bestedingsplan mobiliteit en bereikbaarheid. Het risico bestaat dat projecten vertraging oplopen of worden geschrapt waardoor de volledige terugvordering van deze middelen langer gaat duren.

Eiland van Schalkwijk (Gewijzigd)
De Mobiliteitsvisie Eiland van Schalkwijk 2017-2027 (o.a. ontsluiting van het verkeer naar de forten) en de ontwikkeling van toeristische voorzieningen.

Bij de realisatie van deze onderdelen moet rekening worden gehouden met de kosten voor beheer en exploitatie. De mobiliteitsvisie (vastgesteld in 2017) heeft o.a. een relatie met de ontwikkeling van Fort

Honswijk. Voor de 22 deelprojecten (in 10 jaar) is € 22 miljoen nodig. Het risico betreft de prioritering en mogelijke vertraging van de deelprojecten. Als investeringen op de mobiliteitsvisie achterblijven, levert dat extra risico's op bij de herontwikkeling van Fort Honswijk en van andere ruimtelijke ontwikkelingen op het Eiland van Schalkwijk. In de huidige situatie is er niet of nauwelijks mobiliteitsruimte op het eiland.

Voor Honswijk betekent het een serieus risico voor de toekomstige exploitatie. Weliswaar wordt het fort in 2022 in erfpacht uitgegeven aan de stichting Fort Honswijk maar het stichtingsbestuur zal de erfpachtovereenkomst pas tekenen als er zicht is op toekomstige groeimogelijkheden van bezoekersstromen.

Het Ontwikkelkader dat op 29 oktober 2019 unaniem in de raad is vastgesteld voor de herontwikkeling van Fort Honswijk, kan op veel draagvlak rekenen, zowel bij omwonenden als bij de politiek, maar in dat kader is al wel een voorschot genomen op nog te realiseren groei van de mobiliteit, met name wat betreft de Lekdijk. Bij de uitvoering van het project Sterke Lekdijk zal, als meekoppelkans, de wegbreedte op een bepaald minimumniveau moeten worden gebracht.

Wat betreft de mobiliteitsvisie: reconstructie van de Kanaaldijk-zuid staat als laatste op de planning. Echter: vanwege concrete plannen om te komen tot agrarische structuurversterking op het eiland, is er wellicht om die reden eerder behoefte aan investeringen in de Kanaaldijk-zuid, als ontsluiting voor te verplaatsen agrarische bedrijven.

Investeringen in verduurzaming woningen (Ongewijzigd)
De energietransitie vraagt van de hele maatschappij investeringen. Door het dalende consumentenvertrouwen en financiële onzekerheid bij huishoudens en bedrijven ten gevolge van COVID-19 is het zeer wel denkbaar dat investeringen in bijvoorbeeld het verduurzamen van de woning of het bedrijfspand worden uitgesteld. De realisatie van de doelen uit het Energieplan komen daarmee onder druk te staan. In het gunstige scenario waarin de effecten van de COVID-19-crisis van korte duur zijn, kunnen reserves die nu achter de hand worden gehouden juist gebruikt gaan worden voor duurzame investeringen. Dan zouden we "groener" uit de crisis kunnen komen.

Klimaatdoelstelling (Gewijzigd)
In januari 2021 heeft de Raad openbaar bestuur (ROB) advies uitgebracht aan de regering over de uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord. Voor de uitvoering van het Klimaatakkoord in de eerstvolgende jaren zijn de kosten voor gemeenten berekend op € 450 miljoen in 2022, € 540 miljoen in 2023 en € 599 miljoen in 2024.Wat dit betekent en hoe de kosten worden ondervangen is onderwerp van de kabinetsformatie. De exacte gevolgen voor Houten zijn dan ook nog niet te duiden.

Spoortrillingen (Gewijzigd)
Op diverse locaties langs de spoorlijn in Houten ondervinden bewoners trillinghinder. De trillingen worden vooral veroorzaakt door passerende goederentreinen. Het nemen van doeltreffende maatregelen is echter complex. Maatregelen bij of aan bestaande woningen (diepwand tussen spoor en woning of constructieve maatregelen) zijn kostbaar en het effect is onzeker. Maatregelen aan het spoor zelf (trilling-isolatie van de rails) zijn ook kostbaar. Het meest kansrijk lijken maatregelen aan de goederentransporten (belading, snelheid of tijdstip) die de meeste hinder veroorzaken. Dat soort bronmaatregelen is positief voor alle gehinderden langs het spoor.
De kosten voor eventuele trilling beperkende maatregelen komen voor rekening van het Rijk. Vanuit het (nog niet afgesloten) project van de spoorverdubbeling is nog budget beschikbaar.
Movares heeft in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke woningspecifieke maatregelen. In mei 2020 zijn de rapportages en aangeboden aan het ministerie van I&W. Het ministerie zal uiteindelijk een besluit nemen over het al dan niet toekennen van maatregelen. Dit besluit is nog steeds niet medegedeeld (januari 2021). Mogelijk komt er een verzoek om een bijdrage van de gemeente als het rijksbudget tekort schiet.

Vennootschapsbelastingplicht voor eigen ondernemingsactiviteiten (Gewijzigd)
Per 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht (Vpb-plicht) voor overheidsondernemingen in werking getreden. Aanvankelijk leek Houten niet Vpb-plichtig te zijn. In 2019 zijn er afspraken gemaakt tussen de brancheorganisatie die zich bezig houdt met de inzameling van huishoudelijk afval (de NVRD) en de Belastingdienst. Over afvalstromen met een positieve waarde moet nu, met terugwerkende kracht vanaf 2016, aangifte worden gedaan van een "winst" ter grootte van 1% van de

opbrengst. Andere bestaande activiteiten die momenteel niet als ondernemersactiviteit worden beschouwd, kunnen dat in de toekomst wel worden, waardoor met terugwerkende kracht (inclusief heffingsrente) vennootschapsbelasting moet worden betaald.

Herijking gemeentefonds (Nieuw)
Als gevolg van de nieuwe verdeling van de beschikbare middelen in het gemeentefonds, bestaat de kans c.q risico op meer of minder middelen vanuit de algemene uitkering.

Omdat de onderlinge verschillen tussen gemeenten zijn toegenomen, is de vraag ontstaan of en waar er in de verdeling van het gemeentefonds andere afwegingen gemaakt moeten worden over de mate waarin verschillen tussen uitgaven en inkomsten moeten worden meegenomen.

Op 7 december 2020 heeft de minister van BZK de Tweede Kamer geïnformeerd dat de beslissing over de nieuwe verdeling door het volgende kabinet wordt genomen. Dat betekent dat de invoering van de nieuwe verdeling opschuift naar 1 januari 2023. Tegelijk met de brief aan de Tweede Kamer zijn op 7 december 2020 ook de laatste onderzoeksrapporten gepubliceerd.

De fondsbeheerders vragen in januari 2021 advies over de nieuwe verdeling aan de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Na ontvangst van het advies van de ROB - naar verwachting eind februari, begin maart - start de consultatie van gemeenten.

Risico doet zich pas voor vanaf 2023. Indien dit zich voordoet is er, op basis van de eerste indicaties, ruim voldoende tijd om maatregelen te nemen om dit risico door structurele beheersmaatregelen af te dekken.

Mogelijk dure aanpassingen van het IT-netwerk (Nieuw)
Het massaal thuiswerken, de populariteit van MS Teams en de onzekerheid over de toekomst van RDS, noodzaakt de gemeente om onderzoek te doen naar een wellicht geheel nieuwe toekomstige werkwijze vanaf 2023.
Dit kan betekenen dat er vanaf 2023 forse nieuwe investeringen nodig zijn in de ICT-infrastructuur.

Geen voortzetting van de incidentele aanvullende rijksbijdrage Jeugdhulp vanaf 2023 (Nieuw)
Het kabinet heeft voor de periode 2019-2022 incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld voor de toegenomen kosten voor jeugdhulp. In overleg met de provinciaal toezichthouder zijn deze incidentele middelen structureel verwerkt in de meerjarenbegroting.

Het huidige kabinet heeft gesteld dat een eventuele structurele voortzetting van deze extra middelen een verantwoordelijkheid is van het nieuw te formeren kabinet na de TK-verkiezingen van maart 2021. Bij geen of onvoldoende structurele compensatie zal er een onvoorzien structureel tekort in de meerjarenbegroting vanaf 2023 ontstaan.

Via de VNG zal blijvend druk uitgeoefend worden op het Rijk dat structurele compensatie noodzakelijk is voor een goede uitvoering van deze taak door gemeenten.

Bestrijding eikenprocessierups (Nieuw)
Ondanks dat de eikenprocessierups de afgelopen jaren effectief is bestreden neemt het aantal nesten en de verspreiding ervan steeds meer toe. De brandhaartjes die de rupsen loslaten veroorzaken jeuk, oogklachten en benauwdheid waardoor dit een volksgezondheidsprobleem is. Als boombeheerder kan je aansprakelijk gesteld worden als niet aan de wettelijke zorgplicht wordt voldaan.

Het budget van 2020 was voldoende om de overlast beheersbaar te maken, Het is mogelijk dat de overlast (nog) verder gaat toenemen in 2021. Er zal dan meer budget nodig zijn.

2. Organisatie
Krappe arbeidsmarkt (Gewijzigd)
Om in een krappe arbeidsmarkt de juiste mensen aan onze organisatie te (blijven) binden, is het belangrijk om te investeren in onze aantrekkelijkheid als werkgever. Dit doen we door te blijven investeren in een uitdagende en prettige werkomgeving, in ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden en een goede werk-privébalans. Ondanks deze maatregelen kan het soms noodzakelijk zijn om personeel tijdelijk in te huren of te werken met markttoelagen omdat er onvoldoende geschikte

kandidaten op vacatures reageren. Als reactie hierop zijn we in 2019 gestart onze arbeidsmarktcommunicatie te verbeteren. Dit uit zich in modernisering van onze wervingsmethoden (via intensief gebruik van social media gericht op het vertellen van 'het verhaal van Houten', gebruik van beeldmateriaal, ontwikkeling van een website) en nieuwe, effectievere selectievormen. Door de coronacrisis in 2020 zullen de activiteiten in verdere modernisering van onze arbeidsmarktcommunicatie later dan gepland plaatsvinden.

Stijging overlastmeldingen door meer thuiswerken (Ongewijzigd)
Een belangrijke ontwikkeling is dat thuiswerken een vlucht heeft genomen dit leidt ertoe dat mensen veel meer opmerken wat er in hun leefomgeving gebeurt en daar ook melding van maken. Zo stijgt het aantal overlastmeldingen. Ook kunnen spanningen en irritaties binnen gezinnen toenemen en vliegen buren elkaar eerder in de haren.

Stijging digitalisering van onze leefomgeving (Ongewijzigd)
De weerbaarheid op internet laat vaak nog te wensen over en kwaadwillenden maken daar gebruik van (denk aan vormen van fraude en oplichting via internet of het inbreken van hackers op digitale vergaderingen). Meer secundair gevolg van Covid is een mogelijke toename van bijvoorbeeld (winkel-)diefstallen door economische recessie. Ook ondermijning zou best kunnen toenemen (alternatieve bron van inkomsten > hennepteelt). Mensen die kwetsbaar zijn (bijstandsmoeders enzovoorts) die nu sneller zwichten en hun huis of schuur beschikbaar stellen voor criminele activiteiten.

Wegvallen werkzaamheden met betrekking tot rijbewijzen (Ongewijzigd)
De Rijksdienst voor het Wegverkeer is een pilot gestart met een dertigtal gemeenten waarin de inwoners van die gemeenten geen aanvragen verlengingen rijbewijzen meer bij de gemeente indienen, maar digitaal. De pasfoto wordt direct door de fotograaf digitaal ingezonden naar de RDW en de betaling gaat tevens digitaal. Daardoor bestaat onzekerheid of het verstrekken van rijbewijzen in de toekomst nog onderdeel blijft uitmaken van onze productenlijst. Als dit aan de orde komt, wordt het effect daarvan in beeld gebracht.

3. Juridisch
Geen of vertraagde projecten a.g.v planologische procedures (Ongewijzigd)
De juridificering van de samenleving en het feit dat ontwikkelingen vaker plaatsvinden op inbreidingslocaties (met eromheen bestaande belangen) heeft ook zijn weerslag in planologische procedures. Het gevolg is vertraging in projecten, meer ambtelijke inzet en hogere kosten in verband met juridische procedures. Ook langlevende kwesties zoals spuitzones en milieuhinderlijke bedrijven in het buitengebied brengen hoge kosten met zich mee voor wat betreft ambtelijke capaciteit en (juridisch) specialistisch advies.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) (Gewijzigd)
Om te voorkomen dat onbevoegden toegang kunnen krijgen tot privacygevoelige informatie, én om ervoor te zorgen dat de organisatie met persoonsgegevens omgaat in overeenstemming met de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) worden de volgende maatregelen toegepast:

- Uitvoeren van privacy impact analyses voor essentiële informatiesystemen om te bepalen op welke wijze de privacy het beste kan worden gewaarborgd;
- Voorlichting aan teammanagers over hun rol bij de implementatie van privacy- en informatiebeveiliging binnen hun team;
- Identificeren van privacy risico's en het nemen van maatregelen om deze risico's te beperken. Deze maatregelen worden vastgelegd in een ISMS (Information Security Management Systeem) dat tevens signaleert wanneer bepaalde acties moeten worden uitgevoerd;
- Verplicht stellen van twee-factor authenticatie bij inloggen vanuit een onbeveiligde omgeving (bijvoorbeeld vanuit huis);
- Inzet van software voor veilig mailen met externe partijen en zorgen dat medewerkers hiervoor worden getraind;
- Opstellen verwerkersovereenkomsten met externe partijen die in opdracht van de gemeente persoonsgegevens verwerken;
- Cloudsoftware moet voldoen aan privacybeschermende eisen conform onze cloud checklist.

Bezwaar-en beroepsprocedures (Ongewijzigd)
Ook als een primair besluit en de beslissing op bezwaar zorgvuldig zijn afgehandeld, hebben belanghebbenden een wettelijk recht om in bezwaar of beroep gaan. Risico betreft het opnieuw beoordelen en zo nodig een nieuw besluit nemen. Bij beroep kan de gemeente veroordeeld worden in de proces- en griffiekosten. Als het een politiek gevoelig dossier betreft kan er naast een financieel effect ook sprake zijn van imagoschade.

4. Imago
Herijking visie Oude Dorp (Ongewijzigd)
Bij de vaststelling van de startnotitie voor de herijking van de visie Oude Dorp zijn meerdere ambities beschreven zoals een verbetering van de parkeer- en verkeerssituatie (autoluw Plein), ontstenen/vergroenen, het behouden en versterken van het historisch karakter. Voor deze ambities is in de begroting geen geld gereserveerd. Het visiedocument zal ingaan op de financiële uitvoerbaarheid, maar het kan zijn dat er verwachtingen leven voor een snelle uitvoering van bepaalde onderdelen. Om meerdere redenen is het project vertraagd. Op aandringen van de raad zijn alle plannen die niet voldoen aan het bestemmingsplan ‘on hold’ gezet. De vertraging in de besluitvorming van de herijkte visie is voor de initiatiefnemers van die plannen begrijpelijkerwijs niet prettig, omdat er al geruime tijd (sinds 2018) geen uitvoering aan kan worden gegeven.

Klachtprocedures (Ongewijzigd)
Onjuiste bejegening van inwoners kan tot een klacht leiden. Belangrijk is dat de klacht op een zorgvuldige wijze afgehandeld wordt. Zo niet, dan kan dit leiden tot imagoschade. Maar ook als de klacht gegrond verklaard wordt of als de klager het niet eens is met de afhandeling van de klacht.

Social media (Ongewijzigd)
Communicatie via social media wordt steeds belangrijker en inwoners vinden dat de gemeente hierop actief moet zijn. Vooral bij crisis en calamiteiten maar ook bij minder dringende maar voor inwoners wel belangrijke zaken. Als de gemeente onvoldoende aanwezig is en niet snel en adequaat reageert, loopt zij het risico op imagoschade.

5. Verbonden partijen
Een aantal gemeentelijke taken voert Houten niet meer zelf uit maar tezamen met andere gemeenten in een Gemeenschappelijke Regeling of andere samenwerkingsvorm. De risico’s die hiermee te maken hebben, zijn voor iedere verbonden partij beschreven in de paragraaf ‘Verbonden partijen’. Gemakshalve verwijzen we hiernaar. Ons beleid over de sturing op financiële risico’s bij verbonden partijen is uitgewerkt in de nota Verbonden partijen.
Deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten in enig jaar en dragen gezamenlijk bij aan de aanwezige schulden bij faillissement of liquidatie. Daarnaast blijft de gemeente verplicht adequaat uitvoering te geven aan de wettelijke taken.

Kwantitatieve risico's
De kwantitatieve risico's zijn relevant voor het bepalen van het weerstandsvermogen. Zoals in de inleiding gezegd, dit zijn risico's waarvan de financiële gevolgschade kan worden gekwantificeerd.
De recentste weergave van deze risico's is geweest bij de begroting 2021 (oktober 2020). Met het oog op begrotingsjaar 2022 zijn deze risico's geactualiseerd. Onderstaande tabel laat de huidige stand van zaken zien. Ieder risico wordt kort beschreven, met oorza(a)k(en) en gevolg en beheersmaatregelen die we kunnen inzetten om deze risico's zoveel mogelijk te beperken. De kansinschatting dat het risico zich voordoet vermenigvuldigd met de mogelijke financiële omvang geeft een waardering van de mogelijke gevolgschade van ieder risico aan.

Een dergelijke actualisatie van de risico's geeft een dynamisch risicobestand. Dit leidt tot onderstaande matrix voor de gekwantificeerde risico's.

Risicomatrix:

Financiële omvang	0 - 20 %	21 - 40 %	41 - 60 %	61 - 80 %	81 - 100 %
≥ € 1 mln	€ 125.000 Aantal: 1	€ 375.000	€ 625.000	€ 875.000 Aantal: 1	€ 1.125.000
≥ € 0,5 < € 1 mln	€ 75.000 Aantal: 1	€ 225.000	€ 375.000	€ 525.000 Aantal: 1	€ 675.000
≥ € 0,1 < € 0,5 mln	€ 30.000 Aantal: 4	€ 90.000 Aantal: 1	€ 150.000 Aantal: 2	€ 210.000 Aantal: 3	€ 270.000
≥ € 0,05 < € 0,1 mln	€ 7.500	€ 22.500	€ 37.500 Aantal: 2	€ 52.500	€ 67.500
< € 0,05 mln	€ 2.500 Aantal: 2	€ 7.500	€ 12.500 Aantal: 2	€ 17.500 Aantal: 2	€ 22.500

Kans

aantal gekwantificeerde risico's: 22

<u>Toelichting bij de matrix:</u>
Het risico wordt berekend door de gemiddelde kans dat het risico zich voordoet te vermenigvuldigen met het gemiddelde financiële effect van het risico. In de bovenstaande matrix wordt het aantal risico's weergegeven dat is gedefinieerd met dezelfde risico-score. De kleuren in de matrix zijn gerelateerd aan de risicoscore en geven de urgentie aan en de mate van bestuurlijke / politieke relevantie. De kleuren lopen op met de urgentie op:

- groen
- geel
- oranje
- rood.

Tabel gekwantificeerde risico's

Risico + omschrijving	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregelen	Gebied	Categorie	Kans	Omvang	Gevolgschade
In 2021 nog onvoldoende sturing op structurele kostenontwikkeling jeugdhulp en Wmo. Dashboard met sturingsinformatie is in ontwikkeling om meer inzicht en daarwaar mogelijk grip te krijgen op de kostenontwikkeling bij jeugdhulp en Wmo.	In 2015 zijn de taken op het gebied van Jeugdhulp door het Rijk gedecentraliseerd naar gemeenten. Bij de overdracht van deze taken is door het Rijk direct fors bezuinigd. Tijdens de transitie en transformatie fase hebben gemeenten, als gevolg van deze bezuiniging, fors moeten interen op hun vermogen. Ombuigingen om de kosten te beheersen en efficiënter (in het hele keten) te gaan werken hebben nog onvoldoende resultaat gehad. Daarnaast heeft de invoering van het abonnementstarief voor Huishoudelijke ondersteuning een aanzuigende werking gehad. Gemeenten zijn hier niet door het Rijk voor geecompenseerd. Over 2020 wordt een tekort van ruim € 3 miljoen verwacht. In aanloop naar de perspectiefnota 2022 wordt het structurele effect van de ontwikkeling in 2020 in beeld gebracht en wat dit betekend voor de begroting 2022-2025.	In 2021 nog onvoldoende maatregelen om de doorwerking van het structurele gedeelte van de kostenontwikkeling 2020 in de begroting 2021 af te kunnen dekken.	1. Ontwikkeling dashboard met sturingsinformatie. 2. Via de VNG druk op het Rijk uitoefenen om stucturele compensatie voor de meerkosten jeugdhulp. Door het bureau AEF is in opdracht van het ministerie van BzK en de VNG onderzoek naar de mogelijke structurele tekorten bij gemeenten bij Jeugdhulp. Uit deze rapportage komt naar voren dat gemeenten € 1,6 - € 1,8 miljard extra middelen nodig hebben van haar taken op een adequate wijze te kunnen uitvoeren.	Openbare ruimte	Financieel / economisch	60-80%	≥ € 1 miljoen	€ 2.100.000
Vertraging in de recreatieve ontwikkeling van Fort Honswijk en de Honswijkerplas bij Tull en 't Waal. De capaciteit van de Lekdijk dient vergroot te worden en de inundatiesluis gerenoveerd en hersteld te worden.	Het vergroten van de capaciteit van de Lekdijk dient in lijn te gebeuren met de Mobiliteitsvisie Eiland van Schalkwijk. Tevens is van groot belang dat vanuit cultuurhistorie, exploitatie van het fort en inwoners de inundatiesluis gerenoveerd en hersteld dient te worden. De Gemeente Houten moet hiervoor als eigenaar van Fort Honswijk kosten maken.	De wegverbreding op de dijk in samenhang met dijkverzwaring en herontwikkeling van Honswijk zijn aan elkaar gekoppeld. Het risico voor afnemende ontwikkelmogelijkheden is voor de gemeente Houten als eigenaar van Fort Honswijk.	Wegverbreding en een alternatief voor een echte wegverbreding is het aanbrengen van grasbetonstenen langs de huidige weg.	Openbare ruimte	Financieel / economisch	60-80%	≥ €100.000 < €500.000	€ 350.000

Risico + omschrijving	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregelen	Gebied	Categorie	Kans	Omvang	Gevolgschade
Cyberaanval. Hackers zijn continue op zoeknaar manieren om ons ICT-netwerk binnen te dringen.	Ransomware aanvallen zijn financieel aantrekkelijk voor aanvallers.	Digitale gegevens zijn niet meer beschikbaar en worden pas vrijgegeven na het betalen van losgeld (ransom). Daarnaast kunnen deze gegevens in handen komen van onbevoegden. Bij een aanval moeten dure experts worden ingeschakeld.	1. Implementatie van de baseline informatiebeveiliging overheid (BIO). 2. Veiligheidsupdates worden viot geinstalleerd. 3. Tooling die kwetsbaarheden en malware in het netwerk detecteert. 4. Personeel bewust maken van de risico's van o.a. het klikken op verdachte mails en links. 5. Een goede backup procedure en een dubbele uitvoering van serverruimtes, zodat gegevens op meerdere plekken zijn opgeslagen. Dit blijft wel een aandachtspunt. 6. Aanwezigheid van een crisis response team met duidelijke procedures. 7. Inloggen vanuit een onbeveiligde omgeving (v.b. vanuit huis) vereist tweefactor authenticatie. Voor Ibabs wordt dit in 2021 geregeld. 8. Aangescherpt cloudbeleid incl. een checklist die moet worden ingevuld door leveranciers van cloudapplicaties. 9. D.m.v. gap-analyses wordt bepaald voor welke informatie-systemen extra beveiligings-maatregelen benodigd zijn.	ICT Informatiebe-veiliging Privacy	Informatie / organisatorisch / financieel	41-60%	≥ € 100.000 < €500.000	**€ 250.000**
Ineffectieve biologische bestrijding van woekerplanten en onkruid. Woekerplanten en onkruid vormen een bedreiging voor wegverharding en/of gaan plantsoenen overheersen.	Door strakke afspraken met de raad mogen chemische bestrijdingsmiddelen (zoals round up) veel minder worden gebruikt. Een effectief biologisch alternatief ontbreekt echter.	Er is extra inzet (intern of extern personeel) benodigd om de gewenste beeldkwaliteit (wegverharding) en/of de gewenste begroeiing (plantsoenen) te behouden.	De woekerplant Japanse Duizendknoop mag inmiddels chemisch worden bestreden. Het overige onkruid, met name op verharding, wordt bestreden met gekookt water maar dit is geen optimaal alternatief. Het niveau van de beeldkwaliteit wordt opnieuw vastgesteld. Wanneer dit lager wordt vastgesteld is er minder inzet benodigd.	Openbare ruimte	Financieel / economisch	61-80%	≥ € 100.000 < €500.000	**€ 210.000**

Risico + omschrijving	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregelen	Gebied	Categorie	Kans	Omvang	Gevolgschade
Schimmelziekte 'essentaksterfte'. Deze agressieve ziekte tast de essen in Houten (4.000-5.000 bomen, vooral langs fietspaden) aan, waardoor zij afsterven.	De essentaksterfte verspreidt zich vanuit Duitsland	Aantasting van het straatbeeld	Bij vervangen van de essen die conform de VTA onveilig zijn het realiseren van een nieuw duurzame en kwalitatief hoogwaardige beplanting. Dan zal voor de toekomst bomen aangeplant zijn conform het nieuw bomenbeleid. Voor herplant van ca.250 bomen per jaar is ongeveer € 150.000 per jaar nodig. Hiervoor is dekking beschikbaar voor 2021, maar weet niet of dat voor de aankomende jaren is opgenomen.. Aantal te herplanten bomen is afhankelijk van de weersomstandigheden en de snelheid waarmee ziekte de essenbomen aftakelt dit word gecontroleerd/beoordeeld middels de VTA controle en inventarisatie ETS	Openbare ruimte	Overig	61-80%	≥ €100.000 < €500.000	**€ 210.000**
Toename hevige stormen. Er treedt steeds vaker stormschade op.	Het klimaat verandert en wordt extremer.	Er waaien bomen om, eventueel met vervolgschade aan omliggende objecten	Jaarlijks risicobomen inventariseren en verwijderen. Na een storm: schade herstellen, bomen herplanten conform de richtlijnen van het bomenbeleid.	Openbare ruimte	Financieel / economisch	61-80%	≥ €100.000 < €500.000	**€ 210.000**

Risico + omschrijving	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregelen	Gebied	Categorie	Kans	Omvang	Gevolgschade
Onevenredige stijging bijdragen gemeenschappelijke regelingen. Het risico dat deze bijdragen (minder) sterker stijgen dan de in de begrotingsrichtlijnen toegepaste indexering voor prijsontwikkeling.	De gemeenschappelijke regelingen hanteren in hun kadernota's hun eigen systematiek voor prijs- en loonontwikkeling.	Een financieel effect als gevolg van de beide toegepaste systematieken.	Bij de bespreking van de kadernota's in het algemeen bestuur is dit onderwerp van gesprek. Echter, op basis van art. 194 Gemeentewet is de gemeente verplicht om de bijdrage, op basis van de begroting van de gemeenschappelijke regeling, in haar eigen begroting te verwerken.	Regionale samenwerking	Financieel / economisch	41 - 60%	€ 300.000 - € 500.000	**€ 200.000**
Gelimiteerde achtervang bij het WSW voor verstrekte renteloze leningen aan woningbouwcorporaties. De zekerheidsstructuur in de volkshuisvesting is in 3 lagen verdeeld, primair het eigen vermogen van de rentederving (=omslagrente) op dit bedrag in verband met het verstrekken van renteloze leningen van de woningcorporaties en secundair het vermogen van het WSW. De tertiaire zekerheid is de achtervangpositie van Rijk en gemeenten. Hierbij is 50% voor rekening van het Rijk, 25% voor de schadegemeente en 25% voor alle deelnemende gemeenten gezamenlijk. Het risico dat de gemeente Houten loopt betreft de rentederving (1,5%) op dit bedrag in verband met het verstrekken van renteloze leningen. Voor de gemeente Houten gaat het om een totaalbedrag van € 183 miljoen aan uitgezette leningen.	Door landelijke maatregelen bestaat de kans dat de financiele situatie van woningcorporaties verslechtert waardoor zij niet meer aan hun rente- en aflossingsverplichtingen kunnen voldoen.	De kans dat de gemeente een renteloze lening aan WSW moet verstrekken voor het uitgezette bedrag aan leningen aan woningbouwcorporaties. Dit kost de gemeente rente. Het risico is afhankelijk van de hoogte van de martkrente.	Geen beheersmaatregelen	Stadsvernieuwing en woningbouw	Financieel / economisch	0-20%	≥ € 1 mln	**€ 125.000**

Risico + omschrijving	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregelen	Gebied	Categorie	Kans	Omvang	Gevolgschade
Datalek. Onbevoegden hebben toegang tot privacygevoelige gegevens.	1. Onvoldoende beveiliging van privacygevoelige gegevens 2. Medewerkers zijn zich onvoldoende bewust van de risico's van privacyschending. 3. Menselijke vergissingen, ongelukjes 4. Opzettelijke schending van privacygevoelige gegevens (wraak, nieuwsgierigheid, chantage)	Onbevoegden hebben toegang tot privacygevoelige gegevens. Het datalek moet in sommige gevallen worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens kan vervolgens een onderzoek instellen naar de oorzaak van het datalek.	1. D.m.v. gap-analyses en privacy impact assessments wordt bepaald voor welke informatiesystemen extra beveiligingsmaatregelen benodigd zijn. 2. Inloggen vanuit een onbeveiligde omgeving (v.b. vanuit huis) vereist tweefactor authenticatie. 3. Ingebruikname software voor veilig mailen met externe partijen. 4. Instructie / workshops / e-learning op het gebied van de AVG. 5. Bijwerken van het privacybeleid en implementatie van het beleid in de organisatie. 6. Rechten van medewerkers die door- of uitstromen worden per direct aangepast.	Privacy	Informatie / organisatorisch	20-40%	€ 200.000	**€ 60.000**
Geen aflossing op verstrekte leningen / effectuering verleende garanties. Van verstrekte leningen of garanties bestaat het risico dat een organisatie niet aan haar aflossingsverplichting kan voldoen.	De gemeente verstrekt leningen en garanties aan diverse vereningingen, stichtingen of organisaties met een publiek belang (€ 3,8 miljoen).	Organisaties voldoen niet aan hun verplichtingen voldoen.	- Beleidsregels leningen en garanties - incidentele controle jaarverslagen van organisaties		Financieel / economisch	0-20%	≥ €500.000 < €1 mln	**€ 50.000**
Monumentale brug. Aan de Houtensewetering thv nr 23 is een monumentale brug die in gemeentelijk bezit is. De brug is in zeer slechte staat, herstelkosten zijn naar verwachting aanzienlijk. E.e.a. zal in een memo worden voorgelegd aan het college met het verzoek om dit te laten opnemen in de PPN.	Het praktische en financiele onderhoud van de brug is nergens belegd.	Onvoorziene kosten	Het beheer van de brug onderbrengen bij een daartoe toegeruste afdeling (VOB?)	Beheer openbare ruimte	Financieel / economisch	50%	≥ €50.000 < €100.000	**€ 37.500**

Risico + omschrijving	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregelen	Gebied	Categorie	Kans	Omvang	Gevolgschade
Drie velden lopen het risico door KNVB afgekeurd te worden, waardoor op die velden geen competiewedstrijden meer gespeeld kunnen worden. Door intensiever gebruik van de kunstgrasvelden wordt het risico groter dat de velden niet meer door de keuring van KNVB komen, Dit betekend dat deze velden niet meer gebruikt mogen worden voor de competitie en de voetbalverenigingen dus niet meer deel kunnen nemen aan de competitie. De velden kunnen nog wel gebruikt worden voor trainingen en recreatief gebruik. Door de intensievere bespeling halen deze velden niet meer de geschatte levensduur van 15 jaar. Het maximale risico is dat de kunstgrasmatten 5 jaar eerder vervangen moet worden (waarmee de levensduur/afschrijving bijgesteld moet worden naar 10 jaar).	In plaats van het ingeschat normaal gebruik (uitsluitend sportverenigingen) worden kunstgrasvelden intensief gebruikt (ook door scholen en ongeorganiseerde sporters) wat tot bovenmatige slijtage leidt.	Slechte velden komen niet door de keuring van de KNVB met als gevolg dat er te weinig veldcapaciteit voor de voetbalverenigingen beschikbaar is en ze niet meer aan de competitie mogen deelnemen. De velden 1 van Delta veld 4 van SV Houten en het kunstgrasveld van 'T Goy, aangelegd in 2010, zijn dit jaar door de keuring 2020/2021 gekomen. De volgende (tweejaarlijkse) keuring voor het seizoen 2022/2023. De kans is groot dat de matten dan niet meer door de keuring komen.	Om de matten op niveau te houden wordt de komende 2 jaar intensief onderhoud gepleegd, zodat deze 3 velden blijven voldoen aan de gewenste kwaliteit.	Sport	Financieel / economisch	41-60%	≥ €50.000 < €100.000	**€ 37.500**
Archeologische vondsten bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente moet een deel van potentieel aanzienlijke kosten dragen indien niet uit eerder onderzoek aan de ontwikkelaar kon worden aangegeven dat vondsten te verwachten waren (in het geval dat het gemeentegrond is).		Onvoorziene kosten	Archeologisch vooronderzoek doen en/of een up-to-date archeologische waardekaart hebben	Ruimtelijke ordening	Financieel / economisch	0-20%	≥ €100.000 < €500.000	**€ 30.000**
Accutte kosten bij afkeuring van de keerkleppen in de waterleiding De inspectie veiligheidskleppen gemeentelijke accommodaties moet jaarlijks plaatsvinden om te controleren of er sprake is van bacteriegroei. Het waterleidingbedrijf kan controleren of de inspectie is uitgevoerd en kan in het uiterste geval het pand afsluiten van de waterleiding tot het moment dat er deugdelijke kleppen aangebracht zijn. Op dat moment is er sprake van onvoorziene kosten.	Het is niet van alle panden bekend of er kleppen en zo ja of er deugdelijke kleppen aanwezig zijn. Hierop wordt ook niet jaarlijks gecontroleerd	Een groot deel van de door de gemeente beheerde gebouwen voldoet niet aan deze verplichting. Het gaat om ca. 50 panden. Gezien de leeftijd van de gebouwen is de verwachting dat er vele vervangen moeten worden. Bij inspectie door het waterleidingbedrijf kan het onderhavige pand in het uiterste geval afgesloten worden van de waterleiding.	Op dit moment worden panden waar zich problemen voordoen 1 maal per half jaar bemonsterd om te kijken of er lichte bacteriegroei voorkomt in de leidingen. Het gaat hierbij om sporthal de Kruisboog en de 3 brandweerkazernes. De kleedaccommodatie op het sportcomplex Oud Wulven is recent onderhoud gepleegd en zijn de kleppen vervangen. Vervanging wordt opgenomen bij de actualisatie van het MJOP en vanaf dan planmatig uitgevoerd..	Vastgoed	Financieel/ economisch	Kans op keuring van de panden is < 10%	>€100.000 < €500.000	**€ 30.000**

Risico + omschrijving	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregelen	Gebied	Categorie	Kans	Omvang	Gevolgschade
Schade op wegen van dijken. Bij wegen met een waterkerende functie ontstaat regelmatig schade aan de bermen en/of dijklichaam.	Schade heeft vaak een directe relatie met het beheer en onderhoud van de watergang. Deze watergangen zijn vaak (deels) in beheer bij HDSR, RWS of bewoners. Het aantoonbaar maken van "niet op de juiste wijze onderhouden" is geen makkelijke opgaaf. De schade kan enorm lang uitblijven wanneer de problemen komen door ondergraven van de taluds. De ervaring leert ons dat de aanwezige vegetatie de bodemsamenhang positief beïnvloeden. Pas nadat deze vegetatie vervangen moet worden (als door de weersinvloeden de vegetatie het loodje legt) worden de problemen voor ons pas inzichtelijk. Ook bij deze problematiek kunnen we stellen dat de schade die ontstaat gerelateerd is aan de veranderende weersomstandigheden.	Mogelijk moeten juridische procedures worden gestart.	Er zijn geen beheersmaatregelen mogelijk omdat het onbeïnvloedbaar is. Aansprakelijk stellen van beheerders heeft geen zin en geeft niet het gewenste effect op de lange termijn. Dit heeft te maken met andere veroorzakende factoren zoals de hellingsgraad van het talud, weersinvloeden en flora en faunabeheer.	Wegenbeheer	Juridisch / aansprakelijk	0-20%	≥ €100.000 < €500.000	**€ 30.000**
Negatieve impact van de weersveranderingen op de beheersaspecten van wegen. Warme/droge zomers zorgen voor extra scheurvorming en/of spatten in het asfalt. In de meest extreme gevallen kan het zelfs leiden tot grondwaterdaling waarbij ongelijkmatige zetting op kan treden wat gevolgen heeft voor grote delen van de weg.	Klimaatverandering. Heeft niet alleen een impact op wegen. Flora en Fauna en huizen welke op staal gefundeerd zijn krijgen hier ook mee te maken.	Toename van de uitgaven op wegen. Pro actief werkzaamheden uitvoeren is met de huidige stand der techniek (nog) niet mogelijk.	Er zijn geen beheersmaatregelen mogelijk omdat het onbeïnvloedbaar is. De gevolgen van de weersinvloeden zijn merkbaar in de lagere delen van het aardoppervlak waar geen invloed op uitgeoefend kan worden.	Wegbeheer	Financieel / economisch	0-20%	≥ €100.000 < €500.000	**€ 30.000**
Ontoereikende rijksinkomsten voor opvang en integratie statushouders. Per 1 januari 2018 is de vergoeding van € 4.430 per gehuisveste statushouder vanuit het bestuursakkoord verhoogde asielinstroom vervallen, terwijl de taakstelling is blijven bestaan. De gemeente ontvangt wél een bedrag voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Dat is echter onvoldoende om ook andere activiteiten voor statushouders uit te voeren. In 2021 financieren we deze activiteiten uit het restantbudget van 2017. Per 1 januari 2022 worden we als gemeente weer verantwoordelijk voor de inburgering. De financiering gaat hierdoor ook veranderen. Voor de zomer van 2021 is de lagere wetgeving gereed en hebben we stappen gezet in de aanbesteding van onze nieuwe taken. Pas in het najaar van 2021 zullen we goed zicht hebben op het gehele financiele plaatje, en of we uit gaan komen in 2022 e.v. met de beschikbaar gestelde middelen. 2021 staat in het teken van de voorbereidingen op de nieuwe Wet Inburgering.	Vanaf 2018 ontvangt de gemeente alleen nog maar geld voor de uitvoering van de maatschappelijke begeleiding per gehuisveste statushouder. Taken die we op ons nemen rondom de participatie van nieuwkomers, worden niet in het huidige stelsel meegefinancierd.	1. Na 2021 is de bestemmingsreserve zo goed als leeg (restant €15.000) leeg. Grote tegenvallers met de ondersteuning van statushouders kunnen we ons niet permitteren. We hebben pas eind 2021 zicht op het financiele plaatje van 2022 en verder. 2. Als we ons in 2021 niet voorbereiden op de aangekondigde wijzigingen rondom de wet Inburgering, kunnen we onze wettelijke taak vanaf 1-1-2022 niet waarmaken. We moeten steeds keuzes maken die invloed hebben op het financiele plaatje, zonder dat we het totaalbeeld hebben.	1. Op tijd kijken welke extra activiteiten in 2021 voor statushouders wenselijk zijn. En op welke andere manier die dan bekostigd kunnen worden. 2. Tijdig voorbereiden op de aangekondigde wijzigingen rondom de wet Inburgering (o.a. op U16-niveau).	Wmo	Financieel / economisch	41-60%	< €50.000	**€ 20.000**

Risico + omschrijving	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregelen	Gebied	Categorie	Kans	Omvang	Gevolgschade
Toename droogte. De afgelopen jaren word het steeds warmer en valt er in die periode geen (voldoende) regen. Dit komt niet alleen door de extreme droogte van de laatste zomers, maar ook door het relatief droge voorjaren, waardoor het al snel noodzakelijk was om extra water te geven.	Klimaatveranderingen.	Doen we het niet gaat er veel beplanting dood en is het kapitaal vernietiging. Na de droogte gaan we monitoren hoeveel precies is uitgevallen. Aan het einde van de zomer komen er ook nog eens de kosten bij van de vervanging van bomen en planten die uitvallen. Hoe groot deze schade is nu nog niet te bepalen.	Inhuur waterwagen(s) om de nieuw geplante bomen en nieuwe plantvakken, maar ook locaties waar de ondergrond minder water vast kan houden moeten we water geven. (slechte ondergrondse groeiruimtes) zal in de droge periodes steeds meer water moeten hebben anders overleeft de beplanting het niet.	Openbare ruimte	Financieel / economisch/ gezondheid	61-80%	< € 50.000	**€ 17.500**
Grondverzakkingen in Houten Zuid-West. In de wijken de Muren, de Waters en de Polders doen zich verzakkingen voor tot 20 cm.	De bouwgrond is mogelijk onvoldoende voorbelast.	Schade aan de openbare ruimte en aan de huisaansluitingen van het riool.	Lopende schades worden hersteld, zodra hier melding van wordt gemaakt. Nutsbedrijven zijn naar aanleiding van het onderzoek geïnformeerd en zien zelf geen aanleiding tot grootschalige renovaties op korte termijn.	Openbare ruimte	Financieel / economisch	61-80%	< €50.000	**€ 17.500**
Lagere verhuurinkomsten Theater aan de Slinger De Heemlanden betaalt huur op basis van het leerlingenaantal.	Een dalende trend van het leerlingenaantal van De Heemlanden.	De huurinkomsten van Aan de Slinger dalen, zonder dat er evenredig ruimtes vrijvallen.	Het theater heeft in samenwerking met de gemeente en De Heemlanden naar alternatieven gekeken om deze gederfde inkomsten te compenseren. Daaruit zijn afspraken voortgekomen die de omvang van het risico beperken, zoals het baseren van de huursom op een gemiddeld aantal leerlingen en een evaluatie van de ruimtebehoefte van de Heemlanden in 2022. Hierbij is het, waar mogelijk, vrijgeven van de commercieel meest courante ruimtes prioriteit.	Sociaal domein	Financieel / economisch	41-60%	< € 50.000	**€ 9.000**

Risico + omschrijving	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregelen	Gebied	Categorie	Kans	Omvang	Gevolgschade
Ongelijkbladig vederkruid (*Myriophyllum heterophyllum*)	Deze invasieve exoten zijn op de Unielijst geplaatst omdat ze in delen van de EU schade toebrengen aan de biodiversiteit en/of ecosysteemdiensten.	Ze kunnen ook nadelige gevolgen hebben voor de menselijke gezondheid, veiligheid of de economie.	Het waterschap en de gemeente voeren dit project samen uit. De planten zitten weliswaar in het watersysteem van de gemeente, vanuit kwaliteitsoogpunt en de omstandigheid dat de exoot zich zo snel vermeerdert en uit kan zaaien naar het hoofdwatersysteem van het waterschap, is er een duidelijk gezamenlijk belang. Er zijn afspraken gemaakt dat de HDSR en gemeente Houten de kosten gezamenlijk betalen. Elk jaar word er een inventarisatie door de ecoloog van het waterschap uitgevoerd, daarna is inzichtelijk waarde exotische waterplanten zijn aangetroffen en de kunnen de kosten aan de hand van percentage en m2 worden berekend.	Openbare ruimte	Financieel / economisch	0-20%	< €50.000	€ 2.500
Vervuilde grond	In het verleden zijn o.a. teerhoudend asfalt en/of fosforslakken gebruikt bij de aanleg van wegen.	Door recente ontwikkelingen (PFAS) en normen zijn ook op dat onderdeel de kosten gestegen. Hogere kosten voor afvoer van vervuilde grond en/of asfalt.		Openbare ruimte	Financieel / economisch	0-20%	< €50.000	€ 2.500

Totale omvang gekwantificeerde risico's (= benodigde weerstandscapaciteit):	€ 4.029.000
Totaal aantal risico's:	22

Conclusie weerstandsvermogen
In de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen is vastgelegd dat het weerstandsvermogen wordt beoordeeld aan de hand van de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. Deze relatie wordt de ratio weerstandsvermogen genoemd.
In deze jaarstukken komt de ratio uit op:

$$\text{ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapacititeit}}{\text{kwantificering van de risico's 2020}} = \frac{€\ 5.946.000}{€\ 4.029.000} = 1{,}5$$

De uitkomst van de ratio is daarmee volgens de uitgangspunten uit de nota te kwalificeren als "ruim voldoende".

Financiële kengetallen
Een deugdelijke en transparante rekening is in het belang van een goede controle door de raad op de financiële positie van onze gemeente. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen in de rekening of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de ontwikkeling van de financiële positie. Naar aanleiding van de vernieuwing van de verslaggevingsregels van de gemeenten nemen we voor het eerst de verplichte basisset van zes financiële kengetallen op in deze paragraaf in de jaarstukken. In onderstaand overzicht zijn de zes kengetallen opgenomen voor de rekening 2019, begroting 2020 en de rekening 2020.

	Signaalwaarden kengetallen		
Kengetallen	**Categorie A**	**Categorie B**	**Categorie C**
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Jaarverslag 2020	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen	**Werkelijk 2019**		**Raming 2020***		**Werkelijk 2020**	
Netto schuldquote	81%		81%		70%	
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	77%		78%		67%	
Solvabiliteitsratio	28%		28%		30%	
Structurele Exploitatieruimte	-/-0,8%		0,9%		0,9%	
Grondexploitatie	20%		12%		20%	
Belasting capaciteit	99%		106%		100%	

Beoordeling financiële kengetallen
Een conclusie is dat, op basis van de "werkelijk 2020" in relatie tot "werkelijk 2019", onze kengetallen zich in het algemeen positief ontwikkeld hebben. De verbetering belastingcapaciteit raming 2020 t.o.v. werkelijk 2020 van rood naar geel is te verklaren doordat bij het bepalen van het begrotingscijfers het cijfer voor 2020 nog niet bekend is. Wordt dus gebruik gemaakt van cijfer 2019.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding
In 2020 zijn er 365 wooneenheden toegevoegd aan de Houtense woningvoorraad. We liggen hiermee goed op koers (1.275 woningen t/m 2020) om het gestelde doel uit de in 2016 vastgestelde Woonvisie (1.800 woningen bijbouwen voor 2025) te realiseren.
Naast de opgeleverde projecten/woningen is een aantal belangrijke projecten/ontwikkelingen gestart in 2020 zoals de bouw aan het Eikenhout, de ontwikkeling van Het Vertrouwde Dorp, afgifte vergunning RCE t.b.v. bouw Hofstad 4B en de besluitvorming over de ASV 1 en ASV 2 projecten (agrarische structuurversterking)
Daarnaast zijn er ook projecten uitgesteld in afwachting van besluitvorming over de Ruimtelijke Koers Houten.

Ook is er volop gewerkt aan de Ruimtelijke Koers Houten 2040. De gemeenteraad heeft op 30 maart 2021 over het voorliggende raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten, in samenhang met de uitslag van het referendum, gedebatteerd en besloten niet in te stemmen met het raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten. Wel is de motie ‘Tijd voor reflectie en verbinding’ door de raad aangenomen.

Voor wat betreft de verkoop van kavels op de bedrijventerreinen en de voorzieningengebieden kan gezegd worden dat er weer diverse kavels zijn verkocht en dat andere kavels in optie zijn genomen. Concreet betekent dit dat het aantal vrije, nog te verkopen kavels, beperkt is.

Hieronder wordt verder ingegaan op de verschillende marktontwikkelingen.

Woningbouw
De 365 nieuwe woningen zijn verdeeld in 92 eengezinswoningen en 273 appartementen. Dit betreft locaties zoals Loerik (De Citadel en Het Spoor), Hofstad 3 (De Kiem) en De Molenzoom (Kokermolen en Standerdmolen), De Wiese (Schalkwijk) en De Kerkebogerd (Tull en ’t Waal).
De druk op de woningmarkt blijft ongekend hoog. De gemiddelde woningprijs blijft maar stijgen door de krapte op de woningmarkt en de lage rente. Voor bepaalde doelgroepen wordt het steeds lastiger, zo niet onmogelijk, een passende woning te verkrijgen.
Eén van de belangrijkste vraagstukken in de Ruimtelijke Koers Houten is dan ook ‘hoe de Houtense woningmarkt te kunnen laten transformeren, waardoor woningtypes worden toegevoegd die de doelgroepen ‘starters’, ‘senioren’ en ‘zorgvragers’ te bedienen’.

In tegenstelling tot het voorgaande jaar zien we nu dat de meeste nieuwe woningen gelijkvloers (75%) zijn. Het aantal sociale woningen dat in 2020 aan de voorraad toegevoegd is bedraagt 37 en is lager dan de 70 die geprognosticeerd waren. Dit heeft alles te maken met het feit dat diverse projecten vertraagd zijn zoals eerder aangegeven. Het strategische portefeuilleplan van Viveste is in 2020 afgerond. Hiermee ondersteunt Viveste de sociale huur woningbouw ambitie van de Ruimtelijk Koers.

Kantorenmarkt
Bezitters van leegstaande kantoren willen vooral transformeren of slopen om zo woningen te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn de sloop en nieuwbouw op de Kokermolen (’t Bovenhuis) en de transformatie aan de Standerdmolen (oude gemeentehuis). Zoals al vermeld bij de inleiding zijn een aantal projecten on-hold gezet in afwachting van de besluitvorming over de Ruimtelijke Koers.

Bedrijventerreinen en Voorzieningengebieden
In 2020 zijn er in totaal 4 kavels verkocht op de volgende locaties: De Kruisboog (1), De Meerpaal (2) en SWL Meerpaal(1). De omstandigheden rondom Covid-19 en de hieruit voortvloeiende afwegingen met betrekking tot financiering en economische haalbaarheid hebben er toe geleid dat er meer tijd nodig was om te komen tot uiteindelijke verkoop of dat de uiteindelijke verkoop doorgeschoven is naar 2021. Een tweetal verkopen die voor het laatste kwartaal 2020 waren opgenomen zijn in het 1e kwartaal 2021 daadwerkelijk verkocht.
De interesse van partijen voor de aankoop van een kavel op het Sport- en Werklandschap (SWL) Meerpaal is bijzonder groot wat resulteert in een flink aantal afgesloten grondreserveringsovereenkomsten. Wanneer deze overeenkomsten daadwerkelijk worden omgezet in koopovereenkomsten is er nog maar 1 kavel beschikbaar op SWL Meerpaal. Voor De Meerpaal geldt dat de naast de twee kavels waar een grondreserveringsovereenkomst voor gesloten is er nog maar 2 kavels beschikbaar zijn. Voor de voorzieningengebieden geldt dat de verkoopovereenkomst voor de

ontwikkeling van “Het vertrouwde dorp” is getekend. In de Kruisboog zijn nu nog 3 kavels en in de Weteringhoek nog 2 kavels te koop.

Sturingsinstrumentarium
In 2020 is de raad maar één keer (3 maart 2020) bijgepraat tijdens een besloten bijeenkomst dit in tegenstelling tot de drie keer die normaal is. Covid-19/corona en het geringe aantal mutaties was hiervan de oorzaak. Als opmaat naar deze jaarrekening en herziening heeft er ook op 16 februari 2021 een bijpraatavond plaatsgevonden. De raad is op de hoogte gesteld van de laatste stand van zaken betreffende de voortgang en de financiële stand van zaken betreffende de grondexploitatties (GREX) inclusief de bijbehorende risico’s en de buffer om deze af te dekken.

De actieve grondexploitatie

Algemeen
De integrale grondexploitatie van Houten bestaat uit een aantal actieve deelexploitaties met een gezamenlijk saldo. Bij het opmaken van de jaarrekening 2020 zijn geen exploitaties afgesloten. Zoals gezegd is de raad in de bijpraatavonden (3 maart 2020 en 16 februari 2021) geïnformeerd over de ontwikkelingen van de totale grondexploitatie. Daarnaast zijn deze ontwikkelingen in 2021 besproken met Baker Tilly Real Estate.

Project specifieke interventies en generieke maatregelen
Gelijktijdig met de herzieningen van de grondexploitaties wordt ook de risicoanalyse herijkt voor alle actieve grondexploitaties en toegelicht in de bijpraatavonden. Deze analyses worden beschouwd vanuit het oogpunt van de ruimtelijke agenda. Aan de hand van de risicoanalyses en de ruimtelijke agenda wordt bepaald waar kansen liggen en waar ingrepen nodig zijn. De strategie ten aanzien van eventuele interventies in de grondexploitatie is om zoveel mogelijk beweging en dynamiek mogelijk te maken. Tegelijkertijd worden risico’s beperkt door een goed risicomanagement.

Winstneming
Op basis van het besluit begroten en verantwoorden (BBV) moet in het geval van positieve grondexploitaties tussentijds een deel van het verwachte positieve resultaat worden genomen op basis van de Percentage of Completion methode (POC). POC-berekening (= vermenigvuldiging van het percentage gerealiseerde kosten en percentage van gerealiseerde verkoopopbrengsten)
% kostenrealisatie x % opbrengstrealisatie = % POC. Het positieve saldo van de grondexploitatie op eindwaarde wordt vermenigvuldigd met het POC% en moet als winstneming gepresenteerd worden en zal jaarlijks muteren tot het moment van definitieve afsluiting van de desbetreffende grondexploitatie. In 2020 heeft dit zich voor het eerst voorgedaan in de grondexploitatie niet Vinex (winstneming € 0,54 miljoen) en in de grondexploitatie Vinex (€ 2,59 miljoen). Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit aan het concern weerstandsvermogen grondexploitatie toe te voegen.

Risicoprofiel en risicobuffer

Ontwikkeling risicoprofiel
Het risicoprofiel heeft in de loop van 2020 een mutatie ondergaan waardoor het totale risicoprofiel van € 4,6 miljoen gedaald is naar € 2,2 miljoen. Deze mutatie betreft voornamelijk afnemende risico’s in relatie tot verkoopopbrengsten in de huidige woningmarkt en de voortgang van Vinex.
De mutatie in de risicobuffer van € 11,9 miljoen naar € 10,4 miljoen leidt ertoe dat.de ratio op basis van de H’IFLO daalt van 2,0 naar 1,7 met de kwalificatie ‘ruim voldoende’.
De ratio op basis van de risico-inventarisatie stijgt van 2,6 naar 4,8 (kwalificatie ‘uitstekend’). Deze stijging wordt veroorzaakt door een inschatting van de verhoging van de kosten als gevolg van Covid-19, door het afnemende verkooprisico en het elimineren van de bestemmingsreserve ruimtelijke koers uit de risicobuffer. In de bijpraatavonden zijn deze mutaties toegelicht.

Opbouw risicobuffer
De beschikbare weerstandscapaciteit om de risico’s in de grondexploitaties af te dekken (hierna: risicobuffer) bestaat uit de post onvoorzien binnen de grondexploitatie, het volkshuisvestingsfonds, het voor de grondexploitatie geoormerkte deel van de beklemde algemene reserve en sinds 2019 de bestemmingsreserve Ruimtelijke Koers Houten. Deze is gevormd door een onttrekking aan het concern weerstandsvermogen grondexploitatie. De in 2020 gemaakte kosten voor de ruimtelijke koers

hebben ertoe geleid dat de bestemmingsreserve ruimtelijke koers niet meer onder de risicobuffer opgenomen mag worden omdat deze gelden niet meer beschikbaar zijn als buffer voor de risico's.

Ontwikkeling risicobuffer
De ontwikkelingen in de risicobuffer zijn toegelicht in de bijpraatavonden.
Het positieve saldo van de grondexploitatie van € 0,1 miljoen is aan de risicobuffer toegevoegd. De bestemmingsreserve (€ 1,55 miljoen) Ruimtelijke Koers is uit de risicobuffer gehaald en ondergebracht bij de reserves. De totale risicobuffer neemt door deze mutaties af met € 1,5 miljoen van € 11,9 miljoen naar € 10,4 miljoen.
In onderstaande tabellen wordt de stand weergegeven van de grondexploitatie, het risicoprofiel en de risicobuffer per maart 2021. Deze cijfers zijn afgezet tegen de situatie van maart 2020. De beschikbare weerstandscapaciteit grondexploitaties is groot genoeg om de risico's, op basis van de huidige inzichten, gedurende de looptijd van de grondexploitatie op te kunnen vangen.

Tabel 1: Risico's grondexploitatie ***x € 1***

Risico	Herziening GREX Maart 2020	Herziening GREX Juli 2020	Herziening GREX November 2020	Herziening GREX Maart 2021
2021	442.000	442.000	450.000	-
2022	-489.750	-489.750	-489.750	200.000
2023	-4.570.000	-4.570.000	-4.570.000	-2.360.000
Totaal	**-4.617.750**	**-4.617.750**	**-4.609.750**	**-2.160.000**

Tabel 2: Risicobuffer grondexploitatie (dekking) ***x € 1***

Dekking	Herziening GREX Maart 2020	Herziening GREX Juli 2020	Herziening GREX Nov 2020	Herziening GREX Maart 202
WSTV binnen GREX (onvoorzien)	650.000	650.000	650.000	650.000
VH-fonds (nog inzetbaar)	1.319.500	1.319.500	1.319.500	1.319.500
Concern Weerstandvermogen GREX	4.747.565	4.747.565	4.617.565	4.617.565
Bestemmingsres.Ruimtelijke Koers Houten	1.425.000	1.425.000	1.555.000	
Saldo GREX	3.714.000	3.714.000	4.073.000	3.812.865
Totaal	**11.856.065**	**11.856.065**	**12.215.065**	**10.399.930**

Tabel 3: Ratiotabel

Stavaza	A. Saldo GREX	B. Risico inventari satie	C. Benodigde WSV op basis van HIFLO norm	D. Risicobuffer c/.q. beschikbare weerstands capaciteit	D:C Ratio WSV op basis van HIFLO	D:B Ratio WSV op basis van risico inventarisatie
maart 2020	-3.7 mln	-4.6 mln	6.0 mln	11.9 mln	ruim voldoende 2.0	uitstekend 2.6
maart 2021	-3,8 mln	-2.2 mln	6.1 mln	10.4 mln	ruim voldoende 1.7	uitstekend 2.8

Conform de nota 'risicomanagement en weerstandsvermogen grondexploitaties' wordt gestreefd naar een ratio weerstandsvermogen grondexploitatie van 1,0. Met een bandbreedte tussen 0,8 en 1,2.
Op basis van deze herziening is, op grond van de H'IFLO-norm, de ratio 2,0 - ruim voldoende en gerelateerd aan de risico-inventarisatie is de ratio 2,1 – uitstekend.

Samenvatting
Onderstaande tabel geeft de cijfermatige ontwikkeling in de verschillende instrumenten aan, op basis van de hierboven beschreven inhoudelijke keuzes, maatregelen en ingrepen.
Ontwikkeling financiële instrumenten grondexploitatie november 2020 – maart 2021 in miljoenen

	Saldo GREX	Risico profiel	Risico buffer
Stand per maart 2020	**3,7**	**-4,6**	**11,9**
In juli geen grote mutaties(corona) Novermber: Wegwijzer Den Oord(0,4) Div. kleine mutaties (-0,1)	0,3		0,3
Inhoudelijke wijzigingen per maart 2021			
Positief: Lagere kostenstijging (0,3)	0,3		
Negatief: Saldo grex Landelijk(0,5) (hier staat een Verliesvoorziening tegenover	-0,5		
Risicoprofiel: Covid -19 (-0,6 verschil tussen nieuw 1,1 en oud 0,5) Verlaging risico i.v.m. voortgang Vinex (+2,9) Kleine mutaties (0,1)		2,4	
Risicobuffer: Bestemmingsreserve Ruimtelijke Koers(-1,55) Saldo GREX(-0,2)			-1,8
Stand per maart 2021	**3,8**	**-2,2**	**10,4**

Conclusie
De risico's in de grondexploitatie zijn ten opzichte van maart 2020 met € 2,4 miljoen afgenomen en bedragen nu € 2,2 miljoen. De risicobuffer is ten opzichte van maart 2020 afgenomen met € 1,5 miljoen door de eliminatie van de bestemmingsreserve (€ 1,55 miljoen) Ruimtelijk Koers uit de risicobuffer en een stijging van het saldo van de grondexploitatie met € 0,1 miljoen van € 3,7 miljoen naar € 3,8miljoen. De totale buffer bedraagt € 10,4 miljoen.
Een goede, gezonde en stevig financiële positie van ons grondbeleid.

Tot slot
Op 30 maart 2021 heeft de gemeenteraad van Houten besloten niet in te stemmen met de raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten, maar tijd voor reflectie en verbinding te nemen (zie ook de jaarrekening 'gebeurtenissen na balansdatum'). In 2021 komt meer duidelijkheid over wat deze vertraging betekent voor het risicoprofiel en -buffer van de grondexploitaties. Tijdens de gebruikelijke besloten bijpraatavonden wordt de raad hier in 2021 over geïnformeerd.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen in de begroting worden de beleidsuitgangspunten voor het onderhoud van kapitaalgoederen in de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen weergegeven. Het beleid hierover ligt vast in de beleidsplannen die voor de verschillende onderdelen zijn opgesteld. De beleidsplannen bevatten de kaders voor het kwaliteitsniveau van deze onderdelen. Hieronder wordt per onderdeel weergegeven welke opmerkelijke en relevante zaken zich in het afgelopen jaar hebben afgespeeld.

Openbare ruimte

Onderdeel 1: Bovengrondse infrastructuur (inclusief wegen)

Onderhoud en herinrichting wegen
We hebben diverse grote en kleine onderhoudsprojecten uitgevoerd aan de asfalt- en elementenverharding en civieltechnische kunstwerken. Dit is conform het jaarplan 2020.

Op ongeveer 560 locaties is klein onderhoud uitgevoerd aan elementenverharding. Bijvoorbeeld reparaties naar aanleiding van verzakkingen en wortelopdruk(160 locaties). In totaal betrof het circa 5.000 m2. De meeste locaties waren 5-10 m2 groot.
In 2020 heeft er geen groot onderhoud aan elementenverharding plaatsgevonden. Dit gebeurt weer in 2021.
Wat betreft asfaltverharding zijn in 2020 de deklagen vervangen van de Pr. Bernardweg (fietsstraat), Foxpad (fietspad), Schonauwensepad (fietspad), De poort (tot oversteek Texaco (fietspad) en de Rondweg t.h.v. de bocht bij Het Mos. De Jhr. Ramweg is gedeeltelijk gereconstrueerd om de verkeersveiligheid voor schoolgaande jeugd te vergroten. Het gebrek aan stroefheid en spoorvorming op de Staart is aangepakt.

Civieltechnische kunstwerken
Bij civieltechnische kunstwerken was er groot onderhoud aan drie bruggen waarvan de functionaliteit in gevaar was (Achterdijk, Imkerspad en De Meren).
In de wijken De Waters en De Polders zijn delen van houten beschoeiing vervangen die aan het eind van de levensduur waren.In de wijken. Nabij de Rietdijk werden natuurvriendelijke oevers aangebracht, deze vervangen de oude houten beschoeiing. Dit betekent enerzijds een investering, maar ook dat er voor een lange termijn geen onderhoud en/of vervanging meer nodig is aan beschoeiingen. Ook zijn de oevers van de watergangen op de Hoofdveste natuurvriendelijk gemaakt.
Bij klein onderhoud ging het voornamelijk om het ophalen van overgangen van bruggen naar bestrating, reparaties in tunnels en houtreparaties aan brugdekken en leuningen.

Groen en water
De Water en groenvoorzieningen zijn onderhouden conform het door de raad vastgestelde beeldkwaliteitskader. De leefomgeving is op verschillende plekken vergroend door middel van ontstening.
Bij reconstructies en nieuwe aanplant van bomen houden we rekening met de regel voor de biodiversiteit dat in 2027 maximaal 10% van de dezelfde soort mag zijn (maximaal 7% in 2037). In 2020 zijn 141 bomen herplant (inboetbomen) die waren uitgevallen door een combinatie van droogte/slechte conditie. Het verwijderen risicobomen gebeurt elk kwartaal op basis van de VTA gegevens uit Digitree.
Bij de nieuwe aanplant van bomen zijn de groeiplaatsen zo uitgevoerd dat een duurzame groei met een goede wortelontwikkeling blijvend mogelijk is (conform BIOR).

Spelen, reinigen en begraven
De reguliere (veiligheids)inspecties van de speeltoestellen hebben weer plaatsgevonden evenals het reguliere onderhoud. In 2020 zijn er, m.u.v. 4 basketbalpalen, geen speeltoestellen vervangen.

Alle straten, pleinen en trottoirs zijn minimaal eenmaal mechanisch gereinigd, uitgezonderd de halfverharding en de parkeerplaatsen. Alle doorgaande wegen (binnen de kernen) worden minimaal viermaal per jaar machinaal gereinigd.
In aanvulling op het reguliere schoonmaakwerk door de eigen dienst zijn enkele schoonmaakacties georganiseerd zoals de Landelijke Opschoondag (+ een extra Opschoonactie) en Schone Lek.

Er is toezicht geweest op de naleving van het hondenbeleid (opruim- en aanlijnplicht) en op enkele locaties is nieuwe bebording geplaatst.
Vanwege een aankomende aanbesteding voor beheer en onderhoud van de openbare verlichting zijn er geen grootschalige vervangingsprojecten uitgevoerd. Bij schade aan armaturen zijn deze vervangen door duurzame LED armaturen.

Onderdeel 2: Ondergrondse infrastructuur (inclusief riolering)
De onderdelen van de ondergrondse infrastructuur worden risico gestuurd beheerd. We hanteren conform het Water en Rioleringsplan (WRP) een toestandsafhankelijk risicoprofiel. De ouderdom van objecten vormt een indicatie maar is nooit de aanleiding om het object te vervangen.
De reguliere onderhouds- en beheerwerkzaamheden aan het stedelijke (afval) watersysteem (zoals de inspectie en reiniging van riolen en drainageleidingen) zijn conform de normen van het WRP uitgevoerd.
Een deel van de renovatie-, verbetering- en bewonersprojecten met betrekking tot stedelijk (afval)water zijn door een te beperkte personele capaciteit en corona in 2020 niet gerealiseerd en schuiven door naar 2021 en later. In de resterende planperiode van het WRP willen we de vertraging in lopen.

Onderdeel 3: Kunstobjecten in het openbare gebied
Het dagelijks onderhoud aan de ruim 50 kunstwerken heeft plaatsgevonden volgens het onderhoudsschema. In 2020 is groot onderhoud verricht aan de ceramische boom op het schoolplein van de Heemlanden en het Romeinse masker in Nieuw Wulven. Bij enkele bronzen beelden zijn scheuren dicht gelast.
In 2020 is een beleidsnota vastgesteld met daarin de visie, ambitie, categorie-indeling (t.b.v. de jaarlijkse budgetten voor dagelijks en groot onderhoud) en inhoudelijke criteria (kaders) met betrekking tot aankoop- en collectiebeleid.

Gemeentelijke gebouwen

Onderdeel 4: Welzijn - en sportaccommodaties
Eind 2020 is het geactualiseerde meerjaren onderhoudsplan (MOP) voor de periode 2021-2026 vastgesteld door de raad. Het onderhoudsniveau is sober en doelmatig op instandhouding gericht. Onderhoud vindt overeenkomstig de planning plaats en er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Onderzocht wordt wat de ervaring is van de afgelopen 10 jaren om gebouwen op een sober en doelmatig niveau in stand te houden. Tevens is er een duurzaamheidsvisie opgesteld voor zowel de korte (komende 5 jaar) als voor de lange termijn (komende 20 jaar). Deze visie wordt vertaald in een duurzaamheid meerjaren onderhoudsplan (DMOP) en in 2021 voorgelegd aan de raad. Bij een aantal panden wordt terughoudend onderhoud uitgevoerd (Huis van Houten, Grund). Bij de overige panden is het reguliere en groot onderhoud uitgevoerd. Schoolwoningen Beekmos is verkocht. Door corona is er extra aandacht besteedt aan de ventilatie van de gebouwen, daar waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd.

Onderdeel 5: Onderwijshuisvesting
De uitvoering van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2016-2020 is in 2020 beëindigd. De lasten voor de nieuwbouwvoorzieningen van de Van Harte School, Montessori en de Velduil zijn in de begroting opgenomen. De schoolbesturen kunnen daarmee verder in de ontwikkeling en realisatie van de nieuwe schoolgebouwen.
Daarnaast is in overleg met de schoolbesturen gestart met het opstellen van een nieuw meerjarig huisvestingsplan onderwijs en een meerjarig onderhoudsplan van de gemeentelijke onderwijsaccommodaties. Mede vanwege corona heeft dit nog niet geleid tot vaststelling van dit nieuwe plan in 2020.

Onderdeel 6: Gemeentelijke gebouwen
Eind 2020 is het geactualiseerde meerjaren onderhoudsplan (MOP) voor de periode 2021-2026 vastgesteld door de raad. Het onderhoudsniveau is sober en doelmatig op instandhouding gericht. Onderhoud vindt overeenkomstig de planning plaats en er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Onderzocht wordt wat de ervaring is van de afgelopen 10 jaren om gebouwen op een sober en doelmatig niveau in stand te houden. Tevens is er een duurzaamheidsvisie opgesteld voor zowel de korte (komende 5 jaar) als voor de lange termijn (komende 20 jaar). Deze visie wordt vertaald in een duurzaamheid meerjaren onderhoudsplan (DMOP) en in 2021 voorgelegd aan de raad. Bij een aantal panden wordt terughoudend onderhoud uitgevoerd (Gemeentehuis). Bij de overige panden is het

reguliere en groot onderhoud uitgevoerd. Door corona is er extra aandacht besteedt aan de ventilatie van de gebouwen, daar waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd.

Omvang onderhoud kapitaalgoederen
De mate van onderhoud bepaalt de kwaliteit en de levensduur van de kapitaalgoederen. Onderscheid wordt gemaakt tussen aan de ene kant de reguliere beheer-/exploitatiekosten en aan de andere kant de groot onderhoudskosten. De verhouding *tussen* en de omvang *van* beide kostensoorten geeft een beeld van de financiële inspanningen die noodzakelijk waren. De actuele staat van onderhoud en het gekozen beeldkwaliteitsniveau in de openbare ruimte (Het Nieuw Houtens Niveau) zorgen ervoor dat steeds nieuwe afwegingen gemaakt moeten worden. De huidige financiële realiteit maakt dat we te maken hebben met ombuigingen. Deze hebben effect of zullen effect hebben op het niveau van onderhoud.

De omvang van het onderhoud kapitaalgoederen, onderverdeeld in dagelijks/regulier onderhoud en groot onderhoud.

2020 (inclusief mutaties)	Begroting	O:GO	Rekening	O:GO	Afwijking
Onderhoud door derden	4.566.043	38	4.580.940	59	-14.897
Groot onderhoud door derden	7.339.898	62	3.182.470	41	4.157.428
Totalen	**11.905.941**	**100**	**7.763.410**	**100**	**4.142.531**

Voor een aantal projecten in het kader van autoverkeer, fietsverkeer en groenbeheer zijn werkzaamheden voor ca. 1,8 miljoen voor onderhoud en groot onderhoud doorgeschoven van 2019 naar 2020. Hiervoor zijn verschillende oorzaken; ongunstige weersomstandigheden, langere voorbereidingstijd, integratie van het project in andere (grotere) projecten. Dit heeft geen invloed op het jaarrekeningsaldo, omdat dit wordt afgewikkeld via de Bestemmingsreserve Initieel Onderhoud en de Bestemmingsreserve Beheer Openbare ruimte. De lagere uitgaven hebben geleid tot lagere inkomsten vanuit de bestemmingsreserves.

Voor het resterende deel van de afwijking is, rekening houdend met de ruimtelijke koers, het groot onderhoud op gebouwen deels uitgesteld en alleen klachtenonderhoud uitgevoerd.

Toereikendheid onderhoudsvoorzieningen

Nr. toelichting balans	Omschrijving voorziening	Toereikend saldo 31-12-2020	Toelichting
1.	**Groot onderhoud welzijns-/ sport-accommodaties/ Sociaal Culturele Centra**: Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het onderhoud van welzijns-/ sport-accommodaties/ Sociaal Culturele Centra. Met de inzet van deze voorziening wordt ongewenste piekbelasting van de exploitatie voorkomen.	€ 2.021.316	
2.	**Huisvesting onderwijs**: Is bedoeld voor de uitbreiding/aanpassing/ verbouwing van bestaande schoolgebouwen op basis van het Integraal Huisvestingsplan.	€ 439.495	
3.	**Gemeentelijke huisvesting**: Deze voorziening is bestemd voor de verbouwing van het gemeentehuis, het achterstallig onderhoud (jaarplan) en het egaliseren van de onderhoudskosten gedurende de komende jaren.	€ 1.299.736	
4.	**Beheer Openbare Ruimte(BOR)**: Het Beheer Openbare Ruimte is nog volop in ontwikkeling en daarom heeft de raad van 10-3-2015 een startnotitie groot onderhoud en vervanging beheer openbare ruimte (BOR) 2014 -2054 behandeld en op 2-7-2015 de kaders vervolgtraject programma-BOR. Fluctuaties in jaarlijkse onderhouds- en groot onderhoudskosten en tevens de meerjarige beheerrisico's worden middels deze gemeenschappelijke voorziening (en het beheerplan) opgevangen. Met ingang van 2016 is het waterbeheer eruit gehaald en hiervoor is ten laste van deze voorziening een nieuwe voorziening gevormd. Zie 11. Ultimo 2017 is deze voorziening op advies van de accountant omgezet naar een bestemmingsreserve.	€ 2.028.392	
5.	**Brandweergebouwen**: Deze voorziening is bestemd voor het reserveren van gelden voor het groot onderhoud van de brandweergebouwen.	€ 231.355	
6.	**Overig gemeentelijk vastgoed**: Deze voorziening is bestemd voor het reserveren van gelden voor het groot onderhoud van de gemeente torens.	€ 197.458	
11.	**Riol. Art 44 lid 1d&2 Onderhoud Waterbodem:** Op 19-1-2016 heeft de raad ingestemd met het Water en Rioleringsplan (WRP) 2016-2019. In dit voorstel bevindt zich ook besluitvorming rondom voorzieningen en een reserve betrekking hebbend op riolen en hoe deze conform BBV(notitie riolering) eventueel ingesteld moeten worden. Ook bevindt zich hier een voorstel in over de voeding, in dit geval BOR.	€ 1.157.768	

12.	**Groot onderhoud fietstransferia en bijgebouwen**: Op 13 november 2013 heeft de raad met de vaststelling van de tweede bestuursrapportage 2013 besloten om een voorziening groot onderhoud fietstransferia en bijgebouwen in te stellen waarin jaarlijks een bedrag voor groot onderhoud gestort kan worden. Inmiddels is er een planning t/m 2061 gemaakt, hoe dit groot onderhoud moet plaatsvinden.eze voorziening is geactualiseerd in 2015 op basis van het op 3 november 2015 in de raad vastgestelde Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025.	**€ 364.239**	
13.	**Wijkposten, steunpunten en overige gebouwen:** Deze nieuwe voorziening is bestemd voor het reserveren van gelden voor het groot onderhoud van de Wijkposten, steunpunten en overige gebouwen. De toevoeging en de aanwending van deze voorziening gebeurt op basis van het op 3 november 2015 in de raad vastgestelde Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025.	**€ 76.125**	
14.	**Sanitairgebouwtjes woonwagen-centra:** Deze nieuwe voorziening is bestemd voor het reserveren van gelden voor het groot onderhoud van de Sanitairgebouwtjes woonwagencentra. De toevoeging en de aanwending van deze voorziening gebeurt op basis van het op 3 november 2015 in de raad vastgestelde Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025.	**€ 96.547**	
	Totaal	**€ 7.914.431**	

	Voorziening toereikend

Paragraaf Financiering

Inleiding
De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) geeft een kader voor het (financierings-) risicomanagement. Het betreft het raamwerk voor het financieringsbeleid. Dit is verder uitgewerkt in de gemeentelijke Regeling treasury. Deze regeling geeft een uiteenzetting van de kaders, waarbinnen het treasurybeleid van de gemeente Houten wordt vormgegeven en de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de treasuryfunctie worden beschreven.
Daarnaast zijn er beleidsregels met betrekking tot het verstrekken van geldleningen en garanties. Deze beleidsregels bieden toetsingskaders c.q. spelregels voor het beoordelen van lening- en garantieaanvragen.

Ontwikkelingen
De door BNG gehanteerde basisrente wordt voor Houten al jaren gebaseerd op Euribor (Euro Interbank Offered Rate; het rentetarief voor leningen tussen de Europese banken). Europese regelgeving vereist van basisrentes dat ze robuust en betrouwbaar zijn. Nieuwe regels bepalen dat basisrentes meer op basis van transacties moeten worden berekend en minder op basis van inschattingen van banken om de objectiviteit te vergroten. ECB (Europese centrale bank) heeft als alternatief voor Euribor de basisrente €STR (Ester) geïntroduceerd die aan deze regelgeving voldoet. Doordat de nieuwe basisrente €STR op een andere wijze wordt berekend, zal deze naar verwachting niet helemaal gelijk zijn aan de bestaande basisrente. In de markt worden momenteel methoden en standaarden ontwikkeld om de nieuwe basisrente zo veel als mogelijk gelijk te stellen aan de bestaande basisrente om schommelingen te beperken.

Rentevisie
Voor de financieringsbehoefte (korte en lange termijn) is een visie op de renteontwikkeling onontbeerlijk. Daarom wordt gebruik gemaakt van diverse renteverwachtingen van kredietwaardige instellingen. Op basis daarvan wordt de gemeentelijke rentevisie geformuleerd.

<u>Ontwikkeling rente</u>
In de begroting 2020 werd de verwachting uitgesproken dat de korte rente zou uitkomen op -0,4% en de 10-jaars rente zich rond de 0,26% zou bewegen. Het verloop van de korte termijn rente (geldmarktrente) en de lange termijn rente (kapitaalmarktrente) liet de afgelopen twaalf maanden het volgende beeld zien. De 3-maands Euribor (Euro Interbank Offered Rate; het rentetarief voor leningen tussen de Europese banken) liet een constant beeld zien en bewoog zich van 0,38% eind 2019 naar -0,55% eind 2020. De 10-jaars swaprente, de maatstaf voor de kapitaalmarktrente, daalde in die periode van 0,21% naar -0,29%. In 2020 is deels met kasgeld gefinancierd aangezien het kasgeldtarief rond de -0,33% lag.

In onderstaande grafiek zijn de renteontwikkelingen over de periode 2006 tot en met 2020 weergegeven.

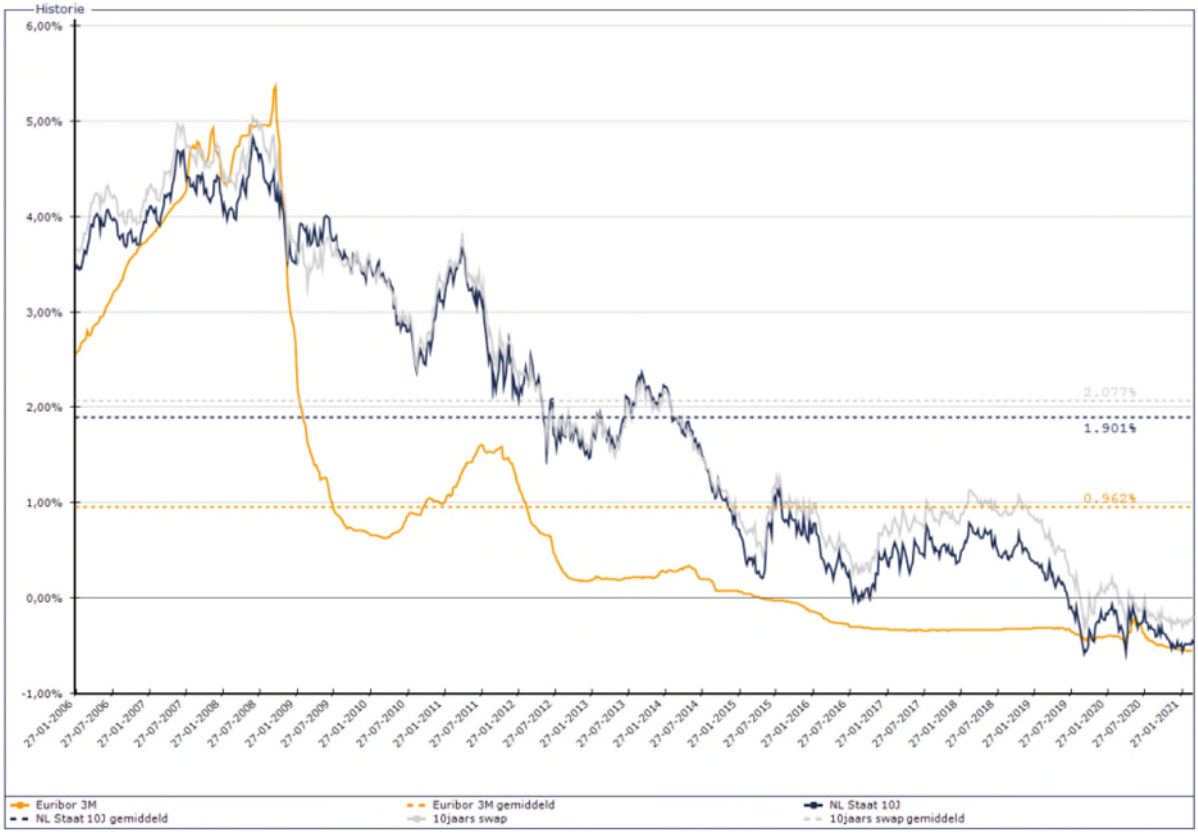

De banken verwachten in 2021 geen forse stijging van de korte en/of lange rente. De ontwikkeling van, in beginsel de korte rente, is mede afhankelijk van het ECB beleid. Het is niet de verwachting dat het huidig beleid van de ECB op korte termijn radicaal omgegooid wordt.

Renterisico
Voor het renterisico worden twee normen gehanteerd namelijk de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Er dient binnen deze normen geopereerd te worden.

Renterisiconorm (lang)
Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. Deze norm is op 20% van de lastenkant van de begroting gesteld en wordt afgezet tegen de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen.

x € 1.000

		Omschrijving	2020
Basisgegevens renterisiconorm			
1		Renteherziening op vaste schuld o/g	0
2		Betaalde aflossingen	31.949
3		**Renterisiconorm** (1+2)	**31.949**
4		Begrotingstotaal jaar T	111.779
5	a	Het bij Min regeling vastgesteld %	20%
5	b	Regeling	
5		**Renterisiconorm** (5a+5b/100)	**22.356**
Toets renterisiconorm			
6		**Ruimte onder renterisiconorm**	
		Overschrijding renterisiconorm	**9.593**

Afgezet tegen de risiconorm 2020 van € 22,4 miljoen, blijkt uit bovenstaand overzicht dat we de norm met € 9,6 miljoen hebben overschreden. Grotendeels veroorzaakt door € 32 miljoen aan aflossingen.

Kasgeldlimiet (kort)
De kasgeldlimiet geeft de bovengrens aan van het bedrag aan kortlopende financieringsmiddelen, waarmee de gemeente de (kapitaal)uitgaven mag financieren (de zogenaamde vlottende schuld). Wet fido bepaalt dat indien drie achtereenvolgende kwartaalrapportages de kasgeldlimiet wordt overschreden, de toezichthouder daarvan op de hoogte wordt gesteld. In overleg met de toezichthouder kan door het bestuur eventueel een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet worden vastgesteld. Bij structurele overschrijding van de kasgeldlimiet moet in de financieringsbehoefte worden voorzien door het aantrekken van langlopende geldleningen. De kasgeldlimiet is afgeleid van de omvang van de begroting.

			Bedragen x € 1.000	
Kasgeldlimiet	**1e kwartaal**	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
Omvang begroting 2020 per 1/1	111.779	111.779	111.779	111.779
1. Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	9.501	9.501	9.501	9.501
2. Omvang vlottende korte schuld	**23.973**	**24.688**	**9.714**	**15.161**
Opgenomen gelden < 1 jaar	23.973	24.688	9.714	15.161
Schuld in rekening courant				
Gestorte gelden door derden	0	0	0	0
Overige geldleningen (niet vast)	0	0	0	0
3. Vlottende middelen	**294**	**50**	**1.323**	**2.476**
Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	294	50	1.323	2.476
Overige uitstaande gelden (niet vast)	0	0	0	0
4. Totaal netto vlottende schuld	**23.679**	**24.638**	**8.391**	**12.685**
Ruimte			**1.110**	
Overschrijding	**14.177**	**15.137**		**3.184**

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat wij in het 1e, 2e en 4e kwartaal van 2020 de kasgeldlimiet van € 9,5 miljoen hebben overschreden. Dit had deels te maken met uitgestelde grondverkopen. Daarnaast was de huidige markt voor het kasgeld dusdanig (circa gemiddeld -0,33%) dat het lonend was de kasgeldpositie niet te snel te consolideren op de kapitaalmarkt.

Financieringsbehoefte en rentetoerekening
De vaste schulden bedragen eind 2020 bijna € 60 miljoen, waarvan ruim € 47 miljoen ten behoeve van de algemene Dienst, € 10 miljoen ten behoeve van de grondexploitaties en ruim € 3 miljoen aan verstrekte leningen. In 2020 is er voor € 32 miljoen (algemene dienst € 12 miljoen en grondexploitaties € 20 miljoen) afgelost en is er voor 10 miljoen een nieuwe vaste lening voor de algemene dienst en 10 miljoen voor grondexploitaties afgesloten.

Meerjarig is er een stijgende financieringsbehoefte. De belangrijkste reden hiervoor zijn meerdere aflossingen op bestaande leningen. Daarnaast dragen de toegenomen kosten voor het sociaal domein en verminderde inkomsten vanuit het rijk ook bij tot deze stijging.

Schuldpositie
De schuldpositie van de gemeente is het best weer te geven als de netto schuld ten opzichte van de exploitatiebaten (netto schuldquote). Een gemeente met hogere inkomsten kan namelijk naar verhouding een hogere schuld aangaan. Hieronder wordt de ontwikkeling van de schuldpositie van Houten weergegeven.

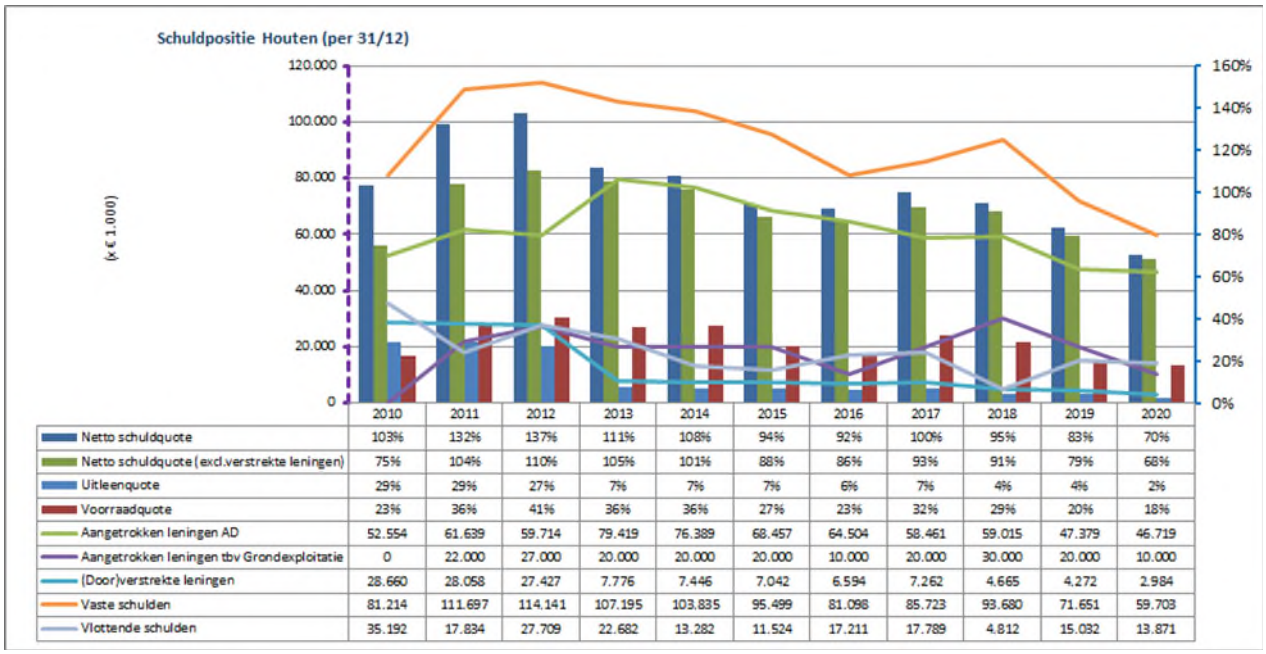

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Netto schuldquote	103%	132%	137%	111%	108%	94%	92%	100%	95%	83%	70%
Netto schuldquote (excl.verstrekte leningen)	75%	104%	110%	105%	101%	88%	86%	93%	91%	79%	68%
Uitleenquote	29%	29%	27%	7%	7%	7%	6%	7%	4%	4%	2%
Voorraadquote	23%	36%	41%	36%	36%	27%	23%	32%	29%	20%	18%
Aangetrokken leningen AD	52.554	61.639	59.714	79.419	76.389	68.457	64.504	58.461	59.015	47.379	46.719
Aangetrokken leningen tbv Grondexploitatie	0	22.000	27.000	20.000	20.000	20.000	10.000	20.000	30.000	20.000	10.000
(Door)verstrekte leningen	28.660	28.058	27.427	7.776	7.446	7.042	6.594	7.262	4.665	4.272	2.984
Vaste schulden	81.214	111.697	114.141	107.195	103.835	95.499	81.098	85.723	93.680	71.651	59.703
Vlottende schulden	35.192	17.834	27.709	22.682	13.282	11.524	17.211	17.789	4.812	15.032	13.871

De schuldpositie van de gemeente laat een daling zien mede vanwege afnemende investeringen. In 2020 bedroeg onze netto schuldquote 70%. Ter vergelijking: een netto schuldquote hoger dan 130% betekent dat een gemeente een zeer hoge schuld heeft (rood) en een netto schuldquote van 90% duidt op oranje. Houten is weer in het groen terecht gekomen. Door de uitleenquote en voorraadquote van de netto schuldquote af te trekken, wordt de schuld weergegeven die op de exploitatie drukt.
Het is nog onduidelijk welke invloed bepaalde onzekerheden, zoals het Sociaal domein en de Ruimtelijke Koers, de komende jaren hebben op de schuldpositie.
Ook op verstrekte leningen en voorraadposities loopt de gemeente bepaalde risico's. Deze risico's zijn meegenomen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit (paragraaf weerstandsvermogen en paragraaf grondbeleid).

Rentetoerekening
Sinds 2017 wordt de ‘reële’ (omslag) rente in de begroting verwerkt. Middels onderstaand renteschema wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

x €1

	Renteschema	2020	
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.363.286
b.	De externe rentebaten		- 105.638
	Totaal door te rekenen externe rente		1.257.648
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	31.733	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	63.226	
			94.959
d1.	Rente over eigen vermogen		0
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		0
	De aan de taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)		1.352.608
e.	*De Werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)*		1.799.856
f.	**Renteresultaat op het taakveld treasury**		**447.248**
	Boekwaarde per 1-1-2020 integraal gefinancierd		119.990.389
	Percentage toe te rekenen naar taakvelden		1,13%

Als de werkelijk doorbelaste rentelasten meer dan 25% afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag aan de taakvelden hadden moeten worden toegerekend, is de gemeente verplicht de werkelijke toegerekende renteomslag hierop aan te passen. Dit is net niet het geval.
Op basis van het bovenstaande tabel bedraagt de nacalculatorische omslagrente voor 2020 1,13% en mag conform BBV worden afgerond op 1,5% (begroot 2020 was 1,5%). Deze rente wordt toegepast zowel aan de uitgaven- en inkomstenkant van de rekening.

Wet schatkistbankieren
De wet schatkistbankieren verplicht decentrale overheden hun liquide middelen aan te houden bij de schatkist van het Rijk en vertaalt zich direct in een lagere staatsschuld. Daarnaast moet het bijdragen aan het terugdringen van risico’s van bijvoorbeeld beleggingen van decentrale overheden. Er geldt een rapportageverplichting in de paragraaf Financiering waarbij wordt getoetst of een gemeente de gemiddelde drempelwaarde per kwartaal niet heeft overschreden. Voor Houten ligt de drempelwaarde in 2020 op ruim € 0,8 miljoen. In 2020 zijn we ruimschoots onder dit drempelbedrag gebleven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren **x € 1.000**

		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**838,34**			
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**-**	**4**	**9**	**-**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	838	834	829	838
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)
Per 1 januari 2014 is de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof) in werking getreden. Deze wet zorgt ervoor dat de schulden van de totale Nederlandse overheid niet te hoog worden. De grens van het toegestane tekort bedraagt 3,0% BBP (Bruto Binnenlands Product). Naast het Rijk dienen ook de provincies, gemeenten en waterschappen zich aan strengere normen te houden. De individuele EMU-referentiewaarde voor Houten is voor 2020 bepaald (septembercirculaire 2020) op bijna € 4,7 miljoen (tekort).

In onderstaande tabel is het EMU-saldo bepaald op basis van de ontwikkeling van de financiële balansposten.

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijkheid 2019	Werkelijkheid 2020	Begroting 2021
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.605	2.267	-8.135
Mutatie (im)materiële vaste activa	-2.730	-4.612	-246
Mutatie voorzieningen	-533	-1124	-1.551
Mutatie voorraden (inclusief bouwgronden in exploitatie)	-8.122	2.385	-20.144
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële) vaste activa	0	0	0
EMU-saldo	**7.714**	**3.370**	**10.404**

Het werkelijke EMU-saldo over 2020 bedraagt circa € 3,4 miljoen (overschot). De belangrijkste reden hiervoor is dat de investeringen binnen de grondexploitatie achter zijn gebleven bij de grondverkopen. Geconcludeerd kan worden dat Houten in 2020 in positieve zin heeft bijgedragen aan het EMU-saldo.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

De ambtelijke organisatie werkt gedreven om de dienstverlening aan onze Houtense samenleving op een hoog niveau te hebben en te houden. Naast onze basis dienstverlening werken we daarbij aan verschillende inhoudelijke uitdagingen, zoals voldoende woningen, de energietransitie, de leefbaarheid van de stad en het laten meedoen van een ieder naar vermogen.
De manier waarop we met onze omgeving werken aan deze opgaven, is al langere tijd aan verandering onderhevig. Voor veel opgaven gaan we op zoek naar nieuwe oplossingen, andere samenwerkingsverbanden en andere manieren van (samen)werken.

Vergroten van wendbaarheid
Het vergroten van de wendbaarheid van onze organisatie is in deze ontwikkeling een belangrijke voorwaarde voor succes. Daarmee wordt bedoeld dat medewerkers en management de vaardigheid hebben om te variëren in de manier waarop het werk wordt georganiseerd, de manier waarop sturing vorm wordt gegeven en de manier waarop samenwerking vorm krijgt. Kunnen variëren is belangrijk, omdat het moet passen en effectief moet zijn voor de opgave die centraal staat.

Als voorbeeld; een medewerker die dagelijks bezig is met het verlenen van een paspoort, moet zich er vooral van bewust zijn en zich er verantwoordelijk voor voelen, dat dit proces zo efficiënt en klantvriendelijk mogelijk gebeurt, in samenwerking met anderen in dat proces. Terwijl een medewerker, die meewerkt aan de doelstelling om Houten energieneutraal te maken, vooral in staat moet zijn om de dialoog met betrokken partijen uit de samenleving aan te gaan en de rol van de gemeente Houten daarbinnen te vertegenwoordigen, zonder vooraf precies te weten wie dat zijn en tot welke resultaten dit leidt. Beide situaties vereisen anders organiseren, anders sturen en andere vormen van samenwerking. Variërend van efficiënt en concreet/resultaatgericht bij voorspelbaar routine- en projectmatig werk, tot meer improviserend bij minder voorspelbare processen en vraagstukken.

Wendbaar zijn en de vaardigheid om met onze organisatie in aanpak te kunnen variëren, passend bij het vraagstuk dat voorligt, is een kwestie van permanent leren en ontwikkelen. Het vraagt van een ieder in onze organisatie bewustzijn op zijn/haar taken, rol en verantwoordelijkheden en daar ook naar te handelen en verder in door te ontwikkelen. Om dit te bewerkstelligen kenmerkt de ontwikkeling van de organisatie zich door het centraal stellen van een aantal principes.

▪ We tonen eigenaarschap voor ons werk
▪ We geven coachend leiding
▪ We kiezen bewust voor sturen via de lijn of via een programma
▪ We werken integraal en verbindend
▪ We werken opdrachtgestuurd en resultaatgericht
▪ We leren en vernieuwen

De ontwikkeling in het jaar 2020
Aan de start van 2020 stonden we er helemaal klaar voor. De jaarplannen gaven een goed beeld van alle opgaven waar het komende jaar aan gewerkt moest worden. En het Leerplan bood de handvatten om met elkaar verder te werken aan de ontwikkeling van de vaardigheden, die passen bij de principes van onze organisatie, zoals eigenaarschap, coachend leiderschap, het resultaatgericht en verbindend (samen)werken.
Maar niet eerder verliep een jaar zo anders dan verwacht. De wendbaarheid van onze organisatie is in 2020 behoorlijk op de proef gesteld. De Coronacrisis heeft ons land en dus ook onze gemeente in de greep gehouden. In een korte tijd is er veel flexibiliteit en uithoudingsvermogen gevraagd. Vanuit een geheel andere uitgangspositie (namelijk veelal vanuit huis en via digitaal contact), is het gelukt om samen met het openhouden van de gemeentebalie en de werf de basis dienstverlening overeind te houden.
Dat was niet gemakkelijk en dat is het nog steeds niet. Natuurlijk hebben er zaken vertraging opgelopen en hebben ontwikkelactiviteiten veelal niet plaats kunnen vinden zoals eerder bedacht. En is er zorg voor het welzijn van onze medewerkers, nu ze dagelijkse contacten en samenwerking op en buiten het gemeentehuis voor een groot gedeelte moeten missen.

Maar er is ook reden om trots te zijn op wat er allemaal wel gelukt is. Er is volledig digitaal doorgewerkt en er is hoe dan ook samenwerking tot stand gebracht. De impact van de Coronacrisis op onze Houtense samenleving én interne organisatie is in goede banen geleid (o.a. het omvormen van het gemeentehuis tot 'het 1,5-meter kantoor'). En ondanks alles zijn we in staat gebleken om reguliere processen door te laten lopen én een heel aantal belangrijke visiedocumenten en plannen vast te laten stellen.

Kortom, het jaar 2020 was bij uitstek het jaar van 'learning on the job'. De ervaringen uit de Corona-tijd nemen we mee. We zullen betekenis moeten geven aan de impact van het werken op afstand, danwel in een context van de 1,5 meter maatregel. Binnen die context wordt verder gewerkt aan de ontwikkeling van de organisatie, ten dienste van de Houtense samenleving.

Programma Informatiemanagement
Medio 2020 is een nieuw informatiebeleidsplan vastgesteld als onderdeel van het nieuwe programma "Informatiemanagement". Daarin zijn de volgende vier strategische doelen benoemd:

1. **We dragen bij aan de maatschappelijke opgaven**
   - *We nemen informatiegestuurd werken als uitgangspunt en ondersteunen hier op*
   - *Systemen zijn zo ingericht dat datasturing bij beleidsvorming en –uitvoering mogelijk is*

2. **We dragen bij aan professionele dienstverlening van hoog niveau**
   - *Onze dienstverlening wordt bij voorkeur digitaal aangeboden.*
   - *Onze ruimtelijke data zijn digitaal beschikbaar en onze dienstverlening is gebaseerd op de uitgangspunten van de nieuwe Omgevingswet.*

3. **We dragen bij aan een doelmatige en doeltreffende bedrijfsvoering**
   - *We hebben een visie op ICT-beheer*
   - *De Informatiefunctie is op strategisch, tactisch en operationeel niveau ingevuld*
   - *Onze processen en systemen ondersteunen onze taken optimaal*
   - *Bij onze werkzaamheden wegen we de inzet van nieuwe technologieën (zoals sensoren, blockchain etc.) altijd af*
   - *We werken zoveel mogelijk tijd en plaatsonafhankelijk en daar waar de klant de voorkeur aan geeft*

4. **Wij gaan zorgvuldig om met de data en informatie in onze organisatie**
   - *Privacy inwoners/cliënten is gewaarborgd*
   - *De informatieveiligheid van onze systemen is zo goed mogelijk/optimaal gewaarborgd*.

Voor 2020 hebben de volgende onderwerpen prioriteit gekregen.

1. <u>Het Faciliteren van Informatiegestuurd werken</u>
   Om informatiegestuurd (beleidskeuzes maken op basis van data/informatie) te kunnen werken, is het van groot belang om data goed te kunnen ontsluiten. En vervolgens deze data ook goed te kunnen omzetten naar informatie.
   De gemeente beschikt over heel veel data in basisregistraties (gebouwen, personen, etc.) en in de diverse vakapplicaties (sociaal domein, beheer openbare ruimte etc.). De vele systemen maken het moeilijk om goede data-analyse mogelijk te maken.

   Het afgelopen jaar is een nieuwe GIS-viewer in gebruik genomen, GeoPortaal Houten. Geo-data uit verschillende in- en externe bronnen kan hierin bij elkaar worden gebracht. Op verzoek van gebruikers zijn themakaarten beschikbaar gesteld. Het is mogelijk om data-analyses uit te voeren en de informatie te verwerken in een kaart.

   In 2020 zijn een datawarehouse en een dashboard ingericht ten behoeve van het sociaal domein. Daarnaast is ook in regionaal verband een dashboard opgeleverd om de ontwikkelingen in het sociaal domein intensiever te monitoren.

2. Digitalisering dienstverleningsproducten
   Nog niet al onze dienstverleningsproducten zijn volledig digitaal beschikbaar. Soms wel in de voorkant (frontoffice) voor onze klant. Maar de verwerking in backofficesystemen is daarmee nog niet altijd geregeld. In het afgelopen jaar is het proces adresonderzoek gedigitaliseerd.

3. Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
   Op 1 januari 2022 dient het zogenaamde Digitaal Stelsel Omgevingswet operationeel te zijn, als onderdeel van het traject voor de Omgevingswet. In 2020 is hiervoor software aangeschaft voor het vervaardigen van omgevingsplannen, het maken van toepasbare regels en voor het werken volgens de procedures van de omgevingswet. De aansluiting op het landelijke DSO is aan het einde van 2020 gerealiseerd. In 2021 gaan we de applicaties inrichten en oefenen met de procedures van de Omgevingswet. Dit doen we samen met andere regionale organisaties, zoals Provincie, Waterschap, Omgevingsdiensten.

4. Digitaal werken/verbeteren Informatiehuishouding.
   In 2017 zijn bij de Perspectiefnota middelen beschikbaar gesteld om onze informatiehuishouding te verbeteren, met name onze digitale archivering.
   In 2020 zijn verdere stappen gezet in het digitaliseren van de bestuurlijke besluitvorming. Het streven is om alle directie-, college- en raadsvoorstellen volledig digitaal te kunnen afhandelen, inclusief de ondertekening.

   Helaas is het in 2020 niet gelukt om de implementatie van een nieuw cliënt-volgsysteem voor het sociaal domein af te ronden. Dit zal in 2021 alsnog gebeuren. De nieuwe software voorziet in een volledig digitale archivering.

   Ter voorbereiding op de invoering van de omgevingswet per 1-1-2022 is in 2020 een start gemaakt met de opzet van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het informatiesysteem voorziet in een volledig digitaal vergunningentraject.

   Als gevolg van de pandemie is de organisatie het afgelopen jaar snel vertrouwd geraakt met het digitaal vergaderen via MS Teams. Het gebruik van andere functionaliteiten van MS-teams, zoals het samenwerken aan documenten en de bijbehorende archivering, moet nog wel verder worden geïmplementeerd.

5. Baseline Informatiebeveiliging Overheid en Privacy.
   Met ingang van 2020 wordt de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) vervangen door de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).), die van toepassing is op alle overheidslagen. Sterker dan bij de BIG het geval was is de BIO gericht op het ‘risk-based’ nemen van maatregelen. Omdat gegevensveiligheid en privacy dicht bij elkaar liggen zijn door middel van gecombineerde gap-analyses de risico’s van een aantal essentiële informatiesystemen in kaart gebracht. In 2020 is hiertoe een ISMS (Information Security Management Systeem) in gebruik genomen. Ter preventie van datalekken is een applicatie voor veilig mailen in gebruik genomen.

6. Visie op ICT Beheer.
   Wereldwijd gaan steeds meer informatiesystemen “naar de cloud”. Dat wil zeggen dat software en databases niet meer op onze eigen servers (“in huis”) draaien, maar op locatie bij de leverancier. Dit is een zeer grote verandering. Ons eigen team ICT-beheer heeft als gevolg van de arbeidsmarktsituatie al geruime moeilijk is om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden. Daarom is in 2020 een deel van het beheer uitbesteed. Gezien het belang van een kwalitatief hoogwaardige ICT-voorziening voor de gemeente in combinatie met de constante veranderingen in dit taakgebied, zal begin 2021 een extern onderzoek worden uitgevoerd naar de wijze waarop de gemeente, inclusief de samenwerkingspartners WIL en RUD, hun ICT-beheer het duurzaam vorm kunnen geven in de komende jaren.

Personeelslasten algemene dienst (inclusief inhuur derden)
Binnen de reguliere bedrijfsvoering zijn capaciteitsproblemen zo veel mogelijk opgelost door middel van interne mobiliteit en regionale samenwerking. Daar waar het niet anders kon, is incidenteel besloten tot inhuur over te gaan. Dit was in veel gevallen voordeliger dan een tijdelijk dienstverband aanbieden, omdat daar ook aanspraken op een uitkering uit voort konden komen.

Onderscheiden worden drie categorieën voor de inhuur van externe krachten.
a. Vinex en andere ruimtelijke projecten. De financiering vindt plaats uit de grondexploitatie en speciaal ter beschikking gestelde kredieten;
b. Incidentele taken/projecten, die eenmalige specifieke deskundigheid vragen, met name gerelateerd aan de decentralisaties van zorgtaken. Financiering vindt plaats uit speciaal daarvoor ter beschikking gestelde budgetten;
c. Frictie in de reguliere bezetting. Financiering vindt plaats uit salarisbudgetten (vacaturegelden) of daarvoor aanvullend beschikbaar gestelde budgetten.
De verantwoording per categorie is opgenomen in de tabel bij de meerjarige inhuurkosten.

Kosten inhuur derden meerjarig
In onderstaand overzicht zijn de kosten voor inhuur van derden voor de jaren 2017 tot en met 2020 opgenomen. De inhuur voor de grondexploitatie is niet opgenomen binnen de algemene dienst en de bedragen hiervan komen slechts in een totaalbedrag voor in onderstaand overzicht. Omdat de dekking van deze kosten plaatsvindt vanuit de grondexploitatie en speciaal ter beschikking gestelde kredieten blijven deze in de rest van deze analyse buiten beschouwing.

x € 1

	Omschrijving	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
a.	Grondexploitatie	85.733	0	133.650	0
b.	Specifieke projecten algemene dienst	279.174	208.137	536.077	328.223
c.	Frictie algemene dienst	2.291.858	2.291.858	2.075.292	2.723.256
	Totaal	**2.656.765**	**2.656.765**	**2.745.019**	**3.051.479**

De kosten voor inhuur op specifieke projecten zijn in 2020 gedaald ten opzichte van 2019. Dit houdt verband met het project digitaliseren informatiehuishouding. Het gedeelte waarvoor in 2019 extra werd ingehuurd is gereed.
De kosten voor incidentele inhuur bij de algemene dienst zijn fors hoger dan in 2019. Het natuurlijk verloop van personeel(mobiliteit) heeft zich, in navolging van 2019, in 2020 nog verder versterkt voortgezet. Dit is in lijn met de landelijke trend. Dit hield in, dat door krapte op de arbeidsmarkt meer vacatures via inhuur (tijdelijk) moesten worden ingevuld.
Overigens blijkt uit het resultaat van de personeelslasten voor de algemene dienst dat er naast specifieke budgetten ook incidentele dekking voor deze inhuur is gerealiseerd in de vorm van UWV-gelden en vergoedingen voor gedetacheerd personeel.

Resultaat
Personeelslasten algemene dienst

x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Resultaat 2020
Salarissen	21.305	21.189	116
Vergoedingen UWV gelden en (gedetacheerd) personeel	-109	-282	173
Inhuur	2.741	2.723	18
Af: Projectontwikkeling*	-631	-598	-32
Resultaat algemene dienst	**23.306**	**23.032**	**274**

* Dit bedrag wordt via de producten doorbelast aan de grondexploitatie

De personeelslasten binnen de algemene dienst zijn in 2020 1,2% lager dan begroot. De belangrijkste oorzaak hiervoor is:

- Meer vergoeding ontvangen voor gedetacheerd personeel dan verwacht(€ 157.000V). Restant iets hogere vergoedingen UWV gelden(€ 16.000V).

Indicatoren
In onderstaande tabel zijn de van toepassing zijnde BBV-indicatoren binnen het taakveld 'Bestuur en ondersteuning' per 1 januari van het betreffende jaar weergegeven.

Omschrijving	Bron	Realisatie			Raming	Realisatie
		2017	2018	2019	2020	
Formatie (BBV)	Fte per 1.000 inwoners	5,62	5,72	5,73	5,81	5,80
Bezetting (BBV)	Fte per 1.000 inwoners	5,66	5,70	5,39	5,54	5,56
Apparaatskosten (BBV)	Kosten per inwoner	€ 491	€ 534	€ 547	€ 539	€ 548
Externe inhuur (BBV)	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	11,9%	9,7%	9,2%	0,4%	11,5%
Overhead (BBV)	% van totale lasten	9,5%	10,6%	10,1%	10,6%	9,0%

Betrokkenheid verbonden partijen
Belastingsamenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)
Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel uit overwegingen van kwaliteit, continuïteit en efficiency samen te werken bij de beleidsvoorbereiding, heffing en invordering van waterschapsbelasting en gemeentelijke belastingen, evenals bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie.

Rechtmatigheid

Eind januari 2021 heeft het Ministerie van BZK laten weten dat het wetsvoorstel waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt, niet-controversieel is verklaard door de Tweede Kamer. Dit betekent dat de invoering vanaf de jaarstukken 2021 vrijwel zeker een feit wordt.

In 2020 gerealiseerde voorbereidingen op invoering rechtmatigheidsverantwoording
Gedurende verslagjaar 2020 heeft de organisatie zich actief geïnformeerd over de voortgang van de invoering rechtmatigheidsverantwoording en zijn –voor zover mogelijk- de consequenties in kaart gebracht en gecommuniceerd richting college en audit- en rekeningcommissie.

Nulmeting en plan van aanpak
In 2020 is de huidige status van de administratieve organisatie en interne beheersing in kaart gebracht. Tevens is de kwaliteit en positie van de interne controle en verbijzonderde interne controle beoordeeld. Verbeterpunten zijn in kaart gebracht en geprioriteerd. Vervolgens is gestart met realisatie van de verbeterpunten die noodzakelijk zijn om aan de minimale eisen voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen voldoen.
Het ‘Plan van aanpak invoering rechtmatigheidsverantwoording’ is in oktober 2020 door het college vastgesteld en ter informatie aan de Audit- en Rekeningcommissie aangeboden en toegelicht.

De gemeenteraad is op 2 maart 2021 tijdens een werksessie met raad, accountant en college bijgepraat over de gevolgen van de invoering rechtmatigheidsverantwoording. In de tabel hieronder zijn de belangrijkste wijzigingen opgenomen.

Wijzigingen voor gemeenteraad		Wijzigingen voor college	
Tot en met 2020	Met ingang van 2021	Tot en met 2020	Met ingang van 2021
Bepaalt goedkeurings-tolerantie rechtmatigheid	Bepaalt verantwoordings-grens rechtmatigheid	Stelt normenkader vast	Stelt normenkader vat
Bespreekt rechtmatigheid met accountant	Bespreekt rechtmatigheid met college	Bespreekt rechtmatigheid met accountant	Vraagt de organisatie alle rechtmatigheidscriteria te controleren
Eindproduct: controleverklaring accountant	Eindproduct: rechtmatigheids-verantwoording college + getrouwheidsoordeel accountant	Eindproduct: controleverklaring accountant	Rapporteert resultaten in de rechtmatigheids-verantwoording aan de raad

Aanpassingen in wet- en regelgeving

De wetswijziging heeft impact op de inhoud van externe en interne kaders. Ultimo 2020 is hierover de hierna volgende stand van zaken te melden:

1. *Extern: Kadernota rechtmatigheid*
   De Kadernota en de opdracht aan de Commissie BBV worden inhoudelijk gewijzigd. De kadernota rechtmatigheid 2018 wordt vervangen door een nog uit te brengen 'Notitie Rechtmatigheids-verantwoording'
2. *Extern: Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO):*
   De kaders voor de accountantscontrole worden vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO).
3. *Intern: controleprotocol, controleverordening en financiële verordening*
   Interne regelgeving voortvloeiend uit externe wet- en regelgeving moet worden aangepast en geactualiseerd. Aanpassing en actualisatie worden besproken met de Audit- en Rekeningcommissie en vóór eind 2021 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

Inbedding rechtmatigheidsverantwoording in p&c-cyclus

Met ingang van verslagjaar 2021 geeft het college in deze paragraaf een nadere toelichting op zaken die de rechtmatigheid raken en gaat in op de vormgeving van de beheersing. In de bestuursrapportages wordt op deze plaats de voortgang van de bevindingen van de accountant en de verbijzonderde interne controle (VIC) opgenomen. In de jaarrekening wordt opgenomen welke actie het college onderneemt om de in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Paragraaf Ombuigingen

1. Inleiding

Om bij de begroting 2020 tot een structureel sluitende meerjarenbegroting te komen waren ombuigingsmaatregelen noodzakelijk van circa € 2,1 miljoen. De ombuigingen waren onderverdeeld in maatregelen ten aanzien van de kostenontwikkeling voor jeugdhulp en Wmo en ‘overige’ ombuigingsmaatregelen. De verdeling was als volgt:

- Jeugdhulp en Wmo: circa € 1,3 miljoen in 2020 oplopend tot circa € 1,5 miljoen in 2023;
- Overige: circa € 0,8 miljoen vanaf 2020 voor overige beleidsterreinen.

In deze paragraaf wordt de voortgang van de realisatie van de vastgestelde ombuigingen over 2020 weergegeven.

2. Ombuigingen jeugdhulp en Wmo

De raad is in 2020 via de bestuursrapportages, via de raadsinformatiebrief 'realisatie uitgaven jeugdhulp & Wmo op basis van de Q3 2020' en Q4 2020', een ‘ronde tafel gesprek’ (RTG) en een klankbordgroep nader geïnformeerd over de voortgang van de ombuigingen jeugdhulp en Wmo.

Figuur: stand van zaken ombuigingen jeugdhulp en Wmo 2020

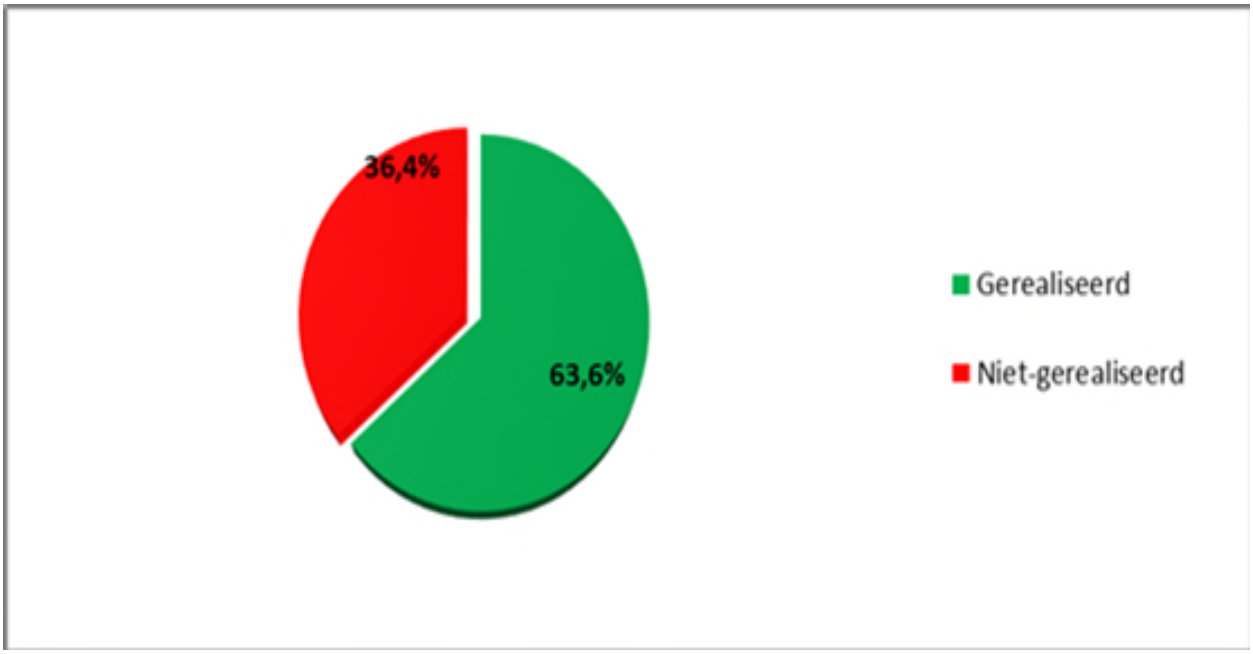

Van deze ombuigingen is 63,6% (€ 830.415) gerealiseerd en 36,4% (€ 474.585) niet gerealiseerd.
In de tabel hieronder volgt de stand van zaken per ombuigingsmaatregel.

Tabel: stand van zaken ombuigingen jeugdhulp en Wmo 2020

x € 1

Nr	Ombuigingsmaatregelen	2020					
		Ombuiging	Gerealiseerd		Niet gerealiseerd	Gerealiseerd	Niet gerealiseerd
			Ombuiging	Ombuiging+			
1	Jeugdhulp: coördinatie van zorg en samenwerking met de 6 grootste aanbieders	100.000	100.000	269.333		369%	
2	Jeugdhulp: continueren en versterken van de inzet POH-GGZ jeugd in meerdere EMC's in Houten en de inzet van een SOH-GGZ jeugd	300.000	101.294		198.706	34%	66%
3	Jeugdhulp: van residentieel naar gezinsvormen (Regionaal Lekstroom)	100.000	100.000	250.894		351%	
4	Wmo: besparing op Wmo-hulpmiddelen door meer sturing	70.000			70.000		100%
5	Jeugd: ouders laten meebetalen voor opvang BSO+	100.000	8.894		91.106	9%	91%
6	Wmo: beheersen kosten regiotaxi						
7	Jeugdhulp: handhaven en verscherpen contracten	550.000			550.000		100%
8	Wmo: instroom aanscherpen en afschalen uitstroom bevorderen	85.000			85.000		100%
Totaal		**1.305.000**	**310.188**	**520.227**	**994.812**	**63,6%**	**36,4%**

In de 2e bestuursrapportage 2020 zijn de ombuigingen voor jeugd en Wmo met € 837.000 verlaagd van
€ 1,3 miljoen naar € 468.000. Deze verlaging is onderdeel van de € 994.812 in de rode kolom 'niet gerealiseerd'.

Daar staat tegenover dat 2 ombuigingsmaatregelen meer hebben opgeleverd dan vooraf was aangegeven (totaal € 520.227):

1. *Jeugdhulp: coördinatie van zorg en samenwerking met de 6 grootste aanbieders.*
   - Coördinatie van zorg is door het Sociaal Team (Jeugd) in de toegang toegepast.
   - Sociaal team acteert actief op stapeling van zorg
   - Ouders worden actief geïnformeerd over de kosten van de ingezette vormen van jeugdhulp
   - Duurste cliënten: nemen dit jaar af
   - Grote ombuiging is dit jaar gerealiseerd in de kostenbeperking van de 6 grootste aanbieders.
3. *Jeugdhulp: van residentieel naar gezinsvormen (Regionaal Lekstroom).*
   - Expertiseteam Yeph is in juni 2020 gestart. Minder instroom is zichtbaar op de essentiële functies en een stijging op de instroom op gezinshuizen en pleegzorg. Hierdoor valt deze ombuiging dit jaar hoog uit.
   - Regionale wervingscampagne georganiseerd in 2020 voor het werven van pleegouders, gezinshuisouders, Kamers met Aandacht en Buurtgezinnen.
   - Lokaal intensief samenwerking met Buurtgezinnen, Kamers met Aandacht en netwerk pleeggezinnen en gezinshuisouders.

Hieronder worden de niet gerealiseerde ombuigingen toegelicht:

2. *Jeugdhulp: continueren en versterken van de inzet POH-GGZ jeugd in meerdere EMC's in Houten en de inzet van een SOH-GGZ jeugd.*
   - Drie POH'ers zijn werkzaam per 1 april 2020 in drie eerstelijns medisch centra. Zij sturen actiefop de verwijzingen naar de GGZ door de huisartsen.
   - Door de toestroom van GGZ cliënten in het laatste kwartaal van 2020 is het rendement van de POH minder dan verwacht.
   - Tevens bleek het niet mogelijk voor het jaar 2020 een SOH-GGZ te werven. De SOH GGZ is gestart in januari 2021, waardoor pas sinds 2021 deze ombuiging geheel van kracht werd.
4. *Wmo: besparing op Wmo-hulpmiddelen door meer sturing.*

In 2020 heeft een nieuwe aanbesteding van de Wmo-hulpmiddelen plaats gevonden met ingangsdatum 2021. Het contract in 2020 bood weinig tot geen sturingsmogelijkheden. Zodoende wordt in 2021 gestart met het realiseren van deze ombuiging.

5. *Jeugd: ouders laten meebetalen voor opvang BSO+.*
   Maatregel minder effectief gebleken dan voorheen verwacht.
   Meer cliënten zijn ingestroomd in de begeleiding groep midden dan vanuit deze ombuiging gewenst is bij de aanbieder de Jonge Ontdekker.
7. *Jeugdhulp: handhaven en versterken contracten.*
   Om dubbeltellingen te voorkomen (met name t.a.v. duurste cliënten en grootste aanbieders) is dit onderdeel dit jaar niet meegenomen. In het voorjaar 2021 wordt het dashboard nader ingericht om dubbeltellingen te voorkomen.
   Actief is geworven naar aanbieders basis GGZ in Houten. Dit is gelukt. Verwachting is dat hierdoor in 2021 de instroom naar (goedkopere) basis GGZ toeneem t.o.v. specialistische GGZ.
   Actief zijn GGZ aanbieders aangesproken op het juist vermelden van verleningen van GGZ.
   Aanbieders zijn aangesproken op het tijdig factureren van geleverde diensten.
8. *Wmo: instroom aanscherpen en afschalen uitstroom bevorderen.*
   Eind 2020 is de geactualiseerde Wmo-verordening door de raad vastgesteld. Hiermee zijn de kaders en randvoorwaarden vastgelegd. Doordat deze verordening vertraagd vastgesteld werd, is afgesproken vanaf 2021 te starten met het realiseren van deze ombuigingsmaatregel.

3. Overige ombuigingen
Evenals over de ontwikkeling van de ombuigingen op jeugdhulp en Wmo is de raad ook over de stand van zaken van de ‘overige’ ombuigingen via de bestuursrapportages geïnformeerd. In deze jaarrekening wordt de balans opgemaakt over de ombuigingen voor het jaar 2020.

Figuur: stand van zaken overige ombuigingen 2020

Van deze ombuigingen is 97,7% (€ 712.500) gerealiseerd in 2020.
In de tabel hieronder volgt de stand van zaken per ombuigingsmaatregel.

Tabel: stand van zaken overige ombuigingen 2020

bedragen in euro's

Nr.	Ombuigingsmaatregelen	2020				
		Ombuiging	Gerealiseerd	Niet-gerealiseerd	Gerealiseerd	Niet-gerealiseerd
1	Beheer openbare ruimte	150.000	150.000		100%	
2	Beheer en onderhoud accommodaties	100.000	100.000		100%	
3	Uitgaande subsidies	74.000	74.000		100%	
4	Lokale belastingen en heffingen	96.000	96.000		100%	
5	Dienstverlening	27.000	10.500	16.500	39%	61%
6	Organisatie	73.000	73.000		100%	
7	Overige budgetaanpassingen	209.000	209.000		100%	
Totaal		**729.000**	**712.500**	**16.500**	**97,7%**	**2,3%**

De taakstelling voor 2020 van € 729.000 is voor 97,7% gerealiseerd. Niet-gerealiseerd is 2,3% (€ 16.500). Voor het proces van digitale bekendmakingen ontbreekt nog de juridische basis. Daaarom is ervoor gekozen om in 2020 eerst ervaring op te doen met de digitalisering en openbare bekendmakingen, zowel digitaal als op de gemeentepagina, zodat inwoners alvast kunnen wennen. Hierdoor is een deel (€ 16.500) van de ombuiging in 2020 niet gerealiseerd.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding
De gemeente bepaalt waar de gemeentelijke taken worden uitgevoerd. De meeste taken voert de gemeente in eigen hand uit. Een aantal publieke taken wordt met andere gemeenten of organisaties gezamenlijk uitgevoerd en zijn ondergebracht bij verbonden partijen. Dit zijn privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties waar wij een financieel én een bestuurlijk belang in hebben. Privaatrechtelijke organisaties kunnen stichtingen, verenigingen en vennootschappen zijn. In geval van een vennootschap wordt de term 'deelneming' gebruikt en participeert de gemeente via aandelen in de vennootschap. De samenwerking tussen gemeenten in publiekrechtelijke constructies gebeurt op basis van gemeenschappelijke regelingen.

Voor de betekenis van de begrippen ‘bestuurlijk belang’ en ‘financieel belang’ sluiten we aan bij de definities in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en in de bijbehorende circulaires.

- bestuurlijke relatie: de gemeente heeft zeggenschap over de verbonden partij door vertegenwoordiging in het bestuur en/of stemrecht. Er is een bestuurlijk belang als een wethouder, raadslid of ambtenaar namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt. Bij zitting in een toezichthoudend orgaan is er alleen een bestuurlijk belang als wij een besluitvormende stem hebben.
- financieel belang: de gemeente kan een bedrag dat aan een verbonden partij ter beschikking is gesteld bij faillissement niet opeisen óf de gemeente is aansprakelijk wanneer de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Beleid Verbonden Partijen
Het beleid voor Verbonden Partijen staat in Nota 'Sturen op regionale samenwerking' (2017). Deze nota is gericht op een meer samenhangende, efficiënte en effectieve sturing vanuit de gemeente Houten, waardoor we meer grip krijgen op de samenwerking. De nota is nog altijd actueel.

Voortgang sturing en beheersing verbonden partijen
De Nota Sturen op regionale samenwerking bevat tien verbeterpunten. Het merendeel daarvan is gerealiseerd. De sturing op verbonden partijen blijft echter constant een punt van aandacht. In 2020 heeft het college aangegeven dat het kritisch, maar niet onnodig negatief, wil kijken naar de beleidskeuzes die verbonden partijen maken en naar de bedrijfsvoering in brede zin. Om hierop te kunnen sturen moeten bestuurders, ambtelijk accounthouders en bedrijfsvoeringsadviseurs zich bewust zijn van hun rol en van het belang dat zij te dienen hebben. Daarom is in 2020 de aanzet gegeven voor een training accountmanagement voor alle accounthouders van verbonden partijen, maar ook van de Regionale Backoffice Lekstroom, het Sociaal Team en andere grote subsidiepartners. In 2021 krijgt deze training verder vorm.

Tevens is het van belang dat de sturing en beheersing meer systematisch wordt opgepakt en relevante informatie vroegtijdig binnen het college en met de raad wordt gedeeld. Het was de bedoeling in 2020 intern te gaan werken met een regionaal ontwikkelde vragenlijst aan de hand waarvan we risico's bij verbonden partijen in beeld kunnen brengen. Dit is echter nog niet gelukt. Wel wordt sinds het najaar van 2020 een overzicht van ontwikkelingen bij verbonden partijen bijgehouden, dat vierwekelijks wordt geagendeerd voor de beleidsoverleggen. Aan de hand van het overzicht kunnen de collegeleden met de ambtelijk accounthouders en met elkaar in gesprek. Op basis van het overzicht kan tevens bepaald worden waarover de raad moet worden geïnformeerd.

Ook de raad hecht veel waarde aan zo goed mogelijke sturing op verbonden partijen. De rekenkamer is in 2020 een onderzoek gestart dat ongetwijfeld zal leiden tot aanbevelingen waar we in 2021 mee een de slag kunnen.

Opbouw paragraaf
In deze paragraaf van de jaarstukken geven we een integrale beschouwing op de gerealiseerde voornemens en ontwikkelingen van onze verbonden partijen in 2020. Deze zijn ingedeeld naar drie verschillende samenwerkingsvormen (gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen en overige samenwerkingsvormen).

Speciale aandacht gaat uit naar de mate waarin een verbonden partij bijdraagt aan het realiseren van het lokaal belang van Houten. We beogen hiermee de raad te kunnen laten beoordelen in hoeverre onze lokale doelstellingen via de verbonden partijen gerealiseerd zijn.
We geven per verbonden partij inzicht over:

- de visie op iedere verbonden partijen gerelateerd aan de doelstellingen van de gemeente Houten;
- het bestuurlijk en financieel belang;
- de realisatie van haar beleidsvoornemens 2020;
- de risico's

Gemeenschappelijke regelingen

GGD Regio Utrecht (GGDrU)

Vestigingsplaats	Zeist
Doel	Voor de inwoners van regio Utrecht en toekomstige generaties werkt de GGDrU - samen met anderen - aan een samenleving die gericht is op gezond en veilig leven, waarin iedereen uitgenodigd wordt om mee te doen en gezonde keuzes te maken en waarin gezondheidsbedreigingen alert gesignaleerd worden. De GGDrU is belast met de uitvoering van de wettelijke taken op het terrein van de openbare gezondheidszorg voor 26 gemeenten in de provincie Utrecht. De belangrijkste taak van de regionale gezondheidsdienst is het voorkomen van ziekten en het bevorderen van gezond gedrag en een gezonde leefomgeving. De zorg is gebaseerd op de Wet publieke gezondheid (Wpg). De GGDrU voert voor Houten enkele wettelijke taken uit, zoals Jeugdgezondheidszorg (JGZ, 0-18 jaar), infectieziektebestrijding, tbc-bestrijding, medische milieukundige zorg, technische hygiëne-zorg, seksuele gezondheid en inspecties kinderopvang. Daarnaast vraagt Houten inzet aan de GGDrU voor de uitvoering van onder meer forensische zorg, reizigersvaccinaties en het Rijksvaccinatieprogramma (RVP).
Deelnemende partijen	26 gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, De Ronde Venen, Soest, Stichtse Vecht, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein, Utrechtse Heuvelrug, Utrecht en Zeist.
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	Het bestuur van de GGDrU bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Tot het bestuur van de GGDrU behoren ook bestuurscommissies en de adviescommissie 'Financiën en Bedrijfsvoering'. De gemeente Houten is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en in de bestuurscommissie met 1 zetel en 3 stemmen. Het college van B & W heeft besloten voor beide gremia de portefeuillehouder gezondheidsbeleid af te vaardigen. Daarnaast zijn er regionale adviescommissies. De gemeenten in Lekstroom hebben besloten om het bestuurlijk platform van het sociaal domein hiervoor te benutten.
Begrotingsprogramma	Samen leven
Maatschappelijk belang	De GGDrU levert een bijdrage aan het deelprogramma Sport en gezondheid uit de begroting. Hierin richt het product gezondheidszorg zich enerzijds op het ondersteunen van kwetsbare mensen, anderzijds op het voorkomen van problemen door gerichte preventie. Het deelprogramma sluit aan bij één van de hoofddoelen van de Wmo zoals dit in het visie-document is geformuleerd: inwoners zijn in staat, door ondersteuning en begeleiding, zo volledig mogelijk en zo zelfstandig mogelijk, deel te nemen aan de maatschappij. De verschillende transities hebben ertoe geleid dat gemeenten meer taken en bevoegdheden hebben gekregen als het gaat om de zorg voor kwetsbare burgers. Gelet op bezuinigingen, de transities en het beroep op eigen verantwoordelijkheid, is investeren in preventie, waarbij inwoners zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis kunnen (blijven) wonen noodzakelijk. Op basis van onderzoek van GGDrU richt Houten zich op de thema's psychosociale gezondheid, gezond gewicht en bewegen en preventie ten aanzien van het gebruik van genotmiddelen. Veel informatie is te vinden in de gezondheidsatlas www.ggdatlas.nl.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	De GGDrU levert een bijdrage aan het bevorderen van een gezonde bevolking door middel van onderzoek, advies en ondersteuning. De JGZ heeft een belangrijke signalerende functie als het gaat om de ontwikkeling van onze jeugd. Een andere belangrijke taak van de GGDrU is het verzamelen van epidemiologische gegevens waarmee de gemeenten hun beleid kunnen richten.
Lokaal belang	Onderdeel uitmaken van de verbonden partij GGDrU levert Houten voordelen op het gebied van (financieel) risicospreiding, bestuurlijke kracht en effectiviteit, kennis en expertise en efficiency dankzij samenwerking met andere gemeenten én GGDrU zelf.

Afspraken met de andere deelnemende partijen	Houten is 1 van de 26 gemeenten die de openbare gezondheidszorg afnemen bij de GGDrU. Dit vraagt in de praktijk om afstemming met andere gemeenten op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau, om, waar nodig, gezamenlijke ambities en/of zienswijzen te kunnen aangeven bij de GGDrU als opdrachtgever.
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	De GGDrU heeft ingezet op de optimalisering van het applicatielandschap gebaseerd op de architectuur die door GGD-en is omarmd (PURA-architectuur). Daarnaast heeft de GGDrU zich vanaf 2020 ingezet op de eisen voortvloeiend op de Wet Digitale Overheid zoals voldoen aan standaarden voor elektronisch verkeer, regels over informatieveiligheid en over de toegang van burgers tot online dienstverlening. Voor GGiD heeft in 2020 de focus gelegen op het verder bouwen van functionaliteit en inpassen in de GGD omgeving. De voortgang van de bouw is in 2020 vier keer 'groots' in samenhang getest. Door de toekomstige gebruikers is tijdens de informatie- en testsessies teruggekoppeld dat het een intuïtieve omgeving is waarbij ze het gevoel hebben er snel mee uit de voeten te kunnen.
Beleidsverantwoording 2020	De GGDrU kan betrokken worden bij de voorbereiding van de omgevingswet. Houten had nog geen omgevingsvisie in voorbereiding maar was wel bezig met de voorbereiding van de Ruimtelijke Koers (RK). Dit traject was op een moment gestart dat er nog veel onduidelijkheid was over de omgevingswet en -visie. De GGDrU heeft in het kader van de mogelijkheid tot het insturen van een zienswijze op het Ontwerp van de RK, wel een zienswijze ingestuurd. Daarna zijn enkele gesprekken met hen geweest en waren zij aanwezig bij een kennissessie over lucht en geluid voor Raad. In 2020 is er een nieuwe opdracht 'Wmo toezicht' geformuleerd. De voorbereidingen en implementatie zijn in Q4 2020 gedaan en de nieuwe opdracht is januari 2021 gestart. De hernieuwde opdracht is meer risico gestuurd en gaat gepaard met een aangepaste werkwijze en een nieuw toetsingskader. Deze zijn in samenspraak met gemeenten opgesteld waaronder de gemeente Houten. Er wordt nu meer ingezet op maatwerk en samenwerking.
Financiële bijdrage 2020 van Houten	Op basis van de bijgestelde begroting voor 2020 bedroeg de bijdrage € 1.899.463
Balanspositie eind 2020	(bedragen x € 1.000) 1-1-2020 / 31-12-2020 / Verschil Eigen vermogen: 4.233 / 5.143 / 910 Vreemd vermogen: 11.747 / 35.524 / 23.777 **Totaal vermogen: 15.980 / 40.667 / 24.687**
Financieel resultaat 2020	(bedragen x € 1.000) Begroot / Gerealiseerd / Verschil Exploitatieresultaat: -1.603 / 2.513 / 4.116 Mutaties reserves: 1.603 / -249 / -1852 **Resultaat: 0 / 2.264 / 2.264**
Aanwezige risico's (inhoudelijk en financieel)	niet van toepassing
Overige relevante gegevens	www.ggdru.nl

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats	Soest
Doel	De AVU werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten aan de verbetering van het milieu met betrekking tot afval. Daarbij wordt gestreefd naar het bereiken van een zo gunstig mogelijk effect, tegen zo laag mogelijke kosten. Namens de gemeenten zorgt de AVU voor de regie van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval (dus geen afval van bedrijven). De AVU doet dit door de organisatie en de regeling van transport, overslag, bewerking en verwerking van de grootste huishoudelijke afvalstromen.
Deelnemende partijen	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, de Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden (Vianen), Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	Het algemeen bestuur bestaat uit twee leden uit de gemeente Utrecht, te benoemen door de gemeenteraad en één deelnemer per overige gemeente. De portefeuillehouder Duurzaamheid is namens de gemeente Houten lid van het algemeen bestuur van de AVU.
Begrotingsprogramma	Duurzame leefomgeving
Maatschappelijk belang	De AVU bundelt de deskundigheid van de aangesloten gemeenten, waardoor er voor beleid en uitvoering een platform met veel (plaatselijke) kennis beschikbaar is. Door inzameling en verwerking van huishoudelijk afval gezamenlijk aan te besteden worden dankzij grote hoeveelheden in de regel gunstige tarieven verkregen.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	Alle gemeenten hebben belang dat het transport, overslag, bewerking en verwerking van de grootste huishoudelijke afvalstromen goed geregeld is. Alle gemeenten profiteren mee van de lagere aanbestedingskosten door het gezamenlijk aan te besteden en profiteren mee van de veelal lagere prijzen die worden geboden als er grote hoeveelheden afval voor langere termijn ter verwerking worden aangeboden.
Lokaal belang	De gemeente Houten levert zelf kennis aan de aangesloten gemeenten, maar profiteert ook van de kennis die de andere gemeenten inbrengen. Door het gezamenlijk aanbesteden van de grote stromen gescheiden ingezameld huishoudelijk afval, profiteren alle gemeenten van de besparing op de aanbestedingskosten en op de veelal gunstigere tarieven die worden geboden als het om grote hoeveelheden afval gaat.
Afspraken andere deelnemende partijen	Niet van toepassing.
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	De contracten voor de overslag en het verwerken van restafval en GFT liepen eind 2020 af. Begin 2020 zijn nieuwe contracten worden afgesloten. De nieuwe verwerkingsprijzen zijn fors hoger en daarmee wordt de bijdrage aan de AVU vanaf 2021 en de daarop volgende jaren ook hoger. In 2020 hebben de VNG, de rijksoverheid en de verpakkingsindustrie nieuwe afspraken gemaakt over de inzameling en de verwerking van verpakkingen (PMD). Vanaf 1 april 2020 werd de verpakkingsindustrie weer zelf verantwoordelijke voor de verwerking van de ingezamelde verpakkingen en de afzet van het gerecyclede materiaal. Vanaf die datum hoefde de AVU de verwerking en afzet van PMD niet meer voor de gemeenten te regelen. Mede door de coronacrisis, stagneerde de afzet van glas en papier naar het buitenland en daalde de opbrengsten van deze afvalstoffen. De hoeveelheden restafval en GFT stegen als gevolg van het thuiswerken.
Beleidsverantwoording 2020	De AVU is met Circulus Berkel en ROVA onder de naam CirkelWaarde een samenwerking gestart om nog meer schaalvoordeel proberen te behalen bij aanbestedingen en om nieuwe verwerkingsmethoden voor huishoudelijke afvalstoffen te onderzoeken en ontwikkelen. Zie: Home - CirkelWaarde
Financiële bijdrage 2020 van Houten	De bijdragen van de gemeenten worden hoofdzakelijk bepaald door het aantal ton afval dat via de AVU (contracten) wordt aangeboden bij de verwerkers. De Houtense bijdrage voor 2020 was geraamd op € 1.428.241 bij 49.974 inwoners , oftewel ofwel € 28,58 per inwoner. Ondanks de tegenvallende opbrengsten van papier en glas en de grotere hoeveelheden afval die de gemeente afvoerde als gevolg van het thuiswerken, is de werkelijke bijdrage die Houten voor 2020 moet betalen 7% lager uitgevallen dan begroot: € 1.321.825 bij 50.183 inwoners oftewel € 26,34 per inwoner. De lagere bijdrage komt omdat de gemeente vanaf het tweede kwartaal niet meer hoeft te betalen voor het verwerken van de ingezamelde verpakkingen. Daardoor krijgt de gemeente echter ook een lagere bijdrage van de verpakkingsindustrie (Nedvang). Die vergoeding wordt rechtstreeks aan de gemeente betaald, en staat dus niet in de AVU-begroting en jaarrekening.

Balanspositie eind 2020	(bedragen x € 1.000) 1-1-2020 / 31-12-20 / Verschil Eigen vermogen: € 494 / € 696 / € 202 Vreemd vermogen: € 17.581 / € 22.327 / €4.746 **Totaal vermogen: € 18.075 / € 23.023 / 4.948**
Financieel resultaat 2020	Begroot / Gerealiseerd / Verschil Exploitatieresultaat: 0 / € 202 / € 202 Mutaties reserves: 0 / -€ 36 / -€ 36 **Resultaat: 0 / € 166 / € 166** (bedragen x € 1.000)
Aanwezige risico's (inhoudelijk en financieel)	Statutair is vastgelegd dat de AVU zelf geen bestemmingsreserves of voorzieningen opbouwt. De nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is in 2015 door het Algemeen Bestuur van de AVU vastgesteld. De belangrijkste conclusie die uit deze nota kan worden getrokken is dat een discontinuïteit in de afvoer en de verwerking van met name het huishoudelijk en het grof huishoudelijk restafval en het gft-afval kan leiden tot de kortdurende inzet van extra financiële middelen. De kans hierop wordt echter zeer klein ingeschat, daarom wordt bij de AVU geen weerstandsvermogen aangehouden (zie echter "Overige relevante gegevens"). De nota wordt eens per 5 jaar geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Kosten en opbrengsten worden één op één doorberekend aan deelnemende gemeenten. Als deelnemende gemeenten zelf een mogelijk financieel risico willen opnemen in de risicoparagraaf van hun begroting kan een bedrag worden aangehouden van € 17 per ton huishoudelijk restafval. Voor Houten zou dat gaan om een bedrag van ca. € 131.000. Omdat de meeste verwerkingscontracten langlopende contracten zijn met een bekende indexering, kunnen tarieven eigenlijk geen onverwachte tegenvallers opleveren. In 2020 zijn er desondanks tegenvallers geweest, zoals de stagnerende afzet van papier en gerecyclede verpakkingen.
Overige relevante gegevens	De AVU heeft een convenant met de belastingdienst gesloten en geniet horizontaal toezicht.
Website	www.avu.nl

Recreatieschap De Stichtse Groenlanden

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het recreatieschap de Stichtse Groenlanden is belast met de ontwikkeling, het beheer en het onderhoud van de diverse dagrecreatieterreinen. Daarnaast houdt het recreatieschap zich bezig met aanleg en beheer van recreatieve routes en routenetwerken voor wandelen, fietsen, paardrijden en kanovaren.
Deelnemende partijen	De gemeenten: Houten, Utrecht, Lopik, De Bilt, Nieuwegein, Woerden, IJsselstein, Stichtse Vecht, De Ronde Venen en de provincie Utrecht.
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	De gemeente Houten heeft een lid in het Algemeen Bestuur. Wethouder Bos is lid van het dagelijks en algemeen bestuur.
Begrotingsprogramma	Duurzame leefomgeving
Maatschappelijk belang	Het ontwikkelen en beheren van recreatievoorzieningen draagt bij aan de leefbaarheid van de gemeente Houten en de Utrechtse stadsregio.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	Het belang is voor alle gemeenten en provincie gelijk, namelijk goede recreatievoorzieningen voor de inwoners binnen handbereik. Gebruik van recreatievoorzieningen door inwoners zijn regelmatig niet gebonden aan de gemeente waar je woont. De ene gemeenten heeft door de ligging (bijv. langs de rivier Lek) en/of de het grotere, groene buitengebied meer ruimte voor opvang van recreanten dan een meer stedelijke gemeente zoals bijv. Utrecht of Nieuwegein.
Lokaal belang	Voor onze inwoners is het van belang dat er voldoende recreatiemogelijkheden in Houten en de regio zijn.
Afspraken met de andere deelnemende partijen	Niet van toepassing.

Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	In het voorjaar van 2020 is feitelijk het wandelroutenetwerk Kromme Rijnstreek (C) opgeleverd. Het is in oktober formeel en feestelijk geopend en verbetert de wandelmogelijkheden ook in het gebied Laagraven. De TOP is ook in het voorjaar van 2020 geplaatst bij het grote parkeerterrein Laagravense Plassen. De verwerving van de gronden in Heemstede Noord, inclusief doorverkoop aan gemeente Houten en waterschap is uiteindelijk in 2020 beklonken. Provincie Utrecht heeft vanuit perspectief van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in 2020 een gebiedsanalyse gemaakt voor het gebied Laagraven. Daar is met andere gebiedspartners diverse keren over gesproken en deze zal een belangrijk ingrediënt vormen voor de recreatieve ontwikkelvisie voor deelgebied Heemstede Noord. Gebleken is dat het lastig is om het project recreatief knooppunt 't Waal voort te zetten, vanwege de knellende verkeerscapaciteit van de Lekdijk. Een nieuw 'Raad van State-proof' bestemmingsplan werd niet haalbaar geacht. Inmiddels heeft het DB besloten om de ontwikkeling van recreatief knooppunt 't Waal 'on hold' te zetten. Met de Stichting Leefbaarheid Tull en 't Waal zijn gesprekken gevoerd over toekomstige activiteiten op de recreatieterreinen van het schap langs de Lek. Daarbij is door de stichting o.a. nadrukkelijk aandacht gevraagd voor door omwonenden ervaren overlast door waterscooters en jetski's. Het Wandelroutenetwerk Kromme Rijnstreek (C) is in het najaar van 2020 op gepaste wijze feestelijk geopend, nadat het in het voorjaar technisch was opgeleverd. In het gebied Laagraven is bovendien een nieuwe TOP (Laagravense Plassen) geplaatst om de recreatieve mogelijkheden van dat gebied beter in beeld te brengen.
Beleidsverantwoording 2020	Het jaar 2020 was een turbulent jaar voor het recreatieschap. Vanwege de corona-crisis en maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken, werden onze gebieden vaker en door meer mensen bezocht. De werkzaamheden en de werkdruk voor onze toezichthouders en beheer- en onderhoudsmedewerkers nam hierdoor toe. Tegelijkertijd moesten, vanwege dezelfde maatregelen, een groot deel van onze exploitanten in deze gebieden hun deuren gesloten houden en deden zij een beroep op het schap om minder huur/pacht te betalen. Daarnaast heeft het schap eind 2020 uitgesproken geen toekomst te zien in de wijze waarop de samenwerking momenteel georganiseerd is. Naar verwachting zal uitvoeringsorganisatie RMN geliquideerd worden en wordt het recreatieschap omgevormd tot een ander samenwerkingsverband met een 'lichtere' structuur.
Financiële bijdrage 2020 van Houten	De totale bijdrage van Houten voor 2020 bedroeg € 200.888 (Gemeentelijk aandeel in deze verbondenpartij bedraagt 6,6 %)
Balanspositie eind 2020 conceptcijfers	(bedragen x € 1.000) 1-1-2020 / 31-12-20 / Verschil Eigen vermogen: 4.744 / 4.722 / -22 Vreemd vermogen: 3.563 / 3.299 / -264 **Totaal vermogen: 8.307 / 8.021 / -286**
Financieel resultaat 2020 concept cijfers	(bedragen x € 1.000) Begroot / Gerealiseerd / Verschil Exploitatieresultaat: -111 / 124 / 235 Mutaties reserves: 90 / -156 / -246 **Resultaat: -21 / -32 / -11**
Aanwezige risico's (inhoudelijk en financieel)	De kosten voor "RMN in transitie" worden vooralsnog P.M. geraamd. In de loop van 2021 komt hier meer duidelijkheid over. Financiele resultaten kunnen tegenvallen door bijvoorbeeld een slechte zomer met tegenvallende inkomsten of zoals afgelopen jaar de invloed van corona op de activiteiten.
Overige relevante gegevens	De jaarrekeningcijfers 2020 zijn nog concept.
Website	Recreatieschap Stichtse Groenlanden - Recreatie Midden-Nederland (recreatiemiddennederland.nl)

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Vestigingsplaats	Utrecht

Doel	De VRU voert taken uit voor de gemeente Houten conform de Wet veiligheidsregio's. Dit is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling, vastgesteld met de 25 andere gemeenten binnen Veiligheidsregio Utrecht. Voor de uitvoering van haar wettelijke taken dient de VRU, als onderdeel van een cyclisch proces iedere vier jaar de volgende documenten vast te stellen: • Regionaal risicoprofiel: bevat een analyse van de risicovolle situaties en daarvan afgeleid de belangrijkste soorten branden, rampen en crises in de regio. Het regionaal risicoprofiel is afgestemd met de risicoprofielen van de buurregio's en de netwerkpartners. Het risicoprofiel vormt de grondslag voor het beleidsplan. • Beleidsplan: vormt het (strategisch) beleidskader voor de meerjarige beleidsperiode. In dit plan is richting gegeven aan de ambities van de VRU op het terrein van risicobeheersing, crisisbeheersing en brand-weerzorg. • Een regionaal crisisplan: het crisisplan is in de plaats gekomen van het gemeentelijke rampenplan. Het crisisplan beschrijft de algemene organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing in de veiligheidsregio. In het crisisplan zijn de taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en afspraken over de randvoorwaarden, melding en alarmering, opschaling, gezag en informatievoorziening opgenomen.
Deelnemende partijen	De 26 Utrechtse gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht bestaat uit de burgemeesters van de 26 Utrechtse gemeenten.
Begrotingsprogramma	Veilige leefomgeving
Maatschappelijk belang	Het zorgdragen voor en daar waar het kan verhogen van een (fysiek) veiligheidszorgniveau. Dit richt zich op activiteiten rondom de thema's: externe veiligheid, brandveiligheid & brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	- Eenduidige en efficiënte inrichting van de brandweer - Eenduidige aanpak van rampen en crises - Eenduige aanpak brandweerzorg
Lokaal belang	De VRU inventariseert voor de gemeente Houten de risico's (inhoudelijk en financieel) op branden, rampen en crises en adviseert hierover het bevoegd gezag. De VRU organiseert voor de gemeente Houten de brandweerzorg met als taak: het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt. De VRU bereidt zich voor op de bestrijding van branden en organiseert de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. De VRU heeft de verantwoordelijkheid voor het instellen en in stand houden van een brandweer, GHOR, meldkamerfunctie, aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel en de informatievoorziening voor het gebruik tijdens calamiteiten.
Afspraken met de andere deelnemende partijen	Vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	Het hele jaar heeft vooral in het teken gestaan van de aanpak corona. Dit heeft ook impact gehad op de planning 2020 van de VRU. In de jaarrekening 2020 van de VRU zal hierop worden ingegaan.
Beleidsverantwoording 2020	In de jaarrekening 2020 van de VRU zal hierop worden ingegaan.
Financiële bijdrage 2020 van Houten	De bijdrage voor de VRU bedraagt € 2.289.000

Balanspositie eind 2020	(bedragen x € 1.000) 1-1-2020 / 31-12-20 / Verschil Eigen vermogen: 13.081 / 18.114 / -5.033 Vreemd vermogen: 44.366 / 46.130 / -1.764 **Totaal vermogen: 57.447 / 64.244 / -6.797**
Financieel resultaat 2020	(bedragen x € 1.000) Begroot / Gerealiseerd / Verschil Exploitatieresultaat: 1.516 / 5.035 / 3.519 Mutaties reserves: -1.516 / -2.523 / -1.008 **Resultaat: 0 / 2.511 / 2.511**
Aanwezige risico's (inhoudelijk en financieel)	Het grootste risico betreft het voordoen van grote rampen en calamiteiten in een regio gemeente, waardoor er een financieel risico ontstaat voor het bekostigen van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling VRU. Zoals nu kan worden voorzien worden de kosten die door de Veiligheidsregio is gemaakt, vergoed door het rijk.
Website	www.vru.nl
Overige relevante gegevens	Niet van toepassing

Werken en Inkomen Lekstroom (WIL)

Vestigingsplaats	Nieuwegein
Doel	Uitvoering geven aan de Participatiewet en aanverwante regelgeving op het terrein van sociale zekerheid.
Deelnemende partijen	Lekstroomgemeenten Houten, IJsselstein, Nieuwegein en Lopik (Gemeente Vianen is vanwege de samenvoeging tot gemeente Vijfheerenlanden uitgetreden en hun dienstverlening ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling Avres)
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	De vier Lekstroomgemeenten zijn ieder met één bestuurder vertegenwoordigd in het bestuur van WIL. De portefeuillehouder Werk en Inkomen van Houten houdt zich binnen het WIL-bestuur bezig met het thema Transitie WIL en samenspel met gemeenten; inclusief het vraagstuk van de innovatieagenda en lokale werkteams (WIL 3.0). Houten heeft de verordenende bevoegdheid niet overgedragen aan WIL. Verordeningen worden door het bestuur van WIL als voorgenomen besluit ter vaststelling aangeboden aan de gemeente Houten.
Begrotingsprogramma	Samen en leven
Maatschappelijk belang	WIL verleent de dienstverlening op het terrein van de Participatiewet (voorheen Wet werk en bijstand). Die dienstverlening omvat bijstandsverlening, re-integratie, werkgeversdienstverlening, inkomensondersteuning en schuldhulp-verlening. WIL heeft een belangrijke rol als het gaat om beleidsvoorbereiding. WIL vertegenwoordigt de Lekstroom-gemeenten in de arbeidsmarktregio Utrecht-Midden, waar de gemeente Utrecht centrumgemeente van is.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	Door het gemeenschappelijk te organiseren ontstaan er voordelen en mogelijkheden die niet zouden ontstaan als dit allemaal apart van elkaar wordt georganiseerd. Dit zijn zowel financiële voordelen met betrekking tot het efficiënter kunnen verstrekken van uitkeringen als voordelen doordat vacatures en projecten breder gedragen kunnen worden tussen de gemeenten. Door uitvoering en beleid met elkaar te organiseren kunnen meer initiatieven worden ontplooid en uitgevoerd. Hiermee ontstaat meer effectievere uitvoering, meer kwaliteit in de uitvoering en minder overhead.
Lokaal belang	WIL is opgericht in het kader van uitvoering van de Participatiewet. Voor de burgers in Houten die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering, van de Participatiewet voor een baan (bijvoorbeeld door middel van loonkostensubsidie) of ondersteuning van inkomen en minimaregelingen om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Door dit gezamenlijk te organiseren binnen de regio kunnen efficiëntie-voordelen worden behaald, kunnen vacatures breed binnen de subregio worden gedeeld en kunnen nieuwe projecten worden gestart waaraan uit verschillende gemeenten voldoende klanten kunnen deelnemen. Het belang van Houten is daarmee het behalen van financiële voordelen en het bieden van meer mogelijkheden aan de inwoners die afhankelijk zijn van inkomensondersteuning en/of de Participatiewet. Kortom effectievere uitvoering met meer kwaliteit en meer financiële efficiëntievoordelen.
Afspraken met de andere deelnemende partijen	Het Participatiebudget werd tot 2019 uit solidariteit met elkaar gedeeld en ingezet voor klanten die het nodig hebben. In 2019 is een nieuw voorstel gedaan om de middelen die gemeenten krijgen vanuit het rijk voor participatie/re-integratie ook daadwerkelijk

	toe te laten komen aan inwoners uit de desbetreffende gemeenten. Omdat dit grote gevolgen heeft voor de gemeenten Lopik en Houten, die nadeelgemeenten zijn, en relatief gemiddeld per inwoner in de bijstand minder middelen dan Nieuwegein en IJsselstein krijgen om deze doelgroep te begeleiden naar werk is er een overgangsregime afgesproken. In 2019, 2020 en 2021 vindt er compensatie plaats aan Lopik en Houten, zodat vanaf 2022 het Participatiebudget dat de gemeente krijgt ook het budget is waarover een gemeente kan beschikken om de inwoner te begeleiden richting werk. Middelen voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies (het zogeheten BUIG-budget), middelen voor minimaregelingen en middelen voor bijzondere bijstand werden al niet met elkaar gedeeld, en per iedere individuele gemeente afgerekend.
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	De evaluatie van het innovatieprogramma dat in 2020 zou worden afgerond, waarbij gekeken wordt hoe de dienstverlening op het gebied van werk en inkomen het beste kan worden vormgegeven (wat lokaal en wat regionaal) is vanwege de Corona-crisis uitgesteld naar 2021. Er was te weinig informatie over het nieuwe lokale werken in een reguliere context om te evalueren.
Beleidsverantwoording 2020	Er zijn stappen gemaakt in het integraal, mensgericht werken, dichtbij de inwoner en zo eenvoudig en eenduidig mogelijk voor de klant. Vooral door de doorontwikkeling van het project Op Koers, waarbij ook professionals van WIL op het vlak van inkomen / schulddienstverlening participeren. In de “normale werkprocessen” zit echter nog wel ruimte voor verbetering in de afstemming om het gewenste eindplaatje op het gebied van dienstverlening te bereiken. Hier wordt in 2021 en in 2022 op basis van de evaluatie innovatie-agenda verder invulling aangegeven.
Financiële bijdrage 2020 van Houten	De bijdrage van Houten aan WIL bedroeg in 2020 € 3.523.000.
Balanspositie eind 2020	(bedragen x € 1.000) 1-1-2020 / 31-12-20 / Verschil Eigen vermogen: € 0 / € 0 / € 0 Vreemd vermogen: € 3.549 / € 8.271 / € 4.722 **Totaal vermogen: € 3.549 / € 8.271 / € 4.722**
Financieel resultaat 2020	(bedragen x € 1.000) Begroot / Gerealiseerd / Verschil Exploitatieresultaat: € 0 / € 0 / € 0 Mutaties reserves: € 0 / € 0 / € 0 **Resultaat: € 0 / € 0 / € 0** Het resultaat van WIL is zowel begroot als werkelijk altijd 0. Dit komt doordat de Wil op werkelijkheid afrekent met de deelnemende gemeenten.
Aanwezige risico’s (inhoudelijk en financieel)	De uittreding van Vianen heeft vooral invloed gehad op de grootte van de flexibele schil van WIL, waardoor nu moeilijker incidenteel of nieuw beleid met eigen personeel kan worden uitgevoerd. Het dalende budget voor arbeidsontwikkeling door andere onderlinge afspraken tussen de gemeenten heeft in 2020 niet tot tekorten geleid, maar leidt tot een financiële uitdaging voor de toekomst.
Website	www.wil-lekstroom.nl
Overige relevante gegevens	n.v.t.

Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU)

Vestigingsplaats	Wijk bij Duurstede
Doel	Het doel en de taken van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU), v.m. RHC Zuidoost Utrecht, worden in artikel 3 en 5 van de gemeenschappelijke regeling RAZU omschreven als: • Uitvoering geven aan de Archiefwet 1995. • Alsmede het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historische bronnen en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor een breed publiek. • De zorg voor het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers, zoals nader omschreven in de Archiefwet 1995. • Het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht. • Het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van de lokale en regionale geschiedenis.
Deelnemende partijen	Bunnik, Houten, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Vijfheerenlanden
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	De RAZU heeft een één laagsbestuur. Iedere deelnemende gemeente levert een bestuurslid. Onze burgemeester is dit vanuit de gemeente Houten. In de besluitvorming geldt de meerderheid van stemmen. De stemverhouding is geregeld in artikel 8 van de gemeenschappelijke regeling: Ieder lid van het bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Dit levert de volgende stemverdeling op: Bunnik 2 stemmen, Houten 6 stemmen, Rhenen 3 stemmen, Utrechtse Heuvelrug 5 stemmen, Vijfheerenlanden 6 stemmen en Wijk bij Duurstede 3 stemmen.
Begrotingsprogramma	Duurzame leefomgeving
Maatschappelijk belang	Bovengenoemde taken (zie achter doel) vloeien voort uit de Archiefwet. Deze wet verplicht overheidsinstellingen de archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te bewaren. Daarnaast verplicht de Archiefwet overheidsinstellingen om archieven die ouder zijn dan 20 jaar en voor blijvende bewaring in aanmerking komen, toegankelijk te maken voor het publiek. De hoofdtaken van dit samenwerkingsverband op archiefgebied zijn: • Beheer van de oudere archieven, • Toezicht en advisering, • Beheer jongere archieven en • Dienstverlening met inbegrip van publieksactiviteiten op cultuurhistorisch gebied. Deze taken vinden hun wettelijke grondslag in de Archiefwet 1995. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de eigen archieven berustte tot 2006 bij de afzonderlijke gemeenten. Sindsdien ligt de verantwoordelijkheid bij het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling RAZU en worden de wettelijke taken door het RAZU uitgevoerd.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	Doel van het RAZU is in het samenwerkingsgebied: • uitvoering geven aan de Archiefwet; alsmede • vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historische bronnen en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor een breed publiek.
Lokaal belang	De archiefwet schrijft voor dat een gemeente permanent te bewaren archiefbescheiden na 20 jaar overdraagt aan een archief bewaarplaats. Bovendien schrijft de archiefwet voor dat een onafhankelijke archiefinspecteur toezicht moet houden op de archieven/informatiehuishouding van een gemeente. Het RAZU voert deze taken uit waardoor de gemeente Houten aan haar wettelijke verplichtingen voldoet. Door de fotowerkgroep zijn 15.000 foto's van Houten en omgeving beschreven zodat deze voor onze inwoners via de digitale beeldbank van het RAZU toegankelijk zijn. Het is van belang dat naast de digitalisering de aanwezige kennis van de fotowerkgroep over het beeldmateriaal wordt vastgelegd. Door het ontsluiten via de website wordt de collectie toegankelijker voor inwoners, waardoor het historisch besef toeneemt.
Afspraken met de andere deelnemende partijen	Er zijn geen afspraken met de andere deelnemers binnen deze regeling.
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	• In 2020 heeft de toetreding van Vijfheerenlanden tot de GR verder zijn beslag gekregen. • De website van het RAZU is vernieuwd.

	• Twee van de drie fasen van de e-depotpilot zijn afgerond met een rapportage. • In 2020 zijn vier nieuwe medewerkers aangesteld. Het gaat hierbij om de archiefinspecteur, een informatieadviseur en twee medewerkers voor de studiezaal. De aanstelling van de informatieadviseur is tijdelijk en wordt bij een positieve evaluatie omgezet naar een vaste aanstelling. • Ten gevolge van de coronacrisis heeft een verschuiving in de taakuitvoering plaatsgevonden. • Er is onderzoek gedaan naar een data lek. In de onderzoeken zijn aanbevelingen gedaan die geleid hebben tot het ontwikkelen van nieuw beleid in de vorm van een Privacy Programma.
Beleidsverantwoording 2020	• Aan de beeldbank zijn foto's van Houten toegevoegd. Daarnaast waren er aanvullingen op de documentairecollecties van Houten. • In 2020 is de nieuwe website ontwikkeld en online gezet. Dit is ter uitbreiden en verbeteren van de digitale publieksvoorzieningen overeenkomstig het beleidsplan. • Ter verbetering van de kwaliteit van het informatiebeheer van de deelnemende gemeenten heeft het RAZU een aantal bijeenkomsten georganiseerd om kennis te delen in de vorm van werkgroepen. Daarnaast heeft het RAZU een aantal producten ontwikkeld ter ondersteuning van de gemeenten, zoals de advisering over het opstellen van een calamiteitenplan en een leidraad voor het inrichten van het vervangingsproces.
Financiële bijdrage 2020 van Houten	De totale lasten van de gemeenschappelijke regeling zijn voor 2020 € 910.588. De bijdrage van Houten hieraan is € 190.960
Balanspositie eind 2020	(bedragen x € 1.000) 1-1-2020 / 31-12-20 / Verschil Eigen vermogen: 216 / 799 / -583 Vreemd vermogen: 374 / 75 / 299 **Totaal vermogen: 590 / 874 / -284**
Financieel resultaat 2020	(bedragen x € 1.000) Begroot / Gerealiseerd / Verschil Exploitatieresultaat: -62 / 585 / -647 Mutaties reserves: 65 / -523 / 588 **Resultaat: 3 / 62 / -59**
Aanwezige risico's (inhoudelijk en financieel)	• Alle personeelsleden zijn in vaste dienst van de gemeente Houten en worden langdurig gedetacheerd bij het RAZU. De salariskosten worden volledig door het RAZU vergoed, behalve voor één medewerkster, waarvan de gemeente Bunnik de helft voor haar rekening neemt. Risico bestaat, dat deze medewerkers "normale" problemen krijgen als langdurige ziekte, niet functioneren etc. Het risico van bijvoorbeeld afkeuring of inzet van hulpverleners ligt dan bij de gemeente Houten. Verder zou de inzet van onze eigen Personeel & Organisatiediscipline incidenteel hoger kunnen blijken te zijn dan de bijdrage die we hiervoor jaarlijks van het RAZU ontvangen. • Omdat het gehele statisch archief van de deelnemende gemeenten op één plaats geconcentreerd wordt, is bij een grote calamiteit (bijvoorbeeld brand) de kans aanwezig dat een belangrijk deel verloren gaat. Gezien de toe te passen veiligheidseisen bij de nieuwbouw wordt dit risico zeer laag ingeschat.
Website	www.razu.nl
Overige relevante gegevens	Niet van toepassing.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Uitvoering van vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavende taken milieu
Deelnemende partijen	Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht, Woudenberg en Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	Het bestuur van de RUD Utrecht bestaat uit een Dagelijks Bestuur (DB) en een Algemeen Bestuur (AB). Het DB bestaat uit vier wethouders namens de gemeenten en de gedeputeerde namens de provincie. Gemeente Houten maakt deel uit van het DB. In het AB van de RUD Utrecht zijn alle opdrachtgevers vertegenwoordigd waaronder ook gemeente Houten (1 zetel door wethouder).
Begrotingsprogramma	Duurzame leefomgeving

Maatschappelijk belang	Een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving (in het kader van milieu)
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	Een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving (in het kader van milieu).
Lokaal belang	Kwalitatieve goede VTH-taakuitvoering op complexe milieudossiers
Afspraken met de andere deelnemende partijen	Geen
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	Toezicht professionele Asbest verwijdering is in 2020 niet overgedragen omdat de taak nog niet ge-audit kon worden (voorwaarde van Houten). Op verzoek van Houten zijn in 2020 meer milieu-adviesvragen op het gebied van ruimtelijke ordening geleverd. Traject 'Kleur bekennen' – wat verwachten we van de RUD in de toekomst (pure uitvoeringsdienst of meer dan dat)? Heeft geleidt tot een gezamenlijk gedragen ontwikkelingsrichting, namelijk; naar een Technisch adviserende uitvoeringsdienst. Er is in 2020 een plan van aanpak opgestart om hier toe te komen, vaststelling en uitvoering van dit plan vindt in 2021 plaats. De voorbereiding op taakverschuiving 'Bodem' van provinciaal bevoegd gezag naar gemeentelijk bevoegd gezag heeft plaatsgevonden. Er is inzichtelijk gemaakt om welke taken het gaat met een ruwe inschatting van de financiële gevolgen. Er is in 2020 geen duidelijkheid vanuit het Rijk gegeven over de compensatie van de nieuwe taak, daarnaast is er regionaal nog discussie over verdeling van de provinciale bodemtaken over RUD en ODRU. In 2021 wordt hierover mee duidelijk verwacht, eveneens over de financiering. Er zal voor Houten onder groot voorbehoud een ruwe inschatting van de financiële gevolgen worden gemaakt zodat rekening gehouden kan worden met een verhoogde bijdrage vanaf 1 januari 2022. Het AB van de RUD heeft in 2020 besloten om de variabele bijdrage om te zetten in een vaste bijdrage, ongeacht de productie. Uiteindelijk is gebleken dat de productie voor het grootste gedeelte toch gehaald is waardoor alsnog een correctie (teruggaaf aan de deelnemers mogelijk was, waaronder ca. € 8000,- voor gemeente Houten.
Beleidsverantwoording 2020	RUD is wat betreft de uit te voeren VTH-taken beleidsarm.
Financiële bijdrage 2020 van Houten	De structurele bijdrage aan RUD Utrecht 2020 was € 226.000 (exclusief aanvullende opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomst).
Balanspositie eind 2020 Let op: concept cijfers	(bedragen x € 1.000) EK | 1-1-2020 | 31-12-2020 | Verschil Eigen vermogen | € 1.332 | € 1.659 | € 327 Vreemd vermogen | € 2.411 | € 2.612 | € 201 **Totaal vermogen** | **€ 3.743** | **€ 4.271** | **€ 528**
Financieel resultaat 2020 Let op: concept cijfers	(bedragen x € 1.000) | Begroot | Gerealiseerd* | Verschil Exploitatieresultaat | € 11 | € 326 | € 315 Mutaties reserves | € 0 | € 176 | € 176 **Resultaat** | **€ 11** | **€502** | **€ 491** *na begrotingswijzigingen
Aanwezige risico's (inhoudelijk en financieel)	Vanaf 2022 krijgt de gemeente Houten nieuwe bodemtaken die voor het grootste deel verplicht bij de RUD moeten worden ondergebracht. De kosten hiervan worden nu met een groot voorbehoud in geschat op € 35.000 tot € 40.000. Een compensatie vanuit het Rijk wordt verwacht echter de hoogte hiervan is nog volledig onduidelijk.
Website	www.rudutrecht.nl
Overige relevante gegevens	

Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel uit overwegingen van kwaliteit,

	continuïteit en efficiency samen te werken bij de beleidsvoorberei-ding, heffing en invordering van waterschapsbelastingen en gemeentelijke belastingen, evenals bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie.
Deelnemende partijen	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, De Bilt, Utrecht, Houten, Nieuwegein, Bunnik, Lopik, Zeist en Utrechtse Heuvelrug. Per 1-1-2020 is Stichtse Vecht als 10de deelnemer toegetreden.
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	De gemeente Houten heeft één lid in het bestuur, waarbij dit lid bij besluitvorming 8 stemmen heeft van de 200(1 januari 2020 na de toetreding van Stichtse Vecht).
Begrotingsprogramma	Algemene dekkingsmiddelen
Maatschappelijk belang	In het kader van deze regeling worden de belangen van de deelnemers behartigd, elk voor zover het hun grondgebied en hun belangen betreft, op het gebied van: 1. de heffing en invordering van belastingen; 2. de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens op basis van die wet én het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden, en basisadministraties en basisregistraties.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	De verwachting is dat de BghU in staat is om in de toekomst meer schaalvoordelen te behalen en blijvend te investeren in de kwaliteit van dienstverlening.
Lokaal belang	De afweging voor de toetreding was complex. De belastingtaak in Houten werd uitstekend uitgevoerd. De verwachting was echter dat de afgenomen, krappe bezetting in combinatie met toekomstige investeringen een toenemend risico waren voor aantasting van het hoge kwaliteitsniveau en de kosten van uitvoering. Daar stond de verwachting tegenover dat de BghU in staat was om in de toekomst meer schaalvoordelen te behalen en blijvend te investeren in de kwaliteit van dienstverlening.
Afspraken met de andere deelnemende partijen	Er zijn geen specifieke afspraken anders dan in het uitvoeringsprotocol. Bij de uitwerking van de nieuwe GR 2020 door de toetreding van Stichtse Vecht per 1-1-2020 is er ook voor gekozen om de uittredingsregeling specifiek uit te werken en is ook aandacht besteed aan toetreding tot de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties(WSGO). Hierdoor heeft de BghU ook met een andere eigen CAO te maken, specifiek voor GR's..
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	<u>Kernproces databeheer:</u> • Beheer Objecten (BAG, BRK) De BRK-mutaties zijn grotendeels binnen 5 werkdagen verwerkt met uitzondering van (complexe) splitsingen en samenvoegingen waar men ook afhankelijk is van BAG-mutaties door de gemeenten. De BAG-gegevens-verwerking loopt volgens de wettelijk vastgestelde termijnen. Er zijn geen achterstanden geconstateerd. • Beheer Eigenaren (BRK) Er is een lichte achterstand in de volledigheid van de eigenarenmutaties. De maandelijkse mutaties zijn conform planning bijgewerkt maar er dient nog uitval van vorige maanden verwerkt te worden. De BRK-mutaties zijn grotendeels binnen 5 werkdagen verwerkt met uitzondering van de eventuele (complexe) afbakeningsmutaties. • Beheer Gebruikers (NHR, BRP) De BRP (GBAV) wordt conform afspraak verwerkt, er zijn geen noemenswaardige achterstanden in de verwerking van deze mutaties. In de NHR is een achterstand van ongeveer 500 mutaties op het gebied van nieuwe vestigingen. • Beheer Gebruik / Verbruik o Beheer WOZ-waarde: Op dit moment zijn alle objecten voorzien van een modelwaarde; • Op 1 oktober is 90% van de WOZ-objecten gewaardeerd in het kader van de herwaardering en waardeontwikkeling ; • Op 1 december is conform eis Waarderingskamer 90% definitief gewaardeerd. o Beheer Waterverbruik: Er zijn op dit moment geen redenen om te constateren dat er achterstanden zijn in de verwerking van de gegevens met betrekking tot het waterverbruik. o Beheer overige maatstaven: Op basis van de beschikbare informatie. <u>Kernproces dienstverlening:</u>

<table>
<tr><td></td><td>

De verdere ontwikkeling medewerkers dienstverlening door middel van communicatie cursussen (benaderen klanten, opstellen schriftelijke communicatie, et cetera).Dit is een continu proces. In 2019/2020 zijn er diverse verbeteringen in schriftelijke communicatie doorgevoerd.
Het vormgegeven van een klanttevredenheidsonderzoek. Vanwege crisis niet het juiste moment.
Het aanscherpen van onze schriftelijke communicatie met als doelstelling dat de schriftelijke communicatie voor iedere belastingplichtige eenduidig geïnterpreteerd kan worden en daarmee duidelijk is.
Verbeteren van onze huidige kwaliteitscontroles. Dit doen we door middel van continue procesverbeteringen binnen onze procesteams. Het aanstellen van een tweede coördinator binnen dienstverlening gaat meer ruimte geven.
Leren van onze “fouten” door veelvuldige communicatie in en tussen de procesteams.

<u>Kernproces vorderen op maat:</u>
Door eerder en gerichte stappen te zetten in het invorderingsproces is het streven om het aantal vorderingen te incasseren via de deurwaarder te verlagen. In de praktijk blijkt bijvoorbeeld dat in de laatste fase van het invorderingsproces, deurwaardersbeslag, betrokkene nog kwijtschelding aanvraagt en deze toegewezen krijgt.
</td></tr>
<tr><td>Beleidsverantwoording 2020</td><td>Het betreft hier een uitvoeringsorganisatie, die zich niet bezig houdt met beleidsvoornemens. Dit is voor het onderwerp belastingen bij de gemeenten zelf gebleven.</td></tr>
<tr><td>Financiële bijdrage 2020 van Houten</td><td>€ 622.000</td></tr>
<tr><td>Balanspositie eind 2020</td><td>
(bedragen x € 1.000)
<table>
<tr><td></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-20</td><td>Verschil</td></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 538</td><td>€1.428</td><td>€890</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 1.715</td><td>€4.078</td><td>€2.363</td></tr>
<tr><td>Totaal vermogen</td><td>€ 2.253</td><td>€5.506</td><td>€3.253</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Financieel resultaat 2020</td><td>
(bedragen x € 1.000)
<table>
<tr><td></td><td>Begroot</td><td>Gerealiseerd</td><td>Verschil</td></tr>
<tr><td>Exploitatieresultaat</td><td>€ 0</td><td>€890</td><td>€890</td></tr>
<tr><td>Mutaties reserves</td><td>€ 0</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Resultaat</td><td>€ 0</td><td>€ 940</td><td>€940</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Aanwezige risico’s (inhoudelijk en financieel)</td><td>Geen</td></tr>
<tr><td>Website</td><td>www.bghu.nl</td></tr>
<tr><td>Overige relevante gegevens</td><td>Het voorstel aan het bestuur is om een bedrag van € 940.000 te bestemmen voor de ICT-transitie naar het nieuwe applicatielandschap. Het bedrag kan daarmee gestort worden in de bestemmingsreserve ICT. Door de overgang naar een SaaS-tenzij oplossing, dienen de lasten van de implementatie rechtstreeks in de exploitatie verantwoord te worden en is er geen sprake meer van een investering. De oorspronkelijke begroting 2021 ging uit van een ‘klassieke’ investering die geactiveerd en afgeschreven werd en daardoor zijn de eenmalige ICT-lasten voor 2021 nog niet voorzien</td></tr>
</table>

Vennootschappen

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	Het aanbieden van financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang, tegen zo laag mogelijke kosten. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandelen in het maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid. Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders. Met een balans van meer dan € 160 miljard is BNG Bank de vierde bank van Nederland.
Deelnemende partijen	Alle gemeenten en provincies
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	De gemeente Houten heeft in de aandeelhoudersvergadering één portefeuillehouder als vertegenwoordiger.
Begrotingsprogramma	Algemene dekkingsmiddelen
Maatschappelijk belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Alleen overheden, namelijk het Rijk (50%), gemeenten, waterschappen en provincie mogen aandeelhouder zijn van de BNG. Hierdoor kan toezicht gehouden worden op optimale belangenbehartiging voor deze overheden.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	Het aanbieden van financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang, tegen zo laag mogelijke kosten.
Lokaal belang	Het kunnen bankieren en het kunnen aantrekken van kredietfaciliteiten tegen gunstige condities.
Afspraken met de andere deelnemende partijen	Niet van toepassing.
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	We zijn tevreden met de financiële resultaten die we hebben behaald in 2020. De nettowinst over 2020 komt uit op EUR 221 miljoen, ondanks de zeer lage rentetarieven. De winststijging van 36% is vooral veroorzaakt door de in historisch perspectief hoge incidentele voorziening in 2019. Het renteresultaat van BNG Bank bedraagt EUR 477 miljoen. Het resultaat financiële transacties komt per saldo uit op EUR 17 miljoen negatief. De daling van EUR 53 miljoen ten opzichte van 2019 is vooral veroorzaakt door de COVID-19-pandemie. Die heeft onder andere geleid tot hogere opslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico's van rentedragende waardepapieren en leningen, met lagere waarderingen als gevolg. BNG Bank is een sterk gekapitaliseerde bank. Ratingbureau Fitch bevestigde recent de AAA-rating van BNG Bank, en ook Moody's en S&P waarderen BNG Bank op het hoogste ratingniveau. Daarmee behoort BNG Bank tot de veiligste banken ter wereld.
Beleidsverantwoording 2020	2020 is ook het jaar waarin we onze strategie hebben aangescherpt. BNG Bank is een bank die zich laat leiden door maatschappelijke impact. We hebben dit verwoord in onze purpose 'gedreven door maatschappelijke impact'. We kiezen ervoor ons exclusief te richten op het publieke domein en op het vergroten van maatschappelijke impact op vier Sustainable Development Goals (SDG's): - goede gezondheid en welzijn (SDG 3) - kwaliteitsonderwijs (SDG 4) - betaalbare duurzame energie (SDG 7) - duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11). Om actief te kunnen sturen op het vergroten van maatschappelijke impact, gaan we deze impact meten en rapporteren.
Financieel belang 2020	De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen (één stem per aandeel van € 2,50). Houten bezit 6.240 van de 55,69 miljoen aandelen. De BNG ziet voorlopig tot oktober 2021 af van dividenduitkeringen, op aanbevelingen van de ECB.

Balanspositie eind 2020	(bedragen x € 1.000.000) [table 1]
Financieel resultaat 2020	(bedragen x € 1.000.000) [table 2]
Aanwezige risico's (inhoudelijk en financieel)	De onzekerheden in de markt, de lage rentetarieven en de verplichting tot schatkistbankieren (bij de rijksoverheid) voor de lagere overheden kunnen van invloed zijn op de activiteiten van BNG Bank. Dit kan een negatief effect hebben op de winst waaruit een lagere dividenduitkering volgt. Voor Houten is het maximale risico € 10.000 per jaar.
Website	www.bngbank.nl
Overige relevante gegevens	Niet van toepassing.

[table 1]

	1-1-2020	31-12-2020	Verschil
Eigen vermogen	4.887	5.097	210
Vreemd vermogen	144.802	155.262	10.460
Totaal vermogen	**149.689**	**160.359**	**10.670**

[table 2]

	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Exploitatieresultaat	Geen begroting	221	nvt
Mutaties reserves	Geen begroting	nvt	nvt
Resultaat			

Vitens NV

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Vitens NV is een publiek (drink)waterbedrijf, waaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De aandelen van de NV zijn (in)direct in handen van provinciale en gemeentelijke overheden. Hierdoor kan toezicht gehouden worden op optimale belangenbehartiging voor deze overheden.
Deelnemende partijen	Vitens NV, Amersfoort, Baarn, De Bilt, Bunnik, Bunschoten, Eemnes, Hilversum, Houten, Leusden, Wijdemeren, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, De Ronde Venen, Scherpenzeel, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein, Zeist, Almere, Lelystad, Dronten, Zeewolde en de Provincie Utrecht.
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	De burgemeester neemt namens Houten deel aan het Algemeen en Dagelijks bestuur van het RHC.
Begrotingsprogramma	Duurzame leefomgeving
Maatschappelijk belang	Vitens is een publiek bedrijf. De aandeelhouders van Vitens – gemeenten en provincies – ondersteunen de maatschappelijke doelstellingen van Vitens, met (mede)verantwoordelijkheid voor gezondheid (door veilig en betrouwbaar drinkwater) en een duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu. Voor de aandeelhouders wil Vitens een financieel krachtig bedrijf zijn en een marktconform dividend uitkeren bij een gezonde solvabiliteit.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	Een goede drinkwatervoorziening tegen een betaalbare prijs voor de inwoners van alle deelnemende gemeenten en provincies.
Lokaal belang	Een goede drinkwatervoorziening tegen een betaalbare prijs voor de inwoners van Houten. Daarnaast het financiële belang in de vorm van dividend als aandeelhouder.
Afspraken met de andere deelnemende partijen	Er zijn geen afspraken met de andere deelnemers binnen deze regeling.
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	Niet van toepassing
Beleidsverantwoording 2020	Vier thema's krijgen expliciet de aandacht in de komende jaren: schonere waterwingebieden, een betrokken personeelsbeleid, een optimale bediening van hun 5,7 miljoen klanten en het waarborgen van continuïteit in het proces van winnen, zuiveren en leveren van betaalbaar drinkwater: de kerntaak van Vitens.
Financieel belang 2020 van Houten	Gemeente Houten is aandeelhouder. Sinds 2020 wordt er geen dividend meer uitgekeerd i.v.m. grootschalige investeringen.

<table>
<tr><td>Balanspositie eind 2019. *</td><td>(bedragen x € 1.000.000)
<table>
<tr><td></td><td>1-1-2019</td><td>31-12-2019</td><td>Verschil</td></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 533.000</td><td>€ 533.300</td><td>€ 300</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 1.233.500</td><td>€ 1.293.000</td><td>€ 59.500</td></tr>
<tr><td>Totaal vermogen</td><td>€ 1.766.500</td><td>€ 1.826.300</td><td>€ 59.800</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Financieel resultaat 2019 *</td><td>(bedragen x € 1.000.000)
<table>
<tr><td></td><td>Begroot</td><td>Gerealiseerd</td><td>Verschil</td></tr>
<tr><td>Resultaat voor belastingen</td><td>Geen begroting</td><td>11,1</td><td></td></tr>
<tr><td>Belastingen</td><td>Geen begroting</td><td>-</td><td></td></tr>
<tr><td>Resultaat na belastingen</td><td></td><td>11,1</td><td></td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Aanwezige risico’s (inhoudelijk en financieel)</td><td>Niet</td></tr>
<tr><td>Website</td><td>Waterbedrijf Vitens</td></tr>
<tr><td>Overige relevante gegevens</td><td>* De jaarrekeningcijfers over 2020 zijn op dit moment nog niet bekend.</td></tr>
</table>

Overige samenwerkingsverbanden

U10

Doel	De U10-gemeenten willen de goede perspectieven van de regio Utrecht als ontmoetingsplek voor Gezond stedelijk leven koesteren, versterken en benutten. Zij werken daarom op vrijwillige basis samen in U10-verband door gemeenschappelijke onderwerpen en belangen te verkennen en op basis hiervan gemeenschappelijke ambities te formuleren en activiteiten te ondernemen.
Deelnemende partijen	De gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist vormen de U10-gemeenten. De samenwerking werkt als een bestuurlijk netwerk en staat open voor andere gemeenten en overheden. Zij kunnen op basis van inhoud aanschuiven. Daarbij is het denkbaar dat zij een financiële bijdrage betalen, hetzij structureel, hetzij op projectbasis. Zo wordt op sommige onderdelen in U16-verband samengewerkt (energiestrategie, woningmarktregio en het Ruimtelijk-Economisch Programma).
Bestuurlijke vertegenwoordiging van Houten	De U10 kent geen dagelijks of algemeen bestuur. Het betreft een ‘lichte’ samenwerking op basis van een bestuursconvenant. Leden van het college nemen op basis van hun portefeuille deel aan de regionale bestuurstafels (zie opsomming beneden).
Begrotingsprogramma	Programma Samen leven Programma Duurzame leefomgeving Programma Goede bereikbaarheid
Maatschappelijk belang	In regionaal verband wordt samengewerkt aan een gezonde, slimme en groene regio.
Regionaal belang (de toegevoegde waarde van samenwerking)	Gemeenten werken in U10-verband samen omdat de opgaven waar individuele gemeenten voor staan vaak grensoverschrijdend zijn of efficiënter en effectiever samen opgepakt kunnen worden. Daarnaast trekken U10 gemeenten gezamenlijk op richting provincie en Rijk.

Lokaal belang	Houten is onlosmakelijk onderdeel van de stedelijke regio Utrecht, als het gaat om wonen, werken en leven. Daarom is het in het belang van Houten om in regionaal verband te werken aan een gezonde, slimme en groene regio. Dat gebeurt aan de volgende bestuurstafels in het bestuurlijk netwerk U10: • Gezonde woon- en leefomgeving • Economische positionering • Klimaatneutrale regio • Duurzame bereikbaarheid • Gezonde en inclusieve regio • Groen en Landschap Daarnaast wordt samengewerkt in twee 'tafels' over speciaal benoemde opgaven: • Lobby en positionering • Ruimtelijk Economisch Perspectief en Programma
Afspraken met de andere deelnemende partijen	Houten levert een actieve bijdrage aan U10 doordat het is vertegenwoordigd in alle bestuurstafels en plaatsvervangend trekker is van de tafel Klimaatneutrale regio.
Terugblik op voorspelde ontwikkelingen 2020	In 2020 is de Contour van het Ruimtelijk-Economisch Programma vastgesteld in alle gemeenteraden. Hiermee worden de grote opgaven van de regio aan elkaar geknoopt. De Contour bevat een onderzoeksagenda die verder uitgewerkt is in 2020 en doorloopt in 2021 naar een Integraal Ruimtelijk Perspectief voor de regio. Ook voor de Regionale Energiestrategie (RES) zijn stappen gezet, waar o.a. de Ontwerp RES die is vastgesteld in de raden.
Beleidsverantwoording 2020	Uitvoering geven aan de 'Koers Ontmoetingsplaats Gezond Stedelijk Leven', een samenhangend uitvoeringsprogramma.
Financiële bijdrage 2020 van Houten	Houten levert een structurele inwonerbijdrage (jaarlijks gecorrigeerd met inflatie) van € 1,14 en € 0,30 voor het bestuursconvenant U10 respectievelijk het bestuursconvenant Verkeer en vervoer. Daarnaast levert Houten een structurele bijdrage van € 1,00 per inwoner voor het bestuursconvenant Economic Board Utrecht (EBU). In totaal dus een inwonersbijdrage van € 1,54 voor de U10-samenwerking en € 1,00 voor EBU. Dit resulteert in een financiële bijdrage van € 121.000 in 2020.
Aanwezige risico's (inhoudelijk en financieel)	Niet van toepassing
Website	www.utrecht10.nl
Overige relevante gegevens	

Verbonden partijen in rekening en begroting

In onderstaand overzicht zijn de bedragen opgenomen die voor de diverse verbonden partijen in de jaarrekening en de begroting van de gemeente Houten zijn verantwoord.

De begrotingsbedragen 2019 t/m 2022 zijn conform de bedragen in het boekwerk 'Begroting 2019'.

Verbonden partijen in rekening en begroting (lasten)

Verbonden Partij	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
GGD Regio Utrecht (GGDrU)	1.837.563	1.886.392	1.869.609	16.783
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	1.395.205	1.564.509	1.621.894	-57.385
Recreatieschap De Stichtse Groenlanden	197.919	200.179	200.888	-709
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	2.179.253	2.289.000	2.288.908	92
Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)	3.246.705	3.420.936	3.522.901	-101.965
Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU)	185.092	190.960	190.960	
Regionale Uitvoeringsdienst regio Utrecht (RUD)	197.543	226.000	226.000	
Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	632.000	632.000	622.000	10.000
Totaal	**9.871.280**	**10.409.976**	**10.543.159**	**-133.183**

Dividend uitkering deelnemingen (baten)

Verbonden Partij	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
NV Bank Nederlandse Gemeenten	-17.784	-10.000	-2.808	-7.192
Vitens NV	-34.641			
Totaal	**-52.425**	**-10.000**	**-2.808**	**-7.192**

Overige samenwerkingsverbanden

Verbonden Partij	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
U10	112.397	138.737	134.552	4.185
Totaal	**112.397**	**138.737**	**134.552**	**4.185**

JAARREKENING

Uitgangspunten financiële verslaglegging

Wettelijke bepalingen
De jaarrekening is samengesteld met inachtneming van de betreffende bepalingen in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Waarderingsgrondslagen balans
Algemeen
In de Financiële verordening (ex. Art 212 Gemeentewet) die in de raad van 20 november 2018 is vastgesteld zijn de uitgangspunten voor het financiële beleid opgenomen.

Bij het samenstellen van de balans is een bestendige gedragslijn in acht genomen.

Vaste activa
Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Alle activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijging- of vervaardigingsprijs.
De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs wordt voorts een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend.

Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Daarnaast wordt een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling.

<u>Materiële vaste activa</u>

1. Materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven. Uitzondering hierop zijn de activa ten behoeve van de producten riolering en afvalinzameling. Op deze activa wordt annuïtair afgeschreven.

2. De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden afgeschreven in:
   - gronden en terreinen: niet, en 10-40 jaar
   - gebouwen: 15-50 jaar (schoolgebouwen en overige gebouwen per 1-1-2011 ouder dan 10 jaar: 40 jaar en nieuw en jonger dan 10 jaar: 50 jaar)
   - Grond-, weg en waterbouwkundige werken: 8-70 jaar
   - vervoermiddelen : 6-11 jaar
   - machines, apparaten en installaties (incl. theatertechniek): 5-30 jaar
   - Automatisering: 4-11 jaar

3. Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd.

4. Activa met een maatschappelijk nut met een waarde < € 250.000,- worden niet geactiveerd, met uitzondering van gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd.

   Overeenkomstig de “Notitie materiële vaste activa” van de BBV, verschenen in december 2017 worden aankoop en vervaardiging van activa met een maatschappelijk nut die vanaf begrotingsjaar 2017 gereed komen geactiveerd. In de jaarrekening wordt onderscheid gemaakt tussen activa met een economisch nut en activa met een maatschappelijk nut.In januari 2020 is de nieuwe notitie "materiële vaste activa" van de BBV verschenen. Een wijziging hierin is "vrij te kiezen" waarderingsgrondslagen. Dit betreft een stelselwijziging. In 2020 heeft gemeente Houten geen gebruik gemaakt van deze stelselwijziging. Gemeente Houten houdt zich voor de waardering en afschrijvingsmethodiek aan zijn eigen Notitie Investering, Waardering en Afschrijving 2018

5. Aankoop en vervaardiging van activa met een maatschappelijk nut die tot en met begrotingsjaar 2016 gereed zijn gekomen worden onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Financieel technische gronden kunnen de oorzaak zijn om bij raadsbesluit hiervan af te wijken. Dan wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven tijdsduur.

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de ontvangen aflossingen. De kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Onderhanden werk aangaande investeringen
De post onderhanden werk aangaande investeringen ontstaat als uitvloeisel van de Notitie Investering, Waardering en Afschrijving 2018. Het betreft investeringen die nog niet in het verslagjaar zijn opgeleverd en waarvan de restantkredieten worden overgebracht naar het volgende boekjaar. Na oplevering van de investering zal feitelijke activering plaatsvinden en zal een aanvang worden genomen met het afschrijven conform de richtlijnen.
De onderhanden werk aangaande investeringen worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs en opgenomen onder de activaposten, zoals hierboven genoemd.

Vlottende activa
Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Voorraden
De verschillende voorraadcomponenten zijn als volgt gewaardeerd:
- De verspreide percelen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, vermeerderd met de bijgeschreven rente en exploitatiekosten. Indien deze waarde hoger is dan de intern getaxeerde waarde, wordt voor het verschil een voorziening gevormd.
- De gronden die nog niet in exploitatie zijn genomen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met rente en exploitatiekosten.
- Bij de grondexploitaties vindt (tussentijdse) winstneming plaats. Dit gebeurt met behulp van de percentage of completion (poc) methode. Bij de poc methode wordt deze winstneming als percentage berekend op basis van het % kosten te vermenigvuldigen met het % opbrengsten die zijn gerealiseerd per individuele grondexploitatie.
- De onderhanden werken zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings-/vervaardigingsprijs, vermeerderd met de bijgeschreven rente en exploitatiekosten en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde verkopen. Indien wordt verwacht dat de geactiveerde kosten niet door verkopen van grond kunnen worden terugverdiend, is ter grootte van het geraamde tekort een voorziening gevormd.
- De voorraad brandstof is gewaardeerd tegen de gemiddelde inkoopprijs.
- De voorraad burgerzaken zijn gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoopprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar
De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar zijn opgenomen tegen de nominale waarde. De voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde verrekend.
De voorzieningen wegens oninbaarheid betreffen:
- Algemene debiteuren
  Alle vorderingen worden per stuk beoordeeld op inbaarheid. Dat is vervolgens het uitgangspunt om een minimale stand van de voorziening te bepalen. Als de voorziening onder de minimale stand komt wordt er een bedrag aan toegevoegd vanuit de algemene dekkingsmiddelen.
- Debiteuren op het gebied van gemeentelijke belastingen
  Hier wordt dezelfde werkwijze toegepast als bij de algemene debiteuren.
- Vorderingen bijstandsverlening
  Ook de vorderingen bijstandsverlening worden per vordering beoordeeld op oninbaarheid en dienovereenkomstig opgenomen in de voorziening. In de jaarrekening WIL zijn voor € 4,2 miljoen lasten en balansmutaties uitkeringen inzake Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) verantwoord. Hierbij geldt dat – conform de richtlijnen - de gemeenschappelijke regeling WIL, die de uitvoering voor gemeente Houten doet, bij de toekenning in hoge mate heeft gesteund op de eigen verklaring van de zelfstandige ondernemer.

Conform geldende richtlijnen en het door het Algemeen Bestuur op 8 april 2021 vastgestelde M&O beleid zal WIL in 2021 achteraf nog aanvullende controles uitvoeren op deze eigen verklaringen onder meer aan de hand van bestandskoppelingen van het Inlichtingbureau met daaruit voortvloeiende IB-signalen. Deze controles kunnen in 2021 en verder nog tot correcties leiden van de in de jaarrekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties inzake TOZO.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva
Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen (reserves en het rekeningresultaat), de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

De vaste passiva, met uitzondering van de voorzieningen, worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde.

Reserves en Voorzieningen
Het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen is vastgelegd in de nieuwe Notitie Reserves en Voorzieningen . Genoemde Notitie is door het College vastgesteld in de vergadering van 10 oktober 2017.
Op 20 november 2018 is de Financiële Verordening (ex. art. 212 Gemeentewet) vastgesteld. Conform artikel 3 lid 3 van deze verordening wordt in het jaarverslag 2017 de ontwikkeling van de schuldpositie opgenomen.

Reserves
Reserves zijn het eigen vermogen van de organisatie en dienen om tegenvallers in de exploitatie op te vangen en om investeringen te kunnen financieren. Algemene reserves en bestemmingsreserves vormen samen met het saldo van de exploitatierekening het eigen vermogen.

De algemene reserves (niet zijnde bestemmingsreserves) zijn bestemd voor opvang van tekorten, als buffer voor risico’s waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen en voor onvoorziene, onuitstelbare en onvermijdbare (drie O’s) uitgaven.
Bestemmingsreserves zijn van de algemene reserves afgezonderde bestanddelen waaraan de politiek een bepaalde bestemming heeft gegeven of door een geldgever bijzondere voorwaarden zijn gesteld (geoormerkt).

Vermeerderingen en verminderingen vinden plaats op basis van:
- de in de begroting vastgestelde bedragen;
- resultaatbestemming;
- aanvullende besluitvorming.

Aan bovengenoemde vermeerderingen en verminderingen liggen raadsbesluiten ten grondslag. Zij maken daarom deel uit van de resultaatbepaling.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gerekend tot het vreemd vermogen en worden gevormd wegens:
- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op balansdatum bestaande risico’s ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in het volgende boekjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Dotaties en onttrekking aan voorzieningen vinden plaats op basis van:
- de in de begroting vastgestelde bedragen;
- verkregen subsidiegelden;
- aanvullende besluitvorming.

Aan bovengenoemde dotaties en onttrekkingen liggen raadsbesluiten ten grondslag. Zij maken daarom deel uit van de resultaatbepaling.

Vlottende passiva
Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar en de overlopende passiva.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen baten en lasten
Baten en lasten
De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij het bepalen van het resultaat is een bestendige gedragslijn in acht genomen.

Als bedrijfsresultaat(winstneming) van de grondexploitaties wordt aangemerkt de resultaten van de afzonderlijke complexen binnen Niet Vinex. Vinex wordt hierin als één complex(grondexploitatie) gezien. De baten en lasten die betrekking hebben op de verspreide percelen, de nog niet in exploitatie genomen gronden en de onderhanden werken, worden verrekend met de boekwaarde van deze gronden.

Afschrijvingen
Het afschrijven op een investering vangt aan per 1 januari van het verslagjaar volgend op het jaar waarin de investering is opgeleverd.

Investeringen worden lineair afgeschreven, met uitzondering van investeringen waarvan de kapitaallasten gedekt worden uit de afvalstoffenheffing of rioolrecht.

De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar (met uitzondering van specifieke besluiten ten aanzien van investeringen met een maatschappelijk nut).

Op gronden wordt niet afgeschreven. Daarnaast wordt ook niet afgeschreven op de investering met betrekking tot het politiebureau. Dit is conform de met de Rijksgebouwendienst overeengekomen financieringswijze.

Rente
De rentelasten betreffen het saldo van:
- aan geldverstrekkers werkelijk betaalde rente;
- werkelijk ontvangen rente op uitgezette gelden;
- aan de grondexploitatie en de vaste activa toegerekende rente.

De rentelasten worden door middel van een omslagpercentage over de rekening van baten en lasten verdeeld.

Kostenplaatsen
De op de kostenplaatsen verantwoorde lasten en baten worden in 2020 op basis van werkelijke bedragen volledig doorverdeeld naar de taakvelden via bij de begroting 2020 bepaalde verdeelsleutels. Er blijft door deze systematiek geen saldo meer over op de kostenplaatsen.

De doorbelasting van de uren van eigen personeel die zijn gemaakt ten behoeve van de grondexploitatie worden in de realisatie doorbelast op basis van werkelijk gemaakte uren x uurtarief. Doordat het uurtarief bepaald wordt met behulp van werkelijke uitgaven en opbrengsten kostenplaatsen blijft ook hier geen saldo over op de kostenplaats Projectontwikkeling.

Balans per 31 december

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	1.556.555	640.692
Materiële vaste activa		
- investeringen met een economisch nut, overig	109.265.118	113.559.544
- erfpachtsgronden	0	0
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.790.240	5.949.049
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2.489.913	2.565.239
	116.545.271	122.073.832
Financiële vaste activa		
- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	18.323	18.323
- leningen aan woningbouwcorporaties	-	28.150
- overige langlopende leningen	2.984.006	4.244.081
	3.002.329	4.290.553
Totaal vaste activa	121.104.155	127.005.077
Vlottende activa		
Voorraden		
- onderhanden werk: bouwgronden in exploitatie	25.413.688	23.025.059
- gereed product en handelsgoederen	19.997	23.876
- vooruitbetalingen		
	25.433.685	23.048.934
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
- vorderingen op openbare lichamen	5.461.558	4.888.845
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
- overige vorderingen	2.381.710	2.731.210
	7.843.269	7.620.056
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar RBL		
- vorderingen op openbare lichamen	5.275.352	3.720.488
- overige vorderingen	3.506.147	5.077.005
	8.781.499	8.797.492
Liquide middelen		
- liquide middelen	72.820	37.360
- liquide middelen Regionale Backoffice Lekstroom (RBL)	913.751	-
	986.570	37.360
Overlopende activa		
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voor- financiering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk	112.670	36.736
- Overige Nederlandse Overheidslichamen	206.308	171.252
	318.978	207.988
- overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.438.489	2.029.237
	1.438.489	2.029.238
Totaal vlottende activa	44.802.491	41.741.069
Totaal generaal	**165.906.646**	**168.746.146**

PASSIVA	31-12-2020	31-12-2019
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- algemene reserves	26.603.309	29.027.326
- bestemmingsreserves	16.978.985	15.675.038
	43.582.295	44.702.364
- nog te bestemmen resultaat jaarrekening	3.900.318	513.062
	47.482.613	45.215.425
Voorzieningen	10.628.267	11.752.197
Vaste schulden met een rentetypische looptijd >= 1 jaar		
- onderhandse leningen van binnenlandse banken	59.702.640	71.651.303
- waarborgsommen	448.781	421.318
	60.151.421	72.072.621
Totaal vaste passiva	118.262.301	129.040.244
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
- banksaldi	12.804.433	9.454.702
- overige schulden	13.331.943	14.225.836
	26.136.376	23.680.539
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar RBL		
- liquide middelen	-	1.815.019
- overige schulden	12.714.255	8.712.932
	12.714.255	10.527.951
Overlopende passiva		
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voor- financiering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	4.770-	14.230
- Het Rijk	3.042.756	-
- Overige Nederlandse Overheidslichamen	1.292.223	1.339.198
	4.330.209	1.353.429
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.320.966	3.961.269
	4.320.966	3.961.269
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	142.540	182.714
	142.540	182.714
Totaal vlottende passiva	47.644.346	39.705.902
Totaal generaal	**165.906.646**	**168.746.146**
Borg- en Garantstellingen	92.080.665	97.602.332

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans

ACTIVA

Afschrijvingsmethoden
Voor de waarderingsgrondslagen en de methoden van afschrijven wordt verwezen naar het hoofdstuk "Uitgangspunten financiële verslaglegging".

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa	31-12-2020	31-12-2019
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.556.555	640.692
	1.556.555	640.692
Totaal immateriële vaste activa	**1.556.555**	**640.692**

Het verloop van de boekwaarde van de immateriële vaste activa ziet er als volgt uit:

Soort investering	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Desinvestering/ *bijdragen derden **	Afschrijving/ *duurzame waarde vermindering **	Boekwaarde 31-12-2020
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	640.692	1.169.839	243.609	10.367	1.556.555
Totaal immateriële vaste activa	**640.692**	**1.169.839**	**243.609**	**10.367**	**1.556.555**

De (des)investeringen 2020 immateriële vaste activa bestaan uit de volgende (des)investeringen:

Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld krediet 2020	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020	Desinvestering/ *bijdragen derden ** 2020
Bijdragen aan activa in eigendom van derden				
Ruimtelijke Koers Houten	-592.299	450.908	1.213.207	*0*
Het Nieuwe Bos Wulven (De afslag)	-16.520	276.144	-9.230	*87.693*
Het Nieuwe Bos Wulven (toegangsweg/parkeerplaats)	-540	262.674	195.858	*67.355*
Haalbaarheidsonderzoek Molenzoom	0	180.114	91.554	*88.560*
Totaal - Bijdr. aan activa in eigendom van derden	**-609.359**	**1.169.839**	**1.491.389**	**243.609**
Totaal - Immateriële vaste activa	**-609.359**	**1.169.839**	**1.491.389**	**243.609**

Materiële vaste activa	31-12-2020	31-12-2019
Investeringen met een economisch nut	109.265.118	113.559.544
Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.790.240	5.949.049
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2.489.913	2.565.239
Erfpachtgronden	0	0
	116.545.271	122.073.832
Totaal materiële vaste activa	**116.545.271**	**122.073.832**

(Des)investeringen met een economisch nut

Het verloop van de boekwaarde van de (des)investeringen met een economisch nut ziet er als volgt uit:

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
Economisch nut, overige investeringen	109.265.118	113.559.544
Economisch nut, investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.790.240	5.949.049
Totaal materiële vaste activa met een economisch nut	114.055.359	119.508.592

Het verloop van de boekwaarde van de (des)investeringen 2020 met een economisch nut kan in de volgende categorieën worden onderverdeeld:

Soort investering	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Desinvestering/ *bijdragen derden **	Afschrijving/ *duurzame waarde vermindering **	Boekwaarde 31-12-2020
Economisch nut, overig					
Gronden en terreinen	25.765.200	63.603	349.868	242.533	25.236.402
Bedrijfsgebouwen	79.638.856	698.832	1.273.932	2.644.432	76.419.324
Grond/weg/waterbouwkundige werken	291.468	0	0	10.281	281.188
Vervoermiddelen	654.424	0	0	87.708	566.716
Machines, apparaten, installaties	2.011.052	220.900	0	457.950	1.774.003
Overige materiele vaste activa	5.198.543	440.475	*9.503*	642.030	4.987.485
Totaal - Economisch nut, overig	**113.559.544**	**1.423.810**	**1.633.302**	**4.084.934**	**109.265.118**
Economisch nut, dekking door heffing					
Gronden en terreinen (heffing)	243.268	16.096	0	0	259.364
Bedrijfsgebouwen (heffing)	1.227.193	0	0	27.933	1.199.260
Grond/weg/waterbouwk.werk. (heffing)	3.522.141	51.863	0	1.147.028	2.426.976
Overige materiele vaste activa (heffing)	956.447	100.728	0	152.535	904.640
Totaal - Economisch nut, heffing	**5.949.049**	**168.687**	**0**	**1.327.496**	**4.790.240**
Totaal - Economisch nut	**119.508.592**	**1.592.498**	**1.633.302**	**5.412.429**	**114.055.359**

**** De schuingearceerde bedragen betreffen investeringsbijdragen van derden***

Toelichting

Om vast te stellen of een duurzame waardevermindering moet worden toegepast, moet de directeopbrengstwaarde (marktwaarde) worden bepaald. Een middel om de directe opbrengstwaarde te bepalen, is een onafhankelijke taxatie. Bij het doorvoeren van een duurzame waardevermindering wordt op het vastgoed extra afgeschreven tot de directe opbrengstwaarde (taxatiewaarde). In 2020 heeft er geen duurzame waarde vermindering plaatsgevonden. Een bedrag van € 1 mijoen is als afschrijving ten laste van de voorziening verantwoord, dit heeft bedtrekking op een bijdrage van derden.

De (des)investeringen met een economisch nut bestaan uit de volgende investeringen:

Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld krediet 2020	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020	Desinvestering/ *bijdragen derden ** 2020
Economisch nut, overig				
Gronden en terreinen				
SV Houten veld 5 normaal gras	20.476	0	10.725	0
Herinrichting terrein gemeentewerf	210.077	63.603	102.526	*0*
Totaal - Gronden en terreinen	**230.553**	**63.603**	**113.251**	**0**
Bedrijfsgebouwen				
Extra loods gemeentewerf	60.000	0	0	*0*
de Velduil (gebouw), Eggeveld 4	237.000	85.000	165.000	0
Montesorri Weteringhoek, gebouw	356.000	129.418	129.418	0
Van Harte School (gebouw), Loerikseweg 11a	216.000	67.166	67.166	0
Restauratie Fort Honswijk*	0	417.249	-547.135	*964.384*
Verduurzaming Fort Honswijk*	0	0	-300.000	*300.000*
Totaal - Bedrijfsgebouwen	**869.000**	**698.832**	**-485.552**	**1.264.384**
Machines, apparaten, installaties				
Netwerkapparatuur (gedeelte Houten)	78.963	-42.493	42.493	0
2 smalspoortractoren	206.366	188.688	188.688	0
Hoogwerker	100.000	0	62.219	0
Bedrijfsprinters	70.000	0	0	0
Surfaces/Laptops (corona)	200.000	32.212	32.212	0
Hybride faciliteiten vergaderruimtes	40.000	0	0	0
Vergaderapparatuur raadszaal	60.000	0	0	0
Netwerkapparatuur (gedeelte WIL)	0	25.496	25.496	0
Netwerkapparatuur (gedeelte RUD)	0	16.997	16.997	0
Totaal - Machines, apparaten, installaties	**755.329**	**220.900**	**368.105**	**0**
Overige materiele vaste activa				
Uitbreiding begraafplaats Oud Wulven	144.791	32.719	199.928	0
Meubilair Foyer	27.687	0	0	0
Surfaces	114.257	113.591	165.082	0
End-point en Core switches (gedeelte Houten)	144.465	100.987	100.987	0
Mobiele camera unit	22.000	0	0	0
Firewall (gedeelte Houten)	0	-51.497	51.497	0
Segmentatie netwerk(collectief)	200.000	0	0	0
Brandalarm MER gemeentehuis	60.000	0	0	0
Aanbrengen kantplanken kunstgrasveld Delta	20.570	21.326	17.625	*3.701*
Aanbrengen kantplanken kunstgrasveld SV Houten	20.570	21.326	17.625	*3.701*
Aanbrengen slibvangput tbv kunstgrasveld Delta	12.100	12.100	10.000	*2.100*
Firewall (gedeelte WIL)	0	30.898	30.898	0

Firewall (gedeelte RUD)	0	20.599	20.599	0
Implementatie omgevingswet	0	17.368	17.368	0
Oracle geheugenkaarten servers	20.000	21.364	21.364	0
End-point en Core switches (gedeelte WIL)	0	59.816	59.816	0
End-point en Core switches (gedeelte RUD)	0	39.877	39.877	0
Totaal - Overige materiele vaste activa	**786.440**	**440.475**	**752.665**	**9.503**
Totaal - Economisch nut, overig	**2.641.322**	**1.423.810**	**748.469**	**1.273.887**
Economisch nut, dekking door heffing				
Gronden en terreinen				
Hekwerk afvalscheidingsstation	20.000	16.096	16.096	0
Totaal - Gronden en terreinen	**20.000**	**16.096**	**16.096**	**0**
Grond/weg/waterbouwkundige werken				
Mechanisch elektr installaties 2018	125.000	27.610	27.610	0
Afkoppelen Hemelwater en vergroenen	100.000	0	0	0
Riolering bedrijventerreinen	120.000	0	0	0
Verbetering rioleringsmaatregelen	120.000	0	0	0
Afkoppelen 2019	32.592	0	67.408	0
Gemalen 2019	231.000	0	0	0
Riolering tunnels 2019	50.500	0	0	0
Mechanische/elektrische installaties (WRP) 2020	260.956	0	0	0
Bewonersmaatregelen (WRP) 2020	40.000	0	0	0
Afkoppelen en vergroenen (WRP) 2020	200.000	0	0	0
Innovatieve maatregelen (WRP) 2020	125.000	24.253	24.253	0
Klimaatadapt maatreg.extreme neerslag (WRP) 2020	505.725	0	0	0
Totaal - Grond/weg/waterbouwkundige werken	**1.910.773**	**51.863**	**119.271**	**0**
Overige materiele vaste activa				
Ondergrondse restcontainers (12x)	84.000	8.426	8.426	0
Beveiligingscamera's gemeentewerf	25.000	0	0	0
Krediet voor de aanschaf van kliko's in 2020	30.000	30.665	30.665	0
JPL 20 Afzetcontainers 7 Afvalscheidingsstation	65.000	61.637	61.637	0
Totaal - Overige materiele vaste activa	**204.000**	**100.728**	**100.728**	**0**
Totaal - Economisch nut, dekking door heffing	**2.134.773**	**168.687**	**236.096**	**0**
Totaal investeringen met een economisch nut	**4.776.095**	**1.592.498**	**984.564**	**1.273.887**

De schuingearceerde bedragen betreffen investeringsbijdragen van derden

* Bijdrage derden Restauratie/ verduurzaming Fort Honswijk in MVA verwerkt omdat negatieve boekwaarde door kosten 2021 zal worden teniet gedaan.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Het verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut ziet er als volgt uit:

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2.489.913	2.565.239
Totaal investeringen met een maatschappelijk nut	2.489.913	2.565.239

Het verloop van de boekwaarde van de (des)investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kan in de volgende categorieën worden onderverdeeld:

Soort investering	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Desinvestering	Afschrijving/ *duurzame waarde vermindering* *	Boekwaarde 31-12-2020
Maatschappelijk nut					
Gronden en terreinen	262.754	0	0	19.021	243.733
Grond/weg/waterbouwkundige werken	2.302.486	46.178	0	102.484	2.246.180
Machines, apparaten, installaties	0	0	0	0	0
Overige materiele vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal - Maatschappelijk nut	**2.565.239**	**46.178**	**-**	**121.505**	**2.489.913**

De (des)investeringen 2020 in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut bestaan uit de volgende (des)investeringen:

Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld krediet 2020	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020	Desinvestering/ *bijdragen derden* * 2020
Maatschappelijk nut				
Grond/weg/waterbouwkundige werken				
Lichtmasten gebiedsontwikkelingen	200.282	5.277	47.968	0
Armaturen gebiedsontwikkelingen	179.811	3.686	43.344	0

Vervangen lichtmasten 2018	78.146	19.376	203.230	0
Vervangen armaturen 2018	37.381	17.839	168.457	0
Vervanging lichtmasten 2019	37.500	0	0	0
Vervanging armaturen 2019	37.500	0	0	0
Totaal - Grond/weg/waterbouwkundige werken	**570.620**	**46.178**	**462.998**	**0**
Totaal - Maatschappelijk nut	**570.620**	**46.178**	**462.998**	**0**

Financiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa ziet er als volgt uit:

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
Leningen aan woningbouwcorporaties	-	28.150
Overige langlopende leningen	2.984.006	4.244.081
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	18.323	18.323
Totaal	**3.002.329**	**4.290.553**

Het verloop van de boekwaarde 2020 van de financiële vaste activa kan in de volgende categorieën worden onderverdeeld:

Soort lening	Boekwaarde 1-1- 2020	Investering	Desinvestering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Leningen aan woningcorporaties	28.150	0	0	28.150	0
Overige langlopende leningen	4.244.081	0	0	1.260.075	2.984.006
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	18.323	0	0	0	18.323
Totaal financiële vaste activa	**4.290.553**	**-**	**-**	**- 1.288.225**	**3.002.329**

De (des)investeringen 2020 financiële vaste activa bestaan uit de volgende investeringen:

Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020	Desinvestering
Overige langlopende leningen				
Geen investeringen in 2020	0	0	0	0
Totaal - Overige langlopende leningen	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal - Financiële vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden	31-12-2020	31-12-2019
Onderhanden werken		
- Bouwgronden in exploitatie	25.413.688	23.025.059
Gereed product en handelsgoederen		
- Documenten burgerzaken	11.558	15.309
- Voorraad brandstof	8.439	8.567
Totaal	**25.433.685**	**23.048.934**

* Cf. notitie Besluit Begroting en Verantwoording moeten vooruitbetalingen sinds 01-01-2017 verantwoord worden onder de Voorraden. Boekwaarde per 1-1-2019 overgebracht van overlopende activa naar voorraden.

Onderhanden werk: bouwgronden in exploitatie

De bouwgronden in exploitatie betreffen:

	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen	Inkomsten	Boekwaarde 31-12-2020
Exploitatie stedelijk				
Complexen: Vinex	17.995.905	6.718.719	7.512.231	17.202.393
Complexen: Centrum	2.432.637	22.438	13.324	2.441.751
Complexen: Overige niet-Vinex	1.955.701	855.439	1.581.339	1.229.800
(Sub) totaal exploitatie stedelijk	**22.384.243**	**7.596.595**	**9.106.894**	**20.873.944**
Exploitatie landelijk				
Complexen: Landelijk	1.138.251	3.927.077	28.150	5.037.179
Voorziening verlieslatend complex	-497.435	0	0	-497.435
(Sub) totaal exploitatie landelijk	**640.816**	**3.927.077**	**28.150**	**4.539.744**
Totaal balanswaarde bouwgronden in exploitatie	**23.025.059**	**11.523.673**	**9.135.044**	**25.413.688**

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting op het programma Duurzaam en de paragraaf grondbeleid.

De bouwgronden in exploitatie kunnen alsvolgt worden gespecificeerd:

Omschrijving complex	Investering	Desinvestering
Exploitatie stedelijk		
Complexen Vinex:		
Hofstad 3	753.954	1.001.014
Weteringhoek/Kruisboog	122.049	262.303
De Koppeling	886.806	2.459.975
Loerik VI	312.215	-
Hofstad 4b	302.530	-
Bovenwijkse voorzieningen	8.614	581.102
Bovenstedelijke voorzieningen (inclusief winstneming 2020)	3.203.788	1.069.855
Meerpaal	276.854	1.063.209
Afgesloten complexen	42.550	23.837
Sport en werklandschap de Meerpaal	809.358	1.050.936
Vinex / Algemene kosten	-	-
(Sub) totaal - Complexen Vinex	**6.718.719**	**7.512.231**
Complexen: Centrum		
Locatie oude politie bureau	22.438	13.324
(Sub) totaal - Complexen Centrum	**22.438**	**13.324**
Complexen: Overige niet-Vinex		
Ontwikkellocatie De Wegwijzer/ Den Oord	55.569	-
Algemene ontwikkellocaties derden	30.426	547
Ontwikkellocatie De Geer (inclusief winstneming 2020)	556.054	1.580.792
Oude dorp	213.390	-
(Sub) totaal - Complexen overige niet-Vinex	**855.439**	**1.581.339**
Totaal Stedelijk	**7.596.595**	**9.106.894**
Exploitatie landelijk		
Complexen: Landelijk		
Woningbouw Tuurdijk 't Goy	40.154	2.691
ASV 1 Van Eck	2.684.869	18.199
ASV 2 Hoogendoorn	56.130	7.260
ASV 2 Droom van Schalkwijk	1.145.924	-
Voorziening verliesgevend complex Woningbouw Tuurdijk 't Goy	-	-
(Sub) totaal - Complexen landelijk	**3.927.077**	**28.150**
Totaal Landelijk	**3.927.077**	**28.150**
Totaal - Bouwgronden in exploitatie	**11.523.673**	**9.135.044**

Output fasering in jaarschijven

Project	**Houten**	**Totaal**
Datum	**6-4-2021**	**consolidatie herziening 2021**

Jaarschijven grondexploitatie (in €)

Kosten

Grondkosten	**Totaal**	**Boekwaarde**	**Restantbudget**
verwerving	107.539.283	104.631.989	2.907.294
milieu	6.317.215	4.724.592	1.592.623
sloop	2.450.467	2.055.825	394.642
grondwerk	7.727.139	7.037.765	689.374
riolering	20.039.262	18.100.279	1.938.983
verharding	61.523.115	55.276.271	6.246.844
groen/water	9.288.148	7.281.718	2.006.430
openbare verlichting/brandkranen	6.069.274	5.196.483	872.791
kunstwerken	19.046.459	17.832.849	1.213.610
diversen	9.860.493	7.146.459	2.714.034
plankosten	63.614.959	57.425.225	6.189.734
bovenwijkse voorzieningen	29.033.415	18.659.369	10.374.046
afdrachten	26.321.185	26.321.185	-

boekwaarde rente			20.793.929	20.793.929	-
totaal grondkosten			389.624.343	352.483.938	37.140.405
kostenstijging			647.575	-	647.575
totaal grondkosten (geïndexeerd)			390.271.918	352.483.938	37.787.980

Grondkosten	2021	2022	2023	2024
verwerving	28.575	2.647.173	31.546	0
milieu	615.825	576.798	250.000	150.000
sloop	209.642	60.000	125.000	0
grondwerk	196.236	345.319	147.819	0
riolering	1.006.388	711.362	221.232	0
verharding	1.881.464	1.736.314	1.719.075	909.991
groen/water	292.846	885.325	766.043	62.216
openbare verlichting/brandkranen	265.988	248.534	358.268	0
kunstwerken	563.319	195.087	227.602	227.602
diversen	867.130	675.509	1.058.895	112.500
plankosten	2.190.828	1.879.466	1.296.455	822.984
bovenwijkse voorzieningen	2.994.603	5.556.410	1.823.032	0
afdrachten	0	0	0	0
boekwaarde rente	0	0	0	0
totaal grondkosten	11.112.846	15.717.298	8.024.967	2.285.293
kostenstijging	60.660	229.475	235.196	122.244
totaal grondkosten (geïndexeerd)	11.173.507	15.946.773	8.260.163	2.407.537

<u>Opbrengsten</u>

Grondopbrengsten	Totaal	Boekwaarde	Restantbudget
sociale woningbouw	1.035.602	745.000	290.602
vrije sector woningbouw	30.655.575	10.739.748	19.915.827
niet woningbouw maatschappelijk	26.585.545	22.654.711	3.930.834
niet woningbouw commercieel	88.495.565	70.753.070	17.742.495
bijdragen	67.388.241	62.328.225	5.060.016
overige opbrengsten	173.443.682	156.065.001	17.378.681
boekwaarde rente	6.480.572	6.431.072	49.500
totaal opbrengsten	394.084.783	329.716.828	64.367.955
opbrengstenstijging	-	-	-
totaal opbrengsten (geïndexeerd)	394.084.783	329.716.828	64.367.955

Grondopbrengsten	2021	2022	2023	2024
sociale woningbouw	-	-	290.602	-
vrije sector woningbouw	7.762.172	8.101.362	4.052.293	-
niet woningbouw maatschappelijk	2.907.388	1.023.446	-	-
niet woningbouw commercieel	8.715.110	9.027.385	-	-
bijdragen	2.921.201	2.082.495	31.320	25.000
overige opbrengsten	3.385.935	6.138.642	7.854.104	-
boekwaarde rente	33.000	16.500	-	-
Totaal opbrengsten	25.724.806	26.389.830	12.228.319	25.000
Opbrengstenstijging	-	-	-	-
Totaal opbrengsten (geïndexeerd)	25.724.806	26.389.830	12.228.319	25.000

Exploitatie saldo	Totaal	Boekwaarde	Restantbudget
totaal grondkosten (geïndexeerd)	390.271.918	352.483.938	37.787.980
totaal opbrengsten (geïndexeerd)	394.084.783	329.716.828	64.367.955
saldo (geïndexeerd)	3.812.865	22.767.110-	26.579.975
rente			
cashflow	3.812.865	22.767.110-	
cumulatieve cashflow			

eindwaarde (31-12-2024)			3.812.865		
netto contante waarde (01-01-2021)			3.522.498	0	

Exploitatie saldo	2021	2022	2023	2024
Totaal grondkosten (geïndexeerd)	11.173.507	15.946.773	8.260.163	2.407.537
Totaal opbrengsten (geïndexeerd)	25.724.806	26.389.830	12.228.319	25.000
Saldo (geïndexeerd)	14.551.299	10.443.056	3.968.157	2.382.537-
Rente	-	-	-	-
Cashflow	14.551.299	10.443.056	3.968.157	2.382.537-
Cumulatieve cashflow	8.215.811-	2.227.246	6.195.402	3.812.865

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	10.736.910	8.609.333
- Totaal- vorderingen op openbare lichamen (Gemeente Houten)	5.461.558	4.888.845
- Vorderingen op openbare lichamen (Gemeente Houten)	5.044.841	4.768.597
- Algemene debiteuren (deel vorderingen op openbare lichamen)	416.717	120.248
- Totaal- vorderingen op openbare lichamen (Regionale backoffice lekstroom)	5.275.352	3.720.488
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (Gemeente Houten)	-	-
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (Regionale backoffice lekstroom)	-	-
Overige vorderingen	5.887.857	7.808.215
- Overige vorderingen (Gemeente Houten)	2.381.710	2.731.210
- Overige vorderingen (Regionale backoffice lekstroom)	3.506.147	5.077.005
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	16.624.767	16.417.548

Toelichting "Vorderingen op openbare lichamen"

Onder de vorderingen op Openbare lichamen is de vordering op de Belastingdienst opgenomen in het kader van de BTW-aangiften 2020 en de opgaaf BTW-Compensatiefonds 2020.Tevens zitten er nog vorderingen op openbare lichamen in de algemene debiteuren die hier worden verantwoord.

Toelichting "Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar"

In 2020 is niets uitgezet bij de schatkist

Toelichting "Overige vorderingen"

Overige vorderingen kunnen alsvolgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Overige vorderingen (Gemeente Houten)	2.731.210	124.081.455	124.430.956	2.381.710
Algemene debiteuren	891.589	106.262.893	105.581.810	1.572.672
Voorziening dubieuze algemene debiteuren	60.342-	-	211.767	272.109-
Debiteuren inzake gemeentelijke belastingen	1.162.275	17.419.862	18.325.481	256.655
Voorziening dubieuze belastingdebiteuren	47.559-	24.216	19.557	42.899-
Bijstandsverlening	2.175.921	176.609	292.340	2.060.190
Voorziening dubieuze bijstandsvorderingen	1.390.674-	197.875	-	1.192.799-
Overige vorderingen (Regionale backoffice lekstroom)	5.077.005	3.506.147	5.077.005	3.506.147
Algemene debiteuren	4.649.727	2.276.760	4.649.727	2.276.760
Verstrekte voorschotten zorgaanbieders/ overigen	427.278	1.229.387	427.278	1.229.387
Totaal	7.808.215	127.587.603	129.507.961	5.887.857

Toelichting algemene debiteuren (deel vordering op openbare lichamen)

In het saldo van de algemene debiteuren zitten vorderingen die betrekking hebben op openbare lichamen, deze vorderingen worden verantwoord onder vorderingen openbare lichamen.

Toelichting voorziening dubieuze algemene en belasting debiteuren
De grondslag voor de berekening van de voorziening dubieuze algemene debiteuren is weergegeven in het hoofdstuk "Uitgangspunten financiële verslaglegging".

Toelichting bijstandsverlening
De vorderingen in het kader van bijstandsverlening hebben met name betrekking op verhaal van onterecht verstrekte uitkeringen, verhaal alimentatie, verstrekte leenbijstand, kredietthypotheek e.d..

In de vordering met betrekking tot de BBZ heeft het Rijk een bijdrage verstrekt van 75%. Bij invordering zal dan ook 75% van de vordering terugbetaald moeten worden aan het Rijk. Het bedrag dat terugbetaald moet worden, is als overige schuld in de balans opgenomen onder de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar.

Liquide Middelen	31-12-2020	31-12-2019
Bank (Burgerzaken)	70.213	31.981
Kassaldi	2.607	5.379
Totaal	**72.820**	**37.360**

Liquide Middelen Regionale Backoffice Lekstroom(RBL)	31-12-2020	31-12-2019
Bank	913.751	-
Totaal	**913.751**	**-**

Overlopende Activa	31-12-2020	31-12-2019
- **De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschot-bedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:**	**318.978**	**207.988**
- EU:	-	-
- Rijk:	112.670	36.736
- Overige Nederlandse Overheidslichamen:	206.308	171.252
- **Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen**	**1.438.489**	**2.029.237**
Totaal	**1.757.467**	**2.237.225**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2020
- **EU:**	-	-	-	-
- Nog te ontvangen bedragen EU	-			-
- **Rijk:**	**36.736**	**112.670**	**36.736**	**112.670**
- Min.SZW, Afrek.2019 BBZ	36.736	-	36.736	-
- Rijksdienst voor ondernemend Nederland, Restant subsidie POP3 eiland van schalkwijk	-	66.852		66.852
- Min.BZK, Uitkeringsbesluit 2020 Alg.Uitk. nr. 21-02		45.818		45.818
- **Overige Nederlandse Overheids-lichamen:**	**171.252**	**119.408**	**84.352**	**206.308**
- Prov.Utrecht subs.Fietstraat Binnenweg	86.900	-		86.900
- Prov.Utrecht subs.Fietstraat oostrumsdijkje	300	-	300	-
- Prov.Utrecht subs.Fietstraat Heemst.weg	25-	-	-25	-
- Prov.Utrecht subs.aanpassing Kern t Goy	3.400	-	3.400	-
- Prov.Utrecht subs.BDU dec 2019	25.337	-	25.337	-
- Linieland Polder Blokhoven	55.341	-	55.341	-
- Afrekening WIL 2020	-	119.408		119.408
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:	**2.029.237**	**22.962.025**	**23.552.774**	**1.438.489**
- Overige nog te ontvangen bedragen	1.517.842	21.614.193	22.254.137	877.898

- Vooruitbetaalde bedragen (inclusief grondbedrijf)	511.396	1.347.832	1.298.636	560.591
Totaal	**2.237.225**	**23.194.103**	**23.673.862**	**1.757.467**

Toelichting

Nog te ontvangen bedragen
De nog te ontvangen bedragen per 31 december 2020 hebben betrekking op bedragen die in 2021 binnen komen en die omdat de prestatie in 2020 is geleverd ten gunste komen van boekjaar 2020. Deze bedragen zijn als nog verwerkt in de jaarrekening 2020.

Vooruitbetaalde bedragen
De vooruitbetaalde bedragen per 31 december 2020 zijn facturen die in 2020 zijn betaald en waarvan de prestaties betrekking hebben op boekjaar 2021.

EIGEN VERMOGEN

Reserves	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserves	26.603.309	29.027.326
Bestemmingsreserves	16.978.985	15.675.038
Totaal	**43.582.295**	**44.702.364**

Het overzicht van het verloop van de reserves in 2020 is als volgt:

Verloopoverzicht van reserves

Reserve	Saldo 1-1-2020	Bestemming resultaat 2019	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2020
A. Algemene reserves:					
1. Algemene reserve(vrij)	2.650.462	249.000	513.062	0	2.914.524
2. Algemene beklemde reserve	21.629.299		166.000	2.724.078	19.071.221
3. Concern weerstandvermogen grondexploitatataties	4.747.565		0	130.000	4.617.565
Totaal A. Algemene reserves	**29.027.326**	**249.000**	**679.062**	**2.854.078**	**26.603.309**
B. Bestemmingsreserves:					
1. Archeologiebeleid	173.745		0	0	173.745
2. Kunstobjecten	58.018		3.709	0	61.727
3. Overlopende posten	24.504		941.694	273.504	692.694
4. Initieel onderhoud openbare ruimte	275.909		0	75.438	200.471
5. Riolering 4 Efficiencyoverschot	0		400.656	400.656	0
6. WWB werkdeel	153.923		0	0	153.923
7. Afschrijving extra krediet cultuurcentr.	881.250		0	29.375	851.875
8. Organisatie-ontwikkeling	1.872.119		0	187.023	1.685.096
9. Economische crisis	502.364		0	502.365	0
10.Beheer Openbare ruimte	2.486.144		1.753.893	2.050.686	2.189.351
11.Linieland	177.101		0	70.231	106.870
12.Ruiming explosieven	747.809		0	0	747.809
13.ICT Werk en Inkomen Lekstroom	584.854		0	584.853	1
14.Programma Transities in Samenhang	1.680.180		43.890	439.038	1.285.031
15.Toekomstfonds	1.891.419		164.264	145.487	1.910.196
16.Fonds "Buitengebied	118.836		0	15.697	103.139
17.ICT Regionale Uitvoeringsdienst	278.801		0	32.821	245.979
18.WWB inkomensdeel	525.556		0	8.370	517.186
19.ICT Regionaal Archief Zuid-Utrecht	5.240		6.765	0	12.005
20.Mobiliteitsfonds Eiland van Schalkwijk	857.267		0	31.815	825.452
21.Mobilileit en bereikbaarheid	955.000		0	219.037	735.963
22.Ruimtelijke koers Houten	1.425.000		175.000	0	1.600.000
23.Implementatie Omgevingswet	0		1.560.457	0	1.560.457
24. Reserve volkshuisvesting			1.320.017		1.320.017
Totaal B. Bestemmingsreserves	**15.675.038**	**0**	**6.370.345**	**5.066.398**	**16.978.985**
Totaal alle reserves	**44.702.364**	**249.000**	**7.049.407**	**7.920.476**	**43.582.295**

A. Algemene reserves:
1. Algemene reserve(vrij).
In 2020 is het rekeningresultaat 2019 ad € 513.062 aan deze reserve toegevoegd. Daarnaast is € 249.000 aan deze reserve onttrokken t.b.v. in 2020 uit te voeren projecten 2019.

2. Algemene beklemde reserve
Er heeft (per saldo) een onttrekking van € 1.047.000 plaatsgevonden, zijnde de verwerking van het nadelige effect van de zogeheten voorschotregeling BCF aanpassing plafond ten laste van algemene uitkering. Ook is € € 1.500.000 voor de vorming bestemmingsreserve implementatie Omgevingswet beschikbaar gesteld. Daarnaast heeft er nog een onttrekking van € 11.078 plaatsgevonden ter dekking van de gemaakte kosten werkbudget ten behoeve van communicatie,inspiratie en teamontwikkeling. Er zijn in 2020 geen toevoegingen gedaan.

3. Concern weerstandvermogen grondexploitatataties
Er heeft een onttrekking van € 130.000 plaatsgevonden, zijnde extra werkbudget voor de uitwerking van de Ruimtelijke Koers Houten.

B. Bestemmingsreserves:
1. Archeologiebeleid
Vanaf 2020 vindt er als gevolg van een ombuigingsmaatregel geen jaarlijkse storting van € 15.000 meer plaats.

2. Kunstobjecten
In 2020 is het positieve saldo op het onderhoud kunstobjecten van € 3.709 toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Ook is er in 2020 een bestedingsplan voor deze reserve aangekondigd. Deze is in 2020 nog niet geëffectueerd.

3. Overlopende posten
In 2020 is hier vanuit de jaarrekening 2019 € 249.000 in gestort, waarna deze € 249.000 ook weer onttrokken is t.b.v. in 2020 uit te voeren projecten 2019. Dit geldt ook voor een onttrekking € 24.504, welke in 2019 gestort is voor het project ambulantisering GGZ. Ook is er € 239.300 gestort voor projecten, waarvoor middelen zijn verkregen in 2020, welke pas uitgevoerd kunnen worden in 2021. Het gaat hier om Project ouders voor elkaar en trainingen psychische kwetsbaarheid, Startnotitie transitievisie warmte, Aantrekken 2 BOA's periode 1 jaar en Project gezond in de stad: impuls kansrijke start. Via deze reserve wordt ook het restant 2020 van de nog niet uitgegeven middelen compensatie Rijk Covid 19 € 453.394 naar 2021 overgebracht.

4. Initieel onderhoud openbare ruimte
Er is € 75.438 onttrokken ten behoeve van onderhoud geluidschermen € 2.750 en uitvoering projecten jaarplan 2020 Beheer Openbare Ruimte initieel onderhoud € 72.688

5. Riolering 4 Efficiencyoverschot
Volgens het nieuwe Water- en rioleringsplan 2020-2023 moest eerst € 400.656 gestort worden in deze reserve, zijnde saldo rioolheffing 2019, voordeel kapitaallasten/ efficiency 2016-2019. Deze € 400.656 wordt vervolgens weer onttrokken om gestort te worden in de voorziening Riolering Art 44 lid 1d&2 Vooruitsparen toekomstige kosten.

6. WWB werkdeel
In 2020 waren er geen ontrekkingen en geen stortingen.

7. Afschrijving extra krediet cultuurcentrum
De onttrekking in 2020 bedraagt € 29.375.

8. Organisatie-ontwikkeling
Er is € 187.083 aan deze reserve onttrokken. Dit betreft tijdelijk extra functionele beheerder Sociaal Team/Regionaal Backoffice Lekstroom, Dekking salaris 2020 medewerker in loopbaanorientatietraject en het tekort 2020 op kostenplaats loopbaanoriëntatie.

9. Economische crisis
In 2020 is voor teruggaaf aan burgers € 502.365 uitgegeven en aan deze reserve onttrokken. Hiermee is de reserve leeg en kan opgeheven worden.

10.Beheer Openbare ruimte
Er wordt ten behoeve van het jaarplan BOR € 1.606.157 gestort in deze reserve. Daarnaast wordt het positieve saldo op overdrachten derden en straatverlichting € 77.177 aan deze reserve toegevoegd. Maar ook hogere inkomsten van nutsbedrijven door meer omvangrijke werken in openbare ruimte € 70.559. Er wordt € 14.419 onttrokken aan deze reserve, zijnde dekking rente- en afschrijvingkosten van een investerin vervanging straatverlichting 2015. Daarnaast wordt ten behoeve van de uitvoering van projecten van het jaarplan Beheer Openbare Ruimte 2020 € 2.036.267 aan deze reserve onttrokken.

11.Linieland
Conform een raadsbesluit wordt het negatieve saldo 2020 ontwikkeling fort Honswijk en ontwikkeling Hollandse Waterlinie ad € 70.431 onttrokken uit deze reserve.

12.Ruiming explosieven
Geen muaties in 2020

13.ICT Werk en Inkomen Lekstroom
Er is in 2020 een nieuw contract met de Werk en Inkomen Lekstroom(WIL) gesloten, gebaseerd op nacalculatie. Hierdoor hoeft er geen risicobuffer meer aanwezig te zijn, zodat het saldo van deze reserve € 584.853 vrij(onttrekking) kan vallen ten gunste van het resultaat.

14.Programma Transities in Samenhang
Er vindt een storting plaats € 43.890 zijnde teruggaaf compensabele BTW re-intregratiekosten WIL 2015. Dit blijft zo beschikbaar voor de Houtense werktafel. Er wordt in totaliteit € 439.038 onttrokken, zijnde Toelage huishoudelijke hulp € 69.626, Werkplan sociale koers 2020 € 84.739, Uitwerking werkplan lokale agenda - Houtense werktafel € 149.640 en Project Transformatiefonds Zorg voor Jeugd € 135.033.

15.Toekomstfonds
Er vindt in 2020 een onttrekking van € 145.487 plaats. Dit betreft dekking voor het opstellen van het energieplan 2020-2025 € 55.000 en inhuur procesbegeleiding 2e windpark 90.487. Er is de volgende doeluitkering gestort: Deltaprogrammering Ruimtelijke adaptie € 79.264. Deze middelen zijn pas verkregen bij de decembercirculaire 2020 en kunnen dus dan ook pas in 2021 ingezet worden voor het verkregen doel. Daarnaast is er nog gestort de projecten: Startnotitie TransitieVisie Warmte Snel aardgasvrij € 45.000 en Visie op erfgoed € 40.000.

16.Fonds "Buitengebied
Er vindt een onttrekking van €15.697 plaats. Dit betreft kosten Exploitatie transformatie Honswijk bijdrage 2020. Geen stortingen in 2020

17.ICT Regionale Uitvoeringsdienst(RUD)
Er vindt een onttrekking plaats van € 32.821, zijnde het exploitatietekort op de ICT RUD.

18.WWB inkomensdeel
Uit deze reserve is in 2020 € 8.370 onttrokken ter dekking van de kosten tijdelijke woningen Hoge Schaft.

19.ICT Regionaal Archief Zuid-Utrecht(RAZU)
Er vindt een toevoeging plaats van € 6.765, zijnde exploitatieoverschot op de ICT RAZU.

20.Mobiliteitsfonds Eiland van Schalkwijk
Er vindt een onttrekking van € 31.815 plaats. Dit betreft kosten van de inhuur t.b.v. Fort en Sterke Lekdijk € 5.375 en onderzoek verbreding lekdijk € 26.440.

21.Mobilileit en bereikbaarheid
Uit deze reserve is € 219.037 onttrokken voor opstellen parkeernota en parkeervisie € 39.186, Inhuur proijectleider Ruimtelijke ordening € 66.015, werkzaamheden Fietsstraat Heemstedeseweg € 100.000 en aanpassing Kruitmolen prijsvraag € 13.836.

22.Ruimtelijke koers Houten
Het werkbudget van € 1.425.000, dat nodig was in 2019 om de Ruimtelijke Koers uit te kunnen werken is in 2020 met € 130.000 verhoogd uit het Concernweerstandsvermogen en met € 45.000 meerkosten als gevolg.van de Covid-19-crisis participatie, communicatie en inhuur.

23.Bestemmingsreserve implementatie Omgevingswet
Dit betreft een nieuwe reserve voor de implementatie Omgevingswet. Voor uitvoering van het programmaplan is € 1.500.000 beschikbaar gesteld voor 1ste fase voorbereiding/ implementatie (2020 t/m 2022). Verder wordt er € 60.457 toegevoegd omdat werkzaamheden, welke begroot in 2020 pas in 2021 worden uitgevoerd.

24. Bestemmingsreserve Volkshuisvesting
Uit de accountantscontrole 2020 kwam, dat aangezien er geen bestedingsplan is voor de voorziening Volkshuisvesting, dit een reserve moet zijn in plaats van een voorziening.

Nog te bestemmen resultaat jaarrekening	31-12-2020	31-12-2019
Nog te bestemmen resultaat algemene dienst	3.900.318	513.062
Totaal	**3.900.318**	**513.062**

Nog te bestemmen resultaat algemene dienst
Een analyse van het resultaat is in dit jaarverslag opgenomen. Per (deel)programma zijn de uitkomsten nader geanalyseerd en toegelicht. Daarnaast is in het jaarverslag een analyse op hoofdlijnen opgenomen in het hoofdstuk Analyse rekeningsaldo 2020 versus begroting 2020.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen	31-12-2020	31-12-2019
Egalisatievoorzieningen	7.929.555	7.822.156
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.698.712	3.930.041
Totaal	**10.628.267**	**11.752.197**

Het overzicht van het verloop van de voorzieningen in 2020 is als volgt:

Verloopoverzicht van voorzieningen

Voorziening	Saldo 1-1-2020	T.g.v. exploitatie vrijgevallen bedragen	Toevoegingen	Aanwendingen	Saldo 31-12-2020
A. Egalisatievoorzieningen:					
1. Groot onderhoud welzijns-/ sport-accommodaties/ Sociaal Culturele Centra	1.916.465		590.972	486.121	2.021.316
2. Huisvesting onderwijs	383.158		65.918	9.580	439.496
3. Gemeentelijke huisvesting	1.231.143		108.318	39.725	1.299.736
4. Brandweergebouwen	212.718		23.478	4.840	231.356
5. Overig gemeentelijk vastgoed	134.939		64.328	1.810	197.457
6. Egalis. graf- en lijkbezorgingsrechten	190.528		0	28.535	161.993
7. Egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	0		216.708	216.708	0
8.Groot onderhoud fietstransferia en bijgebouwen	322.714		41.524	0	364.238
9. Riolering art 44 lid 1c 1 egal.tar.heffing	419.050		703.239	700.113	422.176
10.Riolering Art 44 lid 1d&2 Vooruitsparen toekomstige kosten	1.903.543		579.528	1.021.724	1.461.347
11.Riol. Art 44 lid 1d&2 Onderhoud Waterbodem	961.620		196.148	0	1.157.768
12.Wijkposten, steunpunten en overige gebouwen	58.794		23.964	6.633	76.125
13.Sanitairgebouwtjes woonwagencentra	87.485		9.667	605	96.547
Totaal A. Egalisatievoorzieningen	**7.822.156**	**0**	**2.623.792**	**2.516.394**	**7.929.555**
B. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
1. Wethouderspensioen	2.610.024		219.700	131.012	2.698.712
2. Voorziening volkshuisvesting	1.320.017		0	1.320.017	0
Totaal B. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**3.930.041**	**0**	**219.700**	**1.451.029**	**2.698.712**
Totaal alle voorzieningen	**11.752.197**	**0**	**2.843.492**	**3.967.423**	**10.628.267**

A. Egalisatievoorzieningen:

1. Groot onderhoud welzijns-/ sport-accommodaties/ Sociaal Culturele Centra

Op basis van Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025 wordt in 2020 € 564.082 aan deze voorziening toegevoegd. Daarnaast wordt nog toegevoegd € 26.890 terugontvangen Btw SPUK-regeling. Ook wordt er € 486.121 onttrokken voor groot onderhoud (schilderwerk, bouwkundige aanpassingen) bij sociaal culturele centra, Gymzalen, Sporthallen, Sportcomplexen, Zwembad en Theater.

2. Huisvesting onderwijs

Op basis van Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025 wordt in 2020 € 65.918 aan deze voorziening toegevoegd en wordt € 9.580 aangewend voor groot onderhoud (schilderwerk, bouwkundige aanpassingen) bij de schoolwoningen.

3. Gemeentelijke huisvesting

Op basis van Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025 wordt in 2020 € 108.318 aan deze voorziening toegevoegd en wordt € 39.725 aangewend voor groot onderhoud (Schilderwerk, diverse werkzaamheden electra en bekabeling en werkzaamheden dak(Kant3) bij het gemeentehuis en Het Kant 3.

4. Brandweergebouwen

De toevoeging en de aanwending van deze voorziening gebeurt op basis van Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025. In 2020 is € 23.478 aan deze voorziening toegevoegd en wordt € 4.840 aangewend voor groot onderhoud Brandweerkazernes

5. Overig gemeentelijk vastgoed

In 2020 is € 64.328aan deze voorziening toegevoegd op basis van Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025. In 2020 heeft € 1.810 aanwending voor groot onderhoud kerktorens.

6. Egalisatie graf- en lijkbezorgingsrechten
Het langdurig egaliseren van de tarieven, die gelden voor de grafrechten en de lijkbezorgingsrechten. Op basis van de exploitatiekosten 2020 van de begraafplaatsen kan € 28.335 van deze voorziening worden onttrokken.

7. Egalisatie tarieven afvalstoffenheffing
Door inzet van deze voorziening kan de jaarlijkse exploitatie van de afvalstoffen worden genivelleerd en wordt een grillig beeld in de hoogte van de jaarlijkse afvalstoffenheffing voorkomen. De tarifering heeft namelijk kostendekkendheid als basis. Er kan € 216.708 onttrokken worden uit deze voorziening zijnde gedeeltelijke dekking voor het negatieve exploitatieresultaat 2020 € 114.200 op het product afvalstoffenheffing. Met deze onttrekking is de voorziening leeg. Daarnaast is er voor gekozen om de meer terugontvangen BTW afval € 216.708 weer ten gunste van dit product te brengen en te storten in deze voorziening.

8. Groot onderhoud fietstransferia en bijgebouwen
Deze voorziening is op basis van Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025. De toevoeging in 2020 aan deze voorziening is € 41.524 en € 0 onttrekking ten behoeve van groot onderhoud fietstransferia Centrum en Castellum.

9. Riolering art 44 lid 1c 1 egal.tar.heffing
Op 10-12-2019 heeft de raad ingestemd met het Water en Rioleringsplan (WRP) 2020-2023. In dit voorstel bevindt zich ook besluitvorming rondom voorzieningen betrekking hebbend op riolen en hoe deze conform BBV(notitie riolering) eventueel ingesteld moeten worden. Ook bevindt zich hier een voorstel in over de voeding. Op basis van de regels rondom deze voeding wordt in 2020 € 340.679(positief exploitatieresultaat 2020) aan deze voorziening toegevoegd. Daarnaast is als uitwerking van het nieuw WRP 2020-23 nog € 362.560 gestort en € 700.113 onttrokken uit deze voorziening.

10.Riolering Art 44 lid 1d&2 Vooruitsparen toekomstige kosten
Op basis van het raadsbesluit WRP 2020-2023 wordt in 2020 € 579.528 aan deze voorziening toegevoegd en € 1.021.724 onttrokken. Dit laatste betreft vooral het afboeken van boekwaarde investeringen uit het verleden.

11.Riol. Art 44 lid 1d&2 Onderhoud Waterbodem
Op basis van het raadsbesluit WRP 2020-2023 wordt in 2020 € 196.148 aan deze voorziening toegevoegd.

12.Wijkposten, steunpunten en overige gebouwen
De toevoeging en de aanwending van deze voorziening gebeurt op basis van Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025. In 2020 is € 23.964 aan deze voorziening toegevoegd en wordt € 6.633 onttrokken, omdat er groot onderhoud plaats heeft gevonden aan de (oude) wijksteunposten.

14.Sanitairgebouwtjes woonwagencentra
Op basis van Meerjaren onderhoudsplannen en vervangingsinvesteringen gemeentelijke accommodaties 2016-2025 wordt in 2020 € 9.667 aan deze voorziening toegevoegd en wordt € 605 aangewend voor groot onderhoud (schilderwerk, bouwkundige aanpassingen) aan woonwagencentra.

B. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:

1. Wethouderspensioen
Het in financiële zin voorzien in de pensioenaanspraken die voormalige wethouders, of diens nabestaanden, hebben op de gemeente en het separeren van de voor dat doel overgedragen middelen. Aan de hand van berekeningen pensioenaanspraken (oud) wethouders wordt door een actuaris de hoogte van deze voorziening bepaald. Op basis hiervan is het noodzakelijk om € 219.700 toe te voegen aan deze voorziening. Dit is maar iets meer dan de € 211.700 welke begroot is. Ook dit jaar is er voor gekozen gebruik te maken van het geprognotiseerde sterftecijfer transgender-neutraal van het CBS. Hier leeft iemand van 65 jaar nog 22,48 jaar. Dit resulteert dus in een gemiddelde leeftijd van 87,48 jaar. De aanwending van € 131.012 betreft de via de salarisadministratie uitbetaalde pensioenen aan (oud) wethouders of eventuele nabestaanden. Inzake de pensioenen van wethouders is op de levenstabel nog een afslag van 5 jaar gehanteerd.

2. Voorziening Volkshuisvesting
Waren geen stortingen en onttrekkingen in 2020. Deze voorziening is op basis een nadere analyse van BBV aangepast van een voorziening naar een reserve.

VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD >= 1 JAAR

Vaste schulden met een rentetypische looptijd >= 1 jaar	31-12-2020	31-12-2019
Onderhandse leningen van binnenlandse banken	59.702.640	71.651.303
Waarborgsommen	448.781	421.318
Totaal	**60.151.421**	**72.072.621**

Het overzicht van het verloop van de vaste schulden met een rentetypische looptijd >=1 jaar in 2020 is als volgt:

Verloopoverzicht van de vaste schulden	Onderhandse leningen van binnenlandse banken	Waarborg-sommen	Totaal
Schuldrestant per 31-12-2019	71.651.303	28.780	71.680.083
Opgenomen bedragen	20.000.000	170.000	20.170.000
	91.651.303	198.780	91.850.083
Aflossingen	31.948.663	8.213	31.956.877
Schuldrestant per 31-12-2020	59.702.640	190.567	59.893.206

In 2020 zijn de volgende geldleningen en waarborgsommen opgenomen:

* NWB, leningnummer 113695 € 10.000.000,-
* BNG, leningnummer 40.113993 € 10.000.000,-
* Waarborgsom, verkoop Beekmos 7 en 7a € 170.000,-

Toelichting "Langlopende schulden"

Het saldo van de langlopende schulden bedraagt aan het einde van het boekjaar 2020 € 59.893.206,-.
Deze leningen zijn opgenomen om in de grote liquiditeitsbehoefte te kunnen voorzien die is ontstaan door de grote projecten en investeringen, die onderhanden zijn. De rentelast over de opgenomen leningen bedroeg in 2020 € 1.535.083,-. Van de langlopende leningen zal in 2021 € 1.000.000,- worden afgelost.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2020	31-12-2019
Bank saldi (Gemeente Houten)	**12.804.433**	**9.454.702**
- Bank (Gemeente Houten)	12.804.433	9.454.702
Liquide middelen (Regionale backoffice lekstroom)	**-**	**1.815.019**
- Bank (Regionale backoffice lekstroom)	-	1.815.019
Overige schulden (Gemeente Houten)	**13.590.158**	**14.618.374**
- Crediteuren	2.902.846	3.751.742
- Kasgeldleningen	10.000.000	10.000.000
- Latente verplichtingen	429.097	474.094
- Waarborgsommen grondexploitatie	258.214	392.538
Overige schulden (Regionale backoffice lekstroom)	**12.714.255**	**8.712.932**
- Nog te verrekenen met voorschot zorgaanbieders	840.094	226.448
- Diverse nog te betalen bedragen	11.874.161	8.486.484
Totaal netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**39.108.845**	**34.601.028**

Toelichting "Bank saldi"

Saldo is in 2020 hoger t.o.v. 2019 i.v.m. achterblijvende opbrengsten grondbedrijf.

Op grond van de regeling Schatkistbankieren dienen gemeenten overtollige middelen te beleggen in de schatkist. Dit met uitzondering van een drempelbedrag. Voor de Gemeente Houten bedraagt dit circa € 838.000,- voor 2020. De ruimte onder het drempelbedrag is als volgt:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
	Verslagjaar			
(1) Drempelbedrag	838			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	4	9	-
Ruimte onder het drempelbedrag	838	834	829	838
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag	
	Verslagjaar
Begrotingstotaal verslagjaar	111.779
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	111.779
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-
Drempelbedrag	838

Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-	403	850	-
Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	4	9	-

Toelichting "Overige schulden"

Crediteuren
Op 12 maart 2021 stond van het saldo van de crediteuren volgens het financiële systeem nog een bedrag van € 222.672,- open.

Kasgeldleningen
Om aan de financiëringsbehoefte te kunnen voldoen is er € 10.000.000,- aan kasgeldleningen aangetrokken.

Latente verplichtingen
Het opgenomen bedrag aan latente verplichtingen heeft betrekking op de terugbetalingsverplichting die de gemeente heeft aan het Rijk in het kader van de Wet Werk en Bijstand. Op grond van deze wet dient 75% van de vorderingen in het kader van bijstandsverlening die te maken hebben met verstrekte leenbijstand ingevolge de BBZ (onder aftrek van het opgenomen bedrag in de voorziening dubieuze bijstandsvordering) opgenomen te worden als terugbetalingsverplichting aan het Rijk. (Zie ook de post overige vorderingen: bijstandsverlening die is opgenomen onder de balanspost uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar.)

Overlopende Passiva		31-12-2020	31-12-2019
-	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume:	**4.320.966**	**3.961.269**
	- Nog te betalen bedragen (Gemeente Houten)	7.339.971	5.913.210
	- Nog te betalen bedragen (Regionale backoffice lekstroom)	3.019.005-	1.951.940-
-	De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen te dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	**4.330.209**	**1.353.429**
-	Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	**142.540**	**182.714**
Totaal		**8.793.715**	**5.497.413**

Toelichting "Overlopende Passiva"

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume kunnen alsvolgt worden gespecificeerd:

		Boekwaarde 1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Nog te betalen bedragen (gemeente Houten):		**5.913.210**	**16.914.310**	**15.487.548**	**7.339.971**
-	Nog te betalen ABP, IZA en Loonheffing	1.620.935	12.187.554	12.038.735	1.769.755
-	Nog te betalen (Rijk)	288.962	241.067	15.017	515.012
-	Nog te betalen (Overige overheden)	2.410.326	3.410.847	2.459.947	3.361.226
-	Nog te betalen bedragen (Overige)	1.036.202	1.067.491	812.072	1.291.622
-	Ontvangen waarborgsommen derden	5.005	7.350	7.150	5.205
-	Diverse nog te betalen SOZA	-	0	0	-
-	Transitorische rente geldleningen (inlcusief grondbedrijf)	551.779	0	154.628	397.151
Nog te betalen bedragen (Regionale backoffice lekstroom):		**1.951.940-**	**1.951.940**	**3.019.005**	**3.019.005-**
-	Diversen nog te betalen (RBL)	1.951.940-	1.951.940	0	-

Totaal	**3.961.269**	**18.866.250**	**18.506.553**	**4.320.966**

Toelichting nog te betalen bedragen (Regionale backoffice lekstroom)
Bij de consolidatie van de balansen van Houten en de RBL moeten de nog te betalen kosten Houten bij de RBL geëlimineerd worden tegen de totaal- vorderingen op openbare lichamen (Regionale backoffice lekstroom).

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen te dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen alsvolgt worden gespecificeerd:

		Boekwaarde 1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2020
EU:		**14.230**	**-**	**19.001**	**4.770-**
-	Europees project (CoSIE)	14.230	-	19.001	4.770-
Rijk:		**-**	**3.042.756**	**-**	**3.042.756**
-	Tozo	-	3.042.756	-	3.042.756
Overige Nederlandse overheidslichamen:		**1.339.198**	**927.049**	**974.024**	**1.292.223**
-	Onderwijsachterstanden	40.996	100.002	132.661	8.337
-	RMC subsidie kwalificatiemiddelen	12.141	55.471	66.962	650
-	Combinatiefuncties (Algemene uitkering)	38.477	-	-	38.477
-	Spelen en Bewegen in de Buurt/Br.imp.comb.func.2012-2016	69.142	-	-	69.142
-	Sanering bodem Fort Honswijk	255.207	-	-	255.207
-	JOGG	2.293	-	-	2.293
-	SPUK	-	305.045	293.459	11.585
-	Provincie Utrecht,subsidie 1e vs infra aanpassingen	440.000	0	-	440.000
-	Provincie Utrecht,subsidie Heemsteedsweg	277.842	0	277.842	-
-	Provincie Utrecht,subsidie Lobbendijk	176.400	0	176.400	-
-	Provincie Utrecht,subsidie carpoolplaats A27	26.700	0	26.700	-
-	Provincie Utrecht,subsidie Fietsen in Houten	-	20.070		20.070
-	RBL, Project een welkome wijk	-	0		-
-	Min. ISW voorschot subsidie verkeersmaatregelen, Het Hout	-	9.200	-	9.200
-	Provincie Utrecht, subsidie verkeersmaatregelen Beusichemseweg	-	75.477		75.477
-	Provincie Utrecht, Corr. voorschot subsidie Oostrumsdijkje	-	150.000		150.000
-	Provincie Utrecht, restant subsidie fietsoversteken snelheidsremmende maatregelingen provinciale weg Schalkwijk	-	81.593		81.593
-	Provincie Utrecht, subsidie fiets- rekken HFB castellum	-	130.191		130.191
Totaal		**1.353.429**	**3.969.805**	**993.025**	**4.330.209**

Toelichting:
Er zijn voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse en Europese overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.
Het betreft een bedrag van € 4.330.209,- dat conform BBV als vooruitontvangen bedragen is opgenomen.

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen kunnen alsvolgt worden gespecificeerd:

		Boekwaarde 1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Overige vooruitontvangen bedragen:		**125.378**	**204.837**	**223.674**	**106.540**
-	Diversen vooruitontvangen bedragen (inclusief grondbedrijf)	125.378	204.837	223.674	106.540
Te verrekenen optie vergoedingen		**57.337**	**18.337-**	**3.000**	**36.000**
-	Te verrekenen optie vergoedingen	57.337	-18.337	3.000	36.000
Totaal		**182.714**	**186.500**	**226.674**	**142.540**

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat borg voor nog uitstaande geldleningen van andere instellingen tot een bedrag van € 92.080.665,-. Het verloop van de gewaarborgde geldleningen in 2020 is als volgt:

Naam geldnemer	% Borgstelling	Gewaarborgd per 1-1-2020	Gewaarborgd per 31-12-2020	Oorspronkelijke bedrag
Diverse instellingen				
Eigenaren sportoentrum	100	863.332	806.665	1.050.000
Totaal diverse instellingen		**863.332**	**806.665**	**1.050.000**
Woningbouwcorporaties (Achtervangpositie WSW)				
Lekstede Wonen		4.000.000	4.000.000	8.000.000
Stichting Viveste	50	92.739.000	87.274.000	204.777.000
Totaal WSW achtervangpositie		**96.739.000**	**91.274.000**	**212.777.000**
Totaal gewaarborgde geldleningen		**97.602.332**	**92.080.665**	**213.827.000**

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen	**Bedrag**
Het saldo van de aangegane verplichtingen van de grondexploitatie per 31-12-2020 is	1.139.586
Het saldo van de aangegane verplichtingen van de algemene dienst per 31-12-2020 is	5.493.551
Totaal	**6.633.137**

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 17 maart 2021 heeft een referendum Ruimtelijke Koers plaatsgevonden. Bij dit referendum hebben kiesgerechtigde inwoners van Houten de vraag voorgelegd gekregen 'bent u voor of tegen het voorgenomen raadsbesluit over de Ruimtelijke Koers Houten 2040?' De uitslag van het referendum was 32,7% voor en 65,9% tegen.

Op 30 maart 2021 heeft de gemeenteraad van Houten over het voorliggende raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten in samenhang met de uitslag van het referendum gedebatteerd. Op basis van dit debat heeft de gemeenteraad besloten niet in te stemmen met het raadsvoorstel Ruimtelijke Koers Houten. Wel is de motie 'Tijd voor reflectie en verbinding' door de raad aangenomen. Deze motie roept het college op:
-Een analyse te maken van de belangrijkste overwegingen van voor- en tegenstemmers;
-Onderzoek te doen naar succesvolle participatiemethoden in soortgelijke situaties;
-Verschillende aanpakken in kaart te brengen om te komen tot een nieuwe visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Houten;
-De gemeenteraad hierover binnen vier weken te informeren via een raadsinformatiebrief;
-In de tussentijd de nadere uitwerking van Oost en Noordwest voort te zetten en onze inwoners te informeren over de voortgang van het proces.
In 2021 zal meer duidelijkheid komen of deze vertraging in besluitvorming gevolgen heeft voor de woningbouw ambities, de gevormde bestemmingsreserve Ruimtelijke Koers Houten 2040 en de afzonderlijk geactiveerde voorbereidingskosten die op de balans staan.

Staat van baten en lasten per programma

Nr.	Programma	Bedrag begroot primitief uitgaven 2020	Bedrag begroot primitief inkomsten 2020	Saldo begroot primitief 2020	Bedrag begroot uitgaven na wijziging 2020	Bedrag begroot inkomsten na wijziging 2020	Saldo begroot na wijziging 2020	Bedrag werkelijke uitgaven 2020	Bedrag werkelijke inkomsten 2020	Saldo werkelijk 2020
00.	Samen leven	52.812.952	11.296.053	41.516.899	65.894.816	21.261.934	44.632.882	63.825.355	17.944.773	45.880.582
02.	Duurzame leefomgeving	31.869.983	22.550.113	9.319.870	33.736.532	24.101.118	9.635.414	33.846.230	27.680.729	6.165.501
03.	Goede bereikbaarheid	3.810.508	481.705	3.328.803	6.978.929	2.174.752	4.804.177	5.062.925	1.119.158	3.943.767
04.	Veilige leefomgeving	3.912.239	374.505	3.537.734	4.259.178	416.200	3.842.978	4.199.931	419.338	3.780.593
05.	Betrokken bij de samenleving	4.455.949	498.087	3.957.862	4.475.028	547.087	3.927.941	4.216.298	534.409	3.681.889
Totaal programma's		**96.861.631**	**35.200.463**	**61.661.168**	**115.344.483**	**48.501.091**	**66.843.392**	**111.150.739**	**47.698.408**	**63.452.331**

Algemene dekkingsmiddelen

	Lokale heffingen	649.385	13.021.252	-12.371.867	649.385	13.017.252	-12.367.867	646.104	13.024.681	-12.378.577
	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	112.000	59.370.317	-59.258.317	348.785	62.845.067	-62.496.282		63.127.268	-63.127.268
	Overhead	12.013.165	277.671	11.735.494	11.899.141	276.121	11.623.020	11.623.249	401.560	11.221.689
	Saldo financieringsfunctie	-152.529	-4.917	-147.612	-408.062	-917	-407.145	-404.836	45.220	-450.056
	Vennootschapsbelasting (VpB)				1.000		1.000	135.250		135.250
	Overige baten en lasten	479.046	921.827	-442.781	1.728.054	1.416.204	311.850	1.999.958	1.800.498	199.461
	Onvoorzien	62.513		62.513	57.013		57.013			
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		**13.163.580**	**73.586.150**	**-60.422.570**	**14.275.316**	**77.553.727**	**-63.278.411**	**13.999.725**	**78.399.227**	**-64.399.502**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten		110.025.211	108.786.613	-1.238.598	129.619.799	126.054.818	-3.564.981	125.150.464	126.097.635	947.171

Mutaties reserves

Samen leven		112.481	-112.481		1.191.186	-1.191.186	43.890	492.917	-449.027
Duurzame leefomgeving	156.125	448.289	-292.164	456.483	928.342	-471.859	886.594	1.174.931	-288.337
Goede bereikbaarheid	1.596.385	1.227.250	369.135	1.496.388	2.548.089	-1.051.701	1.496.385	1.842.487	-346.102
Veilige leefomgeving									
Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	902	1.806.538	-1.805.636	2.798.264	5.168.670	-2.370.406	3.302.521	5.172.203	-1.869.681

Gerealiseerd resultaat

Gerealiseerd resultaat	**111.778.623**	**112.381.171**	**-602.548**	**134.370.934**	**135.891.105**	**-1.520.171**	**130.879.854**	**134.780.173**	**-3.900.318**

Toelichting op staat van baten en lasten per programma

	Bedrag begroot uitgaven na wijziging 2020	Bedrag werkelijk uitgaven 2020	Saldo werkelijk + = voordeel - = nadeel 2020	Bedrag begroot inkomsten na wijziging 2020	Bedrag werkelijk inkomsten 2020	Saldo werkelijk + = voordeel - = nadeel 2020
	LASTEN x € 1.000			**BATEN x € 1.000**		
Samen leven	65.895	63.825	2.069	-21.262	-17.945	-3.317
Duurzame leefomgeving	33.737	33.846	-110	-24.101	-27.681	3.580
Goede bereikbaarheid	6.979	5.063	1.916	-2.175	-1.119	-1.056
Veilige leefomgeving	4.259	4.200	59	-416	-419	3
Betrokken bij de samenleving	4.475	4.216	259	-547	-534	-13
Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	14.275	14.000	276	-77.554	-78.399	845
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	129.620	125.150	4.469	-126.055	-126.098	43
Mutaties reserves:						
Samen leven		44	-44	-1.191	-493	-698
Duurzame leefomgeving	456	887	-430	-928	-1.175	247
Goede bereikbaarheid	1.496	1.496		-2.548	-1.842	-706
Veilige leefomgeving						
Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie	2.798	3.303	-504	-5.169	-5.172	4
	134.371	130.880	3.491	-135.891	-134.780	-1.111
Gerealiseerd resultaat						3.900

Programma 'Samen leven'

Verschil lasten: voordeel € 2.069.000 (3,1%)

Onderwijs € 1,700.000V

- De Schoolwoningen aan de Beekmos worden verkocht om hiervan appartementen te maken. De formele overdracht vind pas in 2021 plaats. Hierdoor is de boekwaarde van de gedane investering in dit object nog niet afgeboekt.(Zie ook baten).

Betaalde voorschotten Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)-regeling aan WIL € 2.271.000V

- Deze regeling wordt voor ons door de Werk- en Inkomen Lekstroom (WIL) verzorgd. Houten verantwoord de doorbetaalde voorschotten aan de WIL. Het voordeel is het verschil tussen totale ontvangst(begroot) en wat al werkelijk is doorbetaald aan de WIL.(Zie ook baten).

Sport € 306.000N

- De grond, welke onder de Handbalhal Dome ligt en in erfpacht werd uitgegeven, is verkocht aan de eigenaar van deze hal. Dit betreft het afboeken van de investering. Was niet begroot. (Zie ook baten)

Transformatie en toegang € 252.000V

- In 2020 zien we een wisselend beeld in de geraamde en gerealiseerde kosten binnen het programma Sociale kracht. Dit komt omdat bijvoorbeeld de Houtense werktafel minder gekost heeft dan geraamd. Hierbij is Covid 19 wel een belangrijke oorzaak omdat hierdoor tijdelijk werkzaamheden moesten worden afgeschaald. Deze kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve PTiS, waardoor middelen voor dit doel wel beschikbaar blijven.

Wmo-voorzieningen € 685.000N

- Huishoudelijke ondersteuning (€ 246.000N): De belangrijkste verklaring hiervoor kan gevonden worden in de uitwerking van het maximale abonnementstarief als eigen bijdrage per 1 januari 2019. Dit heeft ook in 2020 nog gevolgen. De stijging in de kosten komt voornamelijk door een forse stijging van het aantal inwoners dat huishoudelijke hulp vraagt. Ten opzichte van 2019 is er een stijging van inwoners die gebruik maken van huishoudelijke ondersteuning van 15,4%. Daarnaast heeft de nieuwe aanbesteding ook een kostenverhogend effect.
- Woonvoorzieningen (€ 142.000N): Op woonvoorzieningen is ook een duidelijke kostenstijging waarneembaar. De groei zit in een stijging in aantallen ten opzichte van vorig jaar, maar ook, omdat er een aantal -dure- woonunits zijn ingezet. De woonvoorzieningen zijn moeilijk te voorspellen, omdat elke aanpassing uniek is. Er is hierop geen trend te zien in autonome groei in de afgelopen jaren, mogelijk wel een covid effect van afgelopen jaar, omdat iedereen meer thuis is en hierdoor vaker tegen beperkingen in de woning aanloopt.
- Vervoersvoorzieningen (€ 200.000N): Bij de vervoersvoorzieningen is eveneens sprake van een stijging van de kosten. Vanaf 2019, hogere (dan geraamde) stijging aantal cliënten, met als voornaamste verklaring het abonnementstarief.
- Compensatie corona als gevolg van omzetderving WMO (€ 59.000N)
- Overige kleine verschillen(€ 38.000N)

Jeugdhulp € 2.982.000N

- Landelijk Transitie Arrangement(LTA) (€ 790.000N): Verwijzers naar deze hoog complexe vorm van jeugdhulp zijn met name medisch specialisten en huisartsen. Deze vorm van jeugdhulp is hoog complex en specialistisch, zodoende zijn de kosten erg hoog.
- KmB & JenO (€ 1.549.000N): Forse stijging op de inzet van begeleiding in individuele setting en verblijf in woongroepen en essentiële functies, pleeggezinnen en gezinshuizen. Een mogelijke verklaring voor deze stijging van begeleiding en pleeggezinnen en gezinshuizen ligt in de wens jeugdigen zo lang mogelijk thuis te laten wonen en niet te laten verblijven in een instelling. Anderzijds geven aanbieders aan dat de gevraagde jeugdhulp zwaarder en complexer wordt en zodoende individuele begeleiding noodzakelijk is in plaats van begeleiding in een groep.
- Compensatie corona als gevolg van omzetderving Jeugd (€ 148.000N)
- GGZ (€ 522.000N): Uit signalen uit de praktijk blijkt dat er vanwege corona trajecten niet goed konden worden afgesloten en dat er daardoor meer verlengd is of langer qua hulpverlening heeft doorgelopen
- Afrekeningen oude jaren 2015 t/m 2019 (€ 169.000N)
- PGB Jeugd € 148.000V: Minder aanvragen dan verwacht en strengere toekenningscriteria hebben geleid tot lagere uitgaven in 2020 voor de PGB Jeugd.
- Algemene Voorzieningen Jeugd € 115.000V: Het verschil wordt veroorzaakt door het later starten van de POH- GGZ en het niet starten van de SOH-GGZ in 2020. Ook is er een uitbetaling geweest na een schikking in een juridische procedure.
- Overige kleine verschillen(€ 67.000N)

Bijdrage Houten aan Regionale Backoffice Lekstroom € 108.000V

- Minder hoeven bij te dragen aan het project transformatiefonds Jeugd 2020

Uitvoeringskosten WIL € 78.000V

- Het voordeel op de uitvoeringskosten WIL ontstaat doordat er door de gemeente meer compensabele BTW kan worden geclaimd dan geraamd doordat de WIL voor haar bedrijfsvoering meer gebruik maakt van derden. Ook een gevolg van dat de WIL voor ons de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO) uitvoert.

Bijzondere bijstand € 21.000N

- Er waren enerzijds hogere uitvoeringskosten(€ 103.000N) door inzet van extra personeel. Dit was noodzakelijk op diverse gebieden binnen het programma Inkomensondersteuning bijvoorbeeld bij schuldhulpverlening. Anderzijds door lagere regelingskosten (€ 82.000V).

Bijstandgerechtigden € 788.000V

- De verwachting was dat het aantal bijstandgerechtigden 2020 als gevolg van corona zou gaan oplopen. Ook het Rijk heeft al ingespeeld op deze verwachting en de definitieve BUIG-uitkering 2020 fors verhoogd naar ca. € 8.000.000. In 2020 is geen groei te zien van het aantal bijstandsgerechtigden. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de landelijke regelingen (NOW en TOZO) die als steunmaatregelen gelden voor ondernemers en zzp'ers. Dit resulteert in dat er fors overgehouden wordt op de bijstandsuitkeringen en loonsubsidies (€ 769.000V) enerzijds door een hogere BUIG-uitkering € 375.000 dan werkelijke kosten, anderzijds doordat in de begroting rekening gehouden wordt met een tekort, zijnde 7,5% eigen bijdrage voordat gebruikt gemaakt kan worden van de vangnetregeling € 394.000. Het verschil tussen de Buig-uitkering en de werkelijke kosten hoeft niet aan het Rijk te worden terugbetaald. Daarnaast nog lagere uitvoeringskosten(€ 19.000V)

Peuteropvang-VVE € 133.000V

- Om de kwaliteit, het toezicht en de financiering van kinderopvang meer op één lijn te krijgen, geldt sinds 2018 de Wet harmonisatie kinderopvang peuterspeelzaalwerk. Voormalige peuterspeelzalen zijn sindsdien omgevormd tot kinderdagverblijven. Sommige ouders kregen hierdoor recht op kinderopvangtoeslag. Voor de harmonisatie was er een subsidierelatie met de peuterschool, met een vast subsidiebedrag. Met de harmonisatie wordt er per kind betaald en is er dus een andere financiering gekomen. Veel ouders gingen vanaf toen onder de kinderopvangtoeslag vallen, waardoor we voor minder peuters betalen. De kosten vielen hierdoor lager uit dan verwacht. Na de harmonisatie zijn er echter nog hogere kosten voor de CAO compensatie. Deze worden afgebouwd en zijn dus elk jaar lager. Daarnaast is er een daling te zien in het aantal subsidiepeuters (2019 naar 2020). Het gereserveerde bedrag voor de voorschoolse voorziening hoefde daarom niet geheel ingezet te worden. Verwachting in de toekomst hogere kosten.

Inburgering €184.000V

- In 2020 is er een lagere instroom van statushouders geweest dan de jaren ervoor (Landelijke tendens). Ook door Covid 19 zijn enkele voorzieningen voor een goede inburgering van statushouders, welke door van Houten & Co begeleid werden tijdelijk stopgezet. Hierdoor zijn veel minder kosten gemaakt dan verwacht. Tegenhanger is een onttrekking uit een reserve. Doordat deze niet nodig is, blijven de middelen voor inburgering wel beschikbaar voor volgende jaren.

Overige lasten < € 75.000 € 550.000V

Verschil baten: nadeel € 3.317.000 (15,6%)

Transformatie en toegang € 117.000V

- Opbrengst voor inzet personeel Houtense werktafel door Werk en Lekstroom(WIL) voor uitvoering Tozo-regeling, waarvan de uitvoering door Houten is uitbesteed aan de WIL.

Onderwijs € 1,700.000N

- De Schoolwoningen aan de Beekmos worden verkocht om hiervan appartementen en te maken. De formele overdracht vind pas in 2021 plaats. Hierdoor begrote opbrengst nog niet gerealiseerd(Zie ook lasten).

Debiteuren WIL € 127.000V

- Voor de debiteuren WIL moet aan het einde van het jaar de waardering van deze debiteuren bepaald worden. WIL bepaalt met behulp van betalingsgedrag de percentages onïnbaarheid. Dit levert dit voordeel op. Dit ontstaat vooral omdat WIL veel oude vorderingen heeft afgeboekt, waardoor het percentage onïnbaarheid ongeveer 2% lager uitkomt dan vorig jaar.

Bijzondere bijstand € 85.000V

- Er ontstaat een voordeel doordat dit jaar veel meer ingevorderd is op openstaande vorderingen dan verwacht (85.000V).

Ontvangen voorschotten Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)-regeling € 2.271.000N

- Deze regeling wordt voor ons door de WIL verzorgd. Houten verantwoord de ontvangen middelen, welke doorbetaald worden in de vorm van voorschotten aan de WIL. Het nadeel is het verschil tussen totale ontvangst(begroot) en wat werkelijk al is doorbetaald.(Zie ook lasten)

Sport € 306.000V

- De grond, welke onder de Handbalhal Dome ligt en in erfpacht wordt uitgegeven, is verkocht aan de eigenaar van de hal. Was niet begroot. (Zie ook lasten)

Overige baten < € 75.000 € 19.000V

Programma 'Duurzame leefomgeving'

Verschil lasten: nadeel € 110.000 (0,3%%)

Leefomgeving € 985.000N

- Een van de acties uit het nieuw Water- en RioleringsPlan(WRP) 2020-2023 was het afboeken van oude investeringen ten laste van de spaarvoorziening. Dit onderdeel is niet geraamd en zorgt dus voor een nadeel bij de lasten van € 985.000.(Zie ook baten)

Ontwikkelingsvisie macroniveau (Grondexploitaties) € 970.000V

- In de begroting en de jaarstukken wordt het resultaat uit de grondexploitaties budgetneutraal opgenomen. Dit gebeurt door een mutatie boekwaarde te verantwoorden. Dit levert bij de lasten in 2020 een voordeel op van € 764.000(verlaging boekwaarde door minder kosten dan opbrengsten). De werkelijke uitgaven voor de grondexploitaties zijn € 206.000V lager dan geraamd doordat de verkopen achter zijn gebleven.

Afval € 252.000N

- Bij afval is er in 2020 sprake van hogere prijzen voor de afvalverwerking(AVU) restafval en plastic, metalen en drinkkartons Door het thuiswerken hebben de bewoners meer afval thuis, dus moest er vaker geleegd worden. Gevolg hogere transport- en verwerkingskosten. Ook was het bezoek aan het afvalscheidingsstation tijdens de coronatijd meer dan in andere jaren.

Overige lasten < € 75.000 € 157.000V

Verschil baten: voordeel € 3.580.000 (14,9%)

Leefomgeving € 985.000V

- Een van de acties uit het nieuw Water- en RioleringsPlan(WRP) 2020-2023 was het afboeken van oude investeringen ten laste van de spaarvoorziening. Dit onderdeel is niet geraamd en zorgt door de onttrekking uit de voorziening dus voor een voordeel bij de baten van € 985.000.(Zie ook lasten)

Ontwikkelingsvisie macroniveau (Grondexploitaties) € 2.159.000V

- In de begroting en de jaarstukken wordt het resultaat uit de grondexploitaties budgetneutraal opgenomen. Dit gebeurt door een mutatie boekwaarde € 3.401.000V te verantwoorden . De grondverkopen zijn bij zowel niet bedrijventerreinen € 1.705.000N als bedrijventerreinen € 2.666.000N lager. De verwachting is dat in 2021 gezien het aantal genomen opties, deze verkopen alsnog plaatsvinden.
- Er is bij grondexploitatie Vinex en Niet Vinex een (tussentijdse) winstneming genomen. Dit gebeurt met behulp van de percentage of completion (poc) methode € 3.129.000V. Bij de poc methode wordt deze winstneming als percentage berekend op basis van het % kosten te vermenigvuldigen met het % opbrengsten die zijn gerealiseerd per individuele grondexploitatie.

Omgevingsvergunningen € 206.000V

- De meeropbrengst leges Omgevingsvergunningen 2020 is voor een belangrijk deel veroorzaakt door de aanvraag van een aantal grote en complexe bouwplannen. Het gaat o.a. om 16 vrijstaande woningen/8 patiowoningen De Kiem fase 1a, Herontwikkeling De Kleine Geer, het oprichten 9 woningen op de percelen Snoeksloot 56 - 64/ Brasemsloot 1 - 11 en Tijdelijk zorggebouw perceel Stationserf 84.

Straatreiniging € 162.000V

- In het nieuwe Water- en rioleringsplan 2020-2023 wordt een klein gedeelte van de kosten straatvegen aan riolen toegerekend. Hier ontstaat een voordeel (€ 66.000V) doordat dit niet helemaal juist geraamd is.
- Ook wordt er voor het opruimen van zwerfafval vergoedingen van derden ontvangen zoals exploitanten winkelcentra. Ook deze waren niet geraamd(€ 96.000V).

Overige baten < € 75.000 € 69.000V

Programma Bereikbaar

Verschil lasten: voordeel € 1.916.000 (27,5%)

Autoverkeer € 326.000V
Voor een aantal projecten Jaarplan 2020 Beheer Openbare ruimte(BOR) in het kader voor autoverkeer is sprake van overlopend werk naar 2021 als gevolg van een langere voorbereidingstijd dan gepland, ongunstige weersomstandigheden (onder andere bij toplaag fietspaden) en nieuwe afspraken met betrokkenen. Daarnaast worden ook een aantal projecten niet zelfstandig uitgevoerd, maar geïntegreerd in andere projecten die voor 2021 op de rol staan. Tezamen met nog kleinere afwijkingen heeft dit per saldo geleid tot lagere lasten (€ 326.000V). Dekking vanuit bestemmingsreserves is hierdoor ook niet nodig.

Verkeersmaatregelen € 170.000V
De werkzaamheden voor de snelheidsremmende maatregelen op de Beusichemseweg worden in 2021 volledig opgepakt. Hiervoor is er in 2020 ter voorbereiding vooral gekeken naar tellingen verkeersbewegingen en naar snelheidsmetingen.

Fietsverkeer € 819.000V
De lagere lasten voor fietsverkeer (€ 819.000V) wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat ook een aantal grote projecten Jaarplan 2020 BOR in het kader van fietsverkeer overlopen naar 2021. Bijvoorbeeld de uitvoering van project Oostrumsdijkje vindt plaats in de tweede helft van 2021. De Heemsteedseweg is afgerond. Wel minder middelen besteed, dus voordeel, maar zal ook uiteindelijk resulteren in minder subsidie.

Openbaar Vervoer € 575.000V
Voor de project Bushaltes de Rede, die gefinancierd wordt met een provinciale subsidie € 750.000 is pas voor € 175.000 aan werk uitgevoerd. Begroot was de € 750.000(zie ook baten).

Overige lasten < € 75.000 € 26.000V

Verschil baten: nadeel € 1.056.000 (48,6%)

Fietsverkeer € 428.000N
Voor de projecten(zie lasten) die deels gefinancierd worden met provinciale subsidie geldt dat zolang het werk niet is uitgevoerd, ook de subsidie nog niet wordt ontvangen. Dat betekent dat ook de baten lager zijn dan geraamd.

Openbaar Vervoer € 575.000N
Voor de project Bushaltes de Rede (zie lasten) die gefinancierd wordt met provinciale subsidie € 750.000 geldt dat zolang het werk niet geheel is uitgevoerd of ook de subsidie nog niet ontvangen wordt of in dit geval gedeeltelijk (€ 175.000). Dat betekent dat ook de baten lager zijn dan geraamd.

Overige baten < € 75.000 € 53.000N

Programma 'Veilige leefomgeving'

Verschil lasten: voordeel € 59.000 (1,4%)

Overige lasten < € 75.000 € 59.000V

Verschil baten: nadeel € 3.000 (0,7%)

Overige baten < € 75.000 € 3.000N

Programma 'Betrokken bij de samenleving'

Verschil lasten: voordeel € 259.000 (5,8%)

Overige lasten < € 75.000 € 259.000V
Hier is geen toelichting noodzakelijk. Toch een fors voordeel. Ter illustratie dit betreft 17 budgetten met een afwijking < € 75.000.

Verschil baten: nadeel € 13.000 (2,4%)

Overige baten < € 75.000 € 13.000N

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Verschil lasten: voordeel € 276.000 (1,9%)

Stelposten algemene uitkering € 349.000V

- Dit zijn middelen, die geparkeerd staan om ter dekking te dienen voor kosten, welke in de circulaires Uitkering gemeentefonds met een onderwerp(voor een bepaald doel) beschikbaar gesteld zijn en ook als zodanig ingezet worden. Dienen in het lopend jaar ter dekking van overschrijdingen op reguliere budgetten zoals Jeugd en WMO.

Overhead € 360.000V

- Door tussentijdse personeelsmutaties niet meer te verwerken via de kostenverdeling naar producten, maar via saldo kostenplaatsen is de werkelijke doorbelasting teams aan de overhead hoger € 180.000N
- ICT/Informatisering € 560.000V. Drie grote migraties, het massaal realiseren van thuiswerken, systeemuitval en wisseling van teammanagers hadden tot gevolg dat enkele ambities niet zijn gerealiseerd en reguliere verbruik/ontwikkeling niet hebben plaatsgevonden. Dit heeft voor lagere lasten gezorgd. Het gaat om de implementatie van het clientvolgsysteem bij het stichting sociaal team, ambities van het programma Informatie , implementatie nieuw systeem voor Geo-informatie/GIS-viewer en onze eigen ICT. Aanvullend gaf een zuivere toerekening van kosten naar externe afnemers voor minder druk op eigen budgetten telefonie, printers en kapitaallasten van investeringen.

Algemene baten en lasten € 207.000N

- Het voordeel op de BTW afval wordt teruggegeven aan het product afval door een storting in voorziening (€ 207.000N).

Vennootschapsbelasting(Vpb) € 134.000N

- Veel gemeenten bieden reclame-exploitanten de mogelijkheid om reclame-uitingen aan te brengen op eigendommen van de gemeente. Commerciële partijen exploiteren de advertentieruimte, waarvoor gemeenten inkomsten ontvangen. Zo ook Houten. Hierbij wordt reclame-exploitanten een exclusief gebruiksrecht gegeven op eigendommen van de

gemeente, zoals grond of lichtmasten. Hier kunnen dan reclameobjecten, zoals lichtbakken en abri's, worden aangebracht. De Belastingdienst neemt het standpunt in dat dit een belaste activiteit is. Veel gemeenten nemen het standpunt in dat sprake is van normaal vermogensbeheer. Dit resulteert in € 134.000 te betalen vpb 2016 t/m 2020.

Overige lasten < € 75.000 € 88.000N

Verschil baten: voordeel € 800.000 (1,1%)

Overhead € 84.000V

- De baten voor de ICT dienstverlening vallen hoger uit voor de RBL en de WIL. De omvang van de bijdrage van de WIL wordt gebaseerd op werkelijke kosten. Doordat de werkelijke personele kosten voor ICT beduidend hoger waren dan geraamd en de bijdrage van de WIL in de personele inzet te laag was geprognosticeerd zorgt voor deze meeropbrengst.

Algemene uitkering € 243.000V

- Het verschil wordt veroorzaakt door het effect uit de decembercirculaire 2020 € 98.000V:
  o Ontwikkeling uitkeringsbasis (€ 118.000V).
  o Hoeveelheidsverschillen (€ 25.000V).
  o Overige ontwikkelingen (€ 45.000N).
- Compensatiepakket corona december 2020 (3e tranche) €102.000V. € 90.000 wordt in 2020 hiervan ingezet ter dekking van extra kosten als gevolg van Covid-19 in het kader van continuïteit Wmo-zorg, Jeugd aan zet, Gemeentelijk schuldenbeleid, re-integratie en bijzondere bijstand. Het overige gedeelte (€ 12.000) is onderdeel van het bedrag dat gestort is in de bestemmingsreserve Overlopende posten.
- Meer algemene uitkering als gevolg van afrekeningen 2017 t/m 2019 € 46.000V
- Diverse kleine verschillen € 3.000V.

Algemene baten en lasten € 370.000V

- Dit voordeel wordt veroorzaakt door hogere terugontvangen BTW op leveranties derden Afval/riolen (€ 300.000V).
- ICT derden € 70.000 V).

Overige baten < € 75.000 € 103.000V

Mutaties reserves alle programma's

Verschil lasten: nadeel € 977.000 (21,3%)

Storting Bestemmingsreserve riolering 4 Efficiencyoverschot € 401.000N

- Volgens het nieuwe Water- en rioleringsplan 2020-2023 moest eerst (€ 401.000N) gestort worden in deze reserve, zijnde saldo rioolheffing 2019, voordeel kapitaallasten/ efficiency 2016-2019. Deze € 401.000 wordt vervolgens weer onttrokken om gestort te worden in de voorziening Riolering Art 44 lid 1d&2 Vooruitsparen toekomstige kosten.(Zie ook verschil baten)

Storting bestemmingsreserve Overlopende posten € 453.000N

- Conform besluitvorming raad bij de maandelijkse begrotingswijziging december 2020 wordt via deze reserve het restant 2020 van de nog niet uitgegeven middelen compensatie Rijk Covid 19 (€ 453.000N) naar 2021 overgebracht.

Overige onttrekkingen < € 75.000 € 123.000N

Verschil baten: nadeel € 1.153.000 (11,7%)

Onttrekking bestemmingsreserve Programma Transities in Samenhang € 698.000N

- Er zijn minder middelen nodig voor uitvoering werkplan sociale koers 2020 € 98.000, Uitwerking werkplan lokale agenda - Houtense werktafel (€ 235.000N) en Project Transformatiefonds Zorg voor Jeugd (€ 181.000N). Hierbij is ook de invloed van het corona

virus merkbaar op de te verrichten werkzaamheden.

- In 2020 is er een lagere instroom van statushouders geweest dan de jaren ervoor (Landelijke tendens). Ook door Covid 19 zijn enkele voorzieningen, welke door van Houten & Co begeleid werden tijdelijk stopgezet. Door de minder gemaakte kosten was begrote onttrekking niet nodig. Vandaar dat ook hier een nadeel is ontstaan op de begrote onttrekking (€ 184.000 N).

Onttrekking bestemmingsreserves Beheer Openbare ruimte (BOR) en Initieel onderhoud openbare ruimte (€ 816.000N)

- Lagere onttrekkingen uit deze reserves door lagere kosten (€ 816.000N) projecten Jaarplan 2020 Beheer openbare ruimte(BOR). Betreft hier vaak vertraging geen afstel van deze projecten.

Onttrekking Bestemmingsreserve riolering 4 Efficiencyoverschot € 401.000V

- Volgens het nieuwe Water- en rioleringsplan 2020-2023 moet (€ 401.000V) onttrokken worden uit deze reserve om gestort te worden in de voorziening Riolering Art 44 lid 1d&2 Vooruitsparen toekomstige kosten.(Zie ook verschil lasten).

Overige stortingen < € 75.000 € 80.000N

Baten en lasten op taakveld BBV / programma

x 1.000

		00.		02.		03.		04.		05.		A		Eindtotaal				
		Samen leven		Duurzame leefomgeving		Goede bereikbaarheid		Veilige leefomgeving		Betrokken bij de samenleving		Algemene dekkingsmiddelen en ondersteuning organisatie						
Code	Taakveld	2020 Lasten	2020 Baten	2020 Lasten	2020 Baten	2020 Lasten	2020 Baten	2020 Lasten	2020 Baten	2020 Lasten	2020 Baten	2020 Lasten	2020 Baten	2020 Lasten	2020 Baten	2020 Saldo	Begroting 2020 na wijziging	Afwijking rekening tov begroting
0.1	Bestuur									2.460	-1			2.460	-1	2.459	2.658	199
0.10	Mutaties reserves	44	-493	887	-1.175	1.496	-1.842					3.303	-5.172	5.730	-8.682	-2.953	-5.085	-2.132
0.2	Burgerzaken									1.103	-519			1.103	-519	585	600	15
0.4	Ondersteuning organisatie											11.623	-402	11.623	-402	11.222	11.623	401
0.5	Treasury			26	-32							-405	-45	-379	-77	-456	-411	45
0.61	OZB woningen											324	-7.816	324	-7.816	-7.492	-7.471	21
0.62	OZB niet-woningen											296	-4.912	296	-4.912	-4.616	-4.579	37
0.64	Belastingen Overig												-166		-166	-166	-177	-11
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds												-63.127		-63.127	-63.127	-62.496	631
0.8	Overige baten en lasten									560		2.000	-1.799	2.560	-1.799	761	1.715	954
0.9	Vennootschapsbelasting											135		135		135	1	-134
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer							2.660						2.660		2.660	2.639	-21
1.2	Openbare orde en Veiligheid	31		309	-5			1.487	-414	24				1.851	-419	1.432	1.452	20
2.1	Verkeer, wegen en water			2.094	-555	4.854	-931	26	-5					6.974	-1.491	5.483	6.554	1.071
2.2	Parkeren						-12								-12	-12	-16	-4
2.5	Openbaar vervoer					208	-175							208	-175	33	1	-32
3.1	Economische ontwikkeling	230	-384	462										692	-384	308	265	-43
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur			4.643	-4.800									4.643	-4.800	-157	-177	-20
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen			85	-49									85	-49	36	38	2
3.4	Economische promotie												-130		-130	-130	-168	-38
4.1	Openbaar basisonderwijs	119	-54											119	-54	65	79	14
4.2	Onderwijshuisvesting	2.902	-72											2.902	-72	2.830	2.883	53
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.160	-348											2.160	-348	1.812	2.015	203

5.1	Sportbeleid en activering	933	-53											933	-53	881	894	13
5.2	Sportaccommodaties	3.383	-1.683											3.383	-1.683	1.700	1.784	84
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.873	-194							62	-15			1.935	-209	1.726	1.727	1
5.4	Musea			137										137		137	144	7
5.5	Cultureel erfgoed			982	-591									982	-591	391	407	16
5.6	Media	735												735		735	734	-1
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	25		3.739	-132									3.764	-132	3.631	3.613	-18
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.194	-877							7				5.201	-877	4.324	4.863	539
6.2	Wijkteams	3.180												3.180		3.180	3.191	11
6.3	Inkomensregelingen	17.150	-14.017	213								26		17.389	-14.017	3.372	4.415	1.043
6.4	Begeleide participatie	612												612		612	658	46
6.5	Arbeidsparticipatie	1.055	-48											1.055	-48	1.007	1.141	134
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4.195	-8											4.195	-8	4.187	3.813	-374
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	2.979	-202											2.979	-202	2.778	2.522	-256
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	13.243												13.243		13.243	10.331	-2.912
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	81												81		81	81	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.289												1.289		1.289	1.212	-77
7.1	Volksgezondheid	2.455	-5											2.455	-5	2.450	2.477	27
7.2	Riolering			4.058	-4.389									4.058	-4.389	-331	-385	-54
7.3	Afval			5.459	-5.698									5.459	-5.698	-240	-463	-223
7.4	Milieubeheer			1.616	-109			26						1.642	-109	1.533	1.499	-34
7.5	Begraafplaatsen			107	-144									107	-144	-36	-38	-2
8.1	Ruimtelijke Ordening			817	-177									817	-177	639	654	15
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			6.645	-9.774								-2	6.645	-9.776	-3.131	45	3.176
8.3	Wonen en bouwen			2.454	-1.226									2.454	-1.226	1.228	1.219	-9
Eindtotaal		63.868	-18.438	34.733	-28.856	6.558	-2.960	4.199	-419	4.216	-535	17.302	-83.571	130.876	-134.779	-3.902	-1.519	2.383

Wet normalisering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

bedragen x € 1	Mevrouw A. Barink	De heer W. van Zanen	Mevrouw H.R.E. Hofland	Mevrouw C.M.S. Visser
Functiegegevens	Gemeentesecre-taris	Raadsgriffier	Interim raadsgriffier	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31-12	01/01 - 01/02	17/02 - 01/09	01/09 - 31-12
Omvang dienstverband (als deelfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstverband?	ja	ja	nee, detachering	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkosten-vergoedingen (detacheringsvergoeding Hofland)	117.494,90	7.340,03	53.632,55	27.674,30
Beloning betaalbaar op termijn	20.328,36	1.294,10		5.046,92
Subtotaal	137.803,26	8.634,13	53.632,55	32.721,22
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000,00	13.800,00	170.950,00	67.500
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging/vergoeding	137.803,26	8.634,13	53.632,55	32.721,22
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019				
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/04 - 31/12	01/01 - 31/12	N.v.t.	N.v.t.
Deelfactor 2019 in fte	1,0	1,0		
Dienstverband?	ja	ja		
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	93.114,81	85.609,14		
Beloning betaalbaar op termijn	14.041,26	14.534,04		
Subtotaal	107.156,07	100.143,18		
Individueeel toepasselijke bezoldigingsmaximum	146.400,00	194.000,00		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.		
Totale bezoldiging	**107.156,07**	**100.143,18**	**0,00**	0,00

Incidentele Baten en lasten

Uitgangspunten:

- In het overzicht zijn alleen posten van materiële betekenis opgenomen (minimaal € 5.000,--)
- Posten worden als incidenteel aangemerkt indien er sprake is van éénmalige baten en lasten zonder structurele doorwerking en / of structureel karakter
- Posten die, conform raadsbesluit, rechtstreeks in mindering zijn gebracht op de algemene middelen reserves zijn meegenomen

(Deel) programma	Omschrijving	Bedrag
		€
Lasten		
1. Programma Samen leven		
Deelprogramma Wmo		
	- Niet bestede subsidie 2019 inzake inburgering Van Houten & Co	-33.399
	- Activiteitenbudget, beheer Lorech en Markant	60.902
Totaal Programma Samen leven		**27.503**
2. Programma Duurzame leefomgeving		
Deelprogramma Duurzaamheid & energietransitie		
	- Regionale samenwerking rond energiebesparing	48.326
Totaal Programma Duurzame leefomgeving		**48.326**
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
Overige baten en lasten		
	- Loopbaanoriëtatie	85.223
	- Advocaatkosten Wet openbaarheid bestuur Rruimtelijke koers Houten	6.764
	- Te betalen vennootschapsbelasting(vpb) 2016 t/m 2019 als gevolg van vpb-plichtig zijn reclame-opbrengsten	109.618
	- Reservering/ afwikkeling dubieuze belastingdebiteuren 2020	19.557
	- Reservering/ afwikkeling dubieuze debiteuren algemeen 2020	13.000
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		**234.162**
Totaal incidentel lasten		**309.991**

(Deel) programma	Omschrijving	Bedrag
		€
Baten		
1. Programma Samen leven		
Deelprogramma Werk		
	- Teruggaaf BTW compensatiefonds kosten 2015 Re-integratieprojecten Werk en Inkomen Lekstroom	43.890
Totaal Programma Samen leven		**43.890**
2. Programma Duurzame leefomgeving		
Deelprogramma Gebiedsinrichting		
	- (tussentijdse)Winstneming grondexploitatie Vinex	2.589.256
	- (tussentijdse)Winstneming grondexploitatie Niet Vinex	539.552
Totaal Programma Duurzame leefomgeving		**3.128.808**
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
Overige baten en lasten		
	- Meer algemene uitkering als gevolg van afrekeningen 2017 t.m. 2019	46.347
	- Inruil bedrijfsvoertuigen	17.000
	- Afboeking nog openstaande facturen 2014 t/m 2016 Ingenieursbureau	7.500
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		**70.847**
Totaal incidentel baten		**3.243.545**
Totaal incidentel baten en lasten		**2.933.554**

Overzicht van beoogde structurele dotaties en onttrekkingen aan reserves

OVERZICHT VAN BEOOGDE STRUCTURELE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN RESERVES 2020						
(Deel) programma	Omschrijving	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	
		€	€	€	€	€	
Lasten(Dotaties)							
2. Programma Duurzame leefomgeving							
Programmabrede kosten							
	- Jaarlijkse storting in bestemmingsreserve archeologiebeleid	0	0	0	0	0	Vervallen in 2020
Totaal Programma Duurzame leefomgeving		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Totaal lasten(dotaties)		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Baten(Onttrekkingen)							
1. Programma Samen leven							
Programmabrede kosten							
	- Jaarlijkse bijdrage in lasten afschrijvingskosten Theater uit bestemmingsreserve afschrijving extra krediet Cultuurcentrum	29.375	29.375	29.375	29.375	29.375	
Totaal Programma Samen leven		**29.375**	**29.375**	**29.375**	**29.375**	**29.375**	
2. Programma Duurzame leefomgeving							
Programmabrede kosten							
	- Jaarlijkse bijdrage in de kapitaallasten krediet vervangen masten en armaturen openbare verlichting 2014	14.419	14.260	14.102	14.102	14.102	
	- Bijdrage rente overdracht grond naar algemene dienst t t.b.v. tijdelijke woningen aan de Hoge Schaft	8.370	8.370	8.370	8.370	8.370	
Totaal Programma Duurzame leefomgeving		**22.789**	**22.630**	**22.472**	**22.472**	**22.472**	
3. Programma Goede bereikbaarheid							
Programmabrede kosten							
	- Jaarlijkse bijdrage in onderhoudskosten geluidsschermen uit bestemmingsreserve initieel onderhoud openbare ruimte	2.750					
Totaal Programma Goede bereikbaarheid		**2.750**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Totaal baten(onttrekkingen)		**54.914**	**52.005**	**51.847**	**51.847**	**51.847**	
Totaal baten(onttrekkingen) en lasten(dotaties)		**54.914**	**52.005**	**51.847**	**51.847**	**51.847**	

SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

FIN	**B1**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	**C1**	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Totaal ontvangen bedrag beschikking *Aard controle R* *Indicator: C1/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*				
			€ 93.000	Nee				
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/04*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/05*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie. *Aard controle R* *Indicator: C1/06*		
		1	Maatwerkadvies Monumenten	€ 800	Ja			
		2	Overige RRE-activiteiten	€ 84.746	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/07*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*		
		1	Maatwerkadvies Monumenten	€ 800		Nee		
		2	Overige RRE-activiteiten	€ 84.746		Nee		

OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	
			€ 130.056	€ 2.565	€ 0	€ 35.268	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	
		1					
IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*	
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*	
		1	IENW/BSK-2020/217412	Nee	1		

IenW	E27B	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*	
		1	HO19.OV01	€ 0	€ 0			
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
		1	HO19.OV01	€ 0	€ 0		Nee	
IenW	E38	**Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur**	Besteding (jaar T-1) aan projectkosten voor het totale project Alleen van toepassing in 2020 *Aard controle R* *Indicator: E38/01*	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project Zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: E38/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E38/03*	Cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E38/04*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E38/05*	
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E38/06*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E38/07*				
		1	*IENW/BSK-2020/228015*	Nee				
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E38/08*	Correctie besteding (Jaar T-1) ivm aan andere medeoverheden overgeboekte middelen Vanaf SiSa 2021 invullen *Aard controle R* *Indicator: E38/09*	Eindverantwoording totale project (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E38/10*			
			Nee		Nee			

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		1 060321 Gemeente Houten	€ 7.014.092	€ 132.789	€ 497.804	€ 1.949	€ 258	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
		1 060321 Gemeente Houten	€ 0	€ 47.374	€ 0	€ 0	€ 107.548	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*				
		1 060321 Gemeente Houten	€ 0					

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*					
			Nee					
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1	060321 Gemeente Houten	€ 64.518	€ 71.405	€ 5.457	€ 43.690	€ 15.191
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/10*		
		1	060321 Gemeente Houten	€ 0	€ 0	€ 0		

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee	
		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 293.459	€ 82.260				
			Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	SPUK20-802944	€ 211.199	€ 36.393	€ 153.790	€ 21.016	
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*			
		1	SPUK20-802944	€ 211.199	72%			
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	
			€ 7.875	€ 30.000	€ 15.000	€ 30.000	Ja	

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van gemeente Houten

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2020

VOLGT NOG!

Accountants

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam

T: +31 (0)20 644 28 40
F: +31 (0)20 646 35 07

amsterdam@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Aan de gemeenteraad van de
Gemeente Houten

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2020 van de gemeente Houten te Houten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de gemeente Houten op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat op 11 maart 2021 ter kennisname is aanboden aan de raad.

De jaarrekening bestaat uit:
1 balans per 31 december 2020;
2 staat van baten en lasten per programma over 2020;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4 de bijlage met het overzicht van baten en lasten per taakveld;
5 Wet normalisering bezoldiging topfunctionarissen;
6 incidentele baten en lasten;
7 overzicht van beoogde structurele dotaties en onttrekkingen aan reserves; en
8 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

Baker Tilly (Netherlands) N.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of
Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 11 maart 2021 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Houten zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1,3 miljoen. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 75.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:
- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- overige informatie (voorwoord en bestuurlijke beschouwingen).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening
Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat op 11 maart 2021 ter kennisname is aanboden aan de raad.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 11 maart 2021, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico

dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 15 juni 2021

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. J.M.A. Drost RA
Partner Audit